

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 24 / Sayı: 286 / Ekim 2005

Tecrit ve imha konsepti savaş gerekçesidir

● Önderlikle 22 haftadır görüşülemiyor. Ortada tecridi, izolasyonu aşan bir durum var; sağlık sorunlarının derinleşmesi, psikolojik işkence durumu var. Ondan da öte bir imha süreci var. Önderlik bunu, “sistem beni tasfiye etmek istiyor” biçiminde ifade etti. Konseptin birinci yanı, Önderliğin imhasıdır. Önderlik üzerinde uygulanan sistem imha sistemidir. Çürütme politikasıyla istediklerini yapabileceklerini sandılar. Önderliği etkisizleştirebileceklerini, İmralı izolasyonu Önderliğin yeni düşünceler üretemeyeceğini, hareketi yenileyemeyeceğini sandılar, ama olmadı. Provokasyonu ve tasfiyeciliği içten dayatarak örgütü dağıtıp Önderliği yalnız bırakabileceklerini sandılar, ama olmadı, başarısız kaldı. Şimdi yeni bir imha süreci dayatılıyor. Hareket çürütme politikasını boşa çıkardı. Bu kez intihar politikasına zorlamak istiyor. Önderlik üzerine baskı ve saldırının temel içeriği budur.

● HPG savaşı Önderlikle bütünleştirmeyi esas aldı. Önderliğe yöneltilen baskılar ve saldırılara karşı direnişi geliştirecek. Her görüşmede engellemeyi en büyük tepkiyle karşılayacak. Bu durum uzatıldıkça bunu bir savaş gerekçesi olarak kabul edecek. Her uzatılma süreci savaşın daha da tırmandırılıp boyutlandırılacağı, gerekirse fedai savaşının en ileri düzeyde hareket geçirileceği bir dönemi ortaya çıkacaktır. Eğer Türkiye yönetimi çözümleyici yaklaşmaz ve imhada ısrar ederse, o politikanın karşılığı da direnişi sonuna kadar derinleştirmek ve boyutlandırmak olacak. Halkın da, gerillanın da, hareketimizin de böyle bir kararlılığı var.

Biz şiddetin böyle tırmandırılmasını istemiyoruz. Önderliğimiz de istemedi, hareketimiz de istemedi. Çift yanlı ateşkes, diyalog ve demokratik çözüm istiyoruz. Ama dayatılacak imha karşısında da Apocu çizgide özgürlük bilinci edinmiş Kürt halkının sonuna kadar direneceği kesindir. Bu da bir karar, yeni bir durumdur. Herkesin böyle bilmesinde yarar var.

İmha konseptine karşı

Kürt halkı direnecektir

Kürt özgürlük hareketi 6 yıl tek taraflı ateşkes uyguladı. Bunu, Kürt sorununa demokratik çözüm fırsatı tanımak için yaptı. Savaşın psikolojik ortamının ortadan kalkmasıyla birlikte, aklın ve gerçeklerin hakim olacağını düşündü. Makul çözüm önerileriyle de böyle bir ortamın oluşmasına güç vermek istedi. Ne var ki Türkiye, bu durumu doğru değerlendirmede. Bu yılları, Kürt özgürlük hareketini ve Önderliğini çürütme ve tasfiye etme yılları biçiminde ele aldı. Tek taraflı ateşkesi ise bir zayıflık olarak gördü. Halbuki, Özgürlük hareketi dış güçsüz bir çözüm için bunları yapıyordu. Ama Türkiye, ısrarlı demokratik çözüm istemini böyle anlayarak, adım atma yerine, zaman içinde bazı dış güçlerin ve bölge ülkelerinin desteğiyle sorundan kurtulacağını sandı. Bunun çatışma etkenlerini ortadan kaldıran değil de çatışmayı yeniden başlatacak bir politika olduğunu öngörmedi. Anlaşıyor ki istihbarat merkezleri, Kürt özgürlük hareketinin zayıfladığını ve bu politika sürdürülürse, tasfiyenin gerçekleşeceği biçiminde yanıltıcı raporlar sunmuşlar.

1 Haziran 2004 yılında, tek taraflı ateşkesin kaldırılmasıyla birlikte, Türkiye'nin hesaplarının doğru olmadığı ortaya çıktı. Bu durum, Türkiye hakkında bir çok yarattı. Toplumsal kesimlerin içinde, yeniden siyasal ve ekonomik krizlerle karşılaşma kaygısını artırdı. Bir taraftan devlet, diğer taraftan toplumsal kesimler böyle bir duruma düşmemenin arayışları içine girdi. Devlet ve hükümet, yeni tasfiye konseptleri devreye sokarak Kürt özgürlük hareketinden kurtulmak isterken, çeşitli toplumsal kesimler ise bastırma politikalarıyla sonuç alınmadığını bildiklerinden, çatışma ortamını ortadan kaldıracak farklı politikaların olması gerektiğini dillendirmeye başladılar.

Hükümet kanadı kendini yaşatmak için dış güçlerin desteğini almayı her zaman önemli gördü. Bir yandan AB'ye giriş müzakerelerini başlatarak Avrupa'nın, diğer yandan ABD'nin bölge politikalarıyla belirli bir düzeyde uyum sağlamaya çalışarak ABD'nin desteğini almaya çalıştı. AB ve ABD ise Türkiye'nin zayıf yanlarını kullanarak kendilerine daha fazla bağlama politikası izlediler.

ABD, bölgede Kürt unsurunu kullanmayı önemli görüyordu. Türkiye'yi de yıllardır hazırladığı bir güç olarak hem bölge politikası hem de Irak'taki Kürt politikasına uyumlu hale getirmeye çalışıyordu. Bu amacına ulaşmak için PKK'yi pazarlık güç olarak Türkiye'ye karşı kullanıyordu. ABD, Türkiye Cumhuriyeti'ne 'eğer PKK karşıtı güçlerin önünü açar ve Güney Kürdistan federasyonunu kabul edersen, biz de PKK'ye daha sert tutum takınırız,' mesajlarını veriyordu.

Devlet ve hükümet kanadı daha önceleri ABD'nin bu mesajlarını görmezden gelirken, özgürlük mücadelesi karşısında sıkışınca, ABD'nin bu planına yanaştı. Türk basınında, PKK karşıtı güçlerin önünün açılması ve Kürt federasyonun tanınması yönündeki değerlendirmeler bu çerçevede gündeme geldi. AKP hükümeti basınında bu söylemleri destekledi. Belirli düzeyde ortam oluşunca, Başbakan Tayyip Erdoğan Amed'de Kürt sorununu kabul ediyorum açıklaması yaptı. Böylece PKK karşıtı işbirlikçi güçlerin hareketleneceğini ve bu güçleri PKK'yi sınırlandırmada kullanacağını hesapladı. Eskiden işbirlikçi

Kürt'e bile tahammül edilmiyordu. AKP'nin yeni yaklaşımı, bu konuda bir değişiklik yarattı. Bu değişiklik, Kürt özgürlük hareketi karşısındaki sıkışmanın sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Kürt sorununun demokrasi içinde çözüleceği biçiminde bir taahhüdün edilmesi, Kürt halkının demokratik taleplerini daha açık dayatmasının meşruiyet zeminini güçlendirmiştir. Böylece dil, kültür, kimlik ve özgür siyaset yapma özgürlüğünü dayatma ve bunun için eylemlere geçme imkanı artmıştır.

önce, aydınların bir bildirisi yayınlandı. Bu bildiri, aslında orta sınıfın ve belirli burjuva çevrelerin çatışma ortamının getireceği sıkıntılardan duydukları kaygıların sonucu ortaya çıkmıştı. Devlet ve hükümetin etkisi ile tek taraflı ateşkesi sağlamak isteyen kişiler de bu bildiriye imza atmışlardı. Böylece, Özgürlük hareketi üzerinde baskı yaratmak amaçlanıyordu. Buna rağmen, gerçekten çatışmasız ortamı isteyen isimler de bildiriye imza attı. Bunları görmezlikten gelmek, doğru olamazdı. Bu tür çevrelere, çatışma etkeninin Özgürlük hareketi

meye çalışıldı. Her gösteride insanlar vurularak, bu gösterileri ezeceklerinin mesajını verdiler.

Koma Komelên Kurdistan Önderliğini sahiplenmek için Gemlik yürüyüşünü düzenleyenlere saldırılması, özel savaşın politikası sonucu gerçekleşmiştir. Bu tür saldırılar, halk tepkisi denilerek olumlandı için, her yerde böyle bir saldırı potansiyeli yaratıldı. Devletin, Özgürlük hareketine karşı yürüttüğü savaşta sivil kesimin destek vermesi gerektiği söyleminin ve toplumsal olarak kuşatma anlayışının

gi ve hareketi çürütme politikalarına halkın karşı koyuşunu, halka karşı bir savaş ilanı haline getirdiler. Basındaki özel savaş kalemleri, Önderliği sahiplendiği için halka tehditler savurdular. Bunlarla Önderliğe karşı bir savaş içinde olduklarını açıkça gösterdiler. Yeni terör yasasında, Önderliğe sahiplenmeyi suç olarak yerleştirdiler. "Biz, bu Önderliği unutturmak ve çürütmek istiyoruz, buna engel olanları cezalandırırız" dediler. Ne var ki, halkın her zamanki gibi Önderliği sahiplenmesiyle, yürürlüğe koydukları tasfiye konseptleri büyük darbe yedi.

Halkın, Önderliği sahiplenmesinin devlet ve hükümette yarattığı sıkıntı ve öfkeyi en açık biçimde basında gördük. Öyle ki, "Apo'yu muhatap almayız, Apo'yu dayatmak çözümsüzlüktür" diyerek, Kürt halk önderinin halk tarafından sahiplendiğini itiraf etmiş oldular. "Apo ile olmaz" değerlendirmesinin bütün basın yayında ifade edilmesi bile, çözümün Apo'suz olamayacağını görmeyen başka bir ifadesidir. Açık söylenmeyen bu gerçek, yabancı basında açıkça dillendirildi. İngiliz basını bile, "Kürtler, Abdullah Öcalansız bir çözümü kabul etmiyor" diyerek gerçekliği ifade etti.

Erdoğan'ın Kürt sorununu çözme iradesi yoktur

Bir aylık pasif savunma, birçok gerçeği açığa çıkarmak açısından isabetli olmuştur. Sorunun gerillanın eylem yapması olmadığı bir daha anlaşılmıştır. Türk devletin esas amacının Kürt özgürlük hareketini ve Önderini tasfiye ederek iradesiz bir Kürt gerçeğini yaratmak ve bu temelde inkar politikasını farklı biçimde sürdürmek olduğu bir kez daha görülmüştür. Pasif savunma, bu niyeti açığa çıkararak özgürlük mücadelesinin meşruiyetini güçlendirmiştir.

Erdoğan, her ne kadar "Kürt sorunu demokrasi içinde çözülecektir" dese de sorunu çözme iradesinde olmadığı birçok çevre tarafından da anlaşılmıştır. Çözüm isteyenler de istemeyenler de "Erdoğan ne yapmak istiyor ortaya koysun" demiş, ama hiçbir yanıt alamamışlardır. Erdoğan Diyarbakır'daki söylemi ile AB'ye girişte olumlu bir imaj vermek ve ABD'nin politikalarına uyumlu olduğunu göstermek istemiştir. Bir iç sorunu çözmek için değil, dış politikada destek bularak bu sorunu tasfiye etmek istediği için bu tür söylemlere başvurduğu düşüncesinde olanlar haklı çıkmıştır. Söylemde ileri, pratikte sınırlı adım atmak, öngördükleri politikanın özül olmaktadır.

Erdoğan, Diyarbakır söylemini dış politikada avantaja çevirmek için diplomasi atağı başlatmıştır. Ardından, Avrupa'nın basın ve TV'ye yasak getirmesi, halkın maddi ve manevi desteğinin önünün alınması için çaba gösterilmiştir. Avrupa, Türkiye üzerindeki etkisini sürdürmek için, Türkiye'nin bu isteğine belirli düzeyde cevap vererek, Avrupa'daki Kürtlere "Apo ve PKK'den vazgeçin" baskısını artırarak, gazete ve ajansı kapatma yoluna gitmiştir. Avrupa'nın, orada yaşayan Kürtleri kendi politikasının bir parçası haline getirmek için de bu baskıları yaptığının bilinmesi gerekir. Avrupa'nın, zaman zaman Türkiye'yi memnun etmek, esas olarak da Kürtleri Özgürlük hareketinden uzaklaştırmak

Özgürlük hareketi barış konusundaki samimiyetini ispatlamıştır

Bir aylık pasif savunma, hükümetin bu angajmanının halkımız tarafından iyi biçimde değerlendirilmesi için bir fırsat yaratacaktı. Öte yandan, eğer bu söylemde samimiyseler, bu yönlü adımların atılması için bir teşvik rolü oynayacaktı. Başbakanın, "Kürt sorunu demokrasi içinde çözülebilir" söylemini, demokratik çözüm diyen ve bu konudaki samimiyetini defalarca ispatlamış olan Özgürlük hareketinin peşinen reddetmesi söz konusu olamazdı. Samimi olup olmadıklarını halkımızın görmesi önemliydi. Bu nedenle, Tayyip Erdoğan'ın Diyarbakır konuşmasından sonra pasif savunmaya geçilerek devletin tutumunun ne olacağı test edilmek istendi.

Erdoğan'ın Diyarbakır açıklamasından

olmadığını göstermek gerekiyordu. Bu nedenle, silahların bir süre susması politik olarak da gerekli hale gelmişti. Zaten aktif savunma zorunlu olarak gündeme girmişti. 6 yıldır, silahla sorunların çözülemeyeceği Özgürlük hareketi tarafından dillendirilmişti. Eğer olumlu adımlar atılırsa, silahları susturmak, Özgürlük hareketinin izlediği politikanın bir gereğidir. Zayıf bir ihtimal de olsa böyle bir gelişme olarsa, buna şans tanınmalıydı. Bu gerekçelerle pasif savunma kararı alındı.

Devletin ve hükümetin politikası, altı yıldır olduğu gibi Özgürlük hareketini tasfiye etmek olduğu için, bu iyi niyetli girişime bir cevap verilmedi. Aksine, pasif savunma süreci, gerillaya kayıp verdirilmek için değerlendirildi. Bırakalım gerillaya kayıp verdirilmek istenmesini, halk eylemleri bile silahlı eylem kategorisinde değerlendirildi. "Terörizmle aynıdır," söylemiyle, halk eylemlikleri bastırılıp sindirile

bir parçası olarak bu olaylar her yerde kısıktırılıyordu. Bunlar, linç girişimleri biçiminde dışa vuruyordu. Bu tür olaylarla milliyetçilik örgütlenilmeye çalışıldı.

Halkın eylemlilikleri, Erdoğan hükümetinin Kürt sorununu çözmek gibi bir niyetinin olmadığını açığa çıkardı. Operasyonlar daha da artırıldı, demeçler sertleşti. Pasif savunma ile birlikte, savaş neraları eskisinden fazla atılmaya başlandı. Hükümetle savaş yürütenlerin söylemleri, bir kopya biçiminde her gün basına yansıdı. Kitle eylemlerinden önce varolan yumuşak söylemler, bir tarafa bırakıldı. Özgürlük hareketinin tasfiye edilmek bir yana güçlendiği görülünce, bunun öfke siyle diller saldırganlaştı.

Kürt halkına da Önderliği sahiplenmenin bedelini ödetiriz tehdidinde bulundular. Önderlik üzerinde yarattıkları baskıyı halkın iradesini kırma olarak ele aldıklarından, halka saldırıyı arttırdılar. Önderli-

"Erdoğan, Kürt sorununu kabul ediyorum açıklaması yaptı. Böylece PKK karşıtı işbirlikçi güçlerin hareketleneceğini, PKK'yi sınırlandıracığını hesapladı. Eskiden işbirlikçi Kürt'e bile tahammül edilmiyordu. AKP'nin yeni yaklaşımı Kürt özgürlük hareketi karşısındaki sıkışmanın sonucudur. Kürt sorununun demokrasi içinde çözüleceği biçiminde bir taahhüdün edilmesi, Kürt halkının demokratik taleplerini daha açık dayatmasının meşruiyet zeminini güçlendirmiştir."

Serxwebûn'dan

kendi çizgisine çekmek için bu yönlü girişimleri sürekli yaptığını 20 yıllık politikalarından biliyoruz. Kürtler üzerinde ölçülü baskı kurarak, belirli düzeyde ise ilişki içinde bulunarak bu politikasını yıllarca sürdürmektedir. Ne Kürtleri tümünden karşısına alma ne de Apo ve PKK etkisindeki Kürt'ü kabul etme biçiminde özetleyeceğimiz bir politika yürütmektedir. Türkiye'nin siyasi ve psikolojik baskı yaparak Kürtleri PKK'den uzaklaştırma politikasını Avrupa da eskiden beri uygulamaktadır.

Erdoğan işbirlikçi, milliyetçi (dolayısıyla ABD yöreğine girecek) Kürtlerin önünü açacağını, Güneyli Kürtlerle anlaşacağını belirterek, BOP ve Irak politikalarında ABD'ye göz kırpmıştır. ABD, AKP'nin bu zayıflığını görerek, PKK üzerine gitme karşılığında, devlete daha fazla kendi politikalarına bağlanmayı dayatmıştır. 1998 Ekim komposunun benzeri bir ilişkinin giderek geliştirilmek istendiği görülmektedir. ABD, daha önceleri Özgürlük hareketinin inisiyatif kaybettiğini düşünerek, bu pozisyonuyla gerillanın varlığını Türkiye'ye karşı bir baskı aracı olarak kullanmak istiyordu. Yaklaşımları böyle bir politika içinde olduğunu gösteriyordu. KDP ve YNK de benzer bir yaklaşım içindeydi. Özgürlük hareketinin son bir yılda inisiyatif ele aldığı ve bölge politikalarını etkileyecek hale geldiği görülünce, bunun önünü alma politikalarına girdikleri görülmektedir. ABD, YNK ve KDP yetkililerinin, son zamanlarda Özgürlük hareketine yönelik olumsuz söylemleri artırmaları ve Türkiye ile ilişkileri yeni bir biçime kavuşturmak eğilimleri buna işaret etmektedir. Çünkü etkili ve inisiyatifli bir PKK'yi kendi çıkarlarına görmemektedirler. Milliyetçi Kürt eğilimini tüm Kürdistan üzerine hakim kılmak isterken, Özgürlük hareketinin inisiyatif ele almasını hesaplarını boşa çıkaracak bir gelişme olarak değerlendirmektedir. ABD, YNK ve KDP'nin tepkisi bu gelişmeden duydukları korku sonucudur.

ABD, hem Türkiye'yi hem de Kürtleri kontrol altına tutacak bir politikayı hakim kılmak istemektedir. Benzer politikayı AB de gütmektedir. ABD ve Avrupa, bu konuda birbirleriyle bir mücadele içindedir. Avrupa, Kuzey Kürdistan'da etkili hale gelerek tüm Kürtler üzerinde etkili olmaya düşünürken; ABD, Güney Kürdistan üzerindeki ağırlığını diğer parçalara yayarak tüm Kürtler üzerinde etkili olmayı hesaplamaktadır.

Avrupa, Türkiye'ye, bana bağlı olursan Kürt politikasında sana yardımcı olurum, derken; ABD de PKK'nin tasfiyesi için bana bağlı olacaksın ve bölgedeki politikalarımı uyumlu hale geleceksin demektedir. Kürt sorununu kendisi çözme kavuşturmayan Türkiye, bu politikaların esiri olmaktadır.

Avrupa, mevcut haliyle Türkiye'yi tümünden içine almak yerine, zamana yayararak Türkiye'yi kendi etkinliği altına almaya çalışmaktadır. 3 Ekim'de müzakerelerin başlaması kararının alınması, bu politikanın değiştiği anlamına gelmiyor. Önümüzdeki on yıllardaki duruma bağlı olarak belki tam üyelik de gündeme gelebilir. Ancak bugünkü durum da bu sürece ginceye kadar Türkiye'nin epey sıkıntılar yaşayacağını ortaya koymaktadır. Bu statü, hem Türkiye'yi bağlı tutarak uzaklaşmasını engelleme hem de tam üye olmasının olumsuz etkilerini engelleme politikasıdır. Böyle bir statü altında tutmak için de yine Kürtler koz olarak kullanılmaktadır. Dolayısıyla, Türkiye'yi kaçırtmamak için, Kürt sorununu çözecek bir politikayı dayatmamaktadırlar.

ABD'nin Türkiye'de Kürt sorununu çözmeye politikası yoktur. Türkiye'yi kendisine daha fazla bağlı kılmaya aracı olarak kullanma hedefi, kısa ve orta vadedeki politikasıdır. Bu durum, Avrupa'nın da Kürt sorununda geri bir yaklaşım içinde kalmasını beraberinde getirmektedir.

ABD, Türkiye'nin Kürt sorununu bugünkü koşullarda çözüme kavuşturmasını istemez. Çünkü Türkiye şu anda bir çözüm bulmak istese, bunun muhatapı PKK ve Önderlik olur. Bu nedenle Türkiye'ye bir çözüm politikası önermemektedir. Kendisine bağlı ve Türkiye'ye muhatap olacak bir güç yoktur. Bunu ancak PKK'nin tasfiyesi ile ortaya çıkarabilir. Dolayısıyla, PKK'yi tasfiye edecek bir konsepti uygulamak şimdiki tek hedefidir. ABD'nin Adana Konsolosu'nun Kürdistan'a giderek "Apo ve PKK'yi terk edin" baskısı yapması, bu politikanın sonucudur.

Öte yandan, Irak'ta yaşadığı sıkıntı nedeniyle Türkiye'ye ihtiyaç duymaktadır. Tüm bu nedenler ortaya koymaktadır ki, Türkiye'de Kürt sorununu çözecek bir irade, ancak ABD ve Avrupa'nın bu politikasını gören, kendisini bu tür bağımlılık ve oyunların dışında tutmak isteyen güçlerde olacaktır. Kürt sorununu bu yaklaşımla çözecek bir Türkiye, hem demokratikleşecek hem de başka politikaların uzantısı olmaktan çıkarak, iradeli ve inisiyatifli bir ülke haline gelecektir. Gerçek anlamda demokratikleşildiğinde, Türkiye üzerinde dış güçlerin etkisi azalacağı gibi, kuracağı ilişkiler de karşılıklı çıkar temelinde gelecektir.

inkar ve imhaya karşı meşru savunma kaçınılmazdır

3 Ekim'le birlikte Kürt sorununda adımlar atılmasını beklemek bir yanılgı olur. Ne Avrupa'nın ne de Türkiye'nin ajandasında bu sorunun çözümü

“Türkiye bütün imkanlarını seferber ederek ezmeyi deneyecek, Kürt halkı da bütün imkanlarını kullanarak direnmeye geçecektir. Mücadele bu defa yalnız askeri alanda değil, siyasi ve diplomatik alanda da öne çıkacaktır. ABD ve Avrupa kendi Kürt'ünü güçlendirme yolunu seçerken, Türkiye de kendi Kürt'ünü yaratma çabası içinde olacaktır. Kürt halkı da Özgürlük hareketini kuşatma politikası izleyenlere karşı koyarak, kendi özgür iradesini kabul ettirmeye çalışacaktır.”

yoktur. AB-Türkiye ilişkisini, esas olarak da ABD-AB arasındaki Türkiye çekişmesi belirleyecektir.

Bir aylık pasif savunma, Türkiye tarafından aktif saldırı ile cevap bulmuştur. Bu durum Türkiye'nin bir çözüm projesine sahip olmadığının ifadesidir. Bir aylık süreç, eylemsizliğin sürmesini gerektirecek bir siyasi ortam ve pratik tutum ortaya çıkarmamıştır. Dolayısıyla inkar ve imha siyasetine karşı meşru savunmayı sürdürmek kaçınılmaz hale gelmiştir. Aydınlar bildirisine imza atanların bir kesimi de devletin hiçbir adım atmadığını kabul etmişlerdir. Bir aylık süreçte devletin tutumu, meşru savunma yapılmasının neden ihtiyaç olduğunu gözler önüne sermiştir. Bazı kesimlerin iddia ettiği gibi, meşru savunmanın nedensiz ortaya çıkmadığı görülmüştür. Zaten askeri ve siyasi yetkililer "dağda gerilla olduğu müddetçe biz saldırırız, tasfiye ederiz" demektedirler. İşgalci ve inkarcı güç olmalarına rağmen, Kürt özgürlük mücadelesini tasfiye etmeyi kendi hakları olarak görmektedirler. Aslında Türkleştirmeyi ve Kürtleri egemenlik altında tutmayı doğal hakları gören bir anlayışa sahiptirler. Meşru savunmayı ortaya çıkaran zihniyet dün de bugünde bu olmuştur.

KONGRA GEL bu nedenle bir aylık eylemsizlik kararının bizzat devlet tarafından anlamsız hale getirildiğini ilan etmiştir. Ancak meşru savunmanın devreye sokulmasının bazı çevrelerin iddia ettiği gibi, Türkiye'nin AB'ye girişi engellemek olmadığını ortaya koymak için, 3 Ekim'e kadar saldırılmadığı taktirde eylemler yapılmayacağı açıklanmış ve buna uygun davranılmıştır. AB'ye de Kürt sorununun çözümü konusunda kesin bir kararlılık çıktığı takdirde, eylemlere gerek kalmayacağı mesajı verilmiş istenmiştir. Ancak 3 Ekim sonrası operasyonlar durdurulmadı, Önderlik üzerindeki çürütme politikası terk edilmedi ve tecrit derinleştirilerek ailesi ile görüşmesi bile engellendi. Ne devlet, ne AB çözüm temelinde yeni bir yaklaşım içine girmede. Türkiye ve AB, gerçek muhataplarıyla Kürt sorununu görüşmeme anlayışını bırakmamışlardır. AB yetkilileri Apo ve PKK'den vazgeçin dayatma-

sını, halkın iradesini hiçe sayarak had-dini bilmez biçimde sürdürmektedirler. Türk devleti, "iradeli hiçbir Kürt'ü muhatap almam, bana boyun eğecek Kürt lazım" tutumunu sürdürmektedir. Bu durum, bundan sonra çatışmaların daha fazla şiddetlenmesini göstermektedir.

Kürt halkı şiddetli çatışmalara da barışa da hazırdır

Türkiye, yeni bir tasfiye konseptiyle hareket etmektedir. Sonuç almak için askeri, siyasi ve diplomatik alanda yüklenmesini sürdürecektir. Türkiye Apo'suz ve PKK'siz bir siyasi ortama ulaşmanın son hamlesini yapmış bulunmaktadır. Ya bu konseptten sonuç alacak ya da PKK ve Önderliği tasfiye etme umudunu bırakarak çözüm arayışına girecektir. Bastırma ve tasfiyeyi gerçekleştiremeyip çözüm arayışına girdiğinde, en makul çözüm öneren ve demokratik birlik isteyen Önderliği muhatap alacaktır. Bugünkü "muhatap almam" inadı tasfiye umudunu tüketmemiş olmasında ileri gelmektedir.

Türkiye'nin bugünkü duruşu yeni bir mücadele dönemine girdiğini ifade etmektedir. Türkiye bütün imkanlarını seferber ederek ezmeyi deneyecek, Kürt halkı da bütün imkanlarını kullanarak direnmeye geçecektir. Mücadele bu defa yalnız askeri alanda sürmeyecek, siyasi ve diplomatik alandaki mücadele de öne çıkacaktır. ABD ve Avrupa kendi Kürt'ünü güçlendirme yolunu seçerken, Türkiye de kendi Kürt'ünü yaratma çabası içinde olacaktır. Kürt halkı da kendi Kürt'ünü yaratmak için Özgürlük hareketini kuşatma politikası izleyenlere karşı koyarak, kendi özgür iradesini kabul ettirmeye çalışacaktır. Ortaya çıkacak çözüm de bu mücadele sonucu belirlenecektir.

Türkiye'nin tutumu konusunda gündeme getirilen bir diğer konu da hükümet ve ordunun Kürt sorunu konusunda politikalarının ne olduğudur. Kimi zaman ordu ile hükümet arasında ciddi görüş ayrılıkları olduğu ileri sürülmektedir. Şu anki durumda iki kesim de Önderlik ve PKK'nin tasfiyesi konusunda hemfikiridir. Sınırlı bazı adımlar atılarak, bunların Kürt özgürlük hareketinin tasfiyesinde kullanılması konusunda farklı bir görüş yoktur. Ancak, yakın zamanda AKP'nin ABD ile uyumlu biçimde hareket ederek PKK karşıtı güçlerin önünün açılması ve Güney Kürtleriyle iyi ilişki kurulması konusundaki düşüncelerine askeri kesimin belirli kuşkuları vardır. ABD'nin uzun vadeli politikaları konusunda taşıyan bu kuşku, zaman zaman farklı söylemleri ortaya çıkarmaktadır.

AKP'nin MİT'le daha uyumlu çalıştığı görülüyor. MİT'in PKK karşıtı Kürtleri öne çıkaran ve KDP ile ilişki geliştiren faaliyetleri gözlemlenmektedir. AKP, MİT ile ilişki içinde politikalarını belirlemektedir. ABD'nin MİT ve AKP'yi böyle bir politikaya yönlendirdiğinin işaretleri fazlasıyla vardır.

Asker kanadı da son zamanlarda ABD ile daha uyumlu olma politikası izlemektedir. ABD'nin politikalarına entegre olduğunda, PKK'yi tasfiye etmede destek alacağını düşünmektedir. Bu askerin klasik politikasıdır. "Stratejik önemimiz ve gücümüz ABD'nin böyle davranmasını getirir" düşüncesindedirler. 1998 yılında, ABD ile ilişki içinde uluslararası komployu başlatmışlardı. 1998 yılında askerlere, Suriye'ye karşı sert konuşmalar yaptırılarak ABD olduğu netleşmiştir. Şimdi de İran ve Suriye'ye karşı tutum alınırsa, ABD bize gerekli desteği verir düşüncesi vardır. Asker, hala yüz elli yıllık dengeler içinde yürütülen

klasik dış politika ile sonuç alınacağını sanmaktadır. Askerlerin bir kesimi, ABD ile ilişki içinde sonuç alırmı derken, bir kesim kuşkuyla yaklaşılmaktadır. Aslında, politik bir merkez veya kurum olmadıklarından bazen şu politikadan, bazen bu politikadan yana meyil göstermektedirler. Hükümetle tümünden uyumsuz olmanın günümüz politik ortamında kendilerini etkisizleştireceği kaygısını taşımaktadırlar. Askerlerin, dış güçlerin etkisinin arttığı bir dünyada, eskisi gibi keskin ve kararlı politik tutumlar içine girmekten kaçındıkları gözlemlenmektedir. Bu nedenle, hükümet ve ordu arasında yaklaşım farklılıklarının çok fazla olduğunu ileri sürmek doğru olmaz. Daha doğrusu farklılıklara rağmen ortak tutumlar göstermektedirler. Ne AKP orduyu gözetmeden politika yapmakta ne de ordu hükümeti dışlayan tutumlar göstermektedir.

Ordu ile hükümet arasında Kürt sorunu konusunda çok, islamcı kesimlerin kadrolaşması, ekonomik alanda güç olma istemeleri çerçevesinde soğukluklar yaşanmaktadır. Kürt sorunu ve dış politika konusunda belirli yönleriyle bir iş bölümü yapmış durumdadırlar. AKP, ordumuz ve halkımız bazı şeyleri kabul etmiyor diyerek, Avrupa ve çeşitli güçler karşısında manevra kabiliyetini sağlamaktadır. Ordu ve hükümet, MGK'da belirli konularda iş bölümü yapmakta, ne tür demeceler verileceğini bile kararlaştırmaktadırlar.

Ordu, bazı yönleriyle dış güçlerden bağımsız politika izlenmesini istemektedir. Eğer ordunun özgürlük hareketini tasfiye etme umudu kırılır ve Kürt sorununda adım atma noktasına gelebilirse, bizim özgür birlik politikamıza yakın bir tutum izlemesi beklenebilir. Ancak, klasik inkar politikasının temsilcisi olması ve Kürt hareketlerini şiddetle ezme zihniyetinin köklü olması böyle bir tutum içine girmesini zorlaştırmaktadır. Öte yandan, ordunun onaylamadığı bir çözüme hükümetlerin girmesi de kolay değildir. Bu nedenle Kürt halkının mücadelesinin kararlıca sürdürülmesi ve ordudaki klasik bastırma zihniyetinin kırılması çözüm açısından önemli olmaktadır.

Genelkurmay başkanının, Kürdistan gezilerinde daha yumuşak bir söylem dile getirmesi özel savaşın gereğidir. Ancak bugün yumuşak söylem ihtiyacı duyulması, mücadelemiz ve Kürt halkı karşısında zorlanmasının sonucudur. Söylemin böyle birini tamamlayan ikili karakteri vardır. Bu durum, mücadelenin kararlı sürdürüldüğü taktirde ordunun inkarcı, bastırmacı tutumunun da kırılacağına işaret etmektedir.

Kürt özgürlük hareketi, askeri, siyasi ve diplomatik alanda mücadelesini sürdürmeye devam ederek, bugünkü konsepti boşa çıkarıp çözümün yollarını açmayı sağlayacaktır. Her ne kadar devlet ve hükümet katı tutumunu sürdürse de dünya, bölge, Türkiye ve Kürdistan koşulları bugünkü politikalarında ısrar etmeleri önünde engeldir.

Kürt halkı şiddetli çatışmalara da barışçıl demokratik çözüme de hazırdır. Kürt halkının direniş potansiyeli tüketilemeyeceğine göre, pes edecek olan Türk devleti olacaktır. Kürt halkının pes etme gibi bir durumu olamaz. Pes etmek teslimiyet ve ölümdür. Dolayısıyla arkasına dönüp geçebileceği köprü ya da gemileri yoktur.

Kürt özgürlük hareketinin pozisyonu ve siyasi alana etkisi bir yıl öncesine göre daha fazladır. Belki tasfiyeci provakasyon sonrası süreçte bazı yetersizliklerle iç içe bir gelişme olmuştur. Ancak olumsuzluklar, yetersizlikler bu gelişme karşısında artık sorun olmaktan çıkmıştır. Her alanda toparlanma ve gelişme sürecine girilmiştir.

Ağırlaştırılmış tecrit ve halkımıza dayatılan imha konsepti savaş gerekçesidir

1 Haziran atılımı, 15 Ağustos Atılımı gibi hareketimizin stratejik bir eylem, mücadele, örgütlenme ve çalışma başlangıcıdır. Nasıl ki 15 Ağustos Atılımı halk savaşı diye tanımladığımız, uzun süreli savaş diye ifade ettiğimiz stratejinin pratikleşmesi için bir başlangıç günüyse, ilk adımıysa, ilk kurşunsa; 1 Haziran da demokratik siyasal mücadele stratejisi olarak tanımladığımız hareketimizin yeni stratejisinin hayata geçirilmesinin, pratikleştirilmesinin, ilk adımının başlangıcı oluyor. Yani bir stratejik atılımdır, başlangıçtır. Stratejik düzeyde başarmayı hedeflediği amaçlar var, ideolojik siyasal ilkelere dayanıyor. Yani bir program temelinde gelişiyor. Yine bir güç mevzilenmesini ifade ediyor ve uygun taktiklerle geliştirilmesi, hayata geçirilmesi gerekiyor. Dolayısıyla 1 Haziran atılımı çok yönlü bir taktik savaşımıla sonuç verecek, başarı kazanacak bir mücadele sürecinin adı oluyor. Böyle anlaşılmasında, tanımlanmasında, kavranmasında yarar var.

1 Haziran atılımını böyle görmeyen, bir taktikmiş gibi ele alan ya da geçmiş stratejik mücadele sürecimizin bir devamıymış, hatta onun uzatılmış bir biçimiymiş gibi gören anlayışlar da var. Yani, sanki eski stratejimiz bazı yerlerde eksik kalmış da uzatarak böyle taktik adımlarla onu tamamlamaya çalışıyormuşuz gibi değerlendirmeler, görüşler var. Bu görüşler yanlıştır. Bunun öyle eski stratejiyle bir ilişkisi yoktur. Sadece onun yarattığı birikim ve değerler üzerinde gelişmesi var. İlişkisi bu temeldedir. Bir uzatma değil, yepyeni bir başlangıç; bir taktik değil bir stratejik adımdır. Önümüzdeki yılları, belki de birkaç on yılı içine alacak bir mücadele sürecinin başlangıcı oluyor. Kürt halkı, Kürt toplumu bu atılımın ifade ettiği strateji temelinde siyaset yapacak, taktik geliştirecek, kendini örgütleyecek ve eğitecek; ekonomik, sosyal, kültürel, ideolojik, siyasal, askeri bütün alanlarda kendini aktifleştirecek, geliştirecek ve ilerletecektir. 1 Haziran atılımı böyle bir ilerlemenin adı oluyor.

Böyle bir atılım nereden doğdu? Genelde 1993'ten itibaren hareketimizin içine girdiği stratejik değişim sürecinin geldiği bir noktadır. Daha çok uluslararası komplo ve ona karşı mücadele içerisinde hareketimizin geliştirdiği stratejik değişim temelinde tanım buldu. Önderliğimizce, örgütümüzce çok yönlü değerlendirmeler, tartışmalar yapıldı. Yeni stratejinin teorik temelleri, ideolojik ilkeleri, siyasal programı, örgütsel yapılanması ve mücadele biçimleri, yöntemleri

bu değerlendirme, tartışma, araştırma ve teorik analizler temelinde ortaya çıkartıldı. Bu temelde hareketimiz bir yenilenmeyi, değişimi ve yeniden yapılanmayı yaşadı. Yeni strateji ve bu temelde gelişen mücadele süreci her şeyden önce buna dayanıyor. Diğer yandan dışımızdaki siyasal gelişmelerle de ilgisi ve ilişkisi var. Tabii ABD'nin 20 Mart 2003'te Irak'a askeri müdahalesiyle ortaya çıkan Irak ve bölge durumu bizi böyle bir değerlendirme yapmaya ve mücadele sürecini aktif geliştirmeye yöneltti. Hem siyasal, hem ideolojik, hem de askeri duruşumuzu daha aktif ve mücadelecili hale getirme zorunluluğuna itti.

Önderliğimiz bu durumu da kapsamlıca değerlendirdi. İdeolojik ve politik yönleriyle, yine stratejik ve taktik yönleriyle değerlendirmeye tabi tuttu. Buradan başta Türkiye yönetimi olmak üzere, bölge devletlerinin tutumlarını dikkate alarak, yine ABD müdahalesinin hedeflerini, amaçlarını ve yöntemlerini, bölge açısından neyi ifade edip etmediğini değerlendirek, Kürdistan'dan halklara dayalı, bölge halklarının çıkarlarını ifade eden, bölge halklarının birliğini ve kardeşliğini yaratmayı öngören bir özgürlük ve demokrasi adınının atılması ve bu temelde aktif bir mücadele içerisinde girilmesi gerektiğine karar verdi, bunu tespit etti. ABD müdahalesinin ortaya çıkardığı ilk sonuçlardan sonra, buna alternatif bir demokratik Ortadoğu yaratmak amacıyla, Kürdistan'dan özgürlük ve demokrasi mücadelesinin geliştirilmesi gerektiğini tespit edip değerlendirdi. Aslında siyasal durumun gereği ve doğal sonucu olarak, 1 Eylül 2003'ten itibaren demokrasi güçlerinin, devrimci ve halkçı güçlerin böyle bir süreç içerisinde olması gerektiğini ifade etti.

1 Haziran atılımı geç kalmış geç başlamış bir atılımdır

ABD müdahalesi sadece bir Irak müdahalesiydi; sadece Irak yönetimine değil, bölgede varolan bütün siyasal güçlere yönelmişti. Ondan önce uluslararası komplo kapsamında Kürdistan özgürlük hareketine karşı bir yönelimdi. Bu temelde hareketimizin yeni bir çıkış yapmasını engellemek, Önderliğimizin yeni bir devrimci demokratik mücadele geliştirme yönündeki çabalarını boşa çıkartarak, hareketi ters yöne götürmek üzere kendi yarattığı imkanlara da dayanarak hareketimize karşı örgüt içinde etkili bir müdahale geliştirmeye çalıştı. Bu süreçte, bu

müdahale daha etkili oldu. Yönetim, kadro ve örgüt gücümüz ABD müdahalesini görüp ona karşı durma gücünü yeterince gösteremedi. Müdahalenin, dolayısıyla kompionun uzantısı olan provokatif tasfiyeciler daha çok etkili oldular. Hareketimiz, Önderliğin stratejik ve taktik adımlarını zamanında izleyemedi; bir savrulmayı, Önderlikten kopuşu ve uzak düşmeyi yaşadı.

Buna karşı Önderliğin kapsamlı değerlendirmeleri, yoğun eleştiri ve mücadelesi gelişti. Bu temelde örgütü yeniden toparlama, çizgiye çekme, değişim, yenilenme ve yeniden yapılanma konularında daha somut, net, kavrayışlı ve anlayışlı hale getirme yönünde çabaları, çalışmaları gelişti. Bunun sonucunda 1 Haziran 2004 ile Önderliğin önceden öngördüğü, hareketimizin teorik olarak Önderlikçe çözümlenen yeni stratejik mücadele sürecine adım atması gerçekleşebildi. Bu bakımdan, 1 Haziran atılımı geç kalmış, geç başlamış bir atılım oldu. Önderlik çizgisinin, teorik ve stratejik yaklaşımlarımızın gerektirdiği zamanda atılamamış, deyim yerindeyse en son noktada durumu kurtarmak üzere atılabilen bir stratejik adım oldu.

Bunun önemi nerededir? Tabii önemi ortaya çıkan sonuçlarda görülüyor. Geç kalmışlık bizi gelişen bölgesel ve Kürdistan'a ilişkin siyasal yapılanmalarda zayıf bırakıyor. Özellikle de Türkiye-AB ilişkilerinin şekillenmesinde zayıf kılıyor. Nitekim 17 Aralık 2004 ve 3 Ekim 2005 AB kararlarında bunun sonucunu gördük. Eğer 1 Eylül'den itibaren hareket aktif bir mücadele içine girebilseydi, yeni stratejik adımı atabilseydi, ABD'nin 20 Mart'ta başlattığı müdahaleye alternatif olarak 1 Eylül'den itibaren Kürdistan'dan halklar adına demokratik özgürlükçü bir müdahaleyi cesaret ve kararlılıkla başlatıp yürütebilseydi, mücadelenin gelişimi, dolayısıyla da AB kararları ve Türkiye-AB ilişkilerinin gelişim süreci daha farklı olacaktı.

Şimdi, Lozan'a benzer bir yapılanmanın yeniden geliştirildiği yönünden eleştiriler yapıyoruz, tartışıyoruz, olup bitenleri anlamaya çalışıyoruz. Tehlikeler var, onları görüyor ve değerlendirmek istiyoruz. Yeniden, Kürt'ü görmeyen, yok sayan, adını bile anmayan anlaşmalar, ittifaklar çıkıyor, bundan endişe duyuyoruz. Eğer etkili bir mücadele içinde olabilseydik, zamanında etkili bir mücadele gelişebilseydi bu olmayacaktı. Bu siyasal duruş geç kalmadan kaynaklandı.

Bir de sadece geç kalan bir atılım değil, aynı zamanda zayıf gelişen bir atılım oldu. Bu yayıflık geç kalmışlıkla da bağlıdır. Zayıf

lığı şurada oldu: Örgüt, ancak uluslararası kompionun içten örgütü dağıtmak ve tasfiye etmek üzere çok etkili, yoğun saldırısı ardından böyle bir atılıma geçebildi. Çeşitli çevreler bu saldırıyı örgütümüz için bir deprem olarak değerlendiriyorlar. Gerçekten de büyük bir sarsıntı ve savrulma yaratan bir hareketti. Örgütte etkilemediği herhangi bir yan, kişi ve alan bırakmadı. Böyle bir saldırının yoğunlaştığı yayıflamalar, vurduğu darbeler vardı tabii. Bu durum hareketimizi önemli ölçüde daralttı, zayıflatı; ruhsal, düşünsel, iradi olarak, örgüt duruşu, disiplini, tarzı ve temposu olarak ciddi bir yayıflamaya ve gevşemeye götürdü. Bu nedenle örgütümüz 1 Haziran atılımına çok güçlü, hazırlıklı ve bütünlüklü giremedi. Ciddi biçimde içte sarsılmış, darbe yemiş, ciddi savrulmaları yaşamış, içinden ihaneti çıkarıp atmış, onun düşünsel, duygusal, örgütsel ve yaşamsal etkisini içinde taşıyan bir temelde girdi. Hareketimizin atılım yapmayı bir yana bırakalım, kendisini toparlayıp yeni bir yürüyüşe geçirebilmesi bile büyük bir siyasal olay anlamına gelen bir süreç içerisinde oldu. Böyle bir ortamda yine büyük bir mücadeleye girebilmesi kuşkusuz hareketimizin önderliksel karakterinden geliyor. Bu ise daha büyük bir başarıyı ifade ediyor. Bu nedenle hem geç kalması hem de içten deprem niteliğinde bir provokatif tasfiyeciler saldırıya maruz kalması 1 Haziran atılımının zayıf yanları oluyor.

İdeolojik teorik ve felsefi yan demek önderliksel yan demektir

Buna karşın çok kapsamlı bir teorik değerlendirilmeye –ki bunu Önderlik yaptı– yine güçlü bir ideolojik yenilenmeye, kapsamlı ve açık bir siyasal programa dayanması da güçlü bir yanı ifade ediyor. Bu, önemlidir ve esastır. Bizim mücadelemizin birincil yanı her zaman ideolojik mücadele yanı olmuştur. Apocu hareketin temel karakteri, birincil yanı, esası, ona gelişim sağlatan temel yanı hep teorik-ideolojik yanı olmuştur. Bu onun önderliksel yanındır. İdeolojik, teorik ve felsefi yan demek önderliksel yan demektir. Hareket bununla varoldu, gücünü buradan aldı, bu güce dayanarak hep gelişti. Dolayısıyla Önderliğin yeni dönemde de mücadele tarihimizin hiçbir döneminde olmadığı kadar çok kapsamlı teorik çözümlmeleri, ideolojik yenilenmeyi ve netleşmeyi yaratmış olması, hareketimiz açısından büyük bir kazanım, sürece güçlü ve hazırlıklı girme anlamına geliyor. Bu işin esasıdır. Örgütü provokatif tasfiyeciler saldırılara karşı ayakta tutan, toparlayan, yeni bir stratejik hamleye girişme irade ve kararlılığını ortaya çıkartan güç, hareket açısından buradan geliyordu.

Tabii otuz yıllık mücadelenin yarattığı diğer büyük birikimler de var. Yeni dönem mücadelesinin üzerinden geliştiği, halkın Önderlikle, çizgiye, ulusal özgürlük ve demokrasiyle çok güçlü bütünleşme durumu var. Hareketin milyonları içine alan, adeta militanca mücadele eden güçlü bir halk tabanına dayanıyor olması, zorluklar ve yayıflıkların yanında yeni stratejik atılımı etkili, güçlü bir biçimde geliştirebilmesinin en temel bir dayanağı oluyor. Yine mücadelenin ortaya çıkardığı temel değerler vardır. Sayısı on bin aşan şehitler gerçeğimiz vardır. Bunlar insanların vicdanını, duygusunu yönlendiren, temel değerlere, özgürlük değerlerine, Önderliğe ve halka bağlayan en temel, en güçlü değer oluyor; her zaman bizi mücadeleye çeken, sevk eden, yönlendiren, mücadelede bize komuta eden temel gerçeklik oluyor.

Yine yeni bir savaşçı gerilla gücü; örgütü ve hazırlıklı, provokatif tasfiyeciler saldırılar karşısında kendini koruyabilmiş bir gerilla gücü vardı. Atılım buna dayandı. Böyle bir

gücün varlığı 1 Haziran atılımının yapılabilmesinin, bu atılımın güçlü bir biçimde geliştirilebilmesinin temel bir dayanağını oluşturdu. Kürt gençliğinin, 15 Ağustos Atılımı içerisinde doğup büyüyen, o ruha şekillenen, özgürlük mücadelemizin temsil ettiği yeni özgür Kürt insanının ruhu, iradesi, bilinci ve özellikleriyle donanıp oluşan yeni genç kuşağın mücadele bayrağını, savaş bayrağını omuzlamış, sahiplenmiş olması durumu vardı. Özellikle uluslararası komploya karşı Önderliği sahiplenme ve savunma, Önderliğin fedaisi olma temelinde başlayıp gelişen yeni gerillalaşma, gençliğin dağa çıkma ve gerillaya katılma süreci giderek gerillanın yenilenmesini sağladı. Yine genç kuşak geçmişin tecrübelerini özümseyerek, on beş yıllık gerilla savaşının ortaya çıkardığı birikime ve komuta tecrübesine dayanarak gerillayı yeniledi, yeni bir gerilla ordusu olarak HPG'nin şekillenmesini ortaya çıkardı. Bu, büyük bir kazanımdı, ciddi bir gelişmeydi ve yeni bir durumu ifade ediyordu.

Fedai ve kahramanlık çizgisinde, Agitler ve Zilanların çizgisinde savaşma azim ve kararlılığına sahip, bu temelde eğitilmiş yeni bir gerilla yapılanmasının ortaya çıkışı vardır. Tabii bu da en temel stratejik mücadele güçlerinden, hareketimizin yeni stratejik hamle yapılabilmesi için en temel dayanaklarından birisiydi. Bu gerilla, Önderliğin ideolojik, teorik olarak yaptığı çözümlmeleri, aydınlatma ve yön verme gücünü tamamlayan, onunla en ileri düzeyde birleşen, onu yerinde ve zamanında her türlü zorluğa ve saldırıya karşı fedai çizgisinde hayata geçirme kararlılığına sahip olan bir gücü ifade ediyordu. Bunlara dayalı olarak, hareketimiz, ABD'nin uluslararası kompionun üçüncü planlı ve kapsamlı saldırı hamlesi olarak geliştirdiği provokatif tasfiyeciler saldırılarının zorlayıcı, yayıflatıcı ve saptırıcı etkilerini aşmayı, kendini yeniden toparlamayı, örgütlemeyi ve 1 Haziran hamlesine kalkmayı başardı. Bunu temel değerlere, gelişmelere dayanarak başardı.

Dikkat edilirse zorluklar, provokasyonun ve tasfiyeciliğin saldırıları ciddidir. Öyle basite almanın gerek yok. Çünkü bu, sadece içten yayıflıklara, rahatsızlıklara, insanın devletçi hiyerarşik toplum sisteminin etkisi altında yarattığı kirlenmelere dayanarak gelişen bir olay değildir. Aynı zamanda Ortadoğu'ya küresel sermaye hamlesini ve saldırısını yürüten, dünyada böyle bir sistem yaratmayı kendine görev bilen bir gücün –ABD'nin– uluslararası komplo temeli çerçevesinde planlı olarak yürüttüğü bir saldırı olmasının, provokatif tasfiyeciler çizgisinin, eğilimin yarattığı tehlikenin büyüklüğünü oluşturmada önemi ve anlamı var. Bu ciddi bir durumdur. Yani küresel sermaye çıkarları doğrultusunda bölge ve dünyaya yönelik hamle içerisinde olan bir güce dayanıyor olması, bu eğilimi ciddi ve tehlikeli kılıyor.

Ama bunun karşısında hareketimizin dayanaklarının da daha güçlü daha büyük olduğunu görüyoruz. Uluslararası kompionun saldırılarını ciddidir. Bunun içten uzantıları olan provokatif tasfiyeciler, hain güçlerin yarattığı tehlike ciddidir ve küçümsenmemelidir. Ama hareketimizin yarattığı değerler ve temel dayanakları da ciddidir, güçlüdür, büyüktür. Önderliksel gelişme, gerillasal gelişme ve halk gelişimi, eğer bağlı kalınırsa, doğru ele alınır ve doğru harekete geçirilirse, her türlü zorluğu ve saldırıyı yenebilecek kadar büyük bir gücü ve iradeyi ifade ediyor. İşte 1 Haziran atılımı bu zorluklara karşı güçlü bir iradeye dayanarak oluştu ve gelişti.

Zorluklar ve yayıflıklar pratikte etkisini hamlenin siyasal yanının zayıf kalmasında gösterdi. Doğal olarak siyasal planda örgütümüz zayıftı. Daha çok siyasal alan dağıtılmaya çalışılmıştı. Halk güçlü bir ruhsal, dü-

“İdeolojik bakımdan demokratik, ekolojik, cinsiyet özgürlükçü toplum paradigması temelinde yeni bir ideolojik mücadele süreci içerisine girildi. Hareket, onun kadro gücü ideolojik olarak kendini yeniledi; sosyalizmde demokratik bilimsel yaklaşımlar temelinde yeni bir ideolojik bakışı kazandı. Kitle eylemliliğinde 2005 Newroz 5-6 milyon insanın demokratik konfederalizm ilanını selamlaması temelinde Önderliğin yeni açılımını sahiplenen bir referandum gibi gelişti.”

şünsel bağlılığı ve belli bir eylemsel hareketliliği yaşasa da mücadeleyi sürekli kılacak ve saldırılar karşısında her türlü direnişi gösterebilecek düzeyde bir örgütlülüğe sahip değildi. Bu nedenle serhildan zayıf gelişti. 1 Haziran atılımı demokratik siyasal mücadele stratejisinin pratikleşmesi ve temelde bir serhildan atılımı olmasına rağmen, onun siyasal kitle mücadelesi sınırlı ve dar kaldı. Bu doğaldı, anlaşıldı. Böyle bir konumdaki hareket güçlü bir siyasi serhildanı ortaya çıkaramazdı. Geriye daha çok ideolojik mücadele ve gerillanın meşru savunma çizgisinde aktif savunma pozisyonunun geliştirilmesi kaldı. Dolayısıyla demokratik siyasal mücadele stratejisini ilk etapta gerillanın aktif savunma pozisyonuna dayanarak hayata geçirmek, pratikleştirmek durumunda kaldı. Böyle bir süreci yaşadı.

2004 yılı uluslararası komploya karşı büyük direniş yılı oldu

2004 yılında belli düzeyde bir ideolojik mücadele ve propaganda çalışmamız oldu. Kısmi bir kitle eylemliliği hep sürdü. Gençliğin, kadınların Kuzey’de, Avrupa’da, kısmen diğer Kürdistan parçalarında demokratik kitlesel eylemliliği yaşandı. Zayıf bir diplomatik ilişki durumu-muz oldu. Örgütsel çalışmalarda ancak toparlanmayı ifade eden, provokasyonun tahribatlarını gidermeye çalışan bir süreç, bir ortam içerisinde olduk. Bunların sonucunda daha çok gerillanın aktif savunma pozisyonu hamlenin gelişmesini yönlendirdi, etkiledi, temelini oluşturdu. Bu da meşru savunma savaşımı anlamında en alt düzeyde, sınırlı bir eylemlilik düzeyinde seyretti. Çok ileri, aktif, siyasi ortamı tümüyle etkileyen ve yönlendiren bir silahlı çatışma düzeyine ulaşmadı. Fakat 2004 yılında hamlenin gelişme düzeyi meşru savunma aktivitesine dayalı olsa da şunu gösterdi: Hareket toparlanmıştır. Harekete dayatılan provokatif tasfiyeci eğilim boşa çıkartılmış, yenilgiye uğratılmıştır. Hareket yeniden yapılanma sürecine girmiştir. Hareketin aktif mücadele etme, direnme, özgürlüğü ve demokrasiyi geliştirme iradesi ve gücü vardır. Hareketin dağıldığı, tasfiye olduğu, parçalandığı ve yenildiği yönündeki görüşler, yaklaşımlar ve propagandalar boştur, gerçekçi değildir. Belli darbeler yemiş olsa da bunlar başarıyı kazanamamıştır. Tersine, hareketin toparlanması, yeniden stratejik bir atılım yapma kararlılığı ve iradesine ulaşması, bunu savunma savaşı gibi çok zorlu bir mücadele yöntemiyle yürütebilme gücünü kazanması sağlanmıştır. Bunu kanıtladı. Bu da kazanımları ortaya çıkardı.

Belki otuz yıllık bir hareket açısından, on beş yıl kesintisiz savaş vermiş bir hareket açısından bu kazanımlar zayıf görülebilir. Ama yeniden yapılanma, yeni bir strateji oluşturma, yeni bir stratejik hamleye kalkma bakımından küçümsenmemelidir. Dikkat edilirse, birçok hareket kendini toparlayamadı, değiştiremedi; birçok devlet kendini yineleyemedi. 1990’dan bu yana Sovyet bloğu içerisindeki ülkelerde devlet ve parti düzeyindeki gelişmeler, yaşanan olaylar dikkate alınıp değerlendirildiğinde, PKK hareketinin böyle bir değişimi yapması, zorlanarak da olsa bunu başarması, yine geçmiş tarihteki mücadelelere göre geri düzeyde de olsa aktif bir mücadeleye girebilmiş olması küçümsenecik bir durum değildir. Bu önemli bir gelişmeyi ifade ediyor. Diğer yandan sarsıcı bir uluslararası komplo saldırısına rağmen, onun ardından böyle bir süreci geliştirebilmesi önemli ve ciddi bir durumu ifade ediyor, basit ele alınmaması gereken bir durum oluyor. Bunu böyle görmeliyiz, değerlendirmeliyiz, anlamalıyız, önemsemeliyiz. Hareketimiz hem yeniden yapılanmaya bağlı hem de komplo gibi bir saldırı içinden çıkarak böyle

bir mücadeleyi geliştirmiş oluyor. Bu bakımdan önemi büyüktür.

Uluslararası komploya umut bağlayan, onunla başarıya ulaşacağını sanan güçlerde korku ve endişe yarattı. Halka yeniden umut ve güven verdi. Bütün parçalarda, yurtdışında Kürt halkına yeni bir heyecan ve umut aşıladı. Kürt halkının dostlarını yeniden canlandırdı, diriltti. En önemlisi de kadro ve komuta yapımıza, örgütlü savaşçı güce büyük bir irade ve heyecan kazandırdı, canlılık verdi, yeniden özgüven geliştirdi, mücadele azmi, gayreti ve istekliliği ortaya çıkardı. Tıpkı 15 Ağustos Atılımı’nın, yapan güçlerde bir iç devrim yaratmasına benzer bir olayı 1 Haziran atılımının ardından yaşanan mücadeleler içerisinde yeniden yaşadık. O nedenle bu süreçte mücadeleyi geliştiren, mücadeleye öncülük eden güçler, çizgiyi en çok temsil eden, kahramanlık düzeyinde ileri giden güçler oldular. Böyle bir atılımı yaratmak için 2003 yılından itibaren harekete geçen, buna öncülük eden, böyle bir yürüyüş içerisinde şehit düşen yoldaşlar, mücadelenin en öncü ve yönlendirici komuta güçleri oldular. Erdallar, Mahirler, Munzur ve Şevger arkadaşlar gerçekten yeni dönemin, yeni stratejik hamlenin Ağitleri olarak rol oynadılar. Uluslararası gericiliğin ve Kürt işbirlikçiliğinin PKK’nin artık mücadeleye edemeyeceğini, birliğini koruyamayacağını, Apocu çizgide kimse- nin bir kurşun bile sıkamayacağını, dağılıp parçalandığını, kendi yaşam derdine düştüğünü sandığı ve bunu hesap ettiği, hareket içinde birçoğunun da bu temelde bir tas siccak çorba için kendini sattığı hem de kendilerini general olarak görüp örgüt liderleri sayanların böyle bir duruma düştüğü, Önderliğe, halka ve mücadele değerlerine en yüksek bağlılık temelinde hiçbir endişe duymadan, Önderlik çizgisinin başarısı noktasında hiçbir endişeye kapılmadan mücadeleyi en önde yürütenin ve yaşamını bu mücadeleye vermenin ne kadar büyük bir değer ve anlam ifade ettiği ortadadır. Bunu anlamamak, hissetmemek için herhangi bir neden yoktur. Bunu tartışmak bile gereksizdir. Mücadele böyle önemli değerler temelinde gelişti.

2004 yılında şunu gördük: Hareket yeni bir sürece girdi, kendini toparladı, yeni bir stratejik atılım başlattı, ilerliyor. Acaba bu, demokratik siyasetin gereklerine uygun olarak çözümler üretebilir mi? Önderlik, 15 Ağustos 2004 sürecinde böyle arayış içinde oldu. Şiddeti çok tırmandırmadan, savaşı derinleştirmeden barışçıl demokratik yöntemlerle, siyasi mücadeleyle işleri ilerletmek istedi. Bunun imkanının olup olmadığını, karşı güçlerin, esas olarak da Türkiye yönetiminin buna hazır olup olmadığını araştırdı. Bilgiler topladı, değerlendirmeler yaptı. Ancak görüldü ki, inkar ve imha siyasetini yürüten güçler, başta Türkiye yönetimi olmak üzere dış güçler buna açık ve hazır değiller. Barışçıl ve demokratik siyasi yöntemlerle sorunları çözme yanlısı değiller. Hareketin gelişimini yanlış değerlendirenler. Hala inkar ve imhayı başarıya götürecekleri umudunu taşıyorlar, bunu gerçekleştirmek istiyorlar, inkar ve imhada ısrarlılar. Bu ise Önderliği ve hareketimizi şuna götürdü: O zaman bu temelde mücadele meşru savunmayı da içine alacak şekilde derinleşecek ve gelişecektir. İnkâr, imhada ısrar eden mevcut yaklaşımları kırabilmek için, mücadeleyi her bakımdan boyutlandırmaya, derinleştirmeye ve uzun süreli kılmaya ihtiyaç var.

Türkiye siyaseti tümüyle Kürt sorununa kilitlendi

Önderliğin ve hareketin 2005 yaklaşımı bu temelde oldu. Newroz’la birlikte Önderlik bu değerlendirmeleri yaptı. Hareket, 1 Haziran atılımını bu temelde büyütme ve derinleştirmeyi ifade eden yeni örgütsel

ve eylemsel açılımlar yaptı, adımlar attı. Komalên Kurdistan (KKK) sisteminin ilanı, yeni strateji temelinde özgürlük hareketimizin örgütsel yapılanmasını ifade eden demokratik konfederalizmin açılımının yapılması bu temeldedir. Yani direniş içerisinde Kürt demokrasisini örgütlemeyi, Kürt halkını demokratik sistem içine almayı ve kendi özgür demokratik yaşamını kendi yönetimi içerisinde sağlama ve yürütmeyi ifade ediyor.

Önderlik, karşıt gücün, başta Türkiye yönetimi olmak üzere Kürt sorunuyla ilgili güçlerin barışçıl demokratik ve siyasal yöntemlerle çözüme açık olmadıklarını tespit edince, şu şiarı geliştirmişti: **“Direnişi geliştirelim, demokrasiyi kuralım.”** Direnişi geliştirmek için ideolojik, siyasal, meşru savunma mücadelesini çok yönlü ilerletmek gerekiyordu. Direnişi geliştirmek bu anlama geliyor. Demokrasiyi kurmak, demokratik konfederalizmi inşa etmek olarak tanımlandı. Bu temelde, yeni açılımlar çerçevesinde Newroz’la birlikte hareketimiz 1 Haziran atılımını daha ileri bir sürece taşıdı. Örgütsel yeniden yapılanmamız gelişti. Kürt demokrasisinin örgütsel sistemi, KKK sistemi ortaya çıktı. İdeolojik bakımdan demokratik, ekolojik, cinsiyet özgürlükçü toplum paradigması temelinde yeni bir ideolojik mücadele süreci içerisine girildi. Hareket, onun kadro gücü ideolojik olarak kendini yeniledi; sosyalizmde demokratik bilimsel yaklaşımlar temelinde yeni bir ideolojik bakışı kazandı. Kitle eylemliliğinde 2005 Newroz 5-6 milyon insanın demokratik konfederalizm ilanını selamlaması temelinde, Önderliğin yeni açılımını sahiplenen bir referandum gibi gelişti. Yeni sürecin kitle eylemliliğinin güçlü bir biçimde gelişeceği, hayata geçeceği görüldü. Kitle tabanının, hareketinin çok daha güçlü olduğu ortaya çıktı.

Askeri bakımdan, 2004 yılının tecrübelerine de dayanarak meşru savunma çizgisinde, gerillanın aktif savunma pozisyonunu daha da ilerletmesi yönünde kararlılık gelişti. HPG III. Konferansı’nda şu karara ulaşıldı: Önderlikle siyasi diyalog içinde olunana kadar, böyle bir amacı gerçekleştirmek için meşru savunma savaşı içinde olunacaktır. HPG Konferansı’nın sürece, savunma savaşına ilişkin değerlendirmesi böyle oldu. Bu temelde, baharla birlikte 2004’ün tecrübelerini de dikkate alarak, onun derslerini özümseyerek harekete geçti. Bahar sürecinde belli bir zorlanma olsa da –ki bu durum bazı yersiz kayıplara yol açtı– bunlar tarz düzeltmeleriyle giderilerek, yaz başından itibaren gerillanın aktif savunma pozisyonu giderek güçlendi, derinleşti. Gerilla taktikte yenilenmiş, yeni eylem biçimlerini ortaya koyabilen bir güç olarak kendisini siyasi gündem üzerinde giderek artan oranda etkili hale getirdi.

Haziran-temmuz sürecinde bu yoğunlaşma yeni bir siyasi duruma yol açtı. Türkiye siyasetini tümüyle Kürt sorununa bağlayan, kilitleyen bir düzey ortaya çıkardı. Basınıyla, aydın, sanatçı ve yazar çevreleriyle, siyasetçisiyle, askeriyle Türkiye’de herkesin Kürt sorununu, Kürdistan gerçeğini yeniden tartıştığı bir süreç gelişti. Sadece Türkiye’de değil, bölge düzeyinde, yine uluslararası çerçevede benzer tartışma durumu ortaya çıktı. Kürdistan’da yeni strateji temelinde 1 Haziran atılımıyla başlayan mücadele sürecinin siyasi gündem üzerinde oldukça etkili olduğu, siyasi gündemi belirler ve yönlendirir hale geldiği bir durum ortaya çıktı. Bu önemli bir gelişme durumuydu. Doğru taktiklerle

etkili bir biçimde mücadele yürütülürse, hem Kürt halkının güçlü bir biçimde harekete geçirebileceği hem de siyasi gündem üzerinde belirli etkide bulunulabileceği, dolayısıyla yeni siyasi sonuçlara yol açılabileceği bir kere daha bu gelişmeyle görüldü. Yani doğru tarzda, doğru taktiklerle mücadele edilirse mücadelenin siyasi kazanımlara yol açacağı ve siyasi sonuçlar vereceği bir kere daha bu mücadele süreci içerisinde ortaya çıkıp kanıtlandı. Mücadelenin kazandırdığı görüldü.

Böyle bir ortamda yeniden bir durum değerlendirilmesi yapma zorunluluğu herkes için ortaya çıktı. Temmuz sonunda Türkiye’de siyasetin tümüyle bu gelişmeye kilitlenmesi, basın yayının tartışma düzeyinin tümüyle Kürt sorunuyla bağlı hale gelmesi gibi bir durum yaşandı. Bu durumu herkes değerlendirmek zorunda kaldı. Bu, aslında 1993’ten bu yana, daha dar olarak 1 Eylül 1998’den itibaren Önderliğin geliştirdiği ateşkes ve demokratik yöntemlerle çözüm arayışlarına olumlu cevap vermeyen, bunu zayıflık olarak değerlendirerek zamana yayma temelinde sorunu muğlaklaştırarak, zaman içinde eriterek, çürüterek, inkar ve imhada sonuç almak isteyen siyasetin 1 Haziran atılımıyla gelişen mücadele temelinde boşa çıkartıldığı, başarısız kılındığı anlamına geldi. Yani Türkiye siyasetinin tümüyle Kürt sorununa kilitlenmesi ve Türkiye gündeminin Kürdistan’daki gelişmelere bağlı hale gelmesi, buna bir çare bulunması için herkesin arayış ve tartışma içine girmesi, izlenen çürütme politikasının boşa çıktığını ve başarısız kılındığını gösterdi. Yani artık daha fazla zamana yayamıyorlardı. Süreci uzatarak, zamana yayararak, hareketi gevşetip tasfiye etme imkanları ortadan kalkmış oluyordu. Bu anlamda, Türkiye yönetimi de çürütme politikasının başarısızlığının böyle kanıtlanması temelinde yeniden durum değerlendirmesi yapmak zorunda kaldı.

Biz de yürüttüğümüz mücadelenin ortaya çıkardığı sonuçları siyasi, askeri ve taktik açıdan değerlendirmeye tabi tutma gereğini hissettik. Ağustos başında taraflar böyle bir tartışma ve değerlendirme sürecine girdiler. Değerlendirmeyi öncelikle HPG yönetimi yaptı. HPG yönetimi, ağustos başında yaptığı toplantıda, yürütülen mücadelenin ortaya çıkardığı siyasi gelişmeleri değerlendirdi, siyasi kazanımları tespit etti. Yine örgütsel ve askeri bakımdan yürütülen mücadelenin ortaya çıkardığı sonuçları, taktik açıdan yaşanan gelişmeleri değerlendirdi ve şu sonuca vardı: Önemli bir siyasi gelişme ortaya çıkmıştır. Mücadele ve eylem biçimlerinde taktikte yenilenmeye, yeni mücadele biçimlerini devreye koymaya ihtiyaç var. Bunu tespit etti ve belli bir hazırlıkla birlikte aktif savunma mücadelesini, yeni taktiklerle daha ilerlemiş bir mücadeleyi ortaya çıkartacak ve sonuçlar verecek taktiklerle yürütme kararına ulaştı. Kendisini böyle bir kararlılık temelinde planladı.

Aynı süreçte Türkiye yönetimi de böyle bir tartışmayı yaşadı. Yönetimin askeri kanadı, tıpkı gerilla yönetiminin kendi durumunu değerlendirmesi gibi, durum değerlendirmesini siyasi yönetimden önce yapmaya çalıştı. Genelkurmay, mevcut gelişmeleri tehlikeli bulduğunu ve buna karşı topyekun mücadele edilmesi gerektiğini ileri sürdü. Topyekun mücadeleyi topluma hakim kılabilmek için, basında başlamak üzere bütün dinamik çevreleri buna katmaya, bu doğrultuda bu çevrelere yön vermeye çalıştı. Brifingler verdi, hükümete, mahalefete, basına, aydın ve ekonomik çevrelere toplantılar yaptı. Toplumun tüm dinamik ve duyarlı kesimlerini topyekun mücadele olarak tanımladığı mücadele içerisine katmaya çalıştı. Devlet politikasının, Kürdistan’da 1 Haziran atılımı temelinde gelişen mücadeleye karşı topyekun savaş olması gerektiğini öne sürdü. Bu siyaseti hakim kılmaya çalıştı.

Önderlik barışçıl demokratik yöntemlerle süreci ilerletmek istedi

Bu süreçte ortaya çıkan durumu çözümlemek için toplum içerisinde bazı çevrelerin yaklaşımları gelişti. Aydınlardan bir adım atıldı, bir çağrı ortaya çıktı. Belli bir aydın gurubunun, tarafların şiddeti durdurarak diyalog yoluyla çözüm araması yönünde ortama bir müdahaleyi ifade eden tutumu gelişti. Bu, Türkiye Genelkurmaylığı üzerinde etki yaptı. Genelkurmayın yaklaşımlarına ters olunca, askeri kanat bu gelişmeleri hızla bastırmaya çalıştı. O nedenle aydın tartışmaları, aydınlardan arayışları toplumun değişik çevrelerinde hızla gelişemedi, yayılamadı, hitap ettiği siyasi çevrelerde de siyasi bir karşılık bulamadı.

Ancak belli bir süreç ardından iktidar ve sivil siyasetin iktidar kanadından bir açılım ortaya çıktı, yeni bir söylem dillendirildi. Bu aydın grubuyla görüşmenin ardından, Başbakan Tayyip Erdoğan yeni tanımlar ifade eden açıklamalar yaptı. Buna dayanarak Amed’e gitti, ziyarette bulundu, bu söylemlerini orada da devam ettirdi. Kürt sorununu ifade etti, kendi sorunu olduğunu belirtti. Sorunun demokratikleşmeyle çözülebileceğini belirtti, demokratik cumhuriyetin temel çözüm mekanizması olduğunu ifade etti. Bu temelde kendine göre alt ve üst kimlikler tanımlayarak sorunun demokratikleşmeyle çözümlenebileceğini, geçmişte hata yaptıklarını, şimdi yeni bir beyaz sayfa açarak çözüm sürecinin geliştirilmesi gerektiğini söyledi. Bu da hükümet kanadının görüşü oldu.

Dolayısıyla dikkat edilirse, Türkiye’de, değişik çevrelerde Kürdistan’da gelişen mücadelenin yarattığı zorlanmaya dayalı olarak farklı sesler yükselmeye başladı. Aydınlardan bir biçimde kendilerini inisiyatif haline getirmek istediler, çözüm için görüşler ortaya koydular. Genelkurmay günlük açıklamalarıyla kendi görüşlerini topluma hakim kılmaya, yine devlet yönetiminin politikası haline getirmeye çalıştı. AKP hükümeti de başbakanın ağzından böyle yeni söylemlerde bulundu.

Tabii biz hareket olarak Türkiye’deki bu durumu değerlendirmek istedik. Bir yandan genelkurmayın şiddeti tırmandırmak istediği tutumu vardı. Tabii biz hareket olarak öyle olmasını istemiyorduk, istemiyoruz da. Onun önünün alınması bizim temel yaklaşımlarımız ve uğraşlarımızdan biriydi. Dolayısıyla genelkurmayın dillendirdiği topyekun savaş sürecinin engellenmesi için neler yapılması gerektiği, bizim neler yapabileceğimiz konusu temel gündemlerimizden birisiydi. Bizim için bir sorundu. Diğer yandan hükümetten gelişen sözler ciddiye alınması gereken bir durumdu. Tayyip Erdoğan’ın sözlerin sıradan sözler değildi. Bir hükümet başkanı söylüyordu. Ne kadar zayıf olursa olsun, neyi amaçlarsa amaçlasın, bizim ciddiyetle ele alıp değerlendirmemiz gerekiyordu. Bu nedenle genel hareket olarak bu durumu biz de değerlendirmeye aldık; Tayyip Erdoğan’ın sözlerini ciddiye aldık, tartıştık. Ama mevcut gelişmeler o yönde ilerlemedi, kendi sözlerinin içini doldurmadı, kendi sözlerine sahip çıkmıyor, bastırıldı.

Bu sonuçlara bakarak bazı çevreler, çeşitli arkadaşlar “niye ciddiye alındı? Tayyip Erdoğan’ın sözlerinin ciddiye alınması yanlış, doğru değildi, ciddiye alınmamalıydı” diyorlar. Bu görüş doğru değil. Ciddiyet almazsak, o zaman kendimizi de ciddiye almamış oluruz. Çünkü her şeyden önce onlara ciddiyetsiz yaklaşmak, kendi stratejimize sahip çıkmamak olurdu. Biz 1 Haziran atılımını başlatırken şu hususları açık belirttik: Çift yanlı ateşkes istiyoruz, siyasi diyalog istiyoruz, demokratik çözüm sürecinin başlatılmasını istiyoruz. Gerillanın aktif savunması bu amaçla başlamıştır. Buna götürecek belirtiler ortaya çıktığında, eğer bu amaçlara bağlı-

“Bu süreçte ortaya çıkan durumu çözümlmek için toplum içerisinde bazı çevrelerin yaklaşımları gelişti. Aydınlardan bir adım atıldı, bir çağrı ortaya çıktı. Belli bir aydın gurubunun tarafların şiddeti durdurarak diyalog yoluyla çözüm araması yönünde ortama bir müdahale ifade eden tutumu gelişti. Bu, Türkiye Genelkurmaylığı üzerinde etki yaptı. Genelkurmayın yaklaşımlarına ters olunca, askeri kanat bu gelişmeleri hızla bastırmaya çalıştı.”

sak, o zaman bunları ciddiye almak zorundayız. Eğer içi doldurulur ve ilerletilirse, Türkiye Başbakanı'nın söylemleri bizi bu sonuçlara götürebilir, Türkiye gündemini buraya taşıyabilirdi. Bu nedenle dikkatle değerlendirmek, buna gerekli karşılığı vermek stratejimizin bir gereğiydi. Yoksa, kendi stratejimizden kopardık. O nedenle ciddiye almama gibi bir durum içerisinde olamazdık. Dolayısıyla değerlendirdik, tartıştık.

Önderlik hep şunu söylüyordu: *“Devlet çözüm yönünde bir adım atsin, biz on adım atalım. Devletten gelecek her çözüm adımına anında fazlasıyla karşılık vermeye hazırız.”* Biz böyle bir siyaset tarzının uygulayıcılarıyız. Bu temelde, madem aydınlardan bir inisiyatif oluşmuş, bu inisiyatif başbakanla da görüşerek hükümet kanadından yeni söylemler ve tutumların, yeni sayfa açılmasının gelişimine yol açmış, bunu daha da ilerletmek için bizim de bu gelişmeyi dikkatle değerlendiren yaklaşımlarımız olmalıydı. Bir oyun da olsa, onu bozmak için bizim mutlaka karşı tutumumuzun olması gerekirdi. Bu temelde bir yaklaşım gösterdik.

Başbakan Erdoğan Amed'de söylediklerini unuttu

Genelde mücadele güçlerini, HPG'nin, yine serhildan hareketimizin içine bulunduğu duruma, yaptığı değerlendirme ve planlara ters düşmeyecek bir biçimde, 20 Ağustos kararı olarak da tanımladığımız zorunlu meşru savunma dışında aktif eylemlilikten eylemliliği geri çektik. Hükümete zaman tanımak, yine aydın inisiyatifine destek vermek üzere, bir aylık süre kapsamında pasif savunma ya da eylemsizlik denen bir süreci geliştirmeyi uygun bulduk. Bunu HPG yönetimiyle de tartıştık, değerlendirdik; bütün hareketimiz tartıştı ve bu temelde yeni bir taktik adım attık. Siyasi mücadele yürütmek istedik. Bu önemliydi, ters de değildi, kesinlikle 1 Haziran mücadele sürecine bağlı olan bir adımdı. Aktif savunmayı nasıl gerilla geliştirdiyse, yeri geldiğinde siyaset, gerektiğinde pasif savunmaya geçme, gerekirse aktif savunmaya tekrar geçip onu daha da ilerletme siyaset yapma, siyasi mücadele yürütme ve farklı taktikler izlemenin bir gereğidir. Yoksa dümdüz bir biçimde bir şeye başlayıp sonuna kadar onda ısrar edemedik. Öyle olsa bu taktiksizlik, düz bir yaklaşım olurdu ve bizi başarıya götüremezdi. Öyle yaparsak, farklı taktik izleyemezsek, karşı taraf onun taktiğini bozar, çözer, onu boşa çıkartacak politikalar üretir, boşluğa düşürür, yenilgiye götürür. Onun için gerekirse 24 saatte taktik değiştirme gücümüz olmalıdır. 24 saatte bir politikayı bırakıp başka bir politikayı esas alan, onu hayata geçiren bir mücadele tarzımız olmalıdır. Böyle olursa ancak karşıt güçlerden, düşmandan gelen saldırıları boşa çıkartabilir, o saldırılara karşı cevap oluşturabilecek mücadele biçimlerini, taktikleri ve politik tutumları geliştirebiliriz.

Bu nedenle 20 Ağustos kararı 1 Haziran atılımının aktif savunma temeline ortaya çıkardığı politik duruma cevap oluşturabilen yeni bir taktik adımdı, taktik durumdu ve gerekliydi. Oldukça etkili ve çok yönlü oldu. Bir defa Türkiye yönetimi içerisinde ciddi bir mücadeleye yol açtı, tartışmaya götürdü. Nitekim 23 Ağustos tarihindeki MGK toplantısında bu mücadele görüldü. Demirel bile o toplantı için *“28 Şubat'ın nazikçesi”* dedi. 28 Şubat 1997'de ordunun Erbakan hükümetine verdiği muhtırayı anımsattılar. Dolayısıyla ordu bu MGK toplantısında, topyekun savaş çizgisinde, Tayyip Erdoğan hükümetine muhtıra verdi. Sert bir tartışma ve iç mücadele yaşandı. Sonunda ordu görüşünün hakim olduğu görülüyor. Zaten MGK toplantısından sonra Tayyip Erdoğan bir hafta hiç konuşmadı. Genelkurmay ise üç dört kez açıklama yaptı.

Toplumu kendi düşünceleri doğrultusunda harekete geçirmeye ve yönlendirmeye çalıştı. Öyle anlaşıyor ki, hükümet aslında Diyarbakır'da söylediklerinin ardında duramadı, onu ilerletemedi. Bu konuda ordudan sert karşılık gördü. Dolayısıyla herhalde istifa etmeyi bile düşündü. Erbakan hükümeti o muhtıra ardından istifa etmişti. 1990'ların başında iç mücadele sonunda Özal, Eşref Bitlis ve birçok general tasfiye edilmişti. Demirel ise Şubat 1992'de Amed'de söylediği sözleri unutmış, geriye almış, ordudan gelen uyarı sonunda özel savaşın koordinatörlüğünü yapacak bir çizgiye girmişti.

Öyle anlaşıyor ki, Tayyip Erdoğan'ın da Özal'dan çıkardığı ders vardır. Korkuyor, ürkektir, korkması anlaşılırdır da. Çünkü ortada daha yakın dönemde bu nedenle cumhurbaşkanını tasfiye etmiş bir yönetim var. Yine Erbakan hükümetinin durumu var. Görünen odur ki AKP hükümeti, Tayyip Erdoğan yönetimi ne Özal ne de Erbakan gibi olmak istiyor. Bunların yerine Demirel'e benzemeyi öngörüyor. Demirel gibi sözlerini unutarak, geri alarak, ordunun istediği doğrultuda kendini bir savaş gücü haline getirmek istiyor veya o yönlü bir çark etmeyi yaşadı. Bu karar temeline Türkiye yönetim gerçeği teşhir oldu. Türkiye'yi yönetenin hükümet değil, ordu ve genelkurmay olduğu çok net ortaya çıktı. Hükümet sadece ekonomik ve siyasi işleri yürüten bir bürokratik aygıt durumundadır. Aslında devleti yönetenin genelkurmay başkanlığı olduğunu içinde de dışarıda herkes gördü. Yönetim bu yönüyle teşhir oldu. Yine topyekun mücadelede ısrarı, şiddette ısrarı Türkiye yönetimini teşhir etti.

Aslında bunun tersini umut ediyorlardı. Ordunun büyük ölçüde şöyle bir hesabı vardı, 'biz taktik yapamayız, yeni karar alamayız. Erdoğan böyle şeyler söylerse biz ona şiddetle karşılık veriz, bu temelde bizi teşhir ederler.' Zaten “terör örgütü” diye her yere yayıyorlar. Bir sürü karar aldırmaşlar. Böyle bir durumda, “bakın, biz demokratikleşmeyi, çözümü istiyoruz, Kürtlere hak da vermek istiyoruz, ama bunlar kabul etmiyorlar, bunların Kürtlerle bir ilişkisi yoktur, terörden başka bir şey bilmiyorlar” diye bizi dış kamuoyunda çok daha ileri düzeyde teşhir ve tecrit etmeyi umut ediyorlardı. Hesapları biraz oydu. AB kararını bu temelde etkilemeyi, ‘terör örgütüne karşı mücadele’ kararına dönüştürmeyi hesap ediyorlardı. Bunlar boşa çıktı. Tersine, şiddeti esas alanın, şiddet yanlısı olanın, şiddette ısrar edenin, siyasi sorunları şiddetle çözmeye çalışanın Türkiye tarafı ve Türk genelkurmay olduğu herkesçe görüldü.

Bu önemli bir durum oldu. Daha önemlisi, topyekun mücadele ederken, genelkurmay bizi halkla, toplumla karşı karşıya getirmeyi istiyordu. Sadece Türkiye’de değil, Kürdistan’da halkı hareketimize karşı çıkartma çabaları vardı. Zaten Newroz’da gelişen bayrak provokasyonu temelinde şoven milliyetçiliğin tırmandırılmasıyla Türkiye kamuoyu savaşı destekler hale getirilmeye çalışılırken, aynı zamanda Kürdistan’ın orta sınıf siyasetçileri üzerinde de baskı yürüterek, onları mücadeleye karşı çıkartmaya çalışıyorlardı. Bu konuda liberal demokrat geçinen aydınlar ve yazarlara da çok aşırı baskı uygulanırdı. Polis baskısı gelişi. Genelkurmayın tehditleri vardı. Ekonomik ve ticari baskılar artırıldı. Böylece hareketi içten bölmeye, Kürt ulusal demokratik birliğini parçalamaya çalıştılar. Bizim şiddette direteceğimizi umut ediyorlardı. O tür çevrelerin zaten ekonomik çıkarları gereği şiddetin durdurulması istemleri vardı. Onlar ise bu politikaya karşı çıkarlar, böylece ulusal demokratik Kürt birliği parçalanıp bölünür, PKK'nin arkasındaki bu çevrelerin birliği ve desteği kesilir, Kürt hareketi kendi içinde parçalı, birbiriyle çatışan ve mücadele eden bir konuma düşürülür hesabı içindeydiler.

Bu yönlü talepler ve etkilennemeler vardı. Mesela legal siyasi zemin içindeki çeşitli çev-

“Topyekun mücadele ederken genelkurmayı bizi halkla, toplumla karşı karşıya getirmek istiyordu. Sadece Türkiye’de değil, Kürdistan’da halkı hareketimize karşı çıkartma çabaları vardı. Zaten Newroz’da gelişen o bayrak provokasyonu temelinde şoven milliyetçiliğin tırmandırılmasıyla Türkiye kamuoyu savaşı destekler hale getirilmeye çalışılırken, aynı zamanda Kürdistan’ın bu orta sınıf siyasetçileri üzerinde de baskı yürüterek, onları mücadeleye karşı çıkartmaya çalışıyorlardı.”

reler üzerinde hem devlet baskısının etkileri vardı hem de onların anlayışları öyleydi. Ekonomik çıkarları bunu gerektiriyordu. Savaştan, mücadeleden yana değillerdi. Tek yanlı ateşkes içinde gelişen geçen yedi yıllık süreç içerisinde ekonomik olarak epeyce güçlenmişler, palazlanmışlardı. Savaşın bu imkanları ellerinden alacağı kaygısı ve korkusu vardı. Geçmiş biliyoruz, birçok Kürt işadamı kontrgerilla tarafından cezalandırıldı. Gördük işte, Ege’de bazı yerlerde iş bulan Kürt çevrelerin üzerine kalabalıkları sürdüler, o imkanlarına el koymak ve oradan kovmak istediler. Bu durum gösteriyor ki, savaş tırmanışa birçok orta sınıfın, üst sınıfın ekonomik kaynakları azalacak, daralacak. O nedenle onlar daha yumuşak bir mücadele ortamını istiyorlar. Zaten bu temelde talepleri vardı. Devlet yönetimi bunu bildiği için de hükümet ona hitaben açıklamalar yaparsa, bunun sonucunda ulusal demokratik Kürt birliğini parçalayacaklarını düşündüler.

Mevcut taktiğimiz bunu boşa çıkardı. Tam tersine, Kürt ulusal demokratik hareketinin birliğini korudu. Bu çevreleri orduya, devlete karşı çıkardı. Biz birliği koruduk ve Türkiye devlet güçleri ya da inkar ve imha siyasetini yürütmeye çalışan güçler kendi yanlarına çekmek istedikleri çevrelerle karşı karşıya geldiler. Bu oldukça önemlidir. Bu doğrultuda hem Kürdistan’da hareketin birliği korundu hem de Türkiye kamuoyuna olumlu cevaplar verdik. Aydınlar tutumumuzu biraz yetersiz bulsalar da gene de onlarla bir diyalogumuz oldu. Tersine hükümeti eleştirdiler. Oysa biz tersini yapsaydık, bize karşı bir propaganda merkezi gibi çalışacaklardı. Bu oyunu boşa çıkardık. Bir de hükümeti eleştirir hale getirdik. Uluslararası kamuoyunu olumlu bir biçimde etkiledik. Avrupa’da çeşitli aydın çevreler bu temelde girişimlerde bulundular. 120 aydın *“Kürt sorununa demokratik çözüm istiyoruz”* başlıklı ilan yayınladılar. AP, Kürt Konferansı yaptı. Bunlar önemli gelişmelerdi, Türkiye’yi zorladı. Yaşar Büyükanıt her fırsatta bu çevrelere küfür etmek zorunda kaldı. Topyekun savaş yanlılarını zorlayan ve teşhir eden bir siyasi durumu ifade etti.

Bir de halkın serhildan durumuna yol açtı. 1 Eylül’de, 4 Eylül Gemlik yürüyüşünde bu karara dayalı olarak halkın beklenen, istenen serhildan hareketinde bir ileri aşama, tırmanış, yeni bir adım ortaya çıktı. Halkın gücünü gördük. Gerillanın aktif savunması yanında halkın demokratik siyasi eylemliliğinin de gelişebileceği, bununla birleşebileceği ortaya çıktı. Kürt halkının serhildanı çok boyutlu geliştirme potansiyeli ve gücünün olduğu, Kürt gençliğinin bunu yürütebileceği görüldü. Filistin halkını katbekaş aşacak, belki yüz kat aşacak bir intifadayı geliştirme gücüne sahip olduğu ortaya çıktı. Bu da önemli bir durumdu. Hem halka güven ve irade kazandırdı hem de düşman üzerinde korku saldı. Dikkat edilirse büyük tepkiyle karşıladılar. Basın hep şunu yazdı: *“Silahlı PKK susturuldu, silahsız PKK harekete geçirildi.”* Aynen gerillanın hareketliliği kadar önemsediler. İnkâr ve imha siyaseti açısından halkın eylemliliğini tehlikeli buldular, sonuç alıcı gördüler. Bunlar önemli kazanımlar oldu.

Sonuç verdi mi? Vermedi, bu kazanımların yanında daha ileri sonuç vermedi. Yani 1 Haziran hamlesinin amaçlarının gerçekleşmesine yol açmadı. Çift yanlı ateşkese gidemedi. Siyasi diyaloga ulaşamadı. Bu durum Türkiye yönetiminden kaynaklandı. Ordunun

topyekun savaş görüşü devlet politikası olarak hakim oldu. MGK böyle karar aldı. Bir iç mücadele yaşandı, ama topyekun savaş yanlıları tümünden geriletilemedi. Onlar hakim oldular. Başbakanın Amed’de söyledikleri ilerlemedi. Geri adım attı.

Gerilla salt askeri değil siyasi mücadele yürüten bir güçtür

Bizim aktif mücadele pozisyonunda olmayışımızı fırsat bilerek gerillaya darbe vurmaya çalıştılar. Özellikle gevşemiş, disiplini sürdüremeyen, kontrole giren gerilla birimlerine darbe vurdular. Önderlik üzerinde tecridi, baskıyı ve işkenceyi geliştirerek ortamı provoke etmeye çalıştılar. Biz süreç daha dolmadan bu durumu değerlendirmeye çalıştık. 9 Eylül’de, HPG’ye kararımıza bağlı davrandıkları için teşekkür eden, artık saldırılar karşısında meşru savunma gerekliliğini uygulayabileceğini içeren mesajımızı verdik. Yani saldırılara karşı savunma gereğini ortaya koyduk.

Dış kamuoyunda, yine kendi ulusal demokratik hareketimiz içerisinde etkili olduğu için, belli bir politika yapma gereğini hissettik. Çeşitli tartışmalar oldu. Eylemsizlik kararı kalktı mı kalkmadı mı, 3 Ekim’e kadar durum uzadı mı uzamadı mı türünden tartışmalar yapıldı. Yine AB’ye girişe PKK ne diyor konusunda benzer tartışmalar vardı. Biz bu konuda da karşı tarafı biraz yanıltmayı hedefleyen, Türkiye toplumunu etkilemeyi ifade eden bir politika izlemeye çalıştık. Tutumumuzu, propagandalarımızı bu yönlü sürdürdük. Bunlar önemli süreçlerdi ve belirttiğimiz kazanımlar temelinde aşıldı. Daha ileriye gideemedi. Ancak bu kazanımları verdirdi. Kayıp olarak kontroldeki bazı birimlerimizi şehit verdik. Bunlar önemli kayıplardı; bu dönemin, çift yanlı ateşkes, barış ve demokratik çözüm arama döneminin şehitleri oldular. Oldukça anlam ifade ediyorlar, değerlidirler. Fakat bunu en aza çekebilirdik. Biraz da yetersizliklerimizden kaynaklandı. Daha disiplinli ve kontrollü hareket edebilseydik kayıplar en alt sınıra çekilebilirdi.

Geçiş sürecinde bazı zorlanmalarımız oldu. İşte bir taktikten başka bir taktiğe geçişin zorlukları var. Özellikle gerilla güçlerimiz zorlanıyorlar. Önceki kayıplar aktif savunmadan eylemsizliğe geçişe tam uyamamadan kaynaklandı. Şimdi aktif savunma pozisyonunu yeni bir taktik temelinde, yeni eylem biçimleriyle temeline geliştirmeye geçerken de zorluklar, sorunlar yaşandı. Bu son dönemde daha fazla kayıplar yaşandı. Bunlar aslında bu geçiş döneminin kayıpları oluyor. Bir yandan eylemsizlikten aktif savunmaya geçişin zorlamalarından kaynaklanıyor, diğer yandan daha önce uygulanan eylem biçimlerinden yeni eylem biçimlerine geçme gereğinin yarattığı zorlanmalardan doğan kayıplar oluyor. Demek ki şu ortaya çıkıyor: Gerilla taktik açımları yapma ve eylem geliştirme gücüne sahiptir, ama siyasi mücadelenin gerektirdiği taktikler yapma, bir taktikten başka taktiklere geçme esnekliğine tam sahip değildir. Örgütsel yapısı, siyasal hakimiyeti, yine taktik hakimiyeti bu düzeyde değildir, zorlanıyor. Bir taktikten bir başka taktiğe geçme gereksiz kayıplara yol açıyor.

Buradan hareketle “yanlış olmuştur. Bu kadar kayıp verdik. Hiç değişiklik yapmamlıydık” dememek gerekir. Yani buradan çıkacak sonuç taktik değiştirmeyen, dümdüz bir çizgide hareket eden bir hareket konumunda olmamız değil de gerekirse 24 saatte taktik değiştirecek bir esnekliğe sahip örgüt yapısı yaratmaktır. Kendi yapımızı buna göre geliştireceğiz. Gerillayı salt dar bir askeri yapı değil, siyasi mücadele yürüten bir güç olarak göreceğiz. Öyle yapılandıracağız, öyle hareket ettireceğiz. Böyle olursa sonuç alır, siyasi mücadelenin bir parçası olur. Bu temelde yeni-

lenmeye, kendimizi daha fazla eğitmeye ve geliştirmeye ihtiyaç var.

Bu sürecin genel değerlendirmesi olarak da şu tür görüşler var: ‘Bir aylık eylemsizlik sürecine girilmesi 3 Ekim kararlarını etkiledi. Böyle olmasaydı karar farklı olurdu.’ Bizce bu görüşler gerçekçi değil. AB zaten o kararları vermişti. Tayyip Erdoğan’ın açıklamaları ardından şiddeti tırmandırsaydık, belki de 3 Ekim kararında “teröre karşı ortak mücadele edeceğiz” diye yazdırırlardı. Hiç olmazsa onu boşa çıkardık. AP “Kürt sorunu çözün” diye konferans yaptı. Bunlar daha önemli gelişmelerdi. Aslında daha değişik bir karar çıkmadıysa, Kürt sorununun çözümü AB kararına net bir dosya olarak konmadıysa, bu, aslında 1 Haziran atılımının geç kalmasından ve zayıf başlamasından kaynaklandı. Nedenlerini orada aramamız gerekiyor. Demek ki yetersizlik sonucunu orada verdi. Bu telafi edilebilir bir yetersizliktir, ama bir zayıflık olarak ortaya çıktı.

Stratejimiz gereği biz öyle bir tutum izlemek durumundaydık. Bu tutum yanlış değildi. Ortaya bu mevcut sonuçlar çıktı, Türkiye yönetimine topyekun savaş politikası hakim oldu. Buradan bakınca Tayyip Erdoğan’ın açıklamaları bir taktikmiş, bir oyunmuş gibi ortaya çıktı; bir sonuç vermedi. Böyle bile olsa, bizim yine ciddiye alıp buna karşı taktik oluşturmamız bir zorunluluktur. Bazı çevreler, “Tayyip Erdoğan’ın taktik yaptığı, bunun oyun olduğu baştan belliydi. Dolayısıyla oyuna geldik, mücadeleden düştük” diyorlar. Tayyip Erdoğan’ın açıklamalarının baştan itibaren oyun olduğu görüşü çok gerçekçi değildir. Bir kere Türkiye yönetiminin asker ve sivil kanatlarının bu düzeyde bir diyalogu yoktur. Birbirine karşıtlar, çelişkileri var. Bu kadar rahat birbiriyle tartışıp planlama yapamıyorlar.

Diğer yandan AKP islami hareketten geliyor, islami hareketin kendine göre bir yaklaşımı var. Ondan kısmen uzaklaşmış olsa da tümünden o hareketten kopmuş değil. Dolayısıyla bir oyun oynamak için değil, aslında politikada etkili olabilmek için bir adım atmaya çalıştılar. AKP hükümeti şunu gördü: Çürütme politikası boşa çıktı. Bir, ordu ile gerillayı çatıştırarak, orduyu kendine muhtaç kılarak iktidarını uzatmak istiyordu. Yani savaş rantçılığına dayalı bir iktidar olma arayışı vardı. Önderlik bunu da değerlendirmişti, desifre etmişti. Bizim 1 Haziran atılımımızın 2005 yılındaki gelişimi bu yaklaşımı, bu politikayı da başarısız kıldı, bozdu. Çatışma ortamında iktidarını uzatacağını sanan AKP hükümeti gördü ki çatışma kendi hükümetini sona getiriyor. Her taraftan hükümet üzerine baskı geldi. Başarısız kalıyor diye hükümetten düşeceklerdi. Dolayısıyla iktidarlarını uzun ömürlü kılmak için şiddeti durdurmak açısından böyle bir arayışa girdi. Bu, kendisini siyasette ve yönetimde etkili kılacak, iktidar yapacaktı. Ordu buna izin vermedi. Bu kadar açıktır. Ordu “iktidar bizi, siz uzakta durun” dedi. Nihayet durdurdular da.

Bir taktik oyun bile olsa, bunu bozmamız gerekiyordu. Şiddeti tırmandırarak onu bozamazdık. Tam tersine, boşa çıkartarak bozabilirdik. İzlenen taktik o saldırıyı boşa çıkardı; topu tekrar hükümetin üzerine attı, Türkiye yönetimini zor durumda bıraktı. Bizim için de kazanımlar sağlattı. Yoksa başka türlü bozulamazdı. “Hiç bozmamıza gerek yok. Biz sadece savaş yaparız” diyemeyiz. Biz o temelde savaşmıyoruz, mücadele etmiyoruz; amaçlarımız, ilkellerimiz, stratejimiz var. Taktiklerimiz stratejimize bağlıdır. Meşru savunma temeline aktif savunma pozisyonu ve gerillanın eylemliliği de demokratik siyasal mücadele stratejisine bağlıdır; onu ilerletecek, geliştirecek durumda olmak zorundadır. Dolayısıyla siyasal bir eylem olarak görmemiz gerekiyor. Siyaset neyi gerektiriyorsa, bütün eylem alanları ona göre hareket etmek durumundadır. Dolayısıyla gerilla da siyasetin gereklerine göre hareket

“Önderlik ‘devlet çözüm yönünde bir adım atsin, biz on adım atalım. Devletten gelecek her çözüm adımına anında fazlasıyla karşılık vermeye hazırız’ diyordu. Bu temelde madem aydınlardan bir inisiyatif oluşmuş, başbakanla da görüşerek hükümet kanadından yeni söylemler ve tutumların, yeni sayfa açılmasının gelişimine yol açmış, o zaman bunu daha da ilerletmek için bizim de bu gelişmeyi dikkatle değerlendiren yaklaşımlarımız olmalıydı.”

etmek konumunda kalmış ve ona göre hareket etmiştir. Aslında burada yanlışlıklar yoktur. Yetersizlikler taktik değiştirme esnekliğine sahip olamamadan kaynaklanıyor.

Önderlik üzerinde uygulanan sistem imha sistemidir

Bu süreçte ne ortaya çıktı? Türkiye yönetiminin yeni bir konsept oluşturma-sı, yeni bir politika belirlemesi durumu yaşandı. Yoğun iç mücadeleyle, tartışmalarla bunu netleştirdiler. Bu ise topyekun mücadeleye konsepti oldu. Genelkurmayın ortaya çıkardığı, dillendirdiği, planladığı bu mücadele konseptinin hükümetin de onayından geçtiği anlaşıyor. Hükümet böyle bir konsepti uygulamaya yatmıştır. Şimdi karşımızda bu gelişmelerin ardından yeni bir taktik süreç olarak Türkiye yönetiminin topyekun mücadele adını verdiği bir saldırı konsepti var. Bunu görmemiz gerekiyor.

Bu konseptin temel hedefleri nelerdir? Birinci hedef, Önderliktir. Önderlik üzerine 22 haftadır süren tecrit ve baskının böyle bir konsept temelinde geliştirilme durumu var. Ortada tecridi, izolasyonu aşan bir durum var; sağlık sorunlarının derinleşmesi, psikolojik işkence durumu var. Ondan da öte bir imha süreci var. Önderlik bunu, “*sistem beni tasfiye etmek istiyor*” biçiminde ifade etti. Konseptin birinci yanı, Önderliğin imhasıdır. Önderlik üzerinde uygulanan sistem imha sistemidir. Çürütme politikasıyla istediklerini yapabileceklerini sandılar. Önderliği etkisizleştirebileceklerini, İmralı izolasyonuyla Önderliğin yeni düşünceler üretmeyeceğini, hareketi yenileyemeyeceğini sandılar, ama olmadı. Provokasyonu ve tasfiyeciliği içten dayatarak örgütü dağıtıp Önderliği yalnız bırakabileceklerini sandılar, ama olmadı, başarısız kaldı. Şimdi yeni bir imha süreci dayatılıyor. Hareket çürütme politikasını boşa çıkardı. Bu kez intihar politikasına zorlamak istiyor. Önderlik üzerine baskı ve saldırının temel içeriği budur. Bütün gücünü bir anda ortaya koyup geçmiştiki Kürt isyanları gibi isyana kalkarak, tüm gücünü tüketisin, yok olup gitsin isteniliyor. Önderliğe de, hareket de dayatılan budur. Şimdi bize intihara sürüklenme politikası dayatılıyor.

Önderlik bunu, “*tahrir ediliyoruz, provoke edilmeye çalışıyoruz*” olarak tanımladı. Bu provokasyona ve tahriklere gelmeyeceğini, sonuna kadar meşru, başarıyı hedef alan direniş çizgisi içinde olacağını, direniş sürdüreceğini ifade etti. Buna karşı doğru çizgiyi koydu. Yani nasıl aktif mücadeleyi, 1 Haziran atılımını geliştirerek çürütme politikasını boşa çıkardıysak, şimdi mücadelede doğru bir çizgiyi izleyerek, oyunlar ve tahriklere gelmeyecek, başarıyı göremeyen isyan türü hareketlere girişmeyerek, ama saldırıları püskürtecek bir mücadele aktivitesini de geliştirerek bu intihar dayatmasını da boşa çıkarmamız gerekiyor.

Topyekun mücadele konseptinin diğer bir ayağı yönetimimizi hedeflemesidir. Bu

konuda listeler hazırladılar, çeşitli ilişki ve ittifaklar kurdular. Türkiye-Irak-ABD üçlü görüşmelerinde taktik bir ittifakın bu temelde ortaya çıktığı anlaşıyor. Türkiye'nin gerillaya, hareketimizin tümüne karşı Kuzey'de ve Güney'de topyekun operasyon taleplerini ne ABD ne de Güney'deki KDP güçleri kabullendiler. Bu temelde aralarında stratejik bir ittifak oluşmadı. Ama yönetim kademesini hedeflemek üzere, karşılıklı tavizler verme temelinde bir ittifak yaptılar. Türkiye ise Suriye'yi kınadı, Türkmenlere sahip çıkmadı; Irak'taki mevcut anayasaya karşı çıkmadı, tersine destek verdi. Bu temelde hem ABD'ye hem KDP ve YNK'ye taviz vermiş oldu. KDP, YNK ve ABD de PKK yönetiminin tutuklanmasına karar verdiler. Türkiye'nin taleplerini bu düzeyde kabul ettiler. Türkiye'nin AB'ye girişi için destek verdiler. Bu temeldeki tavizlere dayalı olarak bir taktik ittifak oluşmuş durumdadır. Tıpkı 1998'de Önderliğe yöneltilen saldırıya benzer bir saldırıyı şimdi yönetim kademesine yönelmek istiyorlar. Örgüt provokasyonla daraltıldı, bir bölümü tasfiye edildi, geriye kalan yönetim de tasfiye edilirse örgüt dağılır diye umut ediyorlar.

Burada Türkiye'nin hesabı örgütün tümünden dağılmasıdır. ABD'nin, KDP ve YNK'nin hesabı ise yönetim ortadan kalkar ve Apocu çizgi tasfiye olursa, o zaman geriye kalan kadroları toplar, istediğimiz gibi çalıştırıp kullanırız; örgütün imkanlarına el koyarız. ABD bu gücü Türkiye'ye karşı, İran'a karşı, Suriye'ye karşı kullanmak istiyor. KDP ve YNK kendine çalıştırmak istiyor. Bu noktada kendi hesapları farklıdır. Ama herkesin hesabının yürüyebilmesi için mevcut yönetimin tasfiye edilmesi gerekiyor ve bu yönetimin tasfiyesinde ittifak yapmış oluyorlar. Bu konseptin bir hedefi de budur.

Diğer bir hedef gerillanın ezilmesidir. Bu konuda son dönemdeki gelişmeler artık operasyon düzeyini aşıyor. Şurada operasyon oldu, burada şöyle operasyona cıkıldı diye basına yansıyor, ama ortada operasyonu çok aşan bir savaş düzey var. Son bir buçuk aydır Türkiye ordusunun yürüttüğü bir savaş durumu söz konusu. Her alanda bütün tekniği kullanarak gücünü harekete geçiriyor, savaş yürütüyor. Bununla gerillanın dinamik kesimleri ezilmek, daraltılmak, etkisizleştirilmek isteniyor. Bazı özel savaş yazarları, “bu gerilla tümünden tasfiye edilemez. Alt sınıra çekmek, aktivitesini sınırlandırmak lazım; daraltılmış, sınırlandırılmış bir şiddetle birlikte yaşamayı öğrenmeliyiz. Bunu tümünden ortadan kaldırmak onlarca yılı alabilir. Ama marjinal sınırına çekebiliriz” diyorlar. Ona çalışıyorlar. Gerillaya yönelik saldırıların hedefi gerillayı marjinal sınıra çekmektir. Bunu sağlayacak düzeye indirmek, fazlasını ezmek üzere operasyon yürütüyorlar.

Tabii bu saldırı konseptinin halka yönelik boyutu da var. Gemlik yürüyüşünde gördük. Aslında sivil paramiliter güçler örgütlendirilmiş. Geçmişte Ermeni ve Rum topluluklarına yapılan katliamları yürüten güçlere benzer güçler anti Kürt temelde eğitiliyor. Kürtlere

karşı Türkiye'yi korumak amacıyla yapılıyor bu. Bu temelde yeni kuvayı milliye örgütleri, kurtuluş komiteleri kuruluyor. Böyle beş altı tane örgüt var. Bunların milyonlarca insanı örgütledikleri basına yansıdı. Bunlarla halkın üzerine geliyorlar. İstanbul'dan Hakkari'ye kadar yargısız infazları geliştirdiler. Faili meçhul cinayetler, kontrgerilla hareketleri geliştiriliyor. Polis yürüyüşlere, mitinglere silahla saldırı yapıyor, ordu silahla karşılık veriyor. Açık katliam denemeleri yapıyorlar. Halk sindirilmek isteniyor. Bu tür baskılarla halkı sindirmek, demokratik serhildanın gelişimini engellemek, halkı eylemsiz ve mücadelemiz duruma getirmek istiyorlar. Bu yönlü de halk üzerinde baskı var. Konseptin temel hedefleri bunlardır.

Topyekun mücadele konseptinin temel dayanağı savaş rantçılarının

Bu konseptin dayanakları kimlerdir? Bunu yaratan güç, böyle bir topyekun mücadele konseptinin içindeki temel dayanağı rantçı güçlerdir, savaş rantçılarının. Bu kesim ordu içerisinde önemli bir kuvvet olarak var. Hepsisi olmasa da orduya hakim olan siyaset budur. Ordunun rantçılığı iki yöndedir: Hem ekonomik hem siyasi rantçılık. Geçen gün açıklanıyordu: Koç ve Sabancı'dan sonra OYAK, Türkiye'de üçüncü büyük holding olmuş. Bu büyüme savaşa dayanarak oluyor ve generaller bundan ekonomik kazanç sağlıyorlar. Savaş olmasa OYAK diye bir şey olmayacak. Kürt sorunu ve Kürdistan'da ordunun bu durumu olmasa kimse OYAK'ı dinlemez. Çünkü OYAK'a her şey veriliyor, OYAK bir yere girdi mi diğerleri çekiliyor, ihaleleri otomatikman, hiç yarışmadan alıyor. İhaleler en ucuz bir biçimde veriliyor. Türkiye'nin birçok imkanı kısa sürede peşkeş çekildi. Kürdistan'daki savaşın içinde bu OYAK denilen şey örgütlendi ve şimdi Türkiye'nin üçüncü büyük mali grubu haline geldi.

Bir de siyasi rantçılık var tabii. Kürt sorunu, Kürdistan'da çatışmalı durum olmazsa, ordu iktidarda bu biçimde kalamaz; siyasi yönetimi elde tutamaz. Bu soruna ve Kürdistan'daki savaşa dayanarak iktidarı elinde tutuyor, tehdit ediyor, herkesi korkutuyor. Kendisini adeta kurtarıcı gibi gösteriyor, yönetimi böyle elde tutuyor. Kaybetmek istemediği için de aslında Kürt sorununu çözmediği değil, Kürdistan'da sürekli bir savaş durumunu istiyor. Bunu görmemiz lazım. Bunun dışında Türkiye'de herkes aynı düşünüyor demek doğru değildir. Farklı düşünceler var, çeşitli farklı çevreler var. Fakat dikkat edilirse, son dönemde bu topyekun savaş konsepti oluşturulurken, Türkiye'nin farklı düşünen kesimleri susturuldu, sindirildi; aydınlar, siyasetçiler, hükümet susturuldu. Muhtıra verilerek belki ordu içerisinde farklı düşünen çevreler de susturulmuştur. Böyle bir baskı Türkiye toplumu üzerinde de uygulanıyor.

Bu topyekun savaşın dış dayanakları nelerdir? Türkiye bu konuda ABD'nin Irak'a müdahalesinin ardından Suriye ve İran'la

üçlü bir ittifak geliştirdi. Bu ittifakın anti Kürt ve anti PKK ittifakı olduğu biliniyor. Bu ittifak günümüze kadar da sürdü. Şimdi biraz zayıflamıştır, ama hala devam ediyor. Bu çerçevede Türkiye, Suriye ve İran'dan destek alıyor. Ancak ne kadar destek alıyor, bu biraz tartışma götürür. Suriye mevcut durumuyla ABD tarafından kuşatılmış pozisyonundadır. Suriye yönetimi ciddi biçimde sarsıntı yaşıyor. Irak sınırı adeta savaş konumundadır. ABD, Irak-Suriye sınırında adeta Suriye ile savaşır gibidir. Filistin-İsrail yakınlaşmasıyla Suriye'yi oradan daralttı. Lübnan'dan çıkararak oradan daralttı. En son Türkiye'ye verdiği tavizlerle Türkiye'yi bir ölçüde Suriye'ye karşı çıkardı. Suriye AB'den de yeterince destek alamıyor. ABD AB'nin de desteğini kısmen aldı. Böylece kuşatmayı geliştirmiş, daraltmış durumdadır. Bu, Suriye yönetimi üzerinde ciddi bir baskı oluşturunuyor. Geçen ay yapılan Baas Partisi Kongresi'nde Abdülhalim Haddam çekildi. Geçen gün de İçişleri Bakanı Gazi Kenan intihar etti. Bütün bunlar bu baskıyla bağlantılıdır.

Abdülhalim Haddam 35 senedir Suriye'yi yöneten kişiydi; Hafız Esat rejiminin direği-ydi; doğrudan Hafız Esat'a bağlı olan başkan yardımcılığı görevinde bulunan bir kişiydi. Gazi Kenan da aynı biçimde 25 yıldır Lübnan'ı yöneten kişiydi. Hiçbir yere bağlı değil, doğrudan Hafız Esat'la, başkanlıkla ilişkiliydi. Tek yönetici olarak Lübnan'ı yönetiyordu. Generaldi, istihbarat sorumlusuydu. Yani bunlar geçmiş rejimin temel direkleri-ydi. O nedenle Abdülhalim Haddam ve Gazi Kenan'ın tasfiye edilmesi Suriye yönetiminde çok ciddi bir sarsıntıyı, çatlamayı ve tasfiye-yi gösteriyor. Ne oluyor, bazıları bu eski yöneticileri atarak, reform yapacağız güvenceleri vererek ABD'yle uzlaşmaya mı çalışıyorlar? Yoksa farklı bir iç mücadele mi var? Bunlar bilinmiyor. Ama Suriye yönetimi ciddi bir iç mücadele durumunu, iç sarsıntıyı yaşıyor. ABD baskısı geliştikçe bu sarsıntı derinleşecek. Öyle anlaşıyor ki, Suriye'de daha yeni siyasi çalkantılar olacak. Önümüzdeki süreçte yönetim değişiklikleri yönünde hızla yeni adımlar gelececek. Kendisi böyle sarsıntılı ve içte çatışmalı olan bir yönetimin Türkiye'ye çok fazla destek vermesi düşünülemez. Bu destek zayıflamıştır.

Diğeri İran desteğidir. Burada şunu ifade etmemiz yerindedir: Tayyip Erdoğan açıklama yaptıktan ve ona karşı biz 20 Ağustos kararını açıkladıktan hemen sonra iki güç buna tepki gösterdi. Bunlardan biri ABD, diğeri de İran'dı. Bazı Amerikalı yetkililer hemen Türkiye'ye gelerek, “PKK teröristtir, Türkiye'nin PKK'ye karşı savaşını sonuna kadar destekliyoruz, sonuna kadar Türkiye'nin yanında-yız” dediler. Acaba Türkiye benim dışımda PKK ile anlaşıyor mu diye korkular, kaygıya düştüler. Çünkü Türkiye PKK'yle anlaşarsa Amerika'ya muhtaç olmayacak. Anlaşmaz da Kürt sorunu böyle devam eder, Kürdistan'da çatışmalı bir durum sürer ve Türkiye bunda zorlanırsa dış desteğe ihtiyaç duyacak. Dolayısıyla dış destek de ABD oluyor. Yani Türkiye ABD'ye muhtaç oluyor. ABD de buna dayanarak Türkiye'yi kendi politik çizgisine çekmeye çalışıyor. Türkiye'yi İran'a ve Suriye'ye karşı bölgede yürüttüğü savaşa katmak istiyor. Bundan kaygıya kapıldılar. Acaba bu fırsat elimizden mi gidiyor, bu imkanı kayıp mı ediyoruz kaygısına kapıldılar ve savaşı tahrik ettiler. Uzlaşmayı, barışçı adımı değil, savaşılmasını tahrik ettiler. Türkiye yönetimini savaşa zorladılar. “Siz savaşın, biz arkanızdayız, PKK'yle uzlaşmayın” dediler.

Benzer bir açıklamayı İran da yaptı. Hemen “Türkiye'yle, PKK'ye karşı sonuna kadar ortak bir savaşa varız” açıklamasını yaptı. O da kaygıya kapıldı. Acaba Kürtlerle Türkiye birleşir, bölgenin temel bir gücü mü olur, bizi daraltır mı diye kaygıya kapıldı. İran'la Türkiye arasında bölgenin birinci gücü olma mücadelesi var. Ondan korktular. Dünyada karşı karşıya gelen iki güç, ABD'yle İran, PKK karşısında ortak refleks gösterdiler, benzer tutum içinde oldular. Dikkat edelim; işte bu, devletçi sistemin birliği oluyor. Öyle çok ayrı değildir. Sistemi, devlet sistemini, onun bütünlüğünü anlamak açısından bu ortak refleks önemlidir. Mevcut politik karşıtlıklar sistem karşıtlığı değildir; karşıtlık yüzeysedir, çıkar karşıtlığıdır. Yoksa ondan öteye geçen bir

sistem karşıtlığını ifade etmiyor. İran bir taraftan bu konseptle böyle destek veriyor. Diğer yandan da Türkiye'yle çelişkileri var. Türkiye'nin ABD ile uzlaşmasından korkuyor. Mevcut taktik anlaşmadan rahatsızlık duydu. İran şunu da görüyor: Türkiye ABD ile uzlaşıp birleşirse, bu birlik İran'a karşı baskı olarak gelecek. Bu nedenle Türkiye'ye karşı ihtiyatlı yaklaşıyor. Öyle çok aşırı destek verecek, Türkiye'nin istediği gibi bize çok fazla saldırarak bir durumu yoktur. Çatışmalı durumumuz sürüyor, ama onun mantığı biraz farklıdır. Türkiye'yle çatışmalı durumu daha farklıdır.

KDP ile YNK Türkiye'den taviz aldıkları kadar destek veriyorlar

KDP ve YNK bazı tavizler aldılar. Tutuklama kararına katılmış durumdadır. Ama Türkiye'nin istediği gibi bize karşı topyekun saldırıya girecek durumda değildir, Türkiye'den o düzeyde taviz almış değildir. Örneğin anayasaya destek aldılar. Ama Celal Talabani Amerika'da açıkladı, ABD kuvvetlerinin çekilmesini istedi. “ABD kuvvetleri çekilirse, Türkiye Güney Kürdistan'a girer, Kürt halkını Türkiye karşı-sında kimse koruyamaz” dedi. Bu açıklama Türkiye karşı-sındaki tutumlarını, duruşlarını gösteriyor. Türkiye'nin anti Kürt duruşunu görüyorlar. Şimdi kendileri PKK'yle çatışmalı halde bunun nimetlerini toplamaya çalışıyorlar. Ama PKK ortadan kalkarsa saldırı kendilerine gelecek, bunu da görüyorlar. Bu nedenle taviz aldıkları kadar destek veriyorlar. Bizi daraltma anlamında Türkiye ve ABD ile ittifak halindeler. Ama 1992'de ve 1997'de olduğu gibi Türkiye'yle birlikte bize saldırarak bir uzlaşmaya henüz girmiş değildir. Dolayısıyla o destekler ve ittifaklar kısmen var, ama zayıftır.

Avrupa'dan Türkiye'ye destek geliyor. Gerçekten de AB tutarsızdır, ikiye bölünmüştür, çıkarıcıdır. Avrupa, Kürtlere karşı ne demokratik ölçülerini kullanıyor ne de Kürt sorununa karşı bir stratejik yaklaşım gösteriyor. Kürt sorununu yaratan bir güçtür, çözümünü de istemiyor. Mevcut Kürt sorunundan doğan çelişki ve çatışma ortamından şimdiye kadar çıkar sağladı aynı şeyin devam etmesini istiyor. Türkiye'yle AB müzakere sürecini bu temelde götürmeye çalışıyor. Bu politika değişmiş değildir. Bunu dikkatle görelim. Bu anlamda Türkiye bu politikadan hem rahatsızdır hem de destek görüyor. Tayyip Erdoğan önceki gün açıklama yaptı; Kürt halkını tehdit etti; “cenazeler gelirken kimse bizim yapacaklarımızın önünde engel olamaz” dedi. Bu gücü AB'den alıyor. “Bazı tavizler vererek susturuyoruz” diyor, gerçekten susturuyor da. Bu bakımdan Avrupa'nın Türkiye'ye kısmen desteği var. AB tutarsızdır, demokratik tutum göstermiyor. Fakat sonuna kadar da Türkiye'nin uygulamalarının arkasında değildir, var olmaz. Aralarında bir çelişki her zaman olacaktır.

Diğer yandan ABD var. ABD'nin politik duruşu şöyledir: 2003'te Irak'a müdahaleden itibaren Türkiye'yle Kürt politikasında ayrı düş-tüler. ABD Türkiye'nin ezme ve imha politikasını kendi çıkarları açısından uygun görmedi. “PKK ezilsin, imha edilsin, ama Kürtler ve Kürdistan bana lazım” dedi. Niye? Çünkü bölgedeki statükoyla çatışıyor; Irak'la, İran'la, Suriye'yle savaşıyor. Bunlarla savaşta başarılı olması için Kürdistan'a ve Kürt toplumuna dayanmak zorundadır. Onlara da dayanmazsa, ABD'nin bu savaşta başarı kazanması mümkün değil. Irak bunun için somut bir örnektir. Saddam rejimini aşmada, Saddam rejimine karşı mücadelede temel dayanak Güney Kürdistan, buradaki KDP ve YNK güçleri oldu. Onlar olmasaydı, ABD Irak'ta başarılı olamazdı. Türkiye, Suriye ve İran karşısında başarı sağlayabilmesi için ABD'nin daha fazla Kürtlere ve Kürdistan'a ihtiyacı var. Bu nedenle Türkiye'nin Kürtleri inkar ve imha eden politikasıyla uzlaşmıyor. Ama PKK'nin varlığı da, Kuzey'de ve Güneybatı Kürdistan'da Kürtleri bu rejimlere karşı istediği gibi kullanma imkanını ABD'ye vermiyor. Bu nedenle ABD'nin müdahaleyi Irak'tan Suriye'ye, İran'a ve Türkiye'ye yayabilmesi için Kürtlerin ve Kürdistan'ın desteğini alması lazım.

devamı 11'de

Önderliksiz çözüm dayatmalarına karşı tüm gücümüzle direnişi geliştirelim KKK PROJESİNİ HAYATA GEÇİRELİM

KKK Yürütme Konseyi

Üç ayda bir olağan olarak yapılması gereken KKK Yürütme Konseyi Toplantısı, yaşanan siyasal sürecin gereklilikleri ve çalışmalar nedeniyle bir ay gecikmeli olarak 4-11 Ekim 2005 tarihleri arasında yirmi altı arkadaşın katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Toplantımız önemli siyasal gelişmelerin yaşandığı bir süreçte yapılmış, tüm gelişmeleri değerlendirerek önemli bir karar düzeyini açığa çıkarmıştır. Genel olarak içinden geçtiğimiz süreci ve olası siyasal gelişmeleri; Önderliğimizin durumunu, örgütsel sorunlarımızı, yönetim ve kadrolarımızın durumunu, KKK sisteminin sorunlarını ve gelişme imkanlarını tartışmış, önümüzdeki görevleri belirleyerek önemli karar ve planlamalara ulaşmıştır.

Kapitalist sistem, içinde bulunduğu kaos aralığından kurtulabilmek için kendi içinde yoğun bir mücadele yürütmektedir. Sistemin içindeki belli başlı siyasal güçler, kaos aralığından daha karlı çıkmak için yeni arayışlar içinde bulunmaktadır. Bunun için savaş, diplomasi, ekonomik yaptırım ve kültürel etkileme de dahil her yol ve yöntem devreye konulmaktadır. Bu da kendisiyle birlikte varolan kaosu daha da derinleştir-mektedir. Geline aşamada, hiçbir siyasal gücün izlediği politika ve programın insanlığın sorunlarını çözebilecek güçte olmadığı anlaşılmaktadır. Bunun bir sonucu olarak, ezilen toplumsal kesimler cephesinden yeni yaşam alternatiflerini geliştirme imkanı her geçen gün daha da gelişmektedir. Denilebilir ki tüm bu gelişmeler şu anda Ortadoğu'da en kapsamlı biçimde yaşanmaktadır.

ABD, Irak üzerinden bölgeye bir müdahalede bulunmuştur. Ancak işler planlandığı gibi yürümekte ve Irak'ta ciddi bir zorlanmayı yaşamaktadır. İçte yeni bir sistem yaratma temelinde çeşitli güçleri aşmaya çalışmaktadır. ABD hazırladığı anayasa temelinde bölgede yeni sistemine uygun dinamikleri örgütlerken, AB'den de kısmen destek almaktadır. Bu biçimde Irak'taki po-

zisyonunu güçlendirmek ve kalıcı kılmak istemektedir. ABD'nin bölgeye ilişkin plan ve projesine karşı ise son zamanlarda belli bir tırmanış gösteren inişli çıkışlı direniş de sürmektedir. ABD'ye karşı Irak içindeki bu karşı direnişin yanı sıra Türkiye, İran ve Suriye'nin farklı yol yöntemlerle değişik düzeylerde direnişi de sürmektedir. Bu güçler, ABD karşısında bir güç odağı olmak isteyen Rusya, Çin, Hindistan vb Asyalı güçlere dayanmaktadır. Bu direniş, AB-ABD ilişkisinden de yararlanmaktadır.

Suriye etkisizleştirilmeden İran'a müdahale etmek zordur

Irak'ta karşı direnişin gelişmesine paralel olarak ABD içinde belli bir muhalefet gelişse de Bush yönetiminin mevcut politikada ısrar edeceği görülmektedir. BOP gereği, müdahaleyi diğer ülkelere de çeşitli yol ve yöntemlerle kaydırmayı öngörmektedir. İran ile belli bir gerginlik ve tartışma söz konusudur. Fakat daha çok Suriye, öncelikli hedef olarak gündemdeki yerini korumaktadır. Suriye üzerinde baskıyı arttırıp kontrol altına almaksızın, İran ile bir çatışmayı göze almayacağı görülmektedir. Suriye'ye destek vermesi yönünde Türkiye'ye baskı geliştirmektedir. Mevcut Irak yönetimini ve Türkiye'yi, Suriye'ye karşı harekete geçirmeye çalışmaktadır. Aynı şekilde, hareketimize karşı da Irak yönetimini Türkiye ile birlikte harekete geçmesi için ikna etme uğraşı sürmektedir. Son görüşmeler ve pazarlıkların bu yönde geliştiği görülmektedir. Türkiye, Irak'taki Türkmenler konusunda geri adım atarken, Kürtlerin federasyonlaşmasını öngören Irak Anayasası'na aktif bir karşı koyuşu geliştirmemesi, buna işaret etmektedir. Bunun karşılığındaysa, Türkiye'nin AB'ye girişinin desteklenmesi ve yerel güçlerle birlikte hareketimize karşı Güney Kürdistan'da ve Avrupa'da harekete geçme planlaması geliştirilmiştir. Verilen bu tavizler karşılığında hareketimizin tasfiye edilmesi hedeflenmektedir. Bu temelde üzerimizde bir kuşat-

ma, daraltma politikası geliştirilmektedir.

ABD, bir yandan bazı tavizlerle Türkiye'yi bölge politikaları doğrultusunda rol üstlenmeye teşvik etmeye çalışmakta, diğer yandan da Kürt federasyonlaşmasını bir tehdit olarak el altında bulundurmaktadır. Bir yandan Kürt tehdidi, diğer yandan AB'ye karşı bölgede etkinliği geliştirmek için kendi politikasına teşvik etmektedir. ABD politikaları, Suriye ve İran'a karşı AB'den destek alsa da bu destek henüz çok ileri düzeyde değildir. Ancak AB, ABD'nin bölge politikalarını tümüyle onaylamış olmasa da hareketimize karşı geliştirilen baskı politikasına sonuna kadar onay vermektedir. Son süreçte, ekonomik, siyasi alanda daraltma çabası ve kurumlarımıza yönelim bunu ifade etmektedir. Bu gelişmelerden hareketle, ABD'nin bölgeye karşı yönelimlerinin artacağı kesin gibi gözükmemektedir. Buna göre, öncelikle Irak'ta denetimi sağlama, ikinci adım olarak Suriye'yi denetleyerek Kürdistan'ı kontrol etme ve Türkiye'yi kendi politikasına çekme temelinde bir hat izleyecektir. Suriye'ye karşı Irak benzeri direkt bir askeri yönelimi gerçekleştirmek yerine, çeşitli özel savaş yöntemleriyle önce istikrarsızlığı geliştirip sonrasında bir alternatif geliştirerek yönetimi ele geçirmeye çalışacak, giderek İran üzerinde daha aktif bir biçimde duracaktır.

ABD'nin hareketimize dönük yaklaşımlarında yeni yanlar bulunmaktadır. Ve bunun devam edeceği kesin gibidir. ABD'nin bölge politikasında en fazla dayanacağı güç olarak şimdilik Kürt toplumu gözükmemektedir. Yine Türkiye'yi bölge politikasında daha aktif duruma getirmek için de Kürtleri değerlendirmektedir. ABD, Avrupa'ya dönük politikaları açısından da Türkiye'nin AB'ye girişini desteklemektedir. Bu nedenle de ABD, belki de Türkiye'den daha fazla Türkiye'nin AB üyeliğini desteklemektedir. 3 Ekim öncesi tartışmalar da ABD'nin Türkiye'nin lehinde kullandığı siyasal ağırlığı bunu açıkça göstermektedir.

Türkiye özünde, Güney'deki federasyonlaşmaya karşıdır. Eskişi gibi Kürt inkarını sürdüremeyeceği ve cepheden savaşamayacağı için yeni bir strateji izlemektedir.

ABD'nin hareketimizle stratejik, ideolojik ilişkisi devam etmektedir. Taktik bazı yaklaşımları olsa da özünde Özgürlük hareketimizi kendi politikaları açısından tehlikeli bulmaktadır. Dolayısıyla sistem içinde kontrol altına alarak bizi etkisizleştirmek, bu oluyorsa da tasfiye etmek istemektedir. Geçmişte, ihanetçi, tasfiyeci gruba aşırı bir umut bağlamıştı bu boş çıkınca şimdi yeni yöntemleri devreye koymaktadır. Yeni dönem politikası, hareketimizi etkisizleştirerek Türkiye'yi bölge politikasında daha fazla kullanmaya döndürür. Bu nedenle, Kürt dinamiğini BOP gelişimi çerçevesinde kullanmak isteyen ABD'nin, Türkiye ile yakınlaştıkça hareketimize karşı daha fazla yöneleceği ve Apocu çizgi yerine işbirlikçi bir çizgiyi Kürtler arasında geliştirmek isteyeceği açıktır.

Hareketimize karşı geliştirilen saldırılar 1990'lardan itibaren daha fazla ABD merkezli olmuştur. Bu yönelimlerin içinde AB, Türkiye ve diğer bölge güçleri olsa da hepsi de ABD'den onay almaktadırlar. Son yönelimler uluslararası komplo çerçevesinde ve onun bir devamı olarak geliştirilmektedir.

Hareketimizin içinde bulunduğu durumu daha somut olarak ortaya koymak için biraz gerilere gidip değerlendirmeye yapmak gerekir. Hareketimiz, 2003 yılında ihanetçilerin geliştirmeye çalıştığı salt sosyal reform vb sapmalardan kaynaklı olduğu kadar, siyasal açıdan da önemli kayıplar yaşamıştır. Bu süreçte örgüt, iradesiz, birlikten yoksun ve net görüş sahibi olmayan bir pratiğin sahipliğini yapmıştır. 1 Eylül 2003'te tek yanlı ateşkesi sona erdirmeme, siyasal zayıflıktan kaynaklanmıştır. Türkiye'nin AB'ye tam üyelik sürecinde, 17 Aralık ve 3 Ekim belgelerinde Kürt sorununa yer verilmemesi, taleplerimizin güçlü yansıtılmaması, geçmiş süreçte yaşanan ve etkilerini henüz yeterince aşamadığımız sorunlardan kaynağını almaktadır. Belirtilen dönemde, ABD, KDP-YNK, dolayısıyla TC zayıf bir pozisyonda bulunmaktaydı. AB ise henüz bu konuda bir karara ulaşmamıştı. O dönemde Türkiye'nin şimdiki kadar siyasi destek temelinde kendisini pazarlaması söz konusu değildi. Eğer 2003 Temmuz ayında gerçekleştirilen KADEK Genişletilmiş Yönetim Toplantısı'ndaki tutum, Önderlik çizgisinde gelişseydi, müzakere çerçeve belgesinde Kürt sorunu net bir biçimde ortaya konulurdu.

1 Haziran hamlesi, özgür karar ve iradeyle güç olma anlamına gelmektedir

1 Haziran kararı önemli siyasal sonuçlara yol açsa da gecikmiş bir karar olduğundan bazı konseptleri aşamamıştır. Zira 1 Haziran sürecine askeri olarak biraz hazırlıklı girilse de yıpranmış ve zayıf düşmüş bir örgütsel durumda girilmiştir. Halk, eylemlilikleriyle bazı siyasi mesajlar verse de bu da sonuç yaratan bir baskı düzeyine ulaşamamıştır. Sonuçta, yapılan askeri ve siyasi eylemsellikler örgütü toparlamış, tasfiye tehlikesini ortadan kaldırmış, halka umut ve inanç vermiş, Apocu hareketin dağıtılamayacağı ve her şart altında mücadele edebileceği bir kez daha kanıtlanmıştır. Bu zemin üzerinde, 2005 Newroz'u'nda KKK sisteminin ilanı, PKK'nin yeniden kurulması ve KJB'nin oluşumu niteliksel, hamlesel bir açılım olmuştur.

1 Haziran hamlesi bir yandan karşıt güçler açısından caydırıcı olurken, öte yandan uzun vadeli bir sistem içinde kendimizi tanımlamamızın koşullarını yaratmıştır. 1 Haziran hamlesi, özgür karar ve iradeyle güç olma anlamına gelmektedir. Konfederalizm ilanıyla bu irade somut bir projeye kavuşturulmuş, PKK'nin yeniden yapılandırılmasıyla Önderlik çizgisine bağlılık ilan edilmiştir. Halk eylemliliğinde gelişme, örgütün yeniden yapılanmasında atılım ve gerillanın aktif meşru savunma pozisyonundaki direnişi,

Türk devlet ve hükümetini siyasal olarak ciddi bir biçimde zorlamıştır. Aydınların girişimi ve Erdoğan'ın açıklamaları da bu zorlanmanın bir sonucu olarak gelişmiş ve bunu boş çıkarmaya dönük bir tutum olmuştur. Kimi çevreler açısından çözüme dönük yaklaşımlar olsa da bu konuda pratik hiçbir adımın atılmaması, bunun devletin çekirdeği ve bazı kesimler açısından bir taktik yaklaşım olduğunu ortaya çıkarmıştır.

AKP'nin, geleneksel ordu sistemiyle bir çelişki içinde olduğu, gerek AB'ye girerek ve gerekse de orduyu hareketimizle çatıştırarak zayıflatma politikası yürüttüğü bilinmektedir. Bu girişimini, bir yönüyle ordu karşısında etkili olma arayışı olarak da değerlendirmek mümkündür. Ancak bütünlüklü bir duruşa sahip olmadığı, önemli oranda rantçı çevrelerin ağırlık oluşturmamasından hareketle, en önemlisi de MGK'nin 23 Ağustos darbe toplantısında almış olduğu kararlar sonucu Erdoğan, çözüm yönünde bir tutum sahibi olmak yerine, hareketimize karşı yürütülecek savaşın koordinatörlüğünü üstlenmiştir. Bu aşamadan sonra, AKP hükümetinin ordu çizgisine yattığı söylenebilir. Bunda ABD'nin İran karşı-sında Türkiye'ye vermiş olduğu rol, ordunun milliyetçi ve şoven politikası etkili olmuştur. Bütün bunların bir sonucu olarak Türkiye önemli bir tartışma sürecini yaşamıştır. Fakat bu tartışmalar çözüm yönünde olmamıştır.

Devletin çözüme gelmemesinin kaynağında, örgütsel açıdan yaşadığımız yetersizliklerin olduğunu da belirtmek gerekir. Örgütsel ve kadrosal zayıflıklar, devletin çözüm-süzlük politikasına güç vermektedir. Devlet, son yıllarda yaşanan yetersizliklerden hareketle, hareketimizi "dağıtılabılır, etkisizleştirilebilir, aşılabılır" bir güç olarak gördüğü için, tasfiye edebileceği umuduyla saldırmaktadır.

Yaşanan süreçte, ideolojik ve örgütsel duruşta bir zayıflığın olduğu ortaya çıkmıştır. Bu duruş devlette, "eğer İmralı'dan bağlar kesilirse, kendi başlarına kalır ve gelişme yaratamazlar" inancını geliştirmektedir. Bu da göstermektedir ki Önderlik üzerindeki baskı ve işkence düzeyine varan tecrit uygulamaları birebir örgütsel duruşumuzla bağlantılıdır. Eylemlerimizin düzeyi, ideolojik ve örgütsel duruşumuzun düzeyini yansıtmaktadır. Bir taraftan duruşumuz Türkiye'yi tüm siyasal güçlere muhtaç ederken, öte yandan inkar politikasını henüz kırmaya yetmemektedir. Bu durum, önümüzdeki mücadele hattımızı ve görevlerimizin kapsamını da belirlemektedir.

Geline aşamada ABD, Ortadoğu'da islami güçler ve hareketimiz karşısında ciddi bir biçimde zorlanmaktadır. ABD, İran ve Suriye'ye baskı yaptıkça, bu güçler de alternatif olabilecek güçlere baskı yaparak tasfiye etmeyi bir politika olarak geliştirmektedirler. Anti Kürt ittifakı zeminini buradan almaktadır. Bu devletler, Kürdistan'ın kontrolünü ABD'ye bırakmak istememektedirler. "ABD'yi, dayanacak güçlerden yoksun bırakırsak ve biz de kısmi reform yaparsak, ABD bizimle uzlaşmaya gelir" politik hesabını yapmaktadır. Suriye'nin, İran'ın ve Türkiye'nin politikası budur.

Uluslararası komplo yeni bir konsept geliştirmektedir. Apocu çizgide mücadele eden yönetimimizi sistem içileştirmek, oluyorsa çeşitli yol ve yöntemlerle tasfiye etmek istemektedir. Türkiye-Irak-ABD bu temelde anlaşmaya varmış, KDP-YNK'de buna dahil edilmiştir. Yapılan antiterör zirvesinden çıkan kararlara göre, ekonomik, mali, lojistik, iletişim, propaganda ve diplomatik alanda daraltma, yönetimi etkisizleştirilme ve hareket içerisinde karşıt görüşlerin gelişmesi için çalışılmaktadır. Hareketimizin etkisizleştirilmesi ve yurtsever potansiyelin kendi çıkarları temelinde kullanılması ve milliyetçiliğin Kuzey Kürdistan'da geliştirilmesi için ellerinden geleni yapmaktadırlar. Saptırılmaya çalışılsa da Güney Kürdistan'daki gelişmeler, otuz yılı aşkın

"1 Haziran hamlesi, özgür karar ve iradeyle güç olma anlamına gelmektedir. Konfederalizm ilanıyla bu irade somut bir projeye kavuşturulmuş, PKK'nin yeniden yapılandırılmasıyla Önderlik çizgisine bağlılık ilan edilmiştir. Halk eylemliliğinde gelişme, örgütün yeniden yapılanmasında atılım ve gerillanın aktif meşru savunma pozisyonundaki direnişi, Türk devletini siyasal olarak ciddi biçimde zorlamıştır."

mücadelemizin ve İmralı'daki işkenceli yaşama rağmen gerçekleştirilen destansı direnişin yarattığı imkanlar üzerinden gelişmektedir. Bu nedenle Güney'deki güçlerin bunun bilinciyle hareket ederek, hareketimize karşı geliştirilen konsept içinde yer almamaları, Kürt halk birliğini bozacak tutum ve ilişkilerden uzak durmaları gerekir.

Uluslararası güçler legal sahada bazı kuramlar ve bireyleri "PKK, Apo ve gerilladan uzak durun" biçiminde tehdit etmektedir. Bu biçimiyle ABD Türkiye'de potansiyelimizi kullanmak isterken, Türkiye de ABD eliyle hareketimizi dağıtarak, Kürt sorununu kapatmak istemektedir. "Apo'ya hayır, Kürt sorununa evet," "PKK'ye hayır, Kürt'e evet" yaklaşımı stratejik değil, taktiktir. İşbirlikçi hain bazı bireyler umudunu bu yaklaşıma bağlasalar da, bu yaklaşımın özünde Kürt sorunun asgari çözümünün olmadığı bilinmelidir.

Sonuç olarak, içinden geçtiğimiz sürecin bir gereği olarak, mücadeleyi uzun soluklu ele almak ve güçlerimizi, taktikimizi buna harzılamak gerekmektedir. Türk devletinin yaklaşımlarında hareketimizi tahrik ve provokasyonla erken bir isyana çekerek kırma hesabı bulunmaktadır. Bunun karşısında Türk devleti inkar, imha siyasetinde ısrar etse bile, hareket olarak Kürt halkını demokratik konfederalizm temelinde örgütleyecek bir çizgiyi esas almamız gerekmektedir. Bunun için, ideolojik alanda bir hamleyle, örgütsel alanda bir düzeltmeye, direniş temelinde Kürt demokrasisini tabandan başlayarak en geniş kesimleri yeni hedef kitleler belirleyerek açılım temelinde örgütmeye, eylemsel alanda, aktif savunma pozisyonunu güçlendirmeye, serhildanları yükseltmeye ihtiyaç vardır.

Önümüzdeki süreç Kürt sorununun demokratik çözümü açısından riskler kadar, gelişme ve başarıma olanaklarını da içinde barındıran bir süreçtir. Önemli olan halkı en geniş anlamda örgütmek ve her alandaki mücadeleye etkin bir tarzda sevk etmeye cesaret etmektir. Dönem kararlı, ilkeli, ısrarlı, mücadeleci ve gerektiğinde esnek olmasını bilen bir duruşu gerekli kılmaktadır.

Bütün çalışmaların merkezine Önderliğin özgürlüğü konulmalıdır

Önderlik 1 Haziran 2005 tarihinden itibaren, uluslararası kompounun bir devamı olarak ABD, AB ve Türk devletinin kendi şahsında halkımıza ve hareketimize yönelik saldırıları karşısında avukatlarla görüşmeme eylemine geçmiştir. Önderlik üzerinde bugün uygulanan politika, tecrit düzeyini geride bırakmış, ağır bir psikolojik işkence düzeyine varırılmıştır. Bununla uluslararası komplo yeni bir aşamaya vardiırılmak istenmektedir.

Önderliğe karşı geliştirilen uluslararası komplo, ABD'nin Ortadoğu'ya yönelik politik hesaplarının bir sonucudur. Bugün de Ortadoğu'da verili güç ilişkileri ortamında yeni

düzenlemeler gündemdedir. Bu nedenle siyasal güçler büyük bir çatışma içinde bulunmaktadır. Bu ortamda halk özgürlük eğiliminin inisiyatif kazanmaması için, bir kez daha Önderlik ekseninde bir konsept geliştirilmektedir. Bunun geliştirilmesinin temelinde ise öncelikle Önderliğin uluslararası komployu boşa çıkarması, yine bu kompounun içindeki uzantıları olan ihanetçi çete grubunun etkisizleştirilmesi, 1 Haziran kararı, KKK'nin ilanı ve PKK'nin yeniden inşası yatmaktadır. Bu gelişmeler uluslararası güçleri ve Türk devletini yeniden Önderlik üzerinde düşünme ve yeni bir konsept geliştirme politikasına götürmüştür.

Ancak, her şeyin karşıt güçlerin politikasıyla açıklanması doğru olmayacaktır. Tecridi aşan bir politikanın hayata geçirilmesinde, hareketimizin düşmanın yönelimlerini boşa çıkaracak, Önderliğin perspektiflerini pratikleştirecek ideolojik, politik ve örgütsel duruşu yeterince gerçekleştirememesinin de önemli bir payı bulunmaktadır.

Önderlik karşısındaki duruş, yönetimimizin başarı/başarısızlık durumunun en temel göstergesidir. Düşmanın konsepti bir yana, eğer yönetimimiz işleri olması gerektiği gibi ilerletebilseydi, düşmanın Önderlik üzerinde bu denli baskı oluşturması gerçekleşmezdi. Bu konuda belli bir mücadele yürütülmesine rağmen, düşmanı politikasından caydırarak, geri adım attıracak bir düzeyde çalışmaları geliştirme, çizginin doğru bir tarzda hayata geçirilmesinde yetersizlikler bulunmaktadır.

Mücadelenin sorumluluğunu gerektiği kadar üstlenmeme, bugüne kadar en kritik nokularda Önderliğin içinde bulunduğu koşulları gözetmeksizin, her şeyi Önderlikten bekleme en temel yetersizlik olmuştur. Bu duruş, hem hareketi zorlamış hem de Önderliğin uluslararası komplocu güçler nezdinde bir kez daha hedef yapmıştır.

Üzerinde durulması gereken diğer bir konu da ideolojik olarak Önderliğin paradigmasına yüzyes ve dar yaklaşımdır. Önderlik çizgisi yeterince pratikleştirilmediği için, yalnızlaştırılmaktadır. Bu aynı zamanda sistemin Önderliğin tutsaklığına halkımızı ve hareketimizi adım adım alıştırma politikasının sonuç aldığını da bir göstergesi olmaktadır. Bu gerçekliği fark eden sistem, Önderliğe karşı ideolojik, politik saldırılar örgütlemekte, bunun için birçok çevreyi harekete geçirmektedir. Ancak bu güçlere karşı yeterli ideolojik mücadele yürütülememekte, saldırıların altındaki gerçeklik kadro, halk ve uluslararası kamuoyu nezdinde gerektiği kadar deşifre edilememektedir.

İdeolojik ve örgütsel olarak yaşanan zayıflıkların temelinde Önderliğin Kürt halkını yeniden yaratan çözümlemelerine karşı belli bir ilgisizliğin olması bulunmaktadır. Karşı cepheden geliştirilen, "Apo'yu bırakın" çağrısını adeta tamamlar tarzda bir yaklaşımla Önderlik çözümlemelerinin okunmaması,

güncelleştirilmemesi, birçok sorunun da kaynağını oluşturmaktadır. Önderliğin bütünlüğü içinde kavramama gibi bir durum ortaya çıkmaktadır ki, bu da Önderliğin kendine göre yorumlamaya götürmektedir.

Son dört aylık süreçte en somut yetersizlik, **"Önderliğin siyasi irade olarak kabul ediyorum"** imza kampanyasında ortaya çıkmıştır. Öncelikle bu kampanya yeterli bir biçimde anlaşılmamış ve tüm çalışmaların merkezine konulamamıştır. Sloganda, ifade etmede, Önderlik her şeydir, ancak Önderliğin merkez alan bir kampanyanın geliştirilmesine gelindiğinde ise, son derece sıradan ve yüzeysel yaklaşımlar açığa çıkmaktadır. Öyle ki bazı kurumlar, kampanyaya hiç katılmazken, bazı temel güçler, kampanyaya sudan gerekçelerle mesafeli durmakta, kendilerini yeterince katmamaktadırlar. Bu durum bir gaffet durumunu ifade etmektedir. Bir kez daha belirtelim ki, eğer bu kampanya gerektiği kadar örgütlenmez, somut imzalara dönüşmezse, geçmişte yetersizliklerimizin bir sonucu olarak Önderliğin "tecrit içinde tecrit ettik." Bu kez Önderliğin siyaseten tümünden etkisizleştirmek isteyen komplocuların yedeğine düşme gibi bir pratiği sergilemiş olacağız. Böyle bir sonucu hiçbir kurum veya bireyin istemeyeceği açıktır. Bu nedenle daha ciddi, sorumlu ve duyarlı bir temelde çalışmaya yüklenme gereği vardır.

Herkese altına rahatlıkla imza atabileceği, bunun önünde hiçbir yasal engel vb bulunmamasına rağmen, imza toplamaya böylesine ciddiyetsiz yaklaşmayı anlamak gerçekten de mümkün değildir. Bir taraftan halkımız Newroz'da, Gemlik yürüyüşünde ve sonrasında ortaya koyduğu eylemlilikleriyle Önderliğin ölümüne sahiplenirken, bunun imza kampanyasına yansıtılmamasının, eğer başka sebepleri yoksa tam bir siyasi körlüktür. Hele üç aya yakın bir zamandır gündemimizde olan bu kampanyada çekirdek kitlemizin imzasına dahi ulaşılmamış olmasını başkaca yorumlamak mümkün değildir.

Uluslararası komplocu güçlerin de tam da kampanyayı başlattığımız süreçte Önderlik üzerine geliştirmiş olduğu saldırılar bu kampanyayı boşa çıkarmaya yöneliktir. Öyle bir atmosfer yaratılmış ki, kendini demokratik, barışçı, aydın olarak görenler bile, Önderlik ile Kürt sorununun birbirinden koparma temelinde sorunu ve hareketimize yaklaşmaktadırlar. Özellikle Türkiye'de gündemleştirilen antiterör yasası gibi yönelimler ve AKP hükümetinin Önderlik karşısında alternatif yaratmaya dönük arayışları, ABD ve AB gibi güçlerin, "Apo'dan uzak durun" telkin ve tehditleri tümüyle buna yöneliktir. Yaşanan bu gerçek karşısında elbette örgüt ve halk olarak bizim de bir tutumumuz olacaktır. Takınacağımız tutum –ne pahasına olursa olsun– bu halkı ölümüne bir direniş içinde yaratan Önderliğin özgürlüğünü sağlamaktır. Bu, bizlerin ahlaki, insani, si-

yasi, görev ve sorumluluğudur.

Elbette Önderliğe yaklaşımda yaşanan yetersizliklerin birinci dereceden sorumlusu olarak kendimizi görmekteyiz. Önümüzdeki süreçte, yaşadığımız yetersizliklerin özleştirilmesi temelinde Önderlik kampanyasını tüm çalışmaların merkezine koyarak, bunu bir başarı ölçüsü olarak ele alacak ve bu temelde pratiğe yükleneceğiz. Tüm koordinasyonlar, komite, kadro ve çalışanlar kendilerini bu temelde örgütlemeli, hazırlamalı ve bu anlayışla kampanyayı sonuca götürmelidir. Bunun için karşı cepheden geliştirilecek tüm saldırılar göğüslenmeli ve boşa çıkarılmalıdır. İnsani ve vicdani bir eylem olarak görülmeli ve bu perspektifle kampanya geliştirilmelidir. Başkaca hiçbir gündemin, Önderlik gündemini çarpıtmasına, geri çekmesine, tali plana düşürmesine izin vermeden, Önderlik gündeminde direnmeli ve başarmalıyız. Bu, önümüzdeki stratejik taktik hattımızın başarısını belirleyecek bir çalışma olacaktır.

Demokratik konfederalizm özgür Kürt'ün kimliğidir

Genel Kurul Toplantısı'yla birlikte KKK Sözleşmesi temelinde bütün alanlarımızda pratikleşme düzeyleri farklı olsa da önemli bir çaba ve arayış gerçekleştirilmiştir. Toparlanma yönünde belli bir çalışmanın yürütüldüğünü tespit eden toplantımız, aşılması gereken sorunlar üzerinde de durmuştur. Bu sorunların başında KKK sistemini kavrama, özümseme, sahiplenme ve uygulama noktasında yaşanan yetersizlikler gelmektedir. Bu durum, özünde Önderlik çizgisinin derinlikli olarak kavranmamasından kaynaklıdır. Örgütlerimizin bu duruşu halka da yansımaktadır. Bu nedenle öncelikle demokratik konfederalizm sisteminin doğru ele alınıp sahiplenilmesi gerekmektedir. Demokratik konfederalizm, yeni, özgür Kürt'ün kimliğidir. Ancak KKK isminin kullanılmasında bile yetersizlikler yaşanmaktadır. KKK ile KONGRA GEL arasındaki ilişki konusunda hala kafa karışıklığını yaşayanlar bile bulunmaktadır. Bu, basınıma ve günlük dile de yansımaktadır.

KKK sistemi, tabana dayalı demokratik bir halk örgütlenmesidir. Halkın özgür iradesini açığa çıkarma ve bunu bütün yaşam alanlarında ifadeye kavuşturmadır. Ancak bu böyle kavranmadığından, daha çok üstte kalınmakta, halkın aydınlatılmasına, bilinçlendirilmesine ve örgütlendirilmesine yeterince yönelinmemektedir. Konfederalizm soyut ve muğlak bir olgu gibi ele alınmaktadır. Hatta bazı kesimler, somut olanın, net olanın federeasyon vb çözüm biçimleri olduğunu belirtmektedir. Bunun nedeni de devletçi sistemin etkisinden kurtulamamak ve devlet dışı demokrasinin benimsenmesindeki zayıflıktır. Parça örgütlerimiz henüz bir iki meclis girişiminin dışında KKK sistemini örgütlemeye yönelmedikleri gibi sistemin örgütü ve kurucusu olarak kendilerini ele almamaktadırlar.

KONGRA GEL, özgür Kürt'ün halk meclisidir. Ancak bunu ifade etmede ciddi sorunlar hala da yaşanmaktadır. Toparlanmada bile ciddi zorluklar, sıkıntılar yaşayan, daha çok ağa ve beylerin iradesini yansıtan Güney meclisi bile basınımda Kürt meclisi olarak ele alınmakta, ancak Kürt halkının özgürlük eğiliminin meclisi ise görmezden gelinmekte, sanki ayrı bir örgütmüş gibi tanımlanabilmektedir. Demokratik Konfederalizm Sözleşmesi her şeyi yerli yerinde tanımlamasına rağmen, böyle yanlış ifadelerin basın yayın organlarında çıkması, yeteri kadar propaganda edilmemesi, halkın bu temelde bilinçlendirilmemesi, ideolojimizin kavranmasındaki yetersizliklerden kaynağını almaktadır.

KONGRA GEL, KKK sistemi içinde bir yasama organıdır. Bu rolünü komisyonlar üzerinden gerçekleştirir. Ancak komisyonların yeterince örgütlü olmaması, komisyon üyelerinin pratik çalışma alanlarına dağılması, aralarında sağlıklı bir iletişim işleyişinin geliştirilmemesi nedeniyle fazla işlevsel olamamaktadır. Varolan komisyonlar ise kendilerini henüz tanımlamış değildirler. Yaşanan bu yetersizlik nedeniyle komiteleri yönlendirme, denetleme görevlerini yeterince yapamamaktadırlar. Bunda ilk kez çalışmalarımızın yasama, yürütme olarak ayrışmasının getir-

diği sorunların payı da bulunmaktadır. Eski alışkanlıklardan kaynaklı olarak yürütme, yasama ayrımını, rol tanımını yeterince görememe, en temel sorunlardan birisidir.

Geçmiş yıllarda örgüte ve kadroya dayatılan tasfiyecilik önemli oranda aşılmasına, harekette belli bir toparlanma ve ilerleye dönük adımlar atılmasına rağmen, mutlaka aşılması gereken sorunlarımız da bulunmaktadır. Bu sorunlar ortaya konulup aşılmaksızın, üzerimizde geliştirilen kapsamlı konseptleri boşa çıkarmamız mümkün değildir.

Yönetim ve kadro duruşunda ideolojik ve örgütsel açılardan bir zayıflık bulunmaktadır. Demokratik ekolojik toplum paradigması yeni bir paradigma olmasına ve çağın en temel sorunlarını köklü bir biçimde çözümlemesine ve alternatif geliştirmesine rağmen, bunun propagandası güçlü bir biçimde yapılamamaktadır. Daha çok savunma pozisyonunda kalınmaktadır. Eğitilmelere ilgisizlik de bu zayıf duruşun ifadesi olarak yaşanmaktadır. Öyle ki birçok alanda yönetimlerimiz eğitimi okullara bırakarak, sorunların çözümünü disiplin kurullarına havale ederek kadro yetiştireceklerini sanmakta ve bir emeksizliği yaşamaktadırlar. Bu biçimiyle bürokratik bir tarz gelişmektedir. Kadro üzerinde tasarruf geliştirme, hareketin bütünlüklü gelişmesi ve ihtiyaçlarının değil de kendi dar çalışma alanının ihtiyaçlarını esas alan bir yaklaşım içine girilmektedir.

Hareketimizin temel işleyiş esaslarına dikkat edilmemektedir. Bunun başında ise eleştirir özleştirinin fazla işletilmemesi gelmektedir. Genel anlamda ideolojik duruş yerine politik hesap yapma daha etkilidir. İlke yerine liberalizm, mücadele yerine idarecilik, başarıma yerine gerekeçlilik, kolektivizm ve ekip ruhuyla çalışma yerine bireycilik, hesapçılık, dengencilik, örgüt militanlığı yerine ahbap çavuşluk, örgüt yerine, kendine görelik, zamanında iş yapma yerine erteleme daha fazla ağır basan yanlar olmaktadır. Özette belirtmek gerekirse, liberalizm ve oportünizm ciddi bir biçimde yaşanmaktadır. Başarıya kilitlenmiş ekip ruhuyla çalışma düzeyi yakalanamamıştır. Karar alma, güçlü bir sorumlulukla alınan kararları sahiplenme, uygulama ve denetlemede aktif katılım düzeyi zayıftır. Bunu bazılarının işi olarak görerek, kendini çalışmaya tam katmama adeta bir tarz haline gelmiştir.

Kimi yönetimlerimiz yapının sorunlarıyla birebir yeterince ilgilenemezken, yapıda da hiyerarşiye karşıtlık adına talimat ve perspektifleri hiçe sayan, kural, kaide ve disipline dikkat etmeyen, yer yer muhalif duruşlar da yaşanabilmektedir. Bazı ortamlarımızda örgüt, birey, demokrasi, özgürlük gibi kavramların içi boşaltılarak, daha çok kendisini yaşamın zemini güçlendirilmeye çalışılmaktadır. Yönetimlerde de yapının çizgi dışı yaşam anlayışları karşısında mücadele etme yerine, karşı karşıya gelmemek için uzlaşma, idare etme yaklaşımları ortaya çıkmaktadır. Bu yaklaşımların sonucunda ise örgüt ortamı çökiciliğini yitirmekte, geri yaşam ilişkisi ve ölçüler gelişmekte, değerlere yabancılaşma ortaya çıkmaktadır. Sağlıklı örgüt ilişkisi ve yaşam ölçülerinin her zamankinden daha fazla gerekli olduğu bir süreçte, bu yetersizliklerle daha fazla yaşanamayacağı ve mutlaka mücadele edilerek aşılması gerektiği ortadadır.

Demokratik konfederalizmin birlik ruhu içinde, inşası için mücadelenin gerektiği bir süreçte, liberal, uzlaşmacı, merkezcak eğilimleri, kendisiyle sınırlı kalma ve bütünlüğü gözetmeme yaklaşımları çalışmaları olumsuz yönde etkilemektedir. Hala imha konseptleriyle yüz yüze olan bir hareket olduğumuz gerçeği adeta unutulmaktadır. Toplantılarda güçlü ve eleştirel bir yaklaşımla karar süreçlerine katılma yerine, sessiz kalma, ancak daha sonra benimsediği kadar uygulama pratiği gelişebilmektedir. Sorunlar karşısında çözümleyici olmak yerine kendini dayatmanın bir biçimi olarak kendini geri çekme ve istifa tutumu yaşanmaktadır. Genel olarak eleştirir özleştirir düzeyi zayıftır. Bu zayıflık yaşadığı için, hesap sorma ve hesap verme gelişmemektedir. Neredeyse, kim ne yaparsa yanında kalmaktadır. Bütün bunlar kadrolarda ciddi sorun ve sıkıntılara yol açmaktadır.

Geçmiş yıllarda daha yoğun yaşanan, bu-

gün de etkilerini yer yer hissettiren anlayışlardan birisi de hareketin ideolojik, politik ve örgütsel duruşunu kavrama arayışında bulunma bunun için eğitimlere katılma yerine, daha çok teknik ve mesleki eğitimlere ilgi gelişmektedir. Bu, daha çok “ben ne olacağım” kaygısına dayanmaktadır. Elbette hareket olarak mesleki eğitimleri, değişik çalışmalar da uzmanlaşmayı benimsiyoruz, fakat yanlış olan, bunun bireysel kaygılarla ele alınması, bu çalışmanın ideolojik, politik çalışmaların önüne konulması ve bu çalışmaların bazı bireyler tarafından sıçrama tahtası olarak görülmesidir. Mesleki yetkinlik ile ideolojik kadro duruşunu birbirinden ayırmak, son derece tehlikeli bir anlayıştır. Yine özellikle mesleki kurumlaşmalarda hala bir savaş içinde olunduğu unutulur, sivilleşme yönünde eğilimler ve yanılırlı yaklaşımlar bulunmaktadır.

Yaşanan tüm sorunların özünü kısaca şöyle toplamak mümkündür. Birincisi, KKK sistemini yeterince anlamamaktan, kavramaktan kaynaklı sorunlar; ikincisi, sistemin yeterince oturmamasından kaynağını alan sorunlar; üçüncüsü ise, sistemi kabul etmeyen, doğru bulmayan ve bunun için kendini özlü olarak katmayan yaklaşımlardır. Buna bir de tasfiyeciliğin ağır etkilerini eklersek, kadro ve yönetim sorunlarımızın ne kadar ciddi olduğu kendiliğinden anlaşılır.

Yönetimimizde işleri ağırlaştıran diğer önemli bir etken de, yönetimde bulunan hemen hemen tüm arkadaşların birden çok görev üstlenmeleri nedeniyle bir iş üzerinde yeterince yoğunlaşmamalarıdır. Bu, birçok işin yarım yapılmasına ve bazı işlerin ise ortada kalmasına yol açmaktadır.

Geçmiş süreçte Önderlik tüm parçaları ve tüm çalışma sahalarındaki kadroları Akademi sahasına çekerek, hepsini hareketin ideolojik, örgütsel, siyasal potasında eritiyordu. Her parçanın, çalışma alanının özgünlüklerini daha fazla öne çıkararak, bütününe olan ilişkisini görmeyerek kendine göre şekillendirmesi, kendiliğinden bir parçalı duruşu yaratmaktadır. Geline aşamada, yönetim ve kadro, kendisini dayatan görevler karşısında bu tarzla başarılı sonuçlar alamaz. Bu nedenle ciddi bir mücadeleyle ve düzeltmeye, Önderlik çizgisinde örgütü kavrama, özümseme, birleşme, büyük bir karar ve irade gücüyle ortaya çıkmaya ihtiyaç vardır. Dönem başka türlü de karşılanamaz.

Halkı KKK esaslarına göre örgütlenme çalışması bir özgürlük çalışmasıdır

KKK komiteler esasına göre çalışan bir sistemi ifade etmektedir. Dolayısıyla komitelerin yeterli ve yetkin bir tarzda örgütlenmesi, sistemin oturmasında ve geliştirilmesinde belirleyicidir. Ancak bugüne kadar komiteler, KKK sistemindeki yer ve öneme göre örgütlenilememiştir. Birçok komite nicel ve nitel açıdan yeterli olmadığı gibi kendisini çalışma alanlarında da yeterince örgütleyememiş, kimi komitelerin ise çalışma alanlarıyla henüz örgütsel ilişki anlamında düzenli bir ilişki sistemi yaratılamamıştır. Varolan alan çalışmalarında ise, salt koordinasyonları esas alma gibi bir yetersizlik yaşanmaktadır. Bunda komitelerin koordinasyonlarla konfederal mantığa göre gerekli işleyiş oturtmalarının da önemli bir payı bulunmaktadır. Kimi komitelerimiz kendi çalışma alanlarının görev ve sorumluluğunu yeterince yerine getirememekte, kimi komiteler ise, kendi çalışma alanlarına henüz fazla bir müdahalede bulunmamaktadırlar.

Bilim Aydınlanma Komitesi, esasında ideolojik mücadeleyi planlayıp örgütlemesi, yine çok yönlü ideolojik saldırılara karşı cevap olması gereken bir komite iken, bu konuda belli bir çaba göstermekle birlikte yetersiz kalmıştır. Dönem her zamankinden

daha fazla ideolojik yoğunlaşmayı ve bunun kadro ve halka taşırılmasını gerektirirken, bunun kadro ve mekanizmaları yeterince yaratılamamıştır.

Bu komite ile birlikte çalışması gereken Basın Komitesi ise, belli bir örgütlülüğe kavuşmasına rağmen, henüz çalışma alanlarına bilim ve aydınlanma çalışmalarını etkili bir biçimde taşıma, Önderliğin, hareketin ve halkın gündemini takip etmede ciddi yetersizlikler yaşamaktadır. Birçok kez, Önderliğin, hareketin gündemiyle çok ilgisi olmayan gündemler öne çıkabilmekte, kendine göre yorumlamalar olabilmektedir. Özellikle, çalışmalarının yoğunlaştığı sahaların politik atmosferinin etkisinde kalılabilmektedir. Bunun halka ve çalışmalarımıza yansısı ise olumsuz olmaktadır. Bu çalışmanın en temel sorunu ise, Önderlik ve hareketin gündemini yeterince izlememe, paradigmayı özümsememe ve bunun kadrosunu yaratamamadan kaynağını almaktadır.

Siyasi Komite, belli bir çalışma yürütmesine rağmen, henüz alan koordinasyonlarıyla ilişki hukukunu bir uyum içinde geliştirememiştir. Ya tümüyle kendini esas alan, diğer komite ve koordinasyonları aşan ya da tümünden kendi haline bırakan bir pratik sergilemiştir. Bu da, çalışmaların ilerletilmesini ve yaşanan sorunların çözümünü geciktirmiş, yer yer sürüncemede bırakmıştır.

Sosyal Komite, tüm toplumsal kesimleri örgütlemekle, bunun zemin ve kadrolarını yaratmakla yükümlü bir komitedir. Bu yönüyle KKK sistemi içinde en belirleyici komitelerden birisidir. Ancak, yaşanan pratik bu kapsamın içini dolduramamış, pratiğe giriş yapmamış, kendisini daraltarak etkisizleştirmiştir. Bu komitenin de en temel sorunu, diğer komiteler ve alan koordinasyonlarıyla düzenli bir ilişki sistemi kuramama tarzında yaşamıştır.

Savunma Komitesi, KKK sistemi içinde meşru savunma anlayışının oturtulmasında ve başarılmasında temel rolü olan bir komitedir. Bu süreçte pratik olarak çalışmasına rağmen, diğer komite ve kurumların HPG ile ilişkilenmesinde komiteyi aşması, hatta bu yaklaşımların yer yer HPG'nin özerkliğini açacak düzeye varması nedeniyle etkisizleşmeyle yüz yüze gelmiştir.

Toplantımız, Kürdistan'ın tüm parçalarını ve yurtdışı alanlarını kapsamlı olarak ele alıp değerlendirmiş, yaşanan sorunlar ve taktiğin tıkanmasına yol açan nedenler üzerinde durmuştur. Kürdistan'ın tüm parçaları ve yurtdışı alanlarında KKK sistemini inşa etme yönünde belli bir çaba olmakla birlikte, henüz sistemin esasını oluşturan demokratik ekolojik toplum koordinasyonları oturtulamamıştır. Kimi alanlarda belli bir taban çalışması ve meclis girişimleri olmakla birlikte, henüz istenilen düzeyde bir sistem geliştirilebilmiş değildir.

Demokratik konfederalizm, toplum ve bireyin siyasete yabancılaştırmasını aşırıp gücünün farkına vardırıarak, siyasete doğrudan katılımını sağlamadığı. Bu anlamda, radikal demokrasi ve halkı güç yapan bir olgudur. Halk çalışması bir özgürlük çalışmasıdır. Ancak birçok alanımızda bu perspektifle halk çalışması yürütmek yerine geçmiş kazanımlar üzerine oturma yaklaşımı vardır. Yeni hedef kitleler belirleyerek, onlara açılma siyaseti güdülmektedir. Böyle olduğu için de hareket yeni kadro adaylarıyla da beslenememektedir. Bu kadroların nicelik ve nitelikçe gerilemesine de yol açmaktadır. Birçok bireyin kendisini dayatmasının zemini de bu yetersizliğin giderilmesinden kaynaklanmaktadır. Bu nedenle de KKK sisteminin parçalardaki pratikleşmesi zayıf olmakta ve bunun eylemlere de yansısı yaşanmaktadır.

En belirgin yansıma ise, yaşamın komünal temelde örgütlenmesine giriş yapılmamasıdır. Kitleler yeni bir yaşam arayışı temelinde harekete ilgi duyarak katılmasına rağmen,

“Önderliğin ideolojik çizgisini kavramada eğitim çalışmaları önemlidir. Önderliğimiz sınırlı imkan ve alanlarda gecesini gündüzüne katarak geliştirdiği eğitim sistemi temelinde bu hareketi geliştirmiş, kadrosunu ve kitlelerini yaratmıştır. Bugün eğitim imkanları her zamankinden daha elverişli olmasına rağmen bunların yeterince değerlendirilmemesi ciddi eleştiri ve özeleştiri konusudur.”

bunun karşılanmaması, giderek bazı kesimlerde mesafeli duruşlara yol açmaktadır.

Çalışmalarda yaşanan diğer bir yetersizlik de meşru savunma güçlerine yeni adaylar katma çalışmasındaki ciddi zayıflıktır. Meşru savunma çizgisinde bir halkın direniş savaşı yürütülmektedir. Bu savaş hiç şüphesiz, gerillaya katılımın sağlanmasıyla, bunun propaganda, örgütlenme çalışmalarının geliştirilmesiyle olur. Ancak, bazı alanlarımız dışında neredeyse böyle bir çalışma yokmuş gibi hareket edilmektedir. Gerillaya katılım için çok elverişli bir zemin olmasına rağmen, bunun aktarılması için yeterli bir örgütlenmeye gidilmemekte ve bu durum sadece bazı örgütlerimizin işi olarak görülmektedir.

Dönemin görevlerinin başarıyla yerine getirilmemesinin en önemli nedenlerinin başında tüm parçalarda ve yurtdışında sistemin öncü gücü konumunda bulunan kadın ve gençlik yapılanmalarımızın istenilen çalışmalara giriş yapmaması, örgüt ve kadro düzeylerinin buna yetmemesi gelmektedir. Kendilerini paradigmanın gereklerine göre örgütlenme çabaları sürse ve bu konuda kongre ve konferanslarını gerçekleştirseler de henüz buna pratik olarak gerektiği düzeyde bir giriş yapılmamıştır.

Yaşanan tüm yetersizlikler esas olarak kaynağını ideolojik duruştaki yetersizliklerden almaktadır. Bunun giderilmesinin yolu ise, ideolojik öncülük olarak PKK'nin kendisini tüm sahalarda örgütlemesiyle ve öncülük yapmasından geçmektedir. PKK yeniden kurulumuş olması, henüz kendisini tüm sahalarda belli bir işleyiş dahilinde örgütleyememesi nedeniyle istenilen öncülük görevlerini yeterince yerine getirememektedir. Yaşanan ideolojik yetersizliklerin ve hatta boşlukların temelinde bu gerçeklik yatmaktadır. Bunun da en kısa sürede aşılması gerektiği ortadadır.

Direniş çizgisinde hamle başlatmak için bütün çalışmalar buna göre örgütleyelim

Siyasal gelişmeler temelinde hareketimiz olağanüstü bir sürece girmektedir. Geliştirilen konseptler ve saldırıların bulunmaktır. Bu sürecin cevabını vermek için direniş çizgisinde hamle başlatmak ve bütün çalışmaları buna göre hazırlamak gerekmektedir.

Tüm yetersizliklerin kaynağı olarak toplantımızın belirlediği ideolojik yetersizlikleri aşmak için, bir ideolojik hamleye ihtiyaç bulunmaktadır. Zira, ideolojik eksenindeki bir gevşeklik, kayma, yüzeysel ve dar ele alma, pratiğe çok daha olumsuz olarak yansımakta, örgüt, eylem, siyaset, yaşam konusunda ciddi zorlanma ve sıkıntıların yaşanmasına neden olmaktadır. Bu nedenle işin ciddiyetinin farkında olarak bu hamleye pratik katılımın sağlanması dönemi güçlü karşılamada büyük önem taşımaktadır.

Öncelikle, karşı sistemin ezilen toplumsal kesimleri ideolojiszleştirme ve giderek bunu bu kesimlere de benimsetme yaklaşımlarına karşı uyanık olmak ve bu tehlikenin bilincinde olarak hareket etmek gerekir. İdeolojik doğrultusuz hiçbir şeyin başarılamayacağı gerçeğini göz önüne alarak, bu konuda hamle geliştirmenin ne kadar yaşamsal olduğunu görmeliyiz.

Bunun için Önderliğin ideolojik çizgisini

kavramada eğitim çalışmaları büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmalar sadece merkezi okullarla sınırlı kalmamalı, çalışmalarımızın olduğu bütün alanlar birer eğitim alanı haline getirilmelidir. Unutmayalım ki Önderliğimiz son derece sınırlı imkan ve alanlarda gecesini gündüzüne katarak geliştirdiği eğitim sistemi temelinde bu hareketi geliştirmiş, kadrosunu ve kitlelerini yaratmıştır. Bugün eğitim imkanları her zamankinden daha elverişli olmasına rağmen, bunların yeterince değerlendirilmemesi ciddi eleştiri ve özeleştiri konusudur.

Hareketimizin son yıllarda yaşadığı sorunların kaynağında ise Önderlik çizgisinde eğitimi geliştirmeme ve yoğunluğu sağlama yatmaktadır. Eğitimin geliştirilmemesi birçok gerekçe ile izah edilmeye çalışılsa da bunun gerçekçi ve kabul edilir olmadığını belirtmek gerekir. Bu nedenle başta kadro ve çalışanlar olmak üzere tüm halk kesimlerinin eğitilmesine bir kampanya ruhuyla yönelmek gerekir. Eğitilmeyen kadro, eğitilmeyen halk ile uzun soluklu bir mücadeleyle gerektiren KKK sisteminin örgütlenilmesi mümkün değildir. *“Düşüncesi ve ruhu bizimle olmayanın eylemi de bizimle olamaz”* tespiti bu çalışmada yönümüzü tayin eden bir pusula olarak ele alınmalıdır.

Eğitim bizde yaşamın kendisidir. Yaşamda karşılık bulmayan bir eğitimin pratik ve dönüştürücü bir değeri yoktur. İdeolojik mücadelenin yürütüleceği temel alan ise yaşam alanıdır. Son yıllarda bizi biz yapan yaşam, ilke ve ölçülerimiz ihanetçi yeteci grup tarafından alabildiğine muğlaklaştırılmak istenmiştir. Bu konuda bir hayli mesafe alındığı da bilinmektedir. Bunun sonucunda yaşam ölçülerinde belli bir aşınma olmakla birlikte buna karşı mücadele edilmemekte, adeta “bireyin hakkı, özgür tercihleri” olarak değerlendirilerek, bananeci bir yaklaşımla, özgür yaşam duruşu savunulmamaktadır. Başta Önderliğin duruşu olmak üzere, son yılların şehadetleri bu tutuma karşı olması gereken duruşun net ifadeleri olmuşlardır. Bunun yaşamda temsile kavuşturulması ise şimdi bizlerin görevi olarak önümüzde durmaktadır.

Yaşamda, örgüt ölçülerinde ve işleyişinde bir düzeltme yapmadan, yönetim ve kadro ölçü kazanmadan ve bu konuda netlik kazanmadan, önümüzdeki görevlerin başarılmaması mümkün değildir. Görevler, hedefler saptanmıştır, ancak bunu gerçekleştirecek kişilik ve yaşam duruşu, çalışma tarzı belirlenmezse, bu hedefler kağıt üzerinde kalır. Neredeyse birçok alanda artık yaşam duruşu, eleştiri, özeleştir, çizgi dışı yaklaşımlara karşı mücadele ve çizgi devrimciliğini geliştirme gündemimizden çıkmıştır. Dolayısıyla bu konuda zamana yaymadan ve yöntemli bir biçimde yaşanan bu yetersizliklere karşı mücadele etmek gerekmektedir.

İdeolojik mücadelenin en temel aracı basın yayın araçlarıdır. Bu araçların doğru ve yetkin kullanılması önemlidir. Ancak son yıllarda basın yayın araçlarımızda da genel ideolojik sorunlarımıza bağlı olarak bir belirsizlik yaşanmaktadır. Genel bir platformda, demokratik bir tarzda herkesin kendisini ifade etmesini anlamak mümkün, fakat bizim gibi Önderlik bir hareketin böyle olması düşünülemez. Bu ideolojiszizlik, muğlaklık ve kimliksizlik. Kimliğimizi net bir biçimde ortaya koyan, derinleştiren ve propagandasını güçlü bir biçimde yaygınlaştıran bir basın yayın anlayışına ihtiyaç vardır.

Denilebilir ki basın yayın alanında ciddi bir çizgi sorunu bulunmaktadır. Bazen yazılan ve söylenenlerin kime hizmet ettiği anlaşılmamaktadır. İdeolojik doğrultunun günlük dile, habere, olaylara tercüme edilmesi bir ideologdan daha fazla ideolojik duyarlılık gerektirir. Basın yayın alanında yaşanan duyarsızlık ve belirsizliği bu temelde aşmak gerekmektedir.

Propaganda ve ajitasyon çalışmalarını etkili bir biçimde yürütme sorunlarımız da yaşanmaktadır. Bunun için olanaklarımız oldukça fazladır. Ancak bunların değerlendirilmesinde ciddi sorunlar yaşanmaktadır. Yukarıda belirtilen yetersizliklere bağlı olarak, neredeyse ideolojik ve politik çalışmalarımızın propagandası yapılmamaktadır. Bu sadece basın yayın alanı için değil, tüm kadrolar için de geçerlidir. Unutulmalıdır ki, devrim çalışması anı anına bir propaganda ve ajitasyon çalışmasıdır. Yaşam duruşu, ilişkiler ve üslubun tümüyle buna hizmet etmesi gerekirken, neredeyse kimi bireyler şahsında günlük yaşamda buna dikkat bile edilmemektedir.

En devrimci konumda olması gereken sanat, günümüzde egemenlerin elinde karşı devrimci bir rol oynamaktadır. Denilebilir ki, sanat en incelikli ideolojik mücadeledir. Tarihte yeni bir toplumu kurmada Rönesans'ın ve aydınlanmanın temelini sanatın oluşturduğu bilinmektedir. ABD'nin dünyada egemen olmasının temelinde de askeri, siyasi ve ekonomik gücünün yanı sıra, Amerikan popüler kültürü ve yaşam tarzının önemli rolünün olduğu birçok stratejistin ortak görüşüdür. Bugün Irak ve Güney Kürdistan'ın birçok şehrinin neredeyse birer “Küçük Amerika” haline getirildiğini, beyinlerin ve ruhların bu kültürle işgal edildiği ve yoğunluğunu, asıl savaşın bununla kazanılmak istendiğini görmekteyiz. Ancak buna karşı bırakalım mücadele etmeyi, bu konuda bir duyarlılığın bile olduğu söylenemez. Dolayısıyla TV, radyo, gazete, dergi, vb araçlarla adeta bir kültür bombardımanı yapılmakta, ruhlar bu temelde şekillenmekte, duygular böyle çarpık bir temelde oluşturulmaktadır. Buna karşı başta Kültür Komitemiz olmak üzere, tüm sanatçılarımız, kadrolar bu popüler kültüre karşı bir mücadele yürütmeli, eleştirel yaklaşmalı ve demokratik sosyalist yaşam kültürünü geliştirmek için görev ve sorumluluk üstlenmelidir.

KKK sistemi 21. yüzyılın sosyalizm anlayışının pratikleşme stratejisidir

Üzerinde durulması ve aşılması gereken konulardan bir diğeri de yukarıda eleştirisi yapılan, örgütsel duruştur. KKK sistemi, 21. yüzyılın sosyalizm anlayışının pratikleşme stratejisidir. Bunun örgütlenmesine giden yol ise, bugünden başlamak kaydıyla yaşamı bütün boyutlarıyla, halkın doğrudan katılımıyla gerçekleştirmekten geçmektedir.

Geçen dört aylık süreçte, KKK sistemi çok tartışılmasına rağmen, bu konuda sınırlı kimi adımların dışında, inşasına dönük ciddi, sistemli bir çalışma yürütülmemiştir. Geline aşamada tüm çalışmaların merkezine KKK sisteminin inşasını koymak gerekmektedir. Bu, en başta halkın en geniş kesimleriyle doğrudan ilişkilenebilir ve örgütlenmeye, örgütlenmenin esası ise, komün ve meclisleri oluşturmaya dayanmalıdır. Siyasal, örgütsel ve eylemsel çalışmadaki ıstıkrar ve kalıcılık esas olarak halkın yaşamının KKK esasına göre örgütlenmesinden geçmektedir. Bu, ekonomiden kültüre, siyasetten sağlığa kadar her alanı kapsayan bir yaşamın radikal demokrasi temelinde örgütlenmesine dayanır. Buna giriş cesaret etmesizin, beş bin yıllık devletçi zihniyeti aşarak devlet odaklı olmayan bir yaşamı örgütlemek mümkün değildir.

Tüm alanlarımız bu perspektif temelinde yoğun olarak kendilerini meclisler biçiminde örgütlemelidirler. Meclis girişiminin olduğu alanlar, bu konuda bu çalışmayı tamamlayıp yaygınlaştırmalı, henüz bu aşamaya varmamış alanlarımız ise bunun zeminini yaratmaya çalışmalıdır.

Bu çalışmanın esas komitelere ve koordinasyonlara dayanmaktadır. Bunlar KKK Sözleşmesi'nde rol ve işlev bakımından tanımlanmışlardır. Her komite ve koordinas-

“En devrimci konumda olması gereken sanat, günümüzde egemenlerin elinde karşı devrimci bir rol oynamaktadır. Sanat en incelikli ideolojik mücadeledir. ABD'nin dünyada egemen olmasının temelinde de askeri, siyasi ve ekonomik gücünün yanı sıra, Amerikan popüler kültürü ve yaşam tarzının önemli rolünün olduğu birçok stratejistin ortak görüşüdür.”

yon KKK Sözleşmesi'nde belirtildiği gibi bir-birini tamamlar tarzda çalışmalı, beslemeli ve güçlendirmelidir. Komite çalışmasıyla koordinasyon çalışmasının diyalektik bütünlüğü korunmalıdır.

KKK sistemi içinde özgün yerleri olan kadın ve gençlik çalışmaları, öncü güçler olarak bu sistemin oturtulmasında, koordinasyonun güçlendirilmesinde rol oynamalıdır. Halkın KKK sistemi temelinde örgütlendirilmesine, yeni hedef kitleler belirleyerek buna açılım sağlanmasında kadın ve gençlik daha fazla olanaklara sahiptirler. Bunu meşru savunma güçlerine yeni aday kazandırmada da sergilemelidirler. Böylelikle hem örgütlenmeler kalıcılaşır hem de serhildanlar süreklilik kazanır. Bu nedenle özgün çalışmalarıyla kendilerini sınırlamamalı, diğer çalışmalar ve hareketin bütünlüğü ile arasındaki diyalektik bağı yetkince kormalıdır.

KKK sisteminin oturtulmasında PKK ve PAJK ideolojik felsefi olarak öncü bir konuma sahip iki temel örgütlüdür. Bugüne kadar gerek bu örgütlerin birbiriyle koordineli çalışmaları, gerekse de sistemi daha kavranılır kılmamaları ve pratikleştirilmesindeki rolünü yeterince oynamamaları, yine yeni paradigmanın kadrosunu yaratmada yetersiz kalmaları nedeniyle yaşanan sorunlarda önemli bir sorumluluğa sahiptirler. Önümüzdeki süreçte, her iki öncü örgütle kendisini güçlü bir planlamaya kavuşturmalı ve birbiriyle ilişki temelinde sürecin öncülük rolünü oynamalıdır.

Örgütsel çalışmalarda üzerinde durulması gereken diğer bir konu da her alanda siyaseti demokratik ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum paradigması temelinde geliştirecek partilerin kurulması ve parçalardaki partilerin yeni paradigma temelinde kendilerini geliştirmesidir. Zira yeni paradigma temelindeki bu partileşmeler, bir tür çatı örgütü rolüne sahiptirler. PKK ise tüm bu partilere ideolojik ve kadrosal olarak öncülük edecektir.

Sivil toplumun örgütlendirilmesi bugüne kadar fazlasıyla ihmal edilen bir çalışma olmuştur. Önümüzdeki dönemde sivil toplum alanına daha fazla ağırlık verilmeli, Sosyal Komite bu perspektif temelinde kendisini toplumun ihtiyaçlarını gözeterек örgütlendirmelidir. Bu alanda varolan örgütlülükler gözden

geçirilerek yeni paradigmal yaklaşım temelinde kurumsallaşmaların geliştirilmesine ağırlık verilmelidir. Kadrolarımızda devletçi zihniyetin bir sonucu olarak daha çok siyasal alan çalışmalarına ilgi gelişmektedir. Bu da kendisiyle birlikte sosyal alan çalışmalarında boşluk yaratmakta ve önemli bir kesimin potansiyelini atıl bırakmaktadır. Bu potansiyelin aktifleştirilmesi gerekmektedir.

Halk eylemliliği demokrasinin dilidir

Yaşanan siyasal gelişmeler, bizim de siyasal görevlerimizi belirlemektedir. Siyasal çalışmalar da hamlesel olarak ele alınmalıdır. Karşıtlarımızın Önderliği siyasal mücadele ve çözümün dışında bırakma, Önderlik ile Kürt sorunu, Önderlik ile hareketimizi birbirinden koparmak isteyen siyasetlerine karşılık olarak, biz de siyasal mücadele ve hamlemizin esasına Önderliği koymalıyız. Yürütülmesinde belli bir yetersizlik yaşanan Önderlik kampanyasına da tüm gücümüzle katılarak hamlesel bir çıkış yapmalıyız. Milyonların imzasını toplayarak, hem hukuksal hem siyasal olarak Önderliğin özgürlüğü için güçlü bir zemin oluşturmamız.

Halk eylemliliği demokrasinin dilidir. Halk, demokratik serhildan içinde kendisini eğitip örgütlemekten demokratik konfederalizmi inşası etmesi mümkün değildir. Örneğin Filistin halkı, kendisini intifada içinde eğitip, örgütleyerek sorunu çözüm aşamasına getirmiştir. Kürt halkı da tüm parçalarda serhildan ya da Kürt intifadası içinde kendisini eğitip örgütleyerek, demokratik çözümünü geliştirip dayatacaktır. Eğer Türk devleti bugün "Kürt sorunu vardır" noktasına getirilmişse bunun temelinde geliştirilen meşru savunma düzeyi ve serhildanlarda özgür iradesini ortaya çıkaran halk gerçekliğimiz bulunmaktadır. Geçen süreçte Newroz başta olmak üzere, Gemlik ve Batman halk serhildanlarıyla önemli bir aşama kaydeden halkımız, önümüzdeki süreçte, serhildanlarını daha fazla zenginleştirip yaygınlaştırarak, özgür iradesini Önderliğin özgürlüğü, Kürt sorunun demokratik çözümü ve KKK sisteminin inşası temelinde örgütlü bir biçimde ortaya koymalıdır. Tüm koordinasyon ve komiteler, kadro ve çalışanlar

bütün faaliyetlerinin merkezine serhildanı koymalı ve her alanda yaygın serhildan komitelerinin örgütlendirilmesine gidilmelidir.

Geçmiş serhildan deneyimlerinden de yararlanarak, bu eylemlilikler daha üst bir aşamaya sıçratılmalıdır. Uygun alanlarda daha kitlesel, sürekliliği olan ve sonuç almayı hedefleyen serhildanlar geliştirilmelidir. Hazırlığı ve örgütlülüğü buna uygun olmayan alanlar ise, bu düzeyi yakalamak için mücadelelerini yükseltmelidirler.

Türk devletinin inkar, imha siyasetindeki ısrarı, uluslararası güçlerin komployu yürütmesi ve halk iradesini tanınamama politikaları nedeniyle meşru savunma çizgisini geliştirmek hayatiyetini hala korumaktadır. Son dört aylık süreç, yine barış ve diyalog zeminin geliştirilmesi için attığımız adımlara karşı geliştirilen imha operasyonlarının düzeyi, bunun ne kadar önemli olduğunu bir kez daha ortaya koymuştur. Çatışmalar kendiliğinden düşük yoğunluklu çatışma düzeyinden orta yoğunluklu bir savaş düzeyine tırmanmaktadır. Tüm alan koordinasyon ve komitelerinin bu gerçekliği göz önüne alarak, meşru savunma güçlerini geliştirmeleri için çalışma yürütmeleri gerekmektedir. Bölgede ve ülkemizde yaşanan çatışmaların seyri her zamankinden daha fazla bu konuda hazırlıklı olmayı ve katılımı artırmayı gerektirmektedir. Bu, bütün ulusal demokratik güçlerin öncelikli görevidir.

Önümüzdeki süreçte üzerinde önemle durulması gereken diğer bir konu da diplomasi konusudur. Diplomasi, denilebilir ki en tutarlı ideolojik duruş kadar, politik birikimin uluslararası veya farklı güçler arasında çıkarlarımızı temelinde dengeli bir biçimde kullanmasıdır. Özü, politik güce dayanır ve bu politik gücün doğru temsiliyi gerektirir. Önderliğimize, hareketimize ve genelde Kürt sorununa karşı geliştirilen politikaları zayıflatmayı ve giderek boşa çıkararak aşmayı esas alan bir diplomasi çalışması yürütülmelidir. Bugüne kadar ağırlıklı olarak daha çok Avrupa'da devletleri ve hükümetleri esas alan elit bir diplomasi geliştirildi. Bunun yararları olmakla birlikte, uluslararası güçlerin ağırlık koymaları durumunda bu çalışmaların etkisiz kaldığı 9 Ekim komposu ve sonrasındaki gelişmelerde net olarak ortaya çıkmıştır. Bu çalışma-

yı yadsımmamakla birlikte, bununla paralel olarak dünyada giderek ağırlık kazanan sivil toplum örgütlerini, yani direkt olarak halkların iradesini esas alan bir diplomatik yaklaşıma ihtiyaç vardır. Bunun daha kalıcı, istikrarlı ve sonuç yaratacağı ortadadır. Her iki çalışma birbirinin alternatifi değil, birbirini tamamlar tarzda geliştirilmelidir. Kürt sorununun çözüm aşamasına girdiği bir dönemde diplomatik faaliyetlerin daha da önem kazandığının bilinciyle bu alan çalışmasına yüklenilmelidir.

Bu çalışmaların eksenini de Önderlik oluşturmalıdır. Önderliğimiz üzerinde hak-sız olarak geliştirilen terörist suçlamasını boşa çıkarmak, halkımızın iradesi olarak tanıtmak için çeşitli etkinlikleri örgütlemek, yine yeniden yargılanmasını göz önüne alarak bir çalışma yürütmek bu dönemin planlaması olmalıdır.

Hareketimiz üzerinde geliştirilen yeni konseptin bir ayağını da, hareketi ekonomik olarak daraltmak, mali, ekonomik kaynaklarından yoksun bırakarak zayıflatmak oluşturmaktadır. Hareketin dünyanın dört bir tarafındaki örgütlülüğü, çalışmaları, savaş gerçekliği göz önüne getirildiğinde, güçlü bir ekonomik zeminin olmasını gerekli kılmaktadır. Unutulmamalıdır ki, eğer bugün tüm ideolojik, politik ve askerî saldırılara rağmen bağımsız çizgimizi sürdürüyorsak, bunun temelinde özgüce dayalı, kendi kaynaklarını kendisi yaratan bir ekonomik politikayı esas almamız bulunmaktadır. Bu nedenle bu konumumuzdan geri düşmemek, daha da önemlisi bu konumumuzu daha da güçlendirmek bir başka hayati konudur.

Bunun için, toplantımız her alan ve kurum çalışmasının öncelikle kendisini finanse etmeyi ve harekete maddi katkı yapmayı çalışmasının merkezine koyan bir tarzı esas alması gerektiğini kararlaştırmıştır. Diğer bir tedbir de hala savaş ve direnme konumunda olan bir hareket olarak, harcamalarda bir tasarrufa gitmek, aşırı tüketim konumundan kendimizi kurtarmak olarak belirlenmiştir.

Toplantımız, hareketimize yönelik tasfiye kararlarının yoğun olarak tartışıldığı, hatta operasyonların gündemde olduğu bir dönemde gerçekleştirilmiştir. Dolayısıyla en fazla

üzerinde durulan konulardan birisi de güvenlik konusu olmuştur. Güvenlik konusu öncelikle siyasal süreci doğru anlamak ve buna göre tedbir almayı gerektirir. Geliştirilecek saldırıların kapsam ve içeriği göz önüne alındığında başta yönetim olmak üzere tüm kadrolar, güvenliğe özel bir önem verilmelidirler. Bunun başında tekniğin kullanımı ve hareket tarzı gelmektedir. Geçmiş süreçte tekniğin kullanımı ve hareket tarzı nedeniyle, birçok bakımdan karşıt güçler geliştirdikleri teknik nedeniyle bu durumdan faydalanmışlardır. Öyle ki yaşanan birçok şehadetin ve yakalanmanın temelinde bu yönlü duyarsızlık ve tedbirsizlik bulunmaktadır. Teknik taktiğin hizmetine koşulacağına taktik birçok pratikte görüldüğü gibi tekniğin hizmetine konulmuş ve sonuçta taktik boşa çıkmıştır. Geline aşamada hiç kimsenin bunu görmezden gelemeyeceği açıktır. Geçmişte olduğu gibi "bir şey olmaz, teknikten yararlanmalıyız" gibi yaklaşımların daha da tehlikeli sonuçlar yaratacağı bilinerek, sorumlu hareket edilmelidir.

Sonuç olarak, toplantımız önemli bir süreçte ve önemli gündemler temelinde sorunlarımızı ve çözümlerini tartışarak, güçlü kararlarla ve planlamaya ulaşmıştır. Kazandıran ve kaybettiren tarzın netleştiği verimli, üretken bir toplantı olmuştur. Birçok pratik eleştirilmiş ve özelleştirilmiştir. Önümüzdeki dönemin düşman güçlerin saldırılarını artırdığı, buna karşı direnişin geliştirildiği bir dönem olacağı tespitinden hareketle, başta yönetim olmak üzere, tüm koordinasyon ve komitelerin kendisini bu gerçekliğe göre hazırlayıp örgütlemeleri gerektiği kararlığına ulaşılmıştır. Tüm alanlarımız toplantımızın açığa çıkardığı, eleştirdiği yönetim ve kadro duruşunu tekrarlamamalı, önümüze konulan hedeflere ulaşabilmek için çalışma tarzında mutlaka ciddi bir değişime gitmelidir. Bunu yaşamın bütün alanlarında geliştirmelidir.

Bu temelde önümüzdeki süreçte çözüm olanaklarını daha belirgin ortaya çıkarma temelinde tüm kadro ve çalışanların sürece en aktif bir biçimde katılacağına olan inancımızla tüm yoldaşların çalışmalarında üstün başarılar diliyoruz.

16 Ekim 2005

Ağırlaştırılmış tecrit ve halkımıza dayatılan imha konsepti savaş gerekçesidir

baştarafı 4'te

Onun için ise PKK'yi daha da zayıflatması, etkisizleştirilmesi gerekiyor. Zaten Körfez Savaşı ardından uluslararası komployu geliştirmesi bu temeldedir. Önderliğe yönelik uluslararası komplonun işbirlikçi Kürt önderliklerini geliştirmek, onların önünü açmak için yapıldığını şimdi herkes söylüyor, yazıyor.

ABD bu noktadan daha ileri gitmek istiyor. Kuzey'de ve Güneybatı Kürdistan'da PKK'yi daha fazla etkisizleştirme, onun yerine işbirlikçi Kürt siyasetlerini daha etkili hale getirme yaklaşımı var. Ancak böyle olursa Kürdistan'ı ve Kürt toplumunu değerlendirebilir, kullanabilir. Bunun için Kürt toplumunu ve Kürdistan'ı PKK'den kurtarmaya çalışıyor. Bu düzeyde PKK'ye karşıdır. Türkiye'yle bu politikaları uzlaşıyor. Bu noktada Türkiye'nin Önderliğe ve partiye yönelen saldırılarına destek veriyor. Bu konseptin arkasındaki temel güçlerden birisidir. Fakat Türkiye bunu her fırsatta bütün Kürtlere karşı politikaya dönüştürmek istiyor. ABD ise buna karşıdır. Burada Türkiye ve ABD politikaları çelişiyor. Ancak şu an Önderliğe ve partiye yönelen saldırılarda bir ittifakları var. Onun arkasında ABD'nin desteği olduğu açıktır.

Bu temelde konsept harekete geçirilmek isteniyor, yani isyana zorlanmak isteniyoruz. Gücümüzün bir seferde tüketecek bir isyana, intihar tarzı bir eylem çizgisine yöneltilmeye çalışılıyor. Buna dikkat etmemiz gerekiyor. 12 Eylül de böyle yapmak istiyordu. 12 Eylül karşısında başarı kazanan bir mücadele tarzı somutlaşmıştır. Şimdi uluslararası komplo karşısında da bu tarzı izlemeliyiz. Önderlik de bunu ifade etti. Direnme gücünü geliştir-

meliyiz. Doğru tarzda sonuna kadar direnişi geliştiririz. Biz tahrikler ve provokasyonlara gelmeyiz. Doğru mücadele tarzını bir defa uygulamalıyız. Hem Kürt ulusal demokratik birliğini hem de Türkiye'nin demokratik çevrelerini harekete geçirmek için çabalarımız olmalıdır. Onu esas almamız.

Dikkat edilirse bu konsept dış destek var, ama zayıftır. Destek kadar çelişkiler de var. Bu çelişkilerden yararlanabiliriz, yararlanmalıyız da. Türkiye'nin şimdiki topyekun savaş konsepti dış dayanaklar bakımından güçlü değildir, zayıftır, parçalanabilir. İçte Kürt toplumunun birliğini sağlar ve Türkiye demokratik çevrelerine hitap edebilirsek, dışta da bu çelişkilerden yararlanmayı ustaca yürütebilirsek ve Türkiye'yi dışta tecrit eden bir çalışmamız olursa, bu temelde mücadelemizi ideolojik, politik, diplomatik, örgütsel ve askerî bütün alanlarda 1 Haziran atılımını daha da ileriye götürecek bir hamle düzeyinde geliştirecek, bu konsepti rahatlıkla yıkarız, parçalarız. Türkiye'nin dayattığı bir imhadır. Bunda hiç tereddüt etmeyelim. Tasfiye ve imhadan başka bir dayatması yoktur. Türkiye politikası inkarı aşmış değildir. Fakat mevcut dayatmaları, saldırıları boşa çıkarılamayacak, yenilgiye uğratılamayacak cinste değildir. Etkili mücadele ettiğimiz ölçüde, topyekun bir direniş ideolojik, politik, örgütsel ve askerî alanlarda geliştirdiğimizde, Kürdistan'ın tüm parçalarında ve yurtdışındaki Kürt halkını harekete geçirebildiğimizde bu konsepti rahatlıkla parçalayabiliriz. Bunun için örgütümüzün halkı demokratik eyleme çekebilecek gücü göstermesi gerekiyor. Halk serhil-

danlarını etkili geliştirebilmeliyiz. Kuzey'de, yurtdışında, Kürdistan'ın diğer parçalarında böyle bir eylemlilik gelişebilmelidir.

Yine ideolojik mücadeleyi, propaganda çalışmalarını çok etkili yapabilmeliyiz. Bu konularda zayıf kalıyoruz.

Meşru savunmayı da aktif bir pozisyon-da geliştirmeliyiz. HPG'nin geçen eylem süreçlerini aşan düzeyde bir savunma savaşını geliştirmesi gerekiyor. HPG hem çatışmanın dozajını geliştirmeli hem de yeni eylem biçimlerini ortaya koyabilmelidir. Şimdiye kadar daha çok savunma savaş yürütüldü. Şimdi onu aşan, ekonomik ve askerî hedefler başta olmak üzere düşman gücünü zayıflatmak ve darbe vuracak bir eylemliliği çok zengin biçimlerde geliştirmek lazım. Gerillayı daha çok eylemliliğe koşturmamız. Gerekirse bunu fedai eylemliliğine taşıyabiliriz. HPG'nin elinde çok zengin eylem taktikleri var. Şimdiye kadar sadece bir eylem biçimiyle on altı aylık savaş yürüttü. Bundan sonra onlarca eylem biçimini devreye koyabilir. Bunların hiçbirini henüz denemiş değildir.

Hareketimiz bunları değerlendirdi. Son toplantımızda bunları tartıştık. Buna göre kendimizi yeniden planladık. Mücadeleyi her alanda aktif geliştirme planlamasına ulaştık. Bütün mücadeleyi Önderlik ile birleştirip bütünleştiren, Önderlik eksenine bağlayan bir konumda yürütmeyi geliştirdik. Tabii benzer biçimde HPG'nin de süreci karşılayacak bir aktif savunma savaşını geliştirme hazırlıkları gelişti. Bu konuda çabaları var. Yeni eylem biçimlerini devreye koymaya çalışıyor. Bu konuda son dönem-

lerde bu değişimden dolayı bazı zorlanmalar yaşansa da direnç ve çabayla bu durum önemli ölçüde aşıyor. Önümüzdeki süreçte çok daha fazla mevcut direnişi geliştirebilecek pozisyonudadır. Yeni eylem biçimleriyle savaş tırmandırabilecek, aynı zamanda gerillanın büyütülmesi de sağlanacaktır. Gençliğin katılımı gittikçe artıyor. Mevcut durumda da tüm parçalarda etkili direnme isteyen tüm gençlerin dağa çıkması, gerillalaşması temelinde gerillanın nicelik olarak da katbekat büyütülmesi kesinlikle gerek var. Bu yönlü hem HPG'nin çabaları hem de genel hareketimizin kararlılığı ve çalışmaları var. Süreci bu temelde karşılıyoruz.

Durumun ciddiyetini anlamalıyız. Önderlik bu süreci kritik bir süreç olarak tanımladı. Kritik bir süreç söz konusu, saldırı altında-yız, zorluklar var, ama gelişme ve mücadele imkanlarının da en fazla olduğu bir süreç yaşanıyor. Mücadele edilir, örgütlü bir biçimde mücadelede ısrar edilir ve bir de doğru yöntemler uygulanırsa, hem mücadelenin en güçlü geliştirebileceği hem de en ileri düzeyde siyasi sonuçların alınabileceği bir dönemdeyiz. Böyle bir mücadeleyi geliştirdiğimiz ölçüde göreceğimiz ki atılımımız daha da ilerliyor, örgütümüz gelişiyor; siyasi ortamı sadece Kürdistan'da değil, bölge düzeyinde de daha çok etkiliyor ve yönlendiriyoruz. Bunu geliştirdikçe, böyle bir örgütlü mücadele içinde oldukça Önderlikle bütünleşiriz. Önderlik üzerindeki baskı ve saldırıların boşa çıkartılmasını sağlayabiliriz. Ancak böyle bir örgütlü mücadeleyi geliştirerek Önderlik üzerindeki baskıları azaltabiliriz.

Bu konuda yaşanan bütün eksiklikleri-

mizin özelleştirisini veriyoruz. Hareketimiz Önderlik üzerindeki baskılara karşı tepki göstermede zayıf kaldı. Gerillanın durumu da hatalı oldu. HPG yönetimi de bu durumu tartışıyor. HPG'de, Önderliği savaşla ilişkilendirmemenin daha doğru olacağı biçiminde bir anlayış vardı. "İlişkilendirirsek Önderlik savaşın sorumlusu sayılabilir" diye düşünülüyordu. O nedenle gerillanın tepkisi az kaldı, zayıf oldu. Örneğin görüşmeler kesilince tepki gösterilmedi. Şimdi bu konuları bir özelleştirme temelinde düzeltiyoruz. HPG savaş Önderlikle bütünleştirmeyi esas alıyor. Önderliğe yöneltilen baskılar ve saldırılara karşı direnişi geliştirecek. Her görüşmede engellemeyi en büyük tepkiyle karşılayacak. Bu durum uzatıldıkça bunu bir savaş gerekçesi olarak kabul edecek. Her uzatılma süreci savaşın daha da tırmandırılıp boyutlandırılacağı, gerekirse fedai savaşının en ileri düzeyde harekete geçirileceği bir dönemi ortaya çıkacaktır. Eğer Türkiye yönetimi çözümleyici yaklaşmaz ve imhada ısrar ederse, o politikanın karşılığı da direnişi sonuna kadar derinleştirmek ve boyutlandırmak olacak. Halkın da, gerillanın da, hareketimizin de böyle bir kararlılığı var.

Biz şiddetin böyle tırmandırılmasını istemiyoruz. Önderliğimde de istemedi, hareketimiz de istemedi. Çift yanlı ateşkes, diyalog ve demokratik çözüm istiyoruz. Ama dayatılacak imha karşısında da Apocu çizgide özgürlük bilinci edinmiş Kürt halkının sonuna kadar direneceği kesindir. Bu da bir karar, yeni bir durumdur. Herkesin böyle bilmesinde yarar var.

Kişiliğimde, bir halk ve dostları "vurdum-duymazlığa" getirilerek, muazzam bir emeğin ürünü olan özgürlük çabaları, çıkarlar uğruna en alçakça biçimde peşkeş çekilmek istenmiştir. Şüphesiz komplo ve ihanette suç sadece Atina oligarşisine yüklemek doğru değildir. Komplonun çok tarafı vardır. Hepsini sınırlı da olsa özlüce ifade etmek büyük öneme sahiptir. ABD'nin hesaplarından AB'nin hesaplarına, Arap ülkelerinden bazıların tutumundan İsrail'in ve Rusya'nın çıkarlarına kadar devletler düzeyinde siyasi çok sayıda gücün komplo da rol oynadığını belirtmek gerekir.

"Neden?" sorusuna verilecek yanıt, şüphesiz Kürt olgusundaki zayıflıklar ve sorunların ucuz hesaplara kurban edilebilecek özelliklere sahip olmasıdır. Tarih boyunca hakim işbirlikçi tabakalar da dahil, üzerinde hüküm süren güçler, fazla bedel ödemedenden dile-dikleri gibi bu alanı halk ve ülke olarak kullanabilmişlerdir. Hesap sorabilecek bir aydın siyasi güce yeterince sahip olunamamıştır. Bir şeyler yapmaya kalkanlar onurlarını koruyarak sonuç almak istemişlerse de başlarına felaketler yığılmış, hesabını sonradan soranı da pek olmamıştır. Yakıştıran, 'alavere dalavere, Kürt Mehmet nöbete' dey-iş adeta bir kural olmuştur.

Çok acı da olsa söylemek durumundayım ki kerhane işletmesinde patron, bekçi ve kullanılan kullar ilişkisinde bir ticaret ve yaşam mantığı vardır. Herkes az çok ne yaptığını bilir. Bunlar kader felsefesine derinden boyun eğerek, gereken neyse düzeni öyle sürdürüp giderler. Kürdistan ve içindeki Kürt toplumsal olgusu o hale getirilmiştir ki kırk haramilerin soygun düzeninden bile daha geri insanlık dışı uygulamalara sahne olmuştur. Ne doğru dürüst hesap alanı ne de soranı vardır. En başta kendine karşı katmerli ihaneti ve yabancılaşmayı yaşayan sözde Kürt bireyi, üstteki işbirlikçisinden en diptekine kadar kendi öz varlığına karşı ya kara cahil ya ukala, lafazan ya da çok bilinci hain durumundadır. Bir tavuk ve köpek için adam vurur, ama tarihin artık kanıtlanmış ilk büyük insanlık devrimi olan 'neolitik devrimi' gerçekleştiren kültürün toplumsal dokusunun ayakta kalan en eski halkı olduğu halde, en azından 15 bin yıllık biçimlenen kültürel varlığa sahip çıkmaya, bunun için bir damla ter dökmeye yanaşmaz. Ucubelik, ironi buradadır. Tüm lanetlilik, zorbalık, yalan ve gerilik bu gerçeklikte gizlidir.

Benim çıkışımın, en genel anlamıyla bir özgürlük hareketi olma imkanlarını ortaya çıkarması bu tabloyu baştan aşağıya sarstı. İşbirlikçisinden tüm stratejik çıkar sahibi devletlere kadar çeşitli güçler bir araya gelerek bu çıkışı karşı tedbir geliştirmeye çalıştılar. 1990'lar sonrası, bunun yoğun çabasına tanıklık. Özellikle ABD, AB, Rusya ve Ortadoğu ülkeleri çok ilgilendiler. Benim basit bir kukla olarak kullanılmayacak durumda olmam, her odayı kendi çıkarlarına göre bir PKK ve Kürt politikası geliştirmeye itti. Bu politikaların da önünde en büyük engel olduğum

anlaşıncına, beni dışlamaya ve giderek tasfiye etmeye niyetlendiler. Asgari temel insan hakları ve demokratik yaklaşımlar esirgendi. Kendi Kürt işbirlikçilerine alan açmak için açık ve gizli işbirliğine yöneldiler. Özellikle Iraklı Kürt işbirlikçilerle Türk, ABD ve İngiliz yetkilileri Ankara-Londra-Washington hatında işi resmi bir antlaşmaya kadar vardirdılar. Bunun başarısı için AB nôt-

oların anısına, olaya kapsamlı yaklaşmak gereği tartışmasıdır. Daha da ötesi, lanetli tarihin tekerürünü önlemek, özgürlük devriminin başta gelen görevidir. Tarihsel kırılmayı lanetli kölelikten özgürlük yönüne doğru çevirmek bu görevin başarısı olacaktır.

a- Bir heyula gibi ta çocukluktan beri peşimi bırakmayan kuşkuyla yaşam felsefemden hiç emin olma-

ralize edilirken, Atina oligarşisi maşa olarak kullanılmaya çalışıldı.

Doğru olmadan yaşamıyacağına göre doğrunun kendisi nasıl bulunacak

Komplonun dayandığı zemin, gelişim felsefesi ve siyaseti böylesi bir öze sahiptir. Eğer bana ve şahsımda Kürt halkına, dostlarıma karşı oynanan komplo ve ihaneti büyük bir onur savaşına dönüştüremezsek, lanetli tarih bir kez daha hükmünü icra etmiş olacaktır. Halbuki yalnız bu olaya ilişkin yüzleri aşkın can yoldaş, genç kız ve erkek kendilerini cayır cayır yaktılar, kurşunlara hedef oldular, tutuklandılar. Sırf

dım. En özgür sanılan koşullarda bile, bazen sert bir kayanın deliğinden geçiş yapamamanın ter içinde kasbuslu uykusundan uyanmanın, uçarken bile nefessiz ve hareketsiz kalmanın çokça görülen rüyaları bu kuşkuyla yaşamın uykulara sızmış halidir. Anam başta olmak üzere, tüm insanlık hiç de bana özgürlüğümü tanıyacak, ona saygılı olacak gibi gelmiyorlardı. Kitaplarda aranan doğru, gittikçe dipsizleşen bir kuyuya dalış gibi geliyordu. Her ana ve baba çocuk doğuşlarını bir rahmet gibi kutlarken, bu bana büyük bir günah gibi geliyordu. Ortadoğu toplumdaki birey için mutluluk, gerçekleşmeyecek bir şey gibidir. En mutlu olunması gereken gelinlik, güveylik anları bile bana büyük ve iğrenç günahların başlangıcı gibi gelirdi. Bir yerlerde büyük eksiklik ve yanlışlık vardı. Ama nerede? Belki de kendimi hatırladığımdan beri, çok istense de hiç kimsenin dokunamayacak yardımından ötürü bu arayışı tek başıma yapmak zorunda olduğumu büyük kaygı, korku ve endişeler biçiminde fark ediyordum. Ucuz ve yanlış yaşamayacaktım. Doğru olmadan yaşamıyacağına göre, doğrunun kendisi nasıl bulunacaktı?

Şimdi geline aşamada bu sorulara cevap verebilecek güçteyim. Komplonun kendisi ve dayandığı gerçekler, cevabını netleşmesinde hayli etkili oldular. Bu cevabın temelinde, içinde doğup şekillenilen toplumun ilk elden doğrudan tanımlanması vardı. Ne var ki Kürt toplumu belki de eşine ender rastlanan, varlığını koruyamayan, dağılıp sürecinde olan, öznelilikten yoksun, param-parça objelerden ve maddi parçalardan öteye bir görüntü vermiyordu. Adeta dilsiz, sağır ve köleleştirilmiş kalıntı bir varlık görünümünü yansıtıyordu. Bizzat bu görüntüyü bakarak gerçeği bulamayacağımı, hele hele diğer örnekler gibi bu duyarsız parçalardan bir özgürlük gücü oluşturamayacağımı endişeyle hep kendime itiraf etmiyordum. Gerçekliği arayış yürütüşünü tüm insanlık ve ardındaki evren üzerine yapma gereği bende erkinden ortaya çıkan bir anlayıştı. Belki çocukluğumdaki eğitilim de buydu. Aile ve köy yasalarına hiç uymadım. O koşullarda bile doğruları kendi çocukluk eğitimimde bulacaktım. Çevreyle zıtlasamamak, yanlış anlamalarını önlemek için örnek kabilinden 33 Kur'an suresini

ezberledim, namaz kıldım, kıldırdım. Siyasal Bilgiler Fakültesi son sınıfına kadar ilk sıralarda yer alan bir öğrencilik yaşamım oldu.

Bunlar görüntüyü kurtarmaya yetiyordu. Fakat benim için bunların tümünün anlamı, sadece gerçeğin arayışı için gerekli koşullardan bazıların oluşmaktı. 1970'lerde başlayan devrimcilik için de görüntüde gerekli her şey yapıldı. Örgüt kuruldu, hatta diploması bile yapılmaya çalışıldı. Biçimde Kürt ulusal kurtuluşu dünya örneklerine benzetilmeye çalışıldı ve bunda çok da mesafe alındı. Ama gerçekten itiraf etmeliyim ki bütün bunlar beni tatmin etmediği gibi adeta içimi kemiriyordu. Yanlışlık devam ediyor, eksikliği gideremiyordum. Daha da ilginç olanı şudur: Annem de çocukken sürekli beni ahıra kadar götürüp boğdurma sahneleri düzenliyordu. Güya kendine göre beni terbiye edip akıl verecekti. Tabii ki benden umudu olduğu için bunu yapıyordu. Tüm yaşamımın seyrini giderek bu minval üzeri yürüdü. Devletin fiilen ve resmen dayattığı idam, bu sürecin son sembolik ifadesi oldu.

Bunları anlatmam gerçeğin yarısıdır. Diğer yarısı, her zaman bazı bağlarını ve övücülerim de oldu. Benden bir defa daha fazla bağlı ve değerli binlerce insanı nasıl inkar edebilirim? Köyün kızından kadınına, en güçlü öğretmenlere ve hayatın en cesur insanlarına kadar, binlerce büyük bağıllık sahipleri vardır. İsa çarmıha gerildiğinde etrafındakiler sadece ağlayabildiler. Muhammet öldüğünde cesedi üzerinde üç gün kıldır tartışması yapıldı. Lenin öldüğünde kimse kendini öldürmedi. Ama tutuklanmam ve sonra teslim edilmem üzerine, Kürt halkının evlatları, oğulları ve kızlarının yüzlerce kendini cayır cayır yakarken, acaba ne demek istiyorlardı? Kendini bomba yapıp patlatırlar neye ökeleyidiler? Hangi gerçekler onlara bunu yaptırıyordu? Önnü bizzat almasaydım, binlercesi daha buna hazırdı. Bunlar Özgürlük hareketinin bir yöntemi olarak değil, benim etrafımda gelişen olaylardı. Hepsini çözmek olmazsa olmaz kabilinden bir görevdi.

Buna karşıtlarımın açlarını ve öfkelerini eklemeyi de unutmuyordum. Kürt olgusu, sorunsallığı içine daldıkça, tam bir insanlık trajedisine dönüşüyordu. Korkutucu başıma geliyordu. Lisedeyken yazdığım bir edebiyat kompozisyonundaki başlık, "sen benim hiç doğmayan çocuğumsun" biçimindeydi. Çok saydığım hocam hep on numara vermemi ve olağanüstü övmeyi bu sırada yapıyordu. Atina ve Avrupa'nın beni istemezliğinin altında bir zihniyet savaşının olduğunu giderek daha çok fark ediyordum. Ben ne veril feodal yaşamı ne de Avrupa yaşamını kabul ediyordum. Bunlar, şahsımda doğuş yapamayacak sistemlerdi. Onlar beni niye kabul etisilerdi? Peşinde olduğum yaşamı ise bulamıyordum. Milyonlara mal olmuş Moskova merkezli Kabe'ye uğradığımda, buradakiler dinini inkar etmenin bütün gereklerini hoyratça yerine getiriyorlardı. Asya, Afrika ve Avrupa'da bana yer yoktu. Amerika "yakalarsam teslim ederim" derken, tarihte her zaman resmi toplumun egemen güçlerinin yalın, soğuk, vıcıcansız ve tam çıkarına göre mantığını tereddütsüz yürütüyordu. Kürtler için özgürlük arayışım tam da dünya çapında bir maceraya dönüşmüştü.

Fakat ne acıdır ki kendimi bile henüz tam tanıyamamıştım. Kürtlere nasıl özgürlük sunabilecektim? Özgürlük vermeyi bir yana bırakın, her karşıma dikilen örgüt içindeki ve karşılarındaki gözü açık güçler, adeta "5 bin yıllık genelev düzenimizi bozdurmayız" dercesine kendilerini dayattıkça dayatıyorlardı. Bu kadar düşmüş ve mallaşmış bir toplum ile karşı karşıyaydım. Fakat çıkmayan candan umut kesilmez misali arayışımı sürdürcektim. Komplo sürecinin en hızlı ve yoğun döneminin dersleri şüphesiz yakıcı ve öğretici olacaktır. Benzerlerine ancak Buda ve Zerdüş örneklerinde rastlanabilecek koşullardan bahsederken, belki de mütevazi kalıyorum. Bu koşullar öğretir, hem de yalın ve garpcı bir biçimde öğretir.

Komplo

Demokratik Konfederalizm Önderi Abdullah Öcalan değerlendiriyor

Toplum kavramı doğru tanımlanmalıdır

Toplum kavramını kendimce doğru tanımladığımı kanıslındayım. Kilit mesele, toplum kavramının kendisini tüm boyutlarıyla doğru tanımlamaktır. Bu konuda da hemen belirtmeliyim ki Sümer rahibi orijinal mitolojiyi yaratırken, belki de şimdiki hakim bilimin Avrupalı sosyologlarından daha fazla insani gerçeklere yakındı. Avrupa bireyciliği, toplumun ve ekolojisinin katliamcısı konumuna düşmüştür. Bilginler (eleştirisiz, düzenin emrindeki bilginler) gerçeğin kasaplarıdır. Gerçeği parça parça edip "suradan ye, buradan ye" diyen kasabın bir hayvan üzerinde yürüttüğü doğramayı onlar tüm doğa ve toplum üzerinde yürütüyorlar. Önce "deneme ve gözlem yöntemi" dediler, tanıdılar. Sonra, "uygulama ve pragmatizm dönemi" dediler, yiyip bitirdiler. Bu anlatımın dışında hiçbir şey atom insanlık üzerinde paltlatmayı, çevrenin topyekun yıkımını izah edemez.

Kapitalist toplum üzerine çok yazıldı. Ama hakında söylenmesi gereken en doğru söz söylenmedi. Sümer rahibi, köleci sınıfın yükselişini bal gibi bilerek "tanrılar ve dışkılarında yaratılan insan", mitolojisini yaratıyordu. Avrupa uygarlığının bilim rahipleri ise aynı olguyu yarı cahille yeniden yaratıyorlar. Hiç kimse, "Sümer mitolojisinde gerçeklik pek aranamaz. Avrupa merkezli bilimde ise sürekli deneyle kanıtlanan bilim vardır" demesin. Sümer mitolojisinin insani yaşama yakınlığı, bin kat daha bilimsel olguya yakınlığı ifade eder. Önemli olan toplumu kasaplar gibi parçalama-dan yaşamaksa, Sümer bilginleri ve ardı sıra gelen peygamberler sınıflı anlamda bile insanlıkla dopdoluylardır. Onlar kutsalılık derecesinde insan yaşamına yakın idiler, ona değer verilerdi! Avrupa uygarlık sosyologları, atom ve çevre yıkımından ve genelde tam bir soyguna dönüşen finans kapitali ve krizlerini yaşadıkları sonra yavaş yavaş imana gelir gibi yapıyorlar. Bir özeleştirilse süreç irdene. Bazıları her şeyi kaybetmemek için bunu yapma gereğini kavramışa benziyorlar.

Konuyu biraz da Sokrates ile bağlantılandırınrsam, durumum daha iyi anlaşılabilir. Sokrates de büyük merak içinde, insan tanımını doğru yapmak istiyordu. Önnüne çıkan herkesi sorduğu sorularla yanıslıyordu. Yöntemi yanıslamaydı. Bunu kasten yapıyordu. Atina toplumunun yalanın içinde debelendiğini böyle kanıtlıyordu. O zaman Atina toplumu ya kendini yalancı olarak kabul edecek ya da Sokrates'i yaşatmayacaktı. Yalanla doğrulanmanın en sert bir dönemine girilmişti. İddianamenin temel iddiası, "Sokrates'in gençlerin ka-

fasını karıştıran yeni tanrılar icat ettiği" biçimindeydi. Tanrısallık, toplum kavramının en yüce ve kutsal anlamı tanımını ifade eder, özünde toplumun en yücelik-i ifadesidir. Eğer Sokrates bunun doğru olmadığını sürekli yanıslama yöntemi ile kanıtlıyorsa, tabii ki yeni doğruluk tanımının bir peygamberiydi. Kendimi peygamberce addetmeye ihtiyaç duymuyorum. Ama o

tarz yüceliklerden haber vermemi, insanlığa karşı temel bir görev biliyorum. Meramımı ciller dolusu sosyal bilim analizleriyle de ifade edebilirim. Fakat demek istediğim anlaşılırdır. Resmi dünya kapitalist sistemi beni kabul etmemekle tanrılar ile uyumduğımın farkındadır. topyekun tavrının altında bu mantık yatar.

Tarihte umut arayışları hep hakim sistemlerin kıyılarındadır, dağların ve çöllerin kuytularına sığınmış topluluklarda aranır. Kürt toplumsal olgusu, hem coğrafya hem de insan olarak kıyıda bu kuytu köşelerden biridir. Kürt olgusunun, kaybolan temel insani gerçekliğinin toplumun hayatı kavram tanımlamasına zemin sunabilecek özellikler taşıdığından başından beri farkındaydım. Her temel bilimsel esrarın doğru tanımlı yakalaması gibi, benim de bu alanda ısrarla toplumsal kavramı tanımlamayı doğruya daha yakın yapmam anlamışlırdır. Çağın verili toplumunu çözmeden, onu aşacak sisteme ulaşamaz. Kapitalist dünya sisteminin krizi daha da derinleşerek sürecektir. Sonun ne olacağına yapılacak çözümleme gücü bilemeyecektir. Daha iyisi de daha kötüsü de kaçabilir. İnsan toplumu insanın zihniyet gücüyle belirlenir. İnsan toplumu, akıl yasalarının yaratıcı ve gelişimsel rollerinin en geniş ve hızlı olduğu olgudur. Fizik yasalarıyla, bitkisel ve diğer hayvansal canlılar dünyasının yasalarıyla niteliksel farklılıklar içerir. Önemli olan, toplumun dönüşüm yasalarının gücüne ve bilincine ulaşmak, toplumun yeniden yapılmasını bu oluşmuş bilim gücüyle yaratmaktır.

Reel sosyalizmin kaba materyalist determinist felsefesinin asıl tehlikesi, toplum yasalarını fizik yasalarıyla özdeşleştirmesidir, kendiliğinden bir ilerleme anlayışına veya çağdaş kaderciliğine kendini koyuvermesidir. Kaldı ki gerek makro gerekse mikro fiziğin bulduğu yeni gerçeklik, kesintisizlik ve düz çizgiğe determinist gelişme yasalarının olmadığına ilişkindir. Tüm olgular arasında bir "kaos aralığı" vardır. Bu aralık olmadan hiçbir niteliksel gelişmenin sağlanamayacağı anlaşılmıştır. Günümüzde evren ve doğaya ilişkin bakış açımızın, en azından Rönesans'ta yaşanan dönüşüm kadar bir dönüşüme ihtiyaç duyduğu, biriken bilimsel verilerin de bir sonucudur. Dünyaya temel bakış açımızı niteliksel dönüşüme tabi kılmadan sistemin kasosunu aşamayacağımızı iyi bilmeliyiz. Zihniyet devrimi derken bu kastedilmektedir. Yeni bir Sümer mitolojisi-ne ihtiyaç yoktur. Sümer tarzı tapınak gerçekliklerine de aynen başıurmayaacağız, ama bu tapınakları da küçümsemeyeceğiz. Havrası, kilisesi ve camisi de dahil, tanrısall tapınakların en orijinallerinin Sümer Zigguratları olduğunu derinliğine kavramalıyız. Zigguratlar, rahiplerin yoğunlaşarak uygarlığın kavram ve temel yapı

biçimlerini oluşturdukları merkezlerdir. Bu tapınaklar ve daha sonraki büyük çile merkezleri, tasavvuf, gizem evleri, kehanet merkezleri, oruğlar, namazlar bu gele-neğin gelişen ve yobazlaşan biçimleridir. Aynı iz üzerinde sanat evleri, tiyatrolar, edebi, felsefi ve bilimsel disiplinler oluşmuştur. Küçümsenmemeli derken bunu kastediyorum.

Geçmiş taklit edilemez

Günümüzde kaostan çıkışın tapınakları nerede ve neler olmalı, sorusu yakıcıdır. Şüphesiz geçmiş taklit edilecek yaşanmaz. Ama gelenek temel alınmadan, yeni olan da yaratılamaz. Şimdiki üniversite, bilim merkezleri ve think-thank kuruluşları bu amaçlara hizmet etmekten uzaktır. Buralar bir nevi kişisel kurtuluş kağıtlarını, muskalarını dağıtan yerler durumuna gelmişlerdir. Bir dönem Mısır uygarlığında "ahreti kurtarma senetleri" dağıtılırdı. Günümüzün diplomaları da bir nevi "dünyasını kurtarma senetleri" gibidir. Bu yaklaşımla, mevcut kaostan yeni toplumsal yapılanmalar doğmaz. Aynı zihniyetle kurulan ister muhalif ister düzen partileri ve kuruluşları olsun, yeniliği yaratamazlar. Bunlar en çok düzenin reform ve restorasyonuna katkıda bulunabilirler. Nitekim kurulan devrimci parti ve hareketler de benzer akıbetten kurtulamamışlardır.

Ciddi bir toplumsal yenilenme ve sistem kuruluşu için, en basitinden sosyal bilim merkezleri diyebileceğimiz temel ıdrak ve irade merkezlerinden başlamak da verimli sonuçlar verebilir. Sosyal bilim merkezlerinin, rahiplerin kutsallığında, en çağdaş bilim adamlarından disiplinli çalışma gücüne kadar, özellikleri kişiliklerinde yoğunlaştırma hedefi ve gücü olanlardan oluşması için özü gereğidir. Bir anlamda din adamının mabedi, filozofun okulu, bilim adamının da akademisi, bu merkezlerde bir sentez oluşturup insan toplumunun tüm hayatı sorunlarına gerektiğinde kırk yıl çile çekerek yanıt arayacaklardır. Kapitalizmin toplum ve birey katliamını ancak bu tür merkezlerin gücüyle durdurabiliriz.

Bu merkezler, devrimci partilerin ideolojik büroları olmadığı gibi, basit buluşlarla yetinen bilim adamlarının tez oluşturma mekanları da olamaz. Bunlar siyasete yön veren filozof yönetim merkezleri de değildir. Ama gerektiğinde toplumun tüm kurumsal ve bireysel unsurlarına değişim gücünü, bunun bilincini ve iradesini verecek erdemde ve yetenekte kurumlardır. Geçmişte olduğu gibi günümüzde de insan toplumu için vazgeçilmez beyin kurumlarıdır. En çok kapitalist sistemde toplumun beyninsel kurum merkezleri tahrip edildiği için, belki de tarihin hiçbir döneminde görülmeyen bir ihtiyaçla bu merkezlerin inşasına girişmek gerekir.

Kendi şahsımda Avrupa uygarlığıyla olan çekışmeden çıkardığım en temel sonuçlardan biri de budur. Komplo ve ihanet sürecine verdiğim en anlamlı yanıtın böyle olması gerektiğine inanmak kadar, bunun için çalışma azim ve kararlılığını tek kişilik tutuklanma sürdürme onuru içindedim.

b- Türkiye Cumhuriyeti yönetimlerinin Kürt olgusu ve sorununa yaklaşımları, Osmanlı İmparatorluğu yönetiminden daha geri, inkarcı ve çözümsüz olmuştur. Halbuki Kürtlerin cumhuriyetin kurucu bir ögesi olduğu bizzat Mustafa Kemal tarafından yayınlanan çok sayıda emir ve mesajlarında açıkça dile getirilmektedir. Bunda şüphesiz 1925-38 isyan sürecinin cumhuriyetin varlığına ilişkin derin endişeler yaratması belirleyici etken olmuştur. Mustafa Kemal Atatürk'ün bu konudaki en son konuşması 1924 İzmit Konferansı'nda yapılmıştır. Öz olarak da Kürtlere kapsamlı bir özgürlük statüsünün tanınacağı biçimindedir. İsyanlar sonrası temel politika ise meseleyi küllendirmek ve yok sayma biçiminde geliştirilmiştir. En sıradan bir Kürtçe alfabe ve türkî kaseti bile soruşturma ve yargılamaya konusuna dönüştürülmüştür.

Kürdüm demek kriminalize edilmiş, her Kürt kendi varlığından korkar ve dolayısıyla kaçır hale getirilmiştir. Olgu ve sorun tam bir kabusa dönüşmüştür.

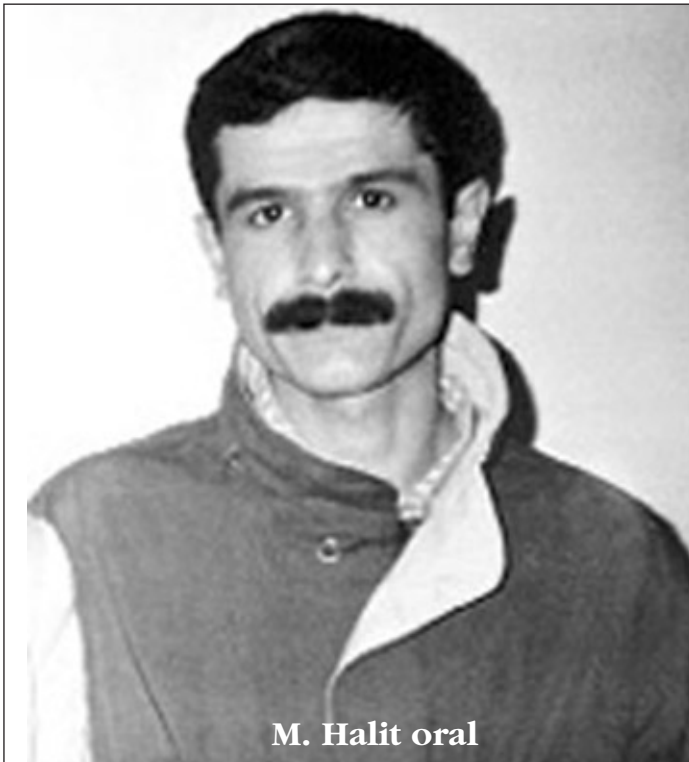
Devrimci gençlik bu kabusu ancak Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının idam sehpasında, "ben Türkler ve Kürtlerin özgürlüğü ve kardeşliği için ölüme şerefle gidiyorum" soylu tavrıyla yırtmıştır. PKK'nin kuruluşu ve 15 Ağustos 1984 hamlesi ise bu uyanışın yönetim tarafından bir sendrom halinde anlaşılmasına yol açmıştır. Sorunu tarihsel ve toplumsal boyutları içinde ele almak yerine, dehşetle karşılamış, sınırsız operasyonlar düzenlenmiş ve işkeneler uygulanmıştır. Kim sorunda dokunursa vatan haini muamelesine tabi tutulmuştur. Tüm iç ve dış ekonomik ve kültürel politikalar sorunun inkarı ve bastırılmasına seferber edilmiştir. Bu çerçevede en garpcı politika diploması alanında sergilenmiştir. Tüm Türkiye dış politikası genelde Kürtlerin, özelde PKK'nin tecridi ve reddine ayanlanmıştır. Dünyada bunu bilmeyen kalmadı. Tabii bu politikanın başarılı olması için, Türkiye'nin elde olan tüm olanakları bir yatırım malzemesi olarak kullanılmıştır. Bir devleti istediği tavra çekebilmek için, ne istemişse vermemi, politikasının başarısı olarak algılama mantığına bir kural derecesinde sapılmıştır. Bu, sanki bir kutsal ilkeymiş gibi büyütülmüştür. Öyle ki bu yüzdten hem hazin hem de ironik ve paradoksal olarak, Kuzezy Irak'ta yarı Kürt devletinin doğuşunda, Türkiye Cumhuriyeti'ne bizzat ebelik yaptırılmıştır. Yani istemediğini tam da kendi eliyle doğurtmuştur. Nasıl bu noktaya gelindiği, biraz daha yakından bakmayı gerektirir.

Türkiye, stratejik bir yardımının dokunabileceğini sanarak, İsrail ile 1996'da tam bir stratejik ittifaka yönelmiştir. Bu ittifakla Suriye üzerinde savaş tehdidi en ileri noktaya kadar tırmandırılmıştır. Aynı mantıkla ABD ile ortaklık stratejik düzeye yükseltiştir. Yeter ki PKK'yı terörist ilan etsin, ne isterse kabul görcektir. Özellikle ekonomik alanda AB ülkeleri ne istiyorlarsa keyiflerine uygun sonuca bağlanmıştır. Rusya ve bağılısı BDT'ye de aynı mantıkla yaklaşılmıştır. Rusya'da barındırılmamam için, başta Mavi Akım Projesi olmak üzere geniş ekonomik çıkarlar sunulmuştur. Laiklikten vazgeçme pahasına, PKK aleyhinde sonuç almak için, İran ve Suudi Arabistan politikaları cumhuriyetin temel bakış açısından koparılmıştır. Türk-islam sentezi adı altında antibilimsel bir paradigmaya kayılmıştır. Bu havuç politikalarının yetmediği yerlerde ise son haddine kadar tehdit politikaları devreye sokulmuştur. Suriye'ye, Yunanistan'a ve bulunduğumuz zaman İtalya'ya karşı da izlenen yol bu olmuştur.

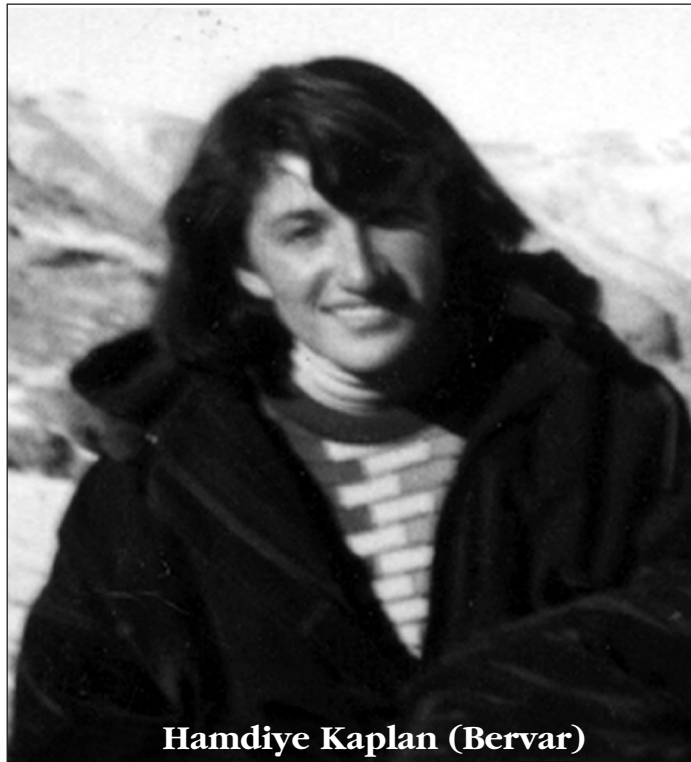

"Bana ve şahsımda Kürt halkına ve dostlarıma karşı oynanan komplo ve ihaneti büyük bir onur savaşına dönüştüremezsek, lanetli tarih bir kez daha hükmünü icra etmiş olacaktır. Halbuki yalnız bu olaya ilişkin yüzleri aşkın can yoldaş, genç kız ve erkek kendilerini cayır cayır yaktılar, kurşunlara hedef oldular, tutuklandılar. Sırf onların anısına, olaya kapsamlı yaklaşmak gereği tartışmasıdır. Daha da ötesi, lanetli tarihin tekerürünü önlemek, özgürlük devriminin başta gelen görevidir.

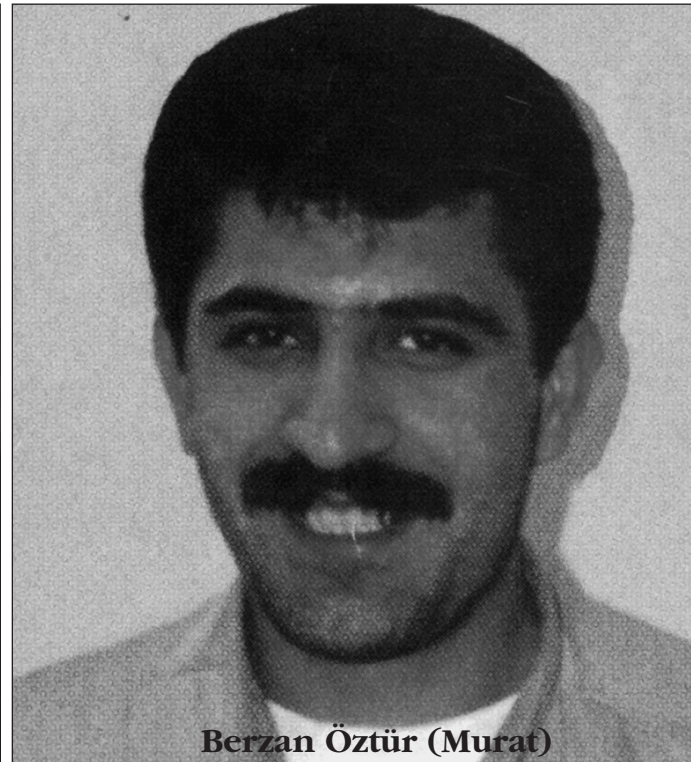
Tarihsel kırılmayı lanetli kölelikten özgürlük yönüne doğru çevirmek bu görevin başarısı olacaktır."

M. Halit oral

Hamdiye Kaplan (Bervar)

Berzan Öztür (Murat)

“Komplodaki ihanetin temel özelliği dostluğun kullanılmasıdır. İnsan soyu içinde en gaddar düşmanlık türü budur.

Düşmanınızı kurşuna dizebilir, aslana parçalatabilir, idam edebilir, savaş taktiklerine göre öldürebilirsiniz. Ama

bir halkın kendisi için umut ve önder bellediği bir kişiyi, akla gelmesi bile insanın kanını dondurabilecek

böylesine bir tutumla, tasfiyenin her türüne açık bir biçimde postalayamazsınız. Hiçbir devlet kendi

devletine dostları vasıtasıyla iyi niyetlice gelmiş birisini asla böyle muameleye tabi tutmaz.”

Bu politikaların sonucu tam bir “Pirus zaferi” olmuştur. Türkiye taviz vere vere kendi tarihinin en derin krizine itilmiş, 250 milyar dolar borca boğulmuştur. AB'ye girebileceği halde dışında tutulmuştur. Kuşkuyla bakış tüm Arap ülkelerinde derinleştirilmiştir. Son yaşanan Irak tezkere meselesiyle aynı kuşkuyla bakışa İsrail ve ABD de dahil olmuştur. Türkiye ile dünya ilişkileri diplerde seyretilmiştir. İran kazanılmak şurada kalsın, Suriye ile birlikte “ya biz ya ABD-İsrail” ikilemiyle en kritik ilişki noktaları haline gelmiştir. Bu biçimde kendini zayıflatan Türkiye Cumhuriyeti, içte temel ideolojik yörüngesinden uzaklaşmış, dışta ise baş tehlike saydığı Kürt sorununu kendi eliyle en sakıncalı pozisyona itmiştir.

Çözumsuzluk çözüm gibi gösterildi

Bu gerçeklik içinde, Türkiye'nin konumunu en yakından takip eden ABD'nin Yunanlılar eliyle bana karşı geliştirdiği komplo ne anlama gelmektedir?

Açık ki ABD, fazlaca zayıflatılmış bir Türkiye'nin, “benim” karşılığında kendisine teslim olacak kadar bağlanacağına inanmıştır. İster ölümün ister dirimin Türkiye'nin elinde bir bomba olarak duracağını çok iyi bilen ABD, Yunanistan ve hatta İsrail üçlüsü, böylelikle Türkiye'ye ilişkin taleplerini rahatlıkla karşılayacaklarına emin olmuşlardır. Ne de olsa “en tehlikeli düşmanlarını” eline vermişlerdi. Kıbrıs ve Ege meseleleri daha rahat ele alınacak, İsrail çizgisi en güvenilir dostlukla yürütülecek, ABD'nin en güvenilir müttefiki olarak talep edilen her yere koşurulacaktı. Daha İtalya'dayken kendi kendime şöyle demiştim: Beni bu kadar güçten isteyeceklerine, en temel insan hakları karşılığında beni benden isteseler daha akıllıca davranmış olmazlar mıydı? Aslında Özal, Erbakan ve ordunun dolaylı mektuplaşmaları, doğrunun bu yoldan geçtiğini geç de olsa fark ettiklerini gösteriyordu. Ama yerleşik politikanın gücü yeterince cesaretlili ve çözümleyici olmalarına elvermiyordu. Böylelikle çözümsüzlük çözüm oluyordu. Tıpkı basit bir örnek olarak Kıbrıs'ta da çözümsüzlüğün çözüm olarak görülmesi gibi. Sonuçta ise ülkenin hayatı çıkarlarının tıpkı AB ve Irak konusunda görüldüğü gibi tehlikeye düştüğüdür. Helen Cumhuriyeti ile ilişki de bundan farklı değildir.

Sonuç olarak, Kürt olgusu kapsamında bana sendromatik yaklaşım tam saçmalama sınırlarına varmıştır. Elde edilen ise istenilenin tersi olmuştur. İddia ediyorum:

Irak'ta Kürt milliyetçiliğinin denetimine bırakılan Kürt sorunu, bundan sonra her an patlamaya hazır bir bomba halinde, Türkiye'nin en zayıf yeri olarak karnının dibine yerleştirilmiştir. Tıpkı 1925'lerde dayatılan isyan süreci gibi bu süreç de cumhuriyete seksen yıl kadar büyük kayıplara yol açacaktır. Aynı sağlıksız yaklaşım bir o kadar ve daha yıkıcı olarak kaybettirebilir. Deniz Gezmişler, ilklerine kadar “bağımsız ve özgür Türkiye” sevdalılarıydılar. Kürtler de bu onurdan pay istiyorlardı. Bu şiarın, Mustafa Kemal Atatürk'ün de karakter şiarı olduğu inkar edilemez. Doğru politikayı bu şiarla aramak gerekir. Atatürk, Helen cumhuriyetinin ünlü devlet adamı Venizelos'la bu şiar altında dostluk kurmuş, sorunları çözmeye çalışmıştır. Kürtlere de yaklaşımının özü buydu. Ama 1925 isyanıyla İngilizlerin Musul-Kerkük'e dayalı komploculuğu bu politikayı boşa çıkarınca, her iki taraf sadece kaybetti. Sonuçlar hep “Pirus zaferi”ydi. Eğer tarihten ders almak yaşamın başarısının vazgeçilmez esası ise, bu Pirus zaferleri için asla savaşılmalı ve bu tür savaşlara yol açacak komploculuğa fırsat verilmemelidir. Bu tür komplo-lara açık yaklaşımlara da bir daha düşmemeli ve fırsat vermemeliyiz.

c- Komplo ve ihanetin geliştirilmesinde, zayıf dostluk ve yoldaşlık ilişkileri de oldukça etkili olmuştur. Daha çocukluktan beri güçlü arkadaş bulamama korkusu, bu süreçte adeta yalnız başıma ve çaresiz bırakılmama kanıtlanmıştır. Sağlam dostluklar ve yoldaşlıklar için olağanüstü çabalar harcanmasına rağmen, ananın çocukken gördüğü kehanet gerçekleşmeye yüz tutuyordu. Halen hatırlıyorum: Benim arkadaş ve dost canlılığımı görünce, “ahmak, bırak bunları. Çıkarları için seninledirler, senin istediğin gibi çalışmaz ve seninle olmazlar. Boşa çıkar, yalnız kalırsın” derdi. Demek ki hayat tecrübesi çocuk hayallerinden daha gerçekçiydi. Tabii ben hala toplumsal yaşamın, soylu dostluk ve arkadaşlıklar olmadan anlamlı ve yaşanmaya değer olmayacağına dair inancımı koruyorum.

Doğu kültüründe daha kalıcı izleri kalmış olmasına rağmen, Batı kültüründe dostluk ve arkadaşlıkların gelişeceğini fazla gözüm kesmiyordu. Bazı Helenli ve Avrupalı ziyaretçiler geldiklerinde, kendilerini Doğulu zihniyetle karşılıyordum. Kendimle gelişemedim. Arkasında ne kadar derin bir bireycilik ve dar menfaatçilik olsa da bunları hakiki dostlar gibi karşılamak durumundaydım. Benim için bu bir karakter meselesidir, bilinç meselesi değildir. Bir çocuk veya yoldan saptıran bir kadın da olsa, dostluk için gelmişse, bakış açımına göre sonuna

kadar inanacaktım. Bu yaklaşımın, 20. yüzyıl politikacılığı içinde felaketlere açık olduğu başından bellidir. Fakat bu konu, basit bir bilme, inanma meselesinin de ötesinde, iki farklı ve köklü zihniyetin varlığıyla bağlantılıdır. Temelinde sınıflı hiyerarşik toplum uygarlığının rol verdiği “politika için her araç mubahtır” anlayışıyla, “kamusal politik alan en yücelikli değerler meydanıdır, dolayısıyla en erdemli yaklaşımları gerektirir” zihniyetini esas alan komünal toplum anlayışı yatar. Politikacılığım eğer tutarlı yürütülmek isteniyorsa, tarzını da ilkesine göre oluşturacaktı. Dıştan yaklaşanlar istedikleri kadar görevleri, çıkarları ve hevesleri gereği beni basit amaçları için kullanmak istesinler, ben toplum için bellediğim esas zihniyet yapımıyla çalışmıyordum.

Bu karakterim büyük gelişmelere de yol açmış ve benden bin kat daha güçlü binlerce yoldaşın etrafımda buluşmasının temel nedeni olmuştur. Bir Kemal Pir ve Haki Karer gibi Kürtlükle hiç alakalı olmayan devrimcilerin sadece arkadaşlığımın olağanüstü etkileyiciliğiyle hareketimizin en soylu, sadık ve kararlı yol arkadaşları olmaları da özünde bu ilkenin bir sonucudur. Yine olağanüstü kadın kahramanların bağlılıkları kaynağını bu ilkede bulur. Ama yine de gerek bilinçli, gerek kendiliğinden içten ve dıştan türeyen binlerce çıkarıcının beni ve binlerce en değerli dost ve yoldaşı adeta kandırarak en trajik sonuçlarla karşı karşıya getirmeleri ve hak etmedikleri kayıplara uğratmaları da bu ilkedен yararlanana söz konusu çevrelerin eseri olmuştur. Bu ilkesel savaş açık ki 20. yüzyılın zihniyet yapısına karşı -istisnaları olmasına rağmen- sürdürülmek durumundadır. Bu ilkedен vazgeçmemek kadar, duyarlı olmak da bir o kadar önemlidir. Aksi halde reel sosyalizm de dahil birçok iyi niyetli kişi, hareket ve toplumsal düzenin başına gelen akıbeti paylaşmaktan kurtulamayız.

Atina girişimim, Yunanistan'daki dostlar ve temsilcimizin oluruyla bu zihniyet temelinde olmuştur. Belki onlar da ilişkide bulundukları devlet başta olmak üzere, kurum ve kişileri fazla tanımıyorlardı. İlişki anlayışları basit bir memur ilişkisinden öteye gitmediği için, her tür kandırılmaya müsait olması kaçınılmazdı. Kullanıldıkları açıktır. Birçok alandaki ilişki gerçeğinin de bu kapsamın dışına taşabilecek güçte olmadığı bir gerçektir. Özcesi, ayak basılan zemin her türlü kandırılmaya elverişlidir. Kayıp kaymamak o anın koşullarına bağlı bir şanstır. Unutmamak gerekir ki hayatın henüz aşılamayan bir gerçeği de bu yönlü akmasından ibarettir.

İhanetin temel özelliği dostluğun kullanılmasıdır

Savcılık iddianamesinde, sanki Yunan devletinin istemediğine, hatta engelleme çabalarına rağmen girişiminin gerçekleştirildiğine vurgu yapılarak, böyle olduğuna özel önem verilmektedir. Temsilcimiz, dostlarımız ve ben bu nedenle suçlanmaktayız. Hukukla ilgili yanı bir tarafa bırakalım. Burada esas kullanılan bizlerin dü-rüstlüğüdür. Baştan itibaren içinde ihaneti gizleyen bir yaklaşımla ayaklarımızı kaydırıp kendi amaçları için mükemmel bir politik malzeme olarak değerlendirme söz konusudur. Tarih araştırmacıları, ileride bu tezgahın nasıl kurulduğunu bütün boyutlarıyla açığa çıkaracaktır. Dürüstlüğümüz, dostluk ve yoldaşlık anlayışımız, ABD ve Yunan devletinin en sorumlu yöneticileri tarafından “politikanın kerizleri” olduğumuz biçiminde değerlendirilerek kullanılmıştır. Alet olanlar ve sıradan uygulayıcıların çoğunun komp-lodan haberleri olmayabilir. Belki de çok az kişinin, ihanet yapıldığından haberleri vardır. Açığa çıkarılması gereken en önemli bir husus, gerçek ve bilinçli hainlerdir.

Özellikle dostluğu kullanarak komplo-nun bu biçimde gelişmesinde temel rol oynayan Binbaşı (NATO'da özel görevli, Yunan Milli İstihbaratı'na atanmış) Savaş Kalendaridis'in tavrı çok iyi bilinmek durumundadır. Benimle ilk ilişki arayışından Kenyalı hainlere teslim edilmiş kade en tehlikeli rolü oynayan kişidir. Ben bu konumumu biraz da tarihsel örneklerle kıyaslamaya gereği duydum. İsa olayında Yahuda İskaryot, Sezar komplosunda Brutus gibi. Eğer onun tavrı olmasaydı, bu komplo bu biçimde asla gerçekleşmezdi. Kenya'ya yollanışında (savcı buna 'kovulma' diyor) aynen şunları söyledi: “Yunan devletinin onur sözünü size bildiriyorum; orada Helenler var, güvenlik için en uygun yerdir. On beş gün içinde de bir Güney Afrika Cumhuriyeti pasaportu hazırlanıp verilecektir.” Kenyalı haine teslim edildiğimde ise, “Dişişleri Bakanı Pangalos'tan özel talimat geldi. Hollanda'ya uçuyorsunuz” dedi.

Buradaki ihanetin temel özelliği dostluğun kullanılmasıdır. İnsan soyu içinde en gaddar düşmanlık türü budur. Düşmanınızı kurşuna dizebilir, aslana parçalatabilir, idam edebilir, asabilir, savaş taktiklerine göre öldürebilirsiniz. Ama bir halkın kendisi için umut ve önder bellediği bir kişiyi, akla gelmesi bile insanın kanını dondurabilecek böylesine bir tutumla, tasfiyenin her türüne açık bir biçimde postalayamazsınız. Bir devlet adına böyle bir suçun işlendiğine dair sanırım ikinci bir örnek gösterilemez. ABD, kendi adına karar verebilir. Ama kendi devletine dostları vasıtasıyla iyi niyetlice gelmiş birisini asla böyle muameleye tabi tutmaz. Nitekim Rusya, İtalya ve Suriye dahil, hiçbir devlet bu tarzı aklına bile getirmemiştir. Peki, kendilerini Helen Cumhuriyeti adına hareket etmekle görevli sayan biri nasıl bu rolü oynadı? Bu, nasıl bir akıl ve

yürekler? Helenizm olgusunu, onun devletleşme gerçeğini bu soruya yanıt vermek için tanımlamaya çalıştım. Hatta kapitalist Avrupa uygarlığına nasıl sızdığını da bu soruyla bağlantılı ele aldım. Bu zihniyete yol veren bir kültür çözümlenmeyi gerektirir.

Doğu kültüründe bu tür olguya yer yoktur. Başka tür kalışlıkları ne kadar yaygın olursa olsun, Ortadoğu'da düşmanın çadırına bile dostlukla girene el kaldırılmaz. Düşman ne kadar güçlü olursa olsun, misafir teslim edilmez. Tabii politik anlaşmalardan bahsetmiyorum. Eğer Helen Cumhuriyeti adına bana, “seni belli bir anlaşma karşılığında ABD'ye veya Türkiye'ye teslim edeceğiz; yasalarımız ve çıkarlarımız bunu gerektiriyor” denilseydi, bunu yine sorun yapmazdım, politikanın gereğidir derdim. Dostluk adına yalanla sonuç almanın insanlık olgusunda çok ender rastlanan bir olay olduğu kanısındayım.

Kalendaridis ayrıca fanatiklik derecesinde hayranım geçinirdi. Dostluk açısından çıkarmam gereken sonuç, bu kavramı derinliğine ele almaktır. Yüzeysel, rasgele ne dostlukların kurulması ve geliştirilmesi ne de kullanılması doğrudur. Dostluk, yoldaşıktan önce gelir. Belki de bu yönüyle yoldaşıktan da önemlidir. Dost seçip toplum ilişkilerinde değerlendirmek, bütün tarihsel ve toplumsal boyutları içinde ele alınmayı gerektirir. Savunmalarına damgasını vuran ‘toplumu tanımlama’ çabamın altında da bu gerçeklik yatar. Dostluğa, arkadaşlığa çok yatkınlığım bilinir. Hatta tarihin ünlü destanlarında işlenen bir Gılgamış için Enkidu, Akhileus için Patroklos neyse, o tür dost arkadaşlar aradığım bilinir. Bir Kemal Pir arkadaşlığı bu örneklerden herhalde geride değildir.

Felsefi yoğunluğumu derinleştirdikten sonra şunu daha iyi fark ettim: Her şey zıddını doğurur ve besler. Bilim artık madde ve karşı maddeden bahsediyor. Elektronun zıddı pozitron oluyor. Dostluk gücümün niteliği çapında, zıddının baş göstermesi olasıdır. Felsefeyi yaratan helenizmin zihniyet yapısında bu olguları yakalamak mümkündür. Fakat zıtlıklar olgusunda bu kadar kur-nazlaşmak, bir kültürü fazla iflah etmez. Tarihte büyük helenizmin trajik çöküşünün ve küçücük bir yarımada sığınışının altında bu gerçeğin yadsınmaz ve önemli bir payı olsa gerekir. Türklerin şöyle bir atasözü vardır: “Yunandan dost, domuzdan post olmaz.” Bunda önemli gerçeklik payı vardır. Ama bunu tüm helenizm gerçeğine ve halklarına mal etmemek gerektiğine dair inancımı da korurum. Tersine, Kürtlerin saflığına ilişkin de çok şey söylenir. Belki bu yüzden devletsiz kalmışlardır. Açık belirtmeliyim ki dostluğu bu denli kullanan bir kültüre, uygarlığa ve devlete sahip olmaktansa, devletsiz ilkel komünal toplumun saf ve basit ruhu içinde kalarak, toplumsal özgürleşmeyi bin defa daha tercih ederim. Böylesi bir haktan olmayı da onur sayarım.

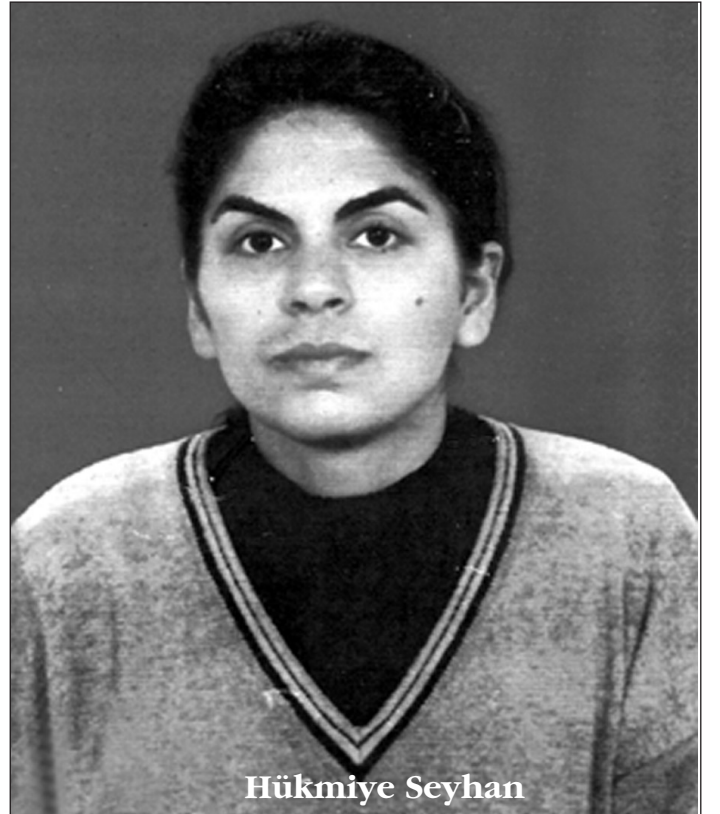
(Özgür İnsan Savunması)

Nesrin Teke

Ali Aydın

Hükmîye Seyhan

Yerel yönetimler demokratik konfederalizm sisteminin yükseleceği güçlü bir zemindir

Tüm yurtsever halkımıza ve örgütsel yapılarımıza

Kapitalist sistemin salt maddiyata dayalı anlayışının beraberinde toplumsal düzeyde bir çürümeyi ve yozlaşmayı getirdiği bilinmektedir. Özellikle bölgemiz Ortadoğu'da kapitalistleşmenin çarpık gelişmesi nedeniyle bu yozlaşma ve kaos daha derin bir biçimde yaşanmaktadır. Çarpık kapitalistleşmenin sonuçlarından en fazla etkilenen yerlerin başında Kürdistan ve Kürt toplumu gelmektedir. Günlük toplum yaşamında bunun izlerine her zaman rastlamak mümkündür. Bunun toplum yaşamında yarattığı ağır etkiler nedeniyle bölgede ve Kürdistan'da tüm siyasal güçler, toplumlar bu kaos aralığından kurtulabilmek için yoğun bir mücadele içinde bulunmaktadırlar. Kürt toplumu da Özgürlük hareketi önderliğinde, kendisini demokratik ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum paradigması temelinde örgütleyerek bu kaos aralığından kurtulmak, halkların yüzyılı olacak 21. yüzyılı bu temelde karşılamak istemektedir. Ancak bu, engelsiz ve sorunsuz olmamaktadır. İçeriden ve dışarıdan bir dizi sorun, kendisini her geçen gün daha yakıcı biçimde dayatmaktadır.

Tüm siyasal güçlerin birbiriyle kıyasıya mücadele ettiği böylesi bir süreçte, halk olarak her zaman özgüce ve özbilince dayalı bir biçimde kendi varlığını sürdürülebilmek ve demokratik konfederalizmi inşa etmek için kendimizden kaynaklı engellerden hızla kurtulmalıyız. Aksi takdirde her bir engelin dayandığı geri ilişkiler, çeşitli dayanaklar da bularak, geliştirmeye çalıştığımız toplumsal projenin heba olmasına yol açar. Özgürlük hareketinin gelişme esasını, eleştiri, özleştirir, sorgulama ve doğru alternatifler geliştirme oluşturmaktadır. Büyük bedellerle yaratılan değerleri korumak ve geliştirmek için bu yöntem mutlaka daha

yetkin bir biçimde devreye konulmalıdır.

Hareketimizin yarattığı siyasal ve toplumsal zemine dayanarak, altı yıldan bu yana Kürdistan'da yurtsever demokratik güçlerin yerel yönetim deneyimi yaşanmaktadır. Birçok il, ilçe ve kasabada yaşanan bu yerel yönetim deneyimlerinin olumlu yönleri olduğu kadar, eleştirilmesi ve aşılması gereken yönleri de bulunmaktadır. Gerek bazı yerlerde seçimlerin kaybedilmesi ve gerekse de halkımızın haklı bir biçimde ortaya çıkan eleştiri ve memnuniyetsizliğinin yanı sıra, demokratik özgür belediyecilik pratiğini sergileyememe, haksız kazanç ve rant tartışmaları, yurtsever demokratik kamuoyunu ciddi bir biçimde rahatsız etmiştir. Bu nedenle bu alanda bir soruşturma yürütme zorunlu hale gelmiştir.

Özgürlük hareketi, uluslararası komploya bağlı olarak geliştirilen ihanetçi ve çeteci çizgiyi aşarken, buna zemin olan yetersizlikleri açığa çıkaran bir soruşturma yürütmüş ve sonuçlarını daha önce kamuoyuna sunmuştur.

Bu soruşturma, tüm parça pratiklerini de kapsayan bir tarzda genişletilmiştir. Yaklaşık bir yıldan bu yana, tüm bu çalışmaların bir parçası olarak Kuzey Kürdistan ve Türkiye'de hareketimiz adına yapılan çizgi dışılıkların pratikleri soruşturulmuştur. Bu soruşturma biraz zamana yayılsa ve zorlayıcı bir takım yaklaşımlar olsa da esas olarak, yaşanan yetersizlikleri önemli oranda açığa çıkaran bir tablo ortaya çıkarmıştır. Hareketimizin tüm alanlarda engelleyici, tıkayıcı yaklaşım ve dayatmalardan kendisini kurtarıp yeniden bir hamle sürecini başlatması, bu soruşturmaların doğru sonuçlandırılmasıyla ilgilidir.

Hatalara ve yetersizliklere karşı özleştiril olmak, amaçta tutarlı ve ısrarlı olmanın buluşudur. Biz, yeniyi kurmaya yönelirken, onun eskinin eleştirisi ve soruşturulması üzerinden yapılabileceğine inanıyoruz. Bu temelde yürütülen soruşturmanın birinci aşaması tamamlanmıştır. Soruşturmanın bu aşama-

KKK Yürütme Konseyi Başkanlığı

sında, ulaşılan sonuçları zaman geçirmeden halkımızla paylaşmayı, yanlış anlayışların önüne geçilmesi ve gereken tedbirlerin alınması açısından önemli görüyoruz.

Neden soruşturma

Uluslararası komplo sonucu Önder Apo esaret altına alındı. Komplocuların en temel amaçları, Önderliği etkisizleştirmek, saygınlığını ve otoritesini zayıflatmak, hareketi parçalamak ve bu temelde mücadeleyi tümüyle tasfiye ederek sonuç almaktır. Bu amaca ulaşabilmek için, Önderliğimize yönelik tam bir psikolojik savaş yürütülürken, hareket saflarında da çetecilik ve ihanet grupları geliştirilmiştir. Önderlik, duruşu ve çözümleyici gücüyle hakkında yaratılmak istenenleri boşa çıkarırken, ihanet ve çete grubunun hareketi bölme çabaları da sonuçsuz bırakılmıştır.

Ancak komplo, sadece Önderliğin esareti ve hareketle sınırlı kalmamıştır. Demokratik, siyasal ve legal sahaya da yönelmiştir. Burada da Özgürlük hareketinin yarattığı değerler anlamsızlaştırılmaya ve kazanılan demokratik mevziler ele geçirilmeye çalışılmıştır. Anlamsızlaştırılmaya ve yeniden ele geçirilmeye çalışılan alanların başında ise, yurtsever demokrat adayların kazandığı yerel yönetimler gelmiştir. Bazı belediye başkanlarını tutuklama ve gözdağı verme ile işe başlanmış, baskının sonuç vermediği görülünce, yerel yönetimlere karşı zamana yayılmış bir etkisizleştirme ve yeniden ele geçirme politikasına yönelinmiştir. Bununla, Kürt halkının imkanlar ele geçse dahi kendini yönetemeyeceği, özgür iradesini ortaya koyamayacağı kanıtlanmak istenmiştir.

Toplumsal yaşam içinde önemli bir yeri olan yerel yönetimlerde çizgi dışılıkların yaşanması da bir soruşturmayı gerekli kılmıştır. Çünkü, yerel yönetimlerde yaşanan hata ve yetersizlikler hareketimize mal edil-

mek istenmiştir. Komplonun temel hedeflerinden birisi olan hareketi kitleler nezdinde etkisizleştirme, güvenilirlik ve saygınlığını zedeleme amacı bu temelde pratikleştirilmek istenmiştir. Bu durumda ortaya çıkan rant vb söylem ve iddiaların soruşturulması gerekli hale gelmiştir.

Bu soruşturma ile demokrasi hareketinin çizgisine girmeyen uygulamalar açığa çıkarılmış, demokratik toplum, demokratik siyaset, demokratik yerel iktidar eksenine dayalı halkçı ve şeffaf bir halk belediyeciliğinin geliştirilmesinin aciliyeti görülmüştür.

Soruşturmanın açığa çıkardığı gerçeklikler

Özgürlük hareketi yoğun bir mücadeleyle ulusal demokratik dirilişi gerçekleştirdi. Toplumsal bir hareket olarak meşrulaştı. Toplumsal hayatın birçok alanındaki sorunların çözümünde adres haline geldi. Çalışanlar yeterli eğitim ve kültür almadan, birçok alanda görev üstlenmek zorunda kalmışlardır. 1999'da hazırlıksız girilen yerel yönetim seçiminde bu durumdaki kişilerden de görev alanlar olmuştur. Seçilen bu bireyler genel olarak hareketimizden şu veya bu biçimde etkilenmiş veya Özgürlük hareketiyle paralel yürüyen kişiler olmakla birlikte, hareketimizin kültürüyle şekillenmiş kadrolar değildirler. Birçok pratikleri hareketimize mal edilmesine rağmen, gerçeklik iddia edildiği gibi değildir.

Uluslararası komplo nun hayata geçtiği, büyük bir toplumsal gerilimin ve çatışmaların yaşandığı bir ortamda gerçekleşen bu seçimlerde yaşanan başarı, toplumsal projenin hayata geçirilmesi aşamasında devam ettirilememiştir. Burada, daha çok genel olarak yönetim deneyiminden, özel olarak da yerel yönetim deneyiminden yoksunluk önemli bir dezavantaj olmuştur. Birçok yerde belediye başkanlıkları kazanıldı, ancak belediyeyi pratikleştiren asıl kilit mevkilerde eski yönetimlerin kadroları kalmıştır. Bunun da yaşanan yetersizlik de payı olmuştur.

Soruşturmanın açığa çıkardığı diğer önemli bir yetersizlik de bir kısım yerel yöneticinin CHP geleneğinden gelme kadrolar olmasıdır. Bundan dolayı, CHP belediyeciliğinden önemli oranda etkilenen bir pratik sergilenmiştir. Bu belediyeciliğin özü, belediye imkanlarını dar bir parti çevresiyle denetleme ve üzerinde tasarruf geliştirmeye dayanmaktadır. Bu nedenle Özgürlük hareketinin halkçı, demokratik katılımcı ve özgürlükçü özü belediye pratiğine uygulanamamıştır. Devletçi, iktidarcı anlayış ve onun geliştirdiği sistem, yaşanan yetersizliğin en önemli nedenidir. Nasıl ki devletçi paradigmada, 'iktidarı ele geçirerek önce onun olanaklarından yararlanmak' varsa, belediye pratiğinde de onu ele geçirenler, 'öncelikle onun imkanlarından yararlanmalıdırlar,' mantığı hayat bulmuştur. Bunun nedenle yerel yönetime gelenler, bu sistemden yararlanarak kurumu halkın ihtiyaçları temelinde değerlendireceklerine, kendi bireysel, ailesel ve çevresel çıkarları için kullanmışlardır. Bundan, ekonomik rant kadar, siyasal rant da elde edilmek istenmiştir. Birçok gruplaşmanın ve yakınlaşmanın temelinde bu olgu vardır. Yerel yönetimin ekonomik imkanları, bireyleri ve grupları kendine bağlama ve kontrol etmede kullanılmıştır. Bunun için ihale, imar, ifraz, işçi alımı, alım satım, naylon fatura düzenleme vb birçok yol ve yöntem kullanılmıştır. En büyük tahribat bu noktada yaşanmıştır. Bu, halkçı ve özgürlükçü çizgi karşısında işbirlikçi siyasetin zeminini oluşturacak bir yozlaşmayı da hazırlamıştır. Dürüst çalışıp bu tür ilişkilere girmeyenler de başarılı bir belediyeciliği geliştirememişlerdir.

Bireysel çıkarları için hesap yapanların demokrat ve yurtsever olamayacakları açıktır. Apocu hareket maddiyatı değil, maneviyatı ve ahlaki esas alan bir harekettir. Dolayısıyla bu hareketin geleneğinden gelen, onun eğitim ve terbiyesini alan bir bireyin, halkı, maneviyatı ve ahlaki bir yana bırakarak maddiyatı esas alması, bunun için toplum tarafından kabul edilmeyen çeşitli arayış ve tutumlara girmesi kabul edilemez. Bazıları harekete dayanarak maddi imkanları ele geçirme, yakınlarına imkanları peşkeş çekme vb biçimlerde menfaat sağlayarak zenginleşmek istemişlerdir. Savaşın sonuçlarını en ağır yaşayan milyonlarca yoksul insanımız, yine son derece mağdur olmuş aileler varken, bunların bir yana bırakılarak yöneticilerin yakınlarını işe almaları, bireysel menfaat peşinde koşmaları kabul edilecek gibi değildir. Bunun, yaratılan yüce değerlerimiz karşısında büyük bir sorumsuzluk olduğunu, hareketimizin ahlak ve kültürüyle hiçbir ilişkisi olmadığını belirtmek gerekiyor. Bu durum, hareketin felsefesiyle ve kuruluş özüyle bir çelişkiyi ve saygısızlığı ifade etmektedir.

En önemlisi de herhangi bir kesim veya zümre için değil de bir halk için mücadele eden hareketimizin saygınlığı ve otoritesini kullanarak olumsuzlukların bu düzeyde yaşanmış olmasıdır. Bugüne kadar bu sorunların üzerine gidilmemesi ve hesap sorulmaması, özel savaşın antipropagandası haline gelmiş ve hareketimizi yıpratmasına zemin sunmuştur.

Yurtsever ve demokrat belediyeler 1999 Martı'nda, "*kendimizi ve kentimizi de biz yöneteceğiz*" şiarı ile iş başına gelmişlerdir. Ancak hem kendilerini hem de kenti yönetmede halkçı, demokratik, şeffaf yönetim anlayışını değil, çoğunlukla düzenin bilinen klasik yönetim anlayışını uygulamışlardır.

Yerel yönetim imkanlarının ortaya çıkmasıyla birlikte, parti de dahil demokratik kurumlarda kuruluş amaçlarına uygun bir duyarlılığı ve hassasiyeti gösterememişlerdir. Gerek bazı yerel yöneticilerin siyasal rant sağlamak maksadıyla "yardım" adı altında finans imkanlarını sunması, gerekse de bazı kurum yöneticilerinin duyarsız ve kolaycı yollara başvurusu durumu da geliştirilen çeşitli usulsüzlüklere hem zemin olmuş hem de gerekçe sunmuştur.

Kendi felsefi ve ideolojik özlerinin gördüğü yapılanmaları bir sisteme kavuşturamayanlar, mücadele ettikleri hasımlarına benzeşmekten kurtulamazlar. Bunun örgütsel, siyasal yapılanmada olduğu gibi, mali sistem alanında da böyle olacağı açıktır. Yerel yönetim deneyimlerinin açığa çıkardığı diğer önemli bir gerçeklik de budur.

Tüm bunların sonucunda, Kürdistan'da direniş kaleleri durumundaki kent ve kasabalarda, direniş, özgürlük, mücadele yerine kimin ne kadar haksız kazanç sağladığı, nereden ne zaman ihale aldığı, ihaleye kimin aracılık yaptığı gibi söylemler toplumun temel gündemi haline gelmiştir. Özünde halkımızın Önderlik ve demokrasi mücadelesinin gündemini çarpıtmaya, muğlaklaştırmaya ve yozlaştırmaya aday olan bu durum mutlaka aşılmalıdır.

Uluslararası komplo sonucunda, Özgürlük hareketi içine dayatılan çeteci ihanetçi pratiğin sahiplerinin basit hesapları ve yaşanan yerel yönetim deneyiminin mücadeleye ve halkımıza ne kazandıracığına ve ne kaybettireceğine fazla dikkat etmeden yüzeysel yaklaşan dönem yönetiminin yetersizlikleri sonucunda hiç de hak edilmeyen bu tablo şekillenmiştir.

Soruşturma sürecinde, yerel yönetimlerin doğru bir perspektif ve planlamayla yürütülmemesinin sonuçlarının son derece tahrip edici olduğu açığa çıkmıştır. Yerel yönetimlerin direkt yaşamla ilgili olması,

olumluluklar ve olumsuzlukların daha hızlı ve çarpıcı yansımaları da beraberinde getirmektedir. Yerel yönetimlerde, bazı alanlarda, ranta dayalı ekonomik ve mali ilişkilerin sonuçları, adalet, eşitlik konusunda duyarlı olan yapımız ve halkımız üzerinde son derece olumsuz etki yaratmaktadır. Bunun sonucu ise genel olarak siyasal demokratik mücadeledeki tıkanma ve kendini tekrar olmaktadır. Yaşanan tüm yetersizlikler elbette sadece yerel yönetimlerde yaşanan yetersizliklerle açıklanamaz, ancak direkt yaşımlı ilgilendirmesi nedeniyle çok önemli bir yeri olduğunu belirtmek gerekir.

Karşı karşıya bulunduğumuz bu gerçekliği zamana yaymadan, ertelemeyen demokratik ekolojik, cinsiyet özgürlükçü toplum paradigmasının öngördüğü sisteme bir an önce girilmesi, yerel yönetimlerde temiz, şeffaf ve halkçı anlayışın egemen kılınması gerekmektedir.

Çözüm ve tutumumuz

Yürütülen soruşturmanın birinci aşaması tamamlanmıştır. Yürütme Konseyi Başkanlığı olarak, bu aşamada bazı acil önlemlerin alınması gerektiğini görmekteyiz. Bunun için öncelikle bazı tespitlerde bulunmak ve yapılması gerekenleri belirtmek istiyoruz. Tek tek bireylerin durumuna ilişkin tutumumuzu da soruşturmanın bir bütün olarak sonuçlandırılmasından sonra belirleyeceğiz.

Soruşturmanın sonucundan hareketle, gerek devletçi, iktidarcı paradigma sisteminin ve gerekse de bireylerden kaynaklanan sorunlar yaşandığı açığa çıkmıştır. Hareket olarak kendimizi son iki yılda devletçi, iktidarcı paradigmanın etkilerinden kurtarmak ve demokratik konfederalizmi geliştirmek için her bakımdan bir yeniden yapılanmayı yaşamaktayız. Bu, hareket olarak temel özelleştireti konumuzdur. İkincisi, hareketin yönetiminde bulunan bazı arkadaşların ve bireylerin yerel yönetimlerin rolü ve konumuna yüzeysel yaklaşması yaşanmıştır. Üçüncüsü, geleneksel belediyeçilik sergilenmiştir. Bu tabloyu aşan bir çözüm geliştirilerek dayatılamamıştır. Dördüncü husus ise Özgürlük hareketi merkezinin kararı ve bilgisi olmadığı halde, onun adına hareket edenlerin duyarsızlığı sonucu, hareket adını kullanarak bireysel ve kurumsal haksız kazanç sağlama ilişkisine gidilmiş olmasıdır.

Biz hareket olarak, eski paradigmadan kaynaklı yerel yönetimlere yetersiz yaklaşan yöneticilerimiz adına özelleştirmeyi veri-

yoruz. Ancak adımı karıştırılmasına rağmen, özünde bize karşı yapılan rant ilişkileri ve ondan elde edilen kazançlarla en ufak bir ilişkimiz yoktur. Bu ilişkiyi kesin bir dille reddediyoruz. Olumsuzluklar hareketimize mal edilse de sorunların düzeyi konusunda hareketimizin merkezi bilgi sahibi değildir. Her şey daha çok yerel yönetim, iş adamı, devlet kurumları ilişkisi içinde kapalı kalmıştır. Yeniden yapılanmada böyle ilişkilerin gelişmemesi için, her türlü siyasal ve örgütsel önlemleri alma kararlılığında olduğumuzu açıkça belirtmek istiyoruz.

Hareketin genel koordinasyonu olarak, her alanın detay sorunlarına müdahil olmaktan ziyade, genel doğrultuyu koyarak alanların kendilerini düzenleme ve yürütmeleri ekseninden hareket ediyoruz. Bu konuda da esas sonucu, alanlardaki demokratik koordinasyon kurumu belirleyecektir. Ancak biz, doğrultuyu somutlaştırma amacıyla bazı önerileri geliştirebiliriz.

Yerel yönetimler, demokratik konfederalizm sisteminin yükseleceği güçlü bir zemin olabilir. Biz bu eksende yaklaşarak yerel yönetimleri stratejik anlayışa uygun bir politika ile ele almalıyız. Belediye çalışmalarında da yerel yönetimler değil, belediye meclislerinin işlevselleştirilmesi, kent konseylerinin kurulması, tüm çalışmaların bu konsey aracılığıyla yürütülmesi ve aylık çalışmaların kent konsey toplantılarında halka rapor edilmesi anlayışa uygun bir yöntem olacaktır. Demokratik halk belediyeçiliğinin tamamen şeffaf ve halka açık olması, halka rapor veren ve halktan güç alan bir sistemi geliştirmesi gerektiği açık ortadadır. Bu yöntemi uygulayanlar halk tarafından benimsenmeli, desteklenmelidir. Bunu değil de kendine özgü bireysel yöntemlerle halkın belediyesini yönetmeye kalkışanları halkımızın desteklememesi ve kabul etmemesi gerekmektedir.

Bundan sonra, yürüttüğü faaliyetin içeriği ve faaliyet yürüttüğü saha neresi olursa olsun hiçbir kurum, parti, kuruluş ve kişi hareketimize dayanarak maddi ilişkileri düzenleyemez. Hareketin merkezi olarak Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da halkımızdan bire bir alınan yardım dışında hiçbir kurum, kuruluş ve alan örgütünden herhangi bir maddi talepte bulunmadık. Bu kanallardan maliyemize herhangi bir gelir akışı olmamıştır. Tüm demokratik kurum ve kuruluşların kendi özgücüne dayalı bir biçimde kendi kendine yeterli olması temel hedef olmalıdır.

Türkiye Cumhuriyeti sisteminde rantın kaynağını oluşturan, egemen olan klasik belediyeçiliğin esasını oluşturan; ihale, ifraz, imar, eleman alımındaki usulsüzlüklerin ol-

maması ve bunun yerine halkçı bir sistemin geliştirilmesi için gerekli denetim organları oluşturulmalıdır. Ve hiçbir biçimde kayıt dışı gelir gider durumu kabul edilmemelidir, en üstten en alta kadar bütün kademelerde en ufak suistimale bile göz yummayan bir idari ve denetim sistemi geliştirilmelidir. Bu biçimle, demokratik kurum, kuruluş ve belediyelerde haksız kazanç ve dar çıkar çevresinin oluşturulmasına ve buna zemin teşkil eden hiçbir duruma kesinlikle fırsat verilmemelidir. Yurtseverliğin ve demokratiğin en temel ölçütü; temiz toplum, temiz yöneticilik ve temiz belediyeçilik olmalıdır. Bu çizgiye gelenler halkımız tarafından destek görür, gelmeyenler ise halkımız tarafından desteklenmemeli ve teşhir edilmelidir.

Hiç kimsenin hareketin saygınlığını ve otoritesini kullanarak rant elde etmesine müsaade edilmemelidir ve edilmeyecektir. Hiçbir kurum, belediyelerle kurum veya birey olarak direkt ya da dolaylı para ilişkileri içine girmemelidir. Kurumlar halka dayalı ve kuruluş esaslarına göre çalışarak, esas olarak kendilerini finanse etmelidirler. Kendisini finanse edemeyen kurumlar kendilerini fesh etmelidirler.

Belirttiklerimiz, halkımıza ve halkımızın paralelinde yürümek durumunda olan kişilere. Eğer ortaya çıkan sonuçları kabul etmeyen ve bildiğini okuyacağını söyleyenler varsa, bunların yanlış yolda olduklarını, bunda ısrar etmelerinin bir anlamının olmadığını bir kez daha belirtmek gerekir. Özellikle hareket adına elde ettiği yetki ve konuma dayanarak bireysel, ailesel ve kurumsal çıkar sağlayanların özgürlük hareketiyle hiçbir ilişkisi olamaz. Elbetteki bu, hareketimizle şu veya bu düzeyde yakınlığı olanların hiçbir ekonomik faaliyetleri olmayacaktır anlamına gelmez. Herkes ekonomik faaliyetlerde bulunabilir, ancak hareketin yetki ve etkisini kullanarak ve hukukuna uygun olmayan bir tarzda haksız, bireysel ve ailesel çıkar sağlayamaz.

Bundan sonra, tüm demokratik yurtsever kurumlar ve bu kurumlarda önemli roller üstlenen kişilerin mal varlıklarına ilişkin bildirimi bağlı oldukları tabana sunmaları usulüyle, şeffaf ve temiz yöneticiliği hiçbir kışkırtmaya yer bırakmayacak şekilde geliştirmeleri gerekmektedir.

Gelişen yeni kararlaşma temelinde, her yönlü şeffaf, demokratik, halkçı bir sistemin geliştirilmesi için anlayışa uygun düzenleme ve çabalar geliştirilirken, gidişatı denetleyecek etik kurulların kurulması da uygun bir yöntem olacaktır.

Siyasi partinin yerel yönetimleri, kimi belediye başkanlarının da siyasi partiyi yö-

netme yaklaşımlarına son verilmesi gerekir. Ekoloji ve yerel yönetimler anlayışı ekseninde geliştirilmesi gereken yerel yönetimler komitesinin, siyasi parti ile ilişki içinde olması, yerel yönetimlerin demokratik halkçı çizgiye gelişimi için, gerekli ön açıklığı, dayanışma, sorunları çözüme ve denetlemeyi geliştiren bir tarzı uygulayan sisteme kavuşması gerekmektedir. Bunun dışındaki ara komisyonlar türü tüm resmiyet dışı oluşumlara müsaade edilmemelidir.

Tüm demokratik kurumlar, soruşturma sürecinde ortaya çıkan gerçeklikler temelinde, hem yetersizlikleri görmeli hem de daha fonksiyonel bir yapılmayı geliştirerek olası usulsüzlüklere karşı etkin mücadele yürütmeyi mutlaka başarmalıdır.

Birinci aşamada komisyona gerekli bilgileri vermeden ve gereken kolaylığı sağlamayanların, ikinci aşamada istenen bilgileri vermeleri kendi çıkarlarına olacaktır. Aksi durumda, sorunun aleyhlerine değerlendirileceği hukuksal bir sonuç doğar. Açık ki yaşanan durumların iki temel ayağı var. Bunlardan birincisi oluşturulan sistemdir, ikincisi ise bireylerin oynadığı rol ve kişisel durumdur. Sisteme ilişkin gereken özelleştiretilerle köklü değişimin gelişmesi gündemdedir. Bireylerin durumu ise önemli oranda ortaya çıkmıştır, fakat son yapılacak araştırma ve inceleme ile daha da kesinleştirilecek ve somutlaştırılacaktır. Bu açıdan ilgili olan herkesin sorumlu yaklaşması, adaletin yerini bulması için kolaylık göstermesi ve yardımcı olması önemli bir görev durumundadır. Suçlu olmasına rağmen hesap vermeye gelmeyen kişiler hakkında giyabında karara gidileceği ve mutlaka hesap sorulması bir zorunluluk haline gelecektir. Öte yandan hesap sorulması gereken tüm kişilerden gereken hesap mutlaka sorulacaktır. Bu konuda, halkın adaletinden durumu, düzeyi ve konumu ne olursa olsun herhangi bir kimsenin kurtulması söz konusu olmayacaktır. Hareketimizin her yere uzanabileceği ve her şeyi güç getirebileceği herkes tarafından bilinmektedir. Özellikle haksız kazanç sağlayan bireylerin halktan alınanları tekrar halkın hizmetine sunulması için iade etmeleri gerekmektedir. İlgili olanlar bunun gereklerini yerine getirmelidir.

Herkesi ortaya çıkan sonuçlara göre görevlerine daha sorumlu yaklaşıma çağırıyoruz.

Yerel yönetimleri, halkta özgür yurttaş bilincinin ve örgütlülüğünün geliştiği, demokrasinin hem öğrenildiği hem de inşa edildiği okullar durumuna getirmek mümkündür. Bugüne kadar yerel yönetimlerin bu rolünü yukarıda belirtilen nedenlerden dolayı yerine getirmediği açığa çıkmıştır. Yerel yönetimleri demokratik ekolojik, cinsiyet özgürlükçü toplum perspektifine göre yeniden örgütlemek, ancak halkın sokaktan başlayarak kendisini özgür yurttaş sorumluluğuyla örgütlemesiyle mümkündür. Bu, söz, karar ve yetkinin örgütlü halk tarafından kullanılması anlamına gelmektedir. Bu nedenle halkımızı yerel yönetim pratiğine doğrudan katılmaya, bunun için yaratıcılığını kullanarak gerekli işlevsel mekanizmaları yaratmaya çağırıyoruz.

Yeni dönemde, demokrat ve yurtsever yerel yöneticilerin öncelikle üzerinde yöneticilik yaptıkları zeminin nasıl oluştuğunu ve halkımız tarafından kendilerine biçilen misyonun ne olduğunu iyi bilmeleri en önemli bir husus olmaktadır. Kürdistan halkı yoksul, emekçi ve ezilen bir halktır. Otuz yılı aşkın mücadelesiyle yerel yönetimlere kendi temsilcilerini gönderme imkanına kavuşmuştur. Denilebilir ki belki de yüzyıllardan beridir Kürtler ilk kez kendi özgür iradeleriyle yerel yöneticilerini belirlemektedirler. Bunun halkımızı nasıl bir beklenti içine sokacağını, halkımızın nasıl bir yönetici isteyeceğini öngörmek gerekir. Halkın özlemelerine yanıt olamayan demokratik bir yöneticilik olamaz. Halkın direkt yerel sorunlarının çözümü için seçtiği yöneticiler, hiç kimsenin şu veya bu nedenle daha yakın veya hiç kimsenin daha uzak olmamalıdır.

Rantın olmadığı, rüşvetin işlemediği, halkın kendi özgür kimliğiyle sağlık ve güven içinde yaşadığı bir yerleşim yerini yaratmak, tüm belediye başkanlarının birincil

görevidir. Burada, kişinin kendisinin bazı kirliliğe girmemiş olması yetmemektedir. Önemli olan kirliliğin adı ve biçimi ne olursa olsun bunlara karşı mücadele edilmesi, kendi denetiminde usulsüzlüklere müsaade etmemesi, olduğunda ise hesap sorularak cezalandırılmasıdır. Bu anlamda yerel yönetimler siyaset, toplum ve mücadeledeki rollerini iyi görmeli ve mutlaka başarı temelinde sürece yüklenmelidirler.

Belediye başkanları da dahil olmak üzere tüm belediye çalışanları, hiç kimseye, ne surette olursa olsun, kayıt dışı ve kişisel yarar sağlayacak bir biçimde para ilişkilerine girmemelidir. Yerel yönetim olanaklarını kendini örgütlemeye, siyasi rant elde etmeye kullanmamalıdır.

Yıllarca en amansız koşullarda demokrasinin özünü teşkil eden komün yaşamı yaratmasını bilenler, geniş olanakların bulunduğu koşullarda komün halkımız içinde daha fazla örgütlenme ve derinleştirme göreviyle karşı karşıya bulunmaktadır. Böylesine bir misyonu olanlar hiçbir biçimde kişisel yaşam ve çıkar peşinde koşamazlar. Ancak bu konumda olması gereken bazı cezaevi çıkışlı kadrolar, bu misyonlarına denk bir tutum içinde olmamışlardır. Yerel yönetimler üzerinden bireysel çıkar sağlamanın arayışı içinde bulunmuşlardır. Bu konumda olan bireyler derhal bu arayışlarından vazgeçmelidirler. Böylesine bireysel çıkar arayışında bulunanlar asla Apocu olamazlar, bu durum Apoculuğun temel ilkelerinden bir kopuşu yaşamak anlamına gelmektedir. Başkan Apo da dahil hiçbirimizin özel mülkiyet anlamında tek bir kuruşu yoktur. Biz fedai bir hareketin kararlı bireyler topluluğuyuz. Dolayısıyla yaşam duruşumuzun da buna göre olması zorunludur. Bir Apocu militan için bireysel olarak önemli olan maneviyattır, ekonominin belirleyici bir değeri asla olamaz.

Yurtsever halkımız

Kürdistan demokratik mücadelesi, son kurtuluşta büyük zorlanmalara ve dış müdahalelere rağmen kendi rotasını bulmuş ve demokratik toplumsal kuruluş hedefini gerçekleştirme çalışmalarına başlamıştır. İçinden geçtiğimiz sürecin her zamankinden daha fazla fırsatlar ve rizikolarla dolu olduğunu görüyor, geri zihniyet ve yaşam alışkanlıklarına takılma lüksümüzün olmadığını bilerek mücadeleye yükleniyoruz. Önümüzdeki birkaç yıl, geçen altı yıldan çok farklı olacaktır. Bu nedenle gidişata müdahale etmek isteyen –içte ve dışta– birçok çevreyle yaşadığımız mücadelenin gittikçe derinleşeceği kesinleşmiştir. Bu açıdan bu soruşturmada açığa çıkan gerçekleri ve sonuçları doğru ele almak önemlidir. Bu soruşturmayı vicdan ve kültür devrimindeki başarının şartı olarak görmekteyiz. Gencecik insanlarımız gericiliğe teslim olmamak için bombasını bedeninde patlatırken, bu insanların canları ile yaratılan değerlerin gaspı üzerinde savaş yürütülmesi hiç kimsenin kabul edebileceği bir şey değildir. Bu, büyük bir çelişki olacaktır ve böyle bir durumun yaşandığı yerde ise insani vicdandan bahsetmek imkansızdır. Kamu vicdanının rahat olmadığı bir yerde ise özgürleşme oranı zayıf kalacaktır. Bu nedenle, herkesin özgürlüğün ve onurlu yarıların vicdan ve kültür devrimiyle yakalanacağını bilerek sürece yüklenmesi şarttır.

Toplum ve topluluklar genelleşen olumsuz pratikler karşısında ancak kolektif bir mücadele ile başarı sağlayabilirler. Bu nedenle herkesin belirtilen çerçevede sorumluluklarına sahip çıkıp harekete geçmesi gerekmektedir.

Hareket olarak yeni paradigmanın merkezinde yer alan toplumsal sorunları yakından takip edeceğimizi ve yapılan uyarılara rağmen tutumundan vazgeçmeyenleri halka duyuracağımızı, bu yönde halkımızın yapacağı meşru ve yasal tüm demokratik girişimlerin arkasında olacağımızı belirtmek istiyoruz. Ancak umutlu ve inançlı bir mücadelenin başaracağı bilinci ile herkesi yaşanan geriliklerle kararlıca mücadele etmeye davet ediyoruz.

Önderliğimize ve halkımıza yapılan saldırılara karşı cevabımızı vereceğiz

Serxwebûn: *Küresel emperyalizm Ortadoğu'ya müdahale ederken 9 Ekim uluslararası komplo ile neyi hedefledi?*

Dr. Ali Zilan: Küresel emperyalizm, Ortadoğu'ya yönelik girişimini, kapsamlı bir plan çerçevesinde ilk kez Önderlik üzerinde pratikleştirmiştir. Küresel emperyalizmin Ortadoğu'ya dönük ilgisi hiçbir zaman azalmamıştır. Bu ilgi, yüzyıllar öncesine dayanmaktadır. İngilizlerin daha I. Dünya Savaşı sürecinde Irak'a yönelimi, Fransa'nın Suriye'ye, yine bütün dünya güçlerinin, ABD de olmak üzere, Osmanlı İmparatorluğu'nun hakimiyeti altında bulunan zengin bir tarihi, kültürel ve ekonomik altyapıya sahip olan coğrafyaya sürekli kapsamlı planlar çerçevesinde yönelmesi, bu ilginin en somut örnekleridir. Bu yönelimlerini, zaman zaman birbirleriyle çatışarak, zaman zaman ise bölge güçlerine karşı anlaşarak gerçekleştirmişlerdir. Hiçbir dönem ilgilerinde bir azalma olmamış, Ortadoğu her zaman bir cazibe merkezi olmaya devam etmiştir.

Ortadoğu'nun tarihi, kültürel alt yapısı çok güçlüdür. Buraları ele geçirenler, her zaman kendilerini dünyanın hakimi saymışlardır. İskender'in bile ilgisinin özellikle bu alana olması ve Babil'i ele geçirir geçirmez dünyanın başkenti ilan etmesi bu yönelimleri izah etme açısından oldukça önemlidir. Son yıllar açısından da İran-Irak Savaşı'nın bir emperyalist oyun olduğu, daha sonra İsrail-Arap çatışmasının da bu plan çerçevesinde geliştiği ve en son Irak'a yönelik müdahalenin de benzer çerçevede geliştiğini görmek mümkündür. Ama ne acıdır ki bu yönelimler, genelde halklara demokrasi, özgürlük ve insan hakları getirme vaadiyle gerçekleştirilmiş; Ortadoğu'nun geri, tutucu, vahşi olduğu, dünya barışı açısından tehdit oluşturduğu gerekçesi öne sürülmüştür. Bu gerekçelerin çok ciddi bir altyapısı yoktur. Doğrudur, Ortadoğu'da gericilik, fundamentalizm ve vahşet düzeyinde uygulamalar vardır. Ama bunların önemli bir kısmı emperyalizm tarafından yaratılmakta ve yaşatılmaktadır. Ortadoğu'yu gerici gösterme çabalarına rağmen, aslında yaşanan Ortadoğu kültürünün kendini var etme, yaşatma mücadelesinden başka bir şey değildir.

Bilindiği gibi Ortadoğu, geçmişte Sovyetler Birliği ve NATO kampı arasında bir denge üzerindeydi. Bu denge, Sovyet kampının yıkılmasından sonra bazı eğilmeler ve bükülmeler yaşadıysa da kendisini sürdürdü. Ancak kendisini uzun süreli olarak onca güce karşı koruması mümkün değildi. Ne iç dinamikleri ne de dünya dengeleri böyle bir şeye el vermiyordu. Dolayısıyla bir müdahale kaçınılmazdı ve bu müdahale gerçekleşti. Ortadoğu'ya ilk müdahale Önderlik üzerinde gerçekleştirildi.

Önderliğimiz Ortadoğu'nun iç dengeleri içinden çıkmış, çağdaş dünya görüşünü en iyi biçimde temsil eden, diğer yandan ise Ortadoğu'nun tarihsel, peygamberse köklerine bağlı ve bu tarihten güç alan, bu tarihin gücü ile çağdaş dünya dediğimiz dünyaya meydan okuyan; özgürlüğü, demokrasi anlayışını, kültürü, tarihi ve bir bütün uygarlığı temsil eden bir birikime ve bunun uygulama gücüne sahip, bunu gerçekleştirecek örgütü ve araçları yaratmış bir durumdaydı. Dolayısıyla, Ortadoğu'ya yapılacak bir müdahalede bu gücün göz ardı edilmesi mümkün değildi. Bunun, Ortadoğu'da bir muhalefet yaratacağı, küresel emperyalizmin iç yüzünü çok kısa bir süre içerisinde deşifre edeceği ve Ortadoğu'da içsel dinamiklere dayalı gerçekçi bir halk muhalefeti ni ortaya çıkarabileceğini biliyorlardı. Bundan dolayı Önderliğin hedeflenmesi ve bertaraf edilmesi, emperyalizmin bütün Ortadoğu halklarının kurtarıcılığına soyunması anlamına gelecekti. Yani kurt kuzunun kur-

tarıcısı olacaktı. Önderliğe yönelik müdahale ve planlar bu çerçevede gerçekleşti. Bunun zemini aslında 1990'lardan sonra adım adım geliştirildi. Ve en son, uluslararası komplo ile uygulamaya geçildi. Burada komplo nun aşama aşama nasıl geliştiğini belirtmek istemiyoruz.

– *Komplo, şimdiki uygulanma biçimiyle, amacı ile ne kadar orantılı yürüyor?*

– Devletlerarası komplo nun Önderliğimiz üzerinde uyguladığı süreç, şu anda devam etmektedir. Bilindiği gibi bu sürecin amaçları çok kapsamlıydı. Ortadoğu'nun işgaline dayanıyordu. Ortadoğu'da herhangi bir direniş gücünü bırakmamak ve kalan direnişçileri de bütün dünyanın gözü önünde teşhir etmek istiyordu. O açıdan PKK'nin, onun özgürlükçü çizgisinin ve önderliksel hareketinin tasfiye edilmesi gerekiyordu. Ortadoğu dinamiklerinde ilerici anlamında bir muhalefetin ABD'ye karşı gelişmemesi gerekiyordu. Yapılan budur, ilk müdahalenin özgürlük hareketimize ve Önder Apo'ya karşı yapılması bu yüzdendir.

Birinci aşama, geliştirilen komplo ve ardından Ortadoğu'ya yapılan müdahale. İkinci aşama, Afganistan ve Irak'tı. Şimdi ise İran, Suriye ve Arabistan'ın bütün coğrafyası olmakla birlikte Türkiye de gündemdedir. Bütün bu durumları göz önüne getirdiğimizde devletlerarası komplo nun kapsamını öğrenmek mümkündür.

Başından beri komplo nun hedefi, PKK gibi önderliksel, özgürlükçü, bağımsız bir hareketi amacından uzaklaştırmak, içini boşaltmak, örgütlü güçten yoksun bırakmak ve nihai hedef olarak ya işbirlikçi bir konuma getirmek ya da dağıtmaktır. Bunun için de öncelikle Önderliğe yönelmek gerekti ve bunun üzerine bilindiği gibi devletlerarası komplo gelişti. Yirmi beşten fazla devlet fiili olarak buna bulaştı. Şimdi ise komplo nun temel hedefi, Önderliği etkisiz bırakmak, bundan yüksek sonucu alabilmek, yapabilirse Önderliği halkın gözünden düşürmektir. Yine Önderliğin durumunu kullanarak Ortadoğu'da yeni bir savaş başlatmaktır. Bu yönüyle de Ortadoğu'nun dinamiklerini zayıflatmaktır. Bir Kürt-Türk, Kürt-Fars, Kürt-Arap çatışması anlamına gelebilecek çatışmaları yaratmak ve bunun üzerinden hesap yapmaktır.

Bir diğeri de Ortadoğu'nun en mazlum, kurtuluşa en muhtaç ve en yakın olan halk Kürtlerdir. Kürt halkı PKK ile çok örgütlü bir düzey yakalamıştır. Halk, Önderlik ve hareket büyük bir kaynaşmayı yaşamıştır. Ege men güçler Kürt halkını örgütsüz ve öncüsüz bırakarak kendilerini kurtuluşçu gibi göstererek Kürt halkının desteğini kazanmak istemektedirler.

Kürt halkı, Ortadoğu'da en örgütlü ve dinamik güçtür. Böylesi bir halkın düşmanlığı büyük bir düşmanlık, dostluğu da büyük bir dostluk anlamına gelecektir. Emperyalist güçler bunu ayırt edebilecek konumdadır. Komplo da bu çerçevede gelişmiştir. Bilindiği gibi komplocular komplo larında en azami faydayı sağlayacak biçimde bir örgütlenmeyi geliştirirler. Fakat pratik onların planladığı gibi gelişmeyebilir.

Önderliğimiz barış ve kardeşlikten yana mesajlar verdi. Kürt sorununun Ortadoğu dinamikleri içerisinde çözülmesi gereken bir sorun olduğunu, bunun için kan dökülmesinin fazla mantıklı olmadığını, kan dökenin Kürtler ve Türklere ziyade başkalarına yaradığını, bunun için de bu sorunun çözümü temelinde bazı yaklaşımların geliştirilmesi gerektiğini belirtti. Bu konuda mütevazı taleplerde bulundu. Kürt kültürünün, kimliğinin tanınması, yine önemli bir yara açmış olan çatışmaların çözümü temelinde çok gerçekçi, Ortadoğu ve Türkiye gerçek-

liğine uygun birçok proje geliştirdi. Ve ilk adım olarak, büyük tehlike arz eden Kürt-Türk çatışmasının önünü aldı. Böylece o süreçte çok güçlü bir biçimde gelişen Türk ve Kürt milliyetçiliğinin önüne geçilmiş oldu. Önderlik üzerinde geliştirilen komplo nun bütün Kürtleri bir fedai durumuna getirdiği, herkesi bir intikam arayışına soktuğu biliniyor. Dolayısıyla bir ateş durumuna gelen bu insanların Türkiye'yi yakması işten değildi. Ancak Türk devleti bir Kürt-Türk kavgasının direktten döndüğünü görmezlikten gelip, büyük bir savaşın galibi gibi hareket etmiştir. Önderliği, Kürtleri ve hareketi yıllar boyunca muhatap almayarak, sürekli aşağılayarak ve bu savaş Türkiye devleti kazanmıştır havasına girerek, 1920'lerde uyguladığı çizginin aynısını hareketimiz özgünlüğünde de uygulamıştır. Yani, 'Kürtlerin direnişçi kesiminin kafasını ezdim, yenilgiye uğrattım. Kendisini Kürt saymayan bütün işbirlikçi Kürtleri de kucaklamaya hazırım. Bana itaat edecek bütün köleleri yaşatabilirim. Kimliğinden uzaklaşmış, kimliğini reddetmiş olanı benimserim. Ama en küçük bir direnişçi temsil edeni ise böylesine çürütürüm, dikkate almam. Onuruyla oynarım, hiçbir şeyden saymam' yaklaşımı içerisine girmişti. Bu yaklaşım, işlerin neredeyse tekrardan başa dönmesine neden olan bir sürecin doğmasına neden olmuştur.

Burada önemli olan, emperyalizmin kendi politikalarını ne kadar güçlü bir biçimde başından tasarladığı ve bir plan çerçevesinde ne kadar yürütmek istediğidir. Emperyalizm, Ortadoğu'da örgütlü bir direniş gücünün, yani inisiyatifleri dışında herhangi bir örgütlü gücün bırakılmaması konusunda kararlıydı. İkincisi, Ortadoğu dinamiklerinin kesinlikle esas alınmaması, dışı dayanması gerekiyordu. Şunu belirtmekten kaçınmamak gerekiyor: Eğer PKK, "ben ABD'nin Ortadoğu'ya uyguladığı bütün politikaları benimsiyorum. Ve ABD'nin bir uzantısı olma arayışındayım" deseydi, bugün PKK'nin

HPG Komuta Konseyi Üyesi Dr. Ali Zilan ile yapılan röportaj

kiymeti YNK'den, KDP'den daha fazla olacaktı. Çünkü PKK çok örgütlü bir güçtür. Ama bunu söyleyen bir PKK, kendisi olmaktan çıkan bir PKK olacaktı.

ABD'nin "PKK geçmişte şunu yapmıştır." Bilmem "PKK ile Türk devleti arasında ki büyük çekışmelerden dolayı biz Türkiye'nin tarafını tutuyoruz" biçimindeki yaklaşımlar aslında gerçeği yansıtmamaktadır. Önemli olan PKK'nin duruşudur, önderliksel duruştur, Önderlik çizgisinin esas alınmasıdır. Bunu kendileri açısından ciddi bir tehdit olarak ele aldıklarından böyle bir yönelimi geliştirmektedirler. Önderliğin Ortadoğu dinamiklerine dayalı olarak ortaya koyduğu Kürtler ile Türklerin kendi aralarında bu sorunu çözmeleri gerektiği yaklaşımının sabote edilmesinin altında; komplo nun başından beri hedeflediği Kürt-Türk savaşı, Türkler ile Kürtlerin kesin uzlaşmaması, Kürt dinamiğinin kesinlikle ABD kontrolüne geçmesi, Kürt dinamiği ile bütün Ortadoğu devletlerinin dizginlenmesi ve tehdit edilmesi gerçekliği yatmaktadır.

– *Önderliğin dünyayla bağlarının kesilmesinin uluslararası konseptle bağlantısını nasıl değerlendiriyorsunuz?*

– Önderlik üzerinde geliştirilen tecrit uygulamaları derinleşerek sürmektedir. Türk devletinin kamuoyuna yansıtmaya çalıştığı "Öcalan içerden savaş talimatı veriyor, avukatlar örgütle Öcalan arasında aracılık sağlıyor" biçimindeki açıklamaları işin kamufile boyutudur. Önderliğin, sorunun çözümü yönünde barışçıl bir politikanın uygulanması için ne kadar çaba sarf ettiği ve riskli kararlar aldığı bilinmektedir. Özellikle askeri güçlerin Kuzey Kürdistan'dan çekilmesi, barış gruplarının gönderilmesi, ateşkes sürecinin oldukça uzun sürmesi, uzun bir süre Kuzey Kürdistan'daki gerilla sayısının az tutulması, eylemlerin gerçekleştirilmemesi, misilleme eylemlerinin bile yapılmaması yönünde

çoğu riskli ve gerçekten büyük bir fedakarlığı ifade eden yaklaşımlar geliştirilmişti. Önderlikle birlikte kırılmak istenen örgütlü gücün ve halkın iradesi kırılmamıştır. Bu irade bütün baskıların karşısında durmuştur. Devlet teslim almayışın hıncını şimdiki uygulamalarıyla almak istemektedirler.

Burada emperyalizm ve emperyalizmin uşaklarıyla, bugünkü Türkiye hükümeti ve onu destekleyen birçok kesim tarafından hemfikir olunan politika, Önderliğin halktan ve hareketten tecrit edilmesi politikasıdır. Kendilerince hareketin zayıflatılması için başka bir yol olmamaktadır. Önderliğimizin yıpratılması, sürekli antipropagandanın yapılması gerekiyordu. Neredeyse bir PKK hareketi kadar tasfiyeciler ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Ama ortaya çıkartılan tasfiyecilerin PKK'den koptuktan sonra bir sabun köpüğü kadar bile ağırlıklarının olmadığı ortaya çıkmıştır. Onları ağırlık durumuna getiren PKK ve Önderliksel duruştu, halkın gücüydü. Bir kopuşun onları ne duruma getirdiği herkes tarafından görülmüştür. Dolayısıyla bütün saldırılar halk tarafından reddedilmiş, halk kendi dinamiklerine, kendi tarihi gerçeklerine bağlı ve bunu tanıyan bir pozisyonda kalmıştır. Dolayısıyla bunu bu biçimiyle de başaramayınca, bu kez Önderlik üzerindeki tecridi ağırlaştırarak, Önderliği tümüyle nefessiz bırakma, boğma anlamına gelebilecek duruma getirmişlerdir. Genel plan bu çevrede geliştirilirken, somut planda Türkiye Cumhuriyeti'nin zindan uygulamaları da bilinmektedir. Amed, Metris ve Ulucanlar gerçeği unutulmamıştır. Türkiye'deki zindanlardan tutulım Kürdistan'daki zindanlara kadar uygulamalar biliniyor. İnsan onuruyla ne kadar oynandığı, psikolojik işkencenin ne kadar sinsi ve insanlık dışı geliştirildiğini, bu konuda adeta işkenceci dehaların ortaya çıktığını, hiçbir insani bilimsel değerde yakalanmayan dehanın işkence uygulamalarını yaratmada ortaya çıktığını gördük. Yüzlerce işkence çeşidini

"Önderlik sorunun çözümü yönünde barışçıl bir politikanın uygulanması için oldukça çaba

sarf etmiş ve riskli kararlar almıştır. Özellikle askeri güçlerin Kuzey Kürdistan'dan çekilmesi, barış

gruplarının gönderilmesi, ateşkes sürecinin oldukça uzun sürmesi, uzun bir süre Kuzey Kürdistan'daki

gerilla sayısının az tutulması, eylemlerin gerçekleştirilmemesi, misilleme eylemlerinin bile yapılmaması

yönünde çoğu riskli ve gerçekten büyük bir fedakarlığı ifade eden yaklaşımlar geliştirilmişti."

Amed Zindani'nda uyguladılar. Şu anda bunun çeşitli uygulamalarını İmralı sisteminde de görmek mümkündür. İmralı sistemi, hem fiili hem de psikolojik işkencenin ruhsal, duygusal ve fizike karşı savaşımını ifade etmektedir. Zaten uluslararası dayatmaların temel hedefi de Önderliği ve PKK'yi bertaraf etmektir. Bertaraf edilmiş PKK, öncüsüz, örgütsüz, moralsız ve ahlaki değerlerden yoksun bırakılmış Kürt halkı demektir. Bu durum nereye savrulacağı, kimin hizmetine gireceği, kendisi için mi yoksa düşmanı için mi çalışacağı belli olmayan bir pozisyon yaratmaktadır. Ortaya çıkarılmak istenen gerçeklik budur.

Emperyalizm ısrarla Kürt halkına ve PKK'ye, "Önderlikten, direnişten vazgeçerseniz sorun çözülür" anlayışını empoze etmeye çalışmaktadır. Kürt sorunu, ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasi olarak çok önemli açmazları içinde barındıran bir sorundur. Birkaç yasa çıkarma ve bazı ekonomik teşviklerle çözülemeyecek kadar kapsamlı ve derin bir sorundur. Çıkıp, "ben böylesine kapsamlı bir sorunu çözmeye adayım, varım, ama bir tecridi kaldıracılabilecek gücüm yok" ya da "tecridi kaldırmıyorum, gerilla problemini çözemiyorum" demek, siyasetin diliyle çocuk kandırmak anlamına gelmektedir. Kansız bir biçimde çözebilecek olan bir soruna sonuna kadar vahşice yaklaşılmasında samimiyet ve gerçekten sorunun çözümünü yönünde iyi niyet görebilmek mümkün değildir. "Kürt sorunu gelip Önderlikte tıkanmıştır, Önderliğe Kürt sorununun çözümünde bir dinamik değil, adeta çözülmemesinde dinamit gibi bir rol atfedilmektedir" denmektedir. Ve halka, "Önderlikten vazgeçerseniz sorununuz çözülecek" denmektedir. Bu, çok kötü ve çok alçakça bir politikadır. Önderlikten vazgeçmenin direnişten vazgeçmek ve Kürt halkının bağlı kalacağı temel dinamiğin ortadan kaldırılması olduğunu da bilmektedirler. Bu durumda Kürt halkının kendini örgütleyebilmesinin ahlaki bir gerekçe olmayacaktır. PKK, Kürt halkında bir direniş düzeyi ortaya çıkarmışken, yirmi binleri bulan bir şehitler ordusu varken ve Kürt halkı bu maneviyatla bir arada ve bu maneviyattan dolayı büyük acılara halen göğüs geriyor ve bedel ödüyorken, bundan yoksun bırakılacak! Aslında hedeflenen de budur. Dolayısıyla bu pervasız oyun halen sürmektedir.

– *Türk devletinin başlattığı topyekun savaş hangi politikalarla iç içe geliştiriliyor? Yine her türlü yönetime rağmen alınan eylemsizlik kararının kazanım ve yetersizliklerini nasıl görüyorsunuz?*

– Bir yandan bütün yönleri ile Önderliği sahiplenme ve direnişi esas alma, diğer taraftan ise olası bir savaşta çok kan dö-

külmemesi, yine küçük bir ihtimal de olsa barış sürecinin gelişmesi yönünde önemli bir çaba sergilenmektedir. Türk devletinin bu kapsamda hareketimize karşı başlattığı topyekun savaş bütün sivil güçleri de devreye sokarak devam etmektedir. Bununla birlikte Önderlik üzerindeki tecrit derinleştirilip psikolojik ve fiziki işkence aşamasına getirilmektedir. Diğer yandan hareketimize karşı topyekun saldırıları hem uluslararası alanda hem de ülke içinde kapsamlı operasyonlar yoluyla geliştiren, hareketi destekleyen, temel değerlerine sahip çıkan bir halkı terörist gösteren, bir avuç faşist kesimi onlara saldırtan yaklaşımlar, uluslararası politika ve komplo ile büyük bir paralellik arz eden yaklaşımlardır.

Bilindiği gibi süreç çatallaşarak sürerken ve hareketimiz sürekli olarak haksız bir konumda, şiddet uygulayan bir örgüt olarak gösterilmeye çalışılırken, eylemsizlik kararına gidilmiştir. Erdoğan'ın Amed konuşması, cevaplanması gereken bir adımdı. Amed'de Kürt sorununa sahiplenerek çözümün demokrasiden geçtiğini söyleyecek, bunun karşısında duranı ise PKK olarak göstererek silahlı mücadeleden ve direnişten bahsedecek! Nitekim Kürtler bu sürece barışla karşılık vermelerine rağmen, uygulanan politika, operasyonlar ve tecrit olmuştur. Kürtlerin cevap vermeyeceğini hesaplayarak, kendilerini haklı çıkarmak istiyorlardı. İlginçtir ki Kürt tarafı eylemsizlikle cevap verdiği halde, eski plan uygulanmaya devam edilmiş, gerilla bir yıllık süreç içerisinde vermediği kayıpları bu eylemsizlik süreci içerisinde vermiştir. Temel hedef, hareketin haklılık dinamiğini ortadan kaldırmak, sorunu demokratik yöntemlerle çözen bir hareket değil, sorunu şiddet yöntemiyle körükleyen ve dolayısıyla çözümsüzlüğe iten bir pozisyonunda tutmaktır. Ama hareketimiz kimin gerçekten barıştan, kimin ise savaştan yana olduğu gözler önüne sermiştir. Bu süreç devlet için imha yönelimlerinin başlangıç adımıydı. Daha önce örülen planın hayata geçirilme aşamasını ifade ediyordu. Bu nedenle halkın barışçıl gösterilerine çok ağır yönelmiş, provokasyonlarla bu sürecin önüne geçilmek istenmiştir.

Eylemsizlik kararı siyasi açıdan önemli bir kazanım yaratmıştır. Gücümüzün moti ve edilmesi açısından da önemli oldu. Biz, dış dünyaya sadece haklılık mesajını vermeye çalışan bir hareket değiliz. Kendi içimizde de bu savaşı çok mecbur kaldığımızdan dolayı yürüttüğümüzü, barış için en küçük bir fırsat dahi olsa bunu değerlendireceğimizi, bütün yapımızın bunu benimseyeceğimizi ve bunun sürekli geliştiricisi olduğumuzu da göstermek istiyoruz. Çünkü hareket olarak Kürt sorununun silahlara başvurulmadan çözülebilecek bir sorun olduğuna

"Türk devleti topyekun savaşla medyasını, askerini, polisini, hatta sıradan insanların bile aktifleştirip üzerimize saldırtıyorsa, mücadelenin de bütün alanlarda daha aktif bir şekilde yürütüleceği açıktır. Topyekün savaş, Kürdistan gençliğinin artık birer birer, ikişer ikişer örgütlenerek, metropollerde kendi başlarına, çok fazla desteğe ihtiyaç duymadan çeşitli eylem arayışa girmesini de geliştirecektir."

inanıyoruz. Barış söylemini dikkate aldığımızın, bu söylemi kirlletmek istemediğimizin ve buna sahip çıktığımızın da bilinmesi gerekmektedir. PKK hareketinin yaklaşımı bu temelde ortaya çıkmıştır.

Biz geçmişte büyük bedeller vermiş bir hareketiz. Barışın da büyük bedellerinin olduğunu bilincindeyiz. Direnişin kendisi bile büyük bir risktir. Biz Türkiye, uluslararası yönelim ve Kürtler üzerindeki hesapları sorgulayıp, bu sorgulamalar sonucunda direnişi de esas alırken, bunun bedelsiz olabileceğini hesaplamıyoruz. Bu bedeller büyük acılara neden olmaktadır. Ama ne olursa olsun yerine getirmemiz gereken görevlerimiz vardır. Eğer bu görevler yerine getirilmezse insanlığımızdan taviz vermiş oluruz ki, insanlığından taviz vermişlerin de herhangi bir yaşamı hak etmeleri ve bunun iddiasına sahip olmaları mümkün değildir. O açıdan eylemsizlik kararı, çok isabetli bir karar olmuştur. Halkımız ve hareketimiz tarafından da benimsenmiştir. Karşı çıkılan husus, "biz eylemsizlik kararı alacağız, devlet bunu dinlemeyecek, dolayısıyla kendi kendimize almış olacağız" kaygısından ileri gelmiştir. Bu, çok haklı, anlaşılır ve doğru bir kaygıdır. İyimserliğe sahip olduğumuz, büyük umutlara kapılmadığımız ve gevşek yaklaşımlara girmedikimizi söylemek gerekir. Erdoğan'ın konuşması ardından halkımızın politik bir yaklaşım içerisine girmesi, halkımızın bilinçlendiğini göstermektedir.

Eylemsizlik süreci en son uzatma ile birlikte sona ermiştir. Hareketimizin barışa yönelik yaklaşımı çok felsefi ve ahlaki bir yaklaşımdır, taktiksel değildir. En küçük barış fırsatları değerlendirilecektir. Bundan sonraki aşamalarda, savaşın yine tırmandırılması durumunda üçüncü tarafın savaştan etkilenmemesi için büyük bir çaba ve özen gösterilecektir. Savaşın, savaş yasaları içerisinde ve uluslararası haklar çerçevesinde kalması gerektiğinin de bilincindeyiz. Bunun böyle yürütülmesi için de titiz bir çaba içerisinde olduğumuzu belirtmek istiyoruz. Fakat ısrarlı bir biçimde dayatmalar geliştirilirse, savaşın da bu biçimde kaçınılmazlığı ortaya çıkmış olacaktır.

– *Türk ordusunun Medya Savunma Bölgesi'ne yönelik herhangi bir yönelimi karşısında hazırlıklarınız ne durumdadır? topyekun direnişin her alanda geliştirilmesi*

temelinde gerilla nasıl bir örgütlenme ve hareketlilik içerisinde olmalıdır?

– Gerilla bir bütündür. Kuzey Kürdistan, Türkiye'ye, Doğu Kürdistan'a açılım, Medya Savunma Alanları her yönüyle bir bütündür. Ve gerilla bütün alanlara karşı gelişebilecek olası saldırılara da hazırlıklıdır. Kuzey Kürdistan çok güçlü bir direnişi geliştirebilecek bir potansiyele sahiptir. Gerillacılık geçmişini, bunun militanını ortaya çıkarmış olması, halk dinamiklerinin gerillayı çok güçlü bir biçimde sahiplenmesi, gerillanın çok güçlü bir tecrübeye, iradeye ve kararlılığa sahip olması bu direnişin çok kapsamlı bir biçimde gelişebileceğini göstermektedir. Diğer yandan Türkiye'de çok geniş kesimlerle Kürt halkının aşagılanması, küçük düşürülmesi, kasabalarda, hatta büyük kentlerde çok fiili saldırıların gelişmesi durumunda, bu işin metropollerde de yürütülmesi gerektiği gerçeğini açığa çıkartmaktadır. Nitekim çok çeşitli eylemler o tür alanlarda da gelişmektedir. O açıdan eğer Türk devletiyle bir savaş olacaksa, bu savaşın sadece Kürdistan dağlarıyla sınırlı kalmayacağını da bilinmesi gerekmektedir. Şimdiye kadar ki pratik bunu göstermiştir. Bu savaş Kürt halkına da Türk halkına da büyük acılar getirecektir. Bunun bilincindeyiz. Bunun kaçınılmazlığını da biliyoruz. Bunu önlemenin yolu teslimiyet olmamalıdır. Bunu önlemenin yolu halkların iradesinin açığa çıkması ve bu kirli savaşa 'dur' deme arayışı ve çabası olmalıdır. Aydınların seslerini bu biçimiyle yükseltmeleri gerekir. Gerçekten barıştan, çatışmasız ortamdan yana kesimlerin bunu ciddi bir biçimde savunmaları, harekete geçmeleri gerekmektedir. Şu anda içinde bulundukları tutumun tam tersi olarak çok aktif barış savunuculuğunu geliştirmeyi, bunun bedellerini göze almayı, bunun için devlete karşı koyabilmeyi göze almayı, hatta bunun için gerekli bedelleri verebilmeyi, canı pahasına da olsa bunu geliştirmeyi göze almak gerekmektedir. Bu irade ortaya çıkmadığı sürece, Türkiye hükümetinin küresel hegemonyayla örtüşen politikaları gelişecek ve Ortadoğu herhangi bir barışa kavuşmadığı gibi, Türkiye de tümüyle çatışmalar ortamına çekilecek ve bütün dinamikleri heder edilecektir.

Operasyonların sürmesi siyasi alanda herhangi bir kazanım yaratmayacağı gibi, askeri anlamda da Türkiye Cumhuriyeti açısından bir fiyasko ile sonuçlanacaktır. Şu anda bütün gerilla güçlerimiz hazır konumdadır. Ayrıca çok mütevazı ve çok fedakarca bir biçimde yürütülen barış çabalarına, Önderlik üzerindeki tecridin ağırlaştırılması, ateşkes durumuna rağmen, operasyonların olması, yoldaşlarımızın bu operasyonlar sonucunda şehit düşmesi büyük bir öfkeye neden olmuştur. Türkiye, Güney Kürdistan'a girmekle başına büyük bir bela alacaktır. Bu büyük öfke birikimi çok güçlü bir biçimde Türk ordusu üzerinde patlayacaktır. Türk ordusu en güçlü olduğu süreçte, KDP ve YNK ile ortaklıklar yapmasına rağmen herhangi bir sonuç alamamıştı. Bu süreçte de yöneliminin askeri anlamda bize herhangi bir zararı olmayacaktır. Gerilla bugün bu dağda, yarın başka bir dağda, ama her zaman var olacaktır. Gerilla elinde silahı, sırtında çantası her yerde ve her an hazır olabilecek bir güçtür. Gerillanın sahip olduğu teknik ve taktik üstünlük, yine az güçle çok büyük sonuçlar elde edebileceği kabiliyeti ve en önemlisi de çok mecbur bırakıldığı bir savaşla yüz yüze gelmesi karşısında, düşmanın en küçük barış istemini bizim zayıflığımız olarak yorumlamasının getirmiş olduğu büyük bir öfke ile karşı karşıya kalacaktır. Eylem-

sizlik kararının büyük operasyonlarla karşılaşmasının bedellerinin de ödetilmesi gerekmektedir. Bunun inancındayız.

Türk devleti topyekun savaş kavramından bahsediyor. Medyasını, askerini, polisini, sivil faşistini, hatta sıradan insanların bile bu konuda aktifleştirip üzerimize saldırtıyorsa, bu konuda mücadelenin de bütün alanlarda daha aktif bir şekilde yürütülmesi gerekmektedir. topyekun savaş, Kürdistan gençliğinin artık birer birer, ikişer ikişer, üçer üçer örgütlenerek, metropollerde kendi başlarına, çok fazla desteğe ihtiyaç duymadan çeşitli eylemlerle fiili zayıat verme anlamında arayışa girmesini de geliştirecektir. Diğer yandan HPG'ye katılımın da gerçekleşmesi gerekmektedir. HPG'ye gelip, değişik alanda uzmanlaşmayı sağladıktan sonra bir kır gerillasının yapabileceği ustalıkta bir şehir gerillacılığının gelişmesi temelinde önemli yaklaşımlar da geliştirilecektir. Bizim gençlikten beklentimiz özellikle bu yöndendir.

Diğer yandan halkımızın da yapabileceği çok yönlü çalışmalar vardır. Tek başına bireysel bir eylemin bile etkisi olacaktır. Sivil itaatsizlikten, bireysel bir çıkıştan tutalım, biner, on biner, yüz biner ve daha fazla sayıda olabilecek gösteriler mücadeleyi geliştirmek açısından önemli olmaktadır. Gerilla cenazelerinde sağlanan yüksek katılımın gerillaya büyük moral verdiği, düşmanda ise büyük bir paniğe ve korkuya yol açtığı, halkın bu kadar bilinçlenmesi ve iradesinin güçlenmesinin düşmanı büyük ürküntü içine soktuğunun bilinmesi gerekmektedir. Bu konuda gerilla önemli oranda hazırlıklarını yapmıştır. Gerilla Kürdistan dağlarında sağlam bir mevzilenme ve kökleşme sağlarken, bu alanlara yapılacak operasyonları pahalıya ödetme arayışındadır. Diğer yandan, Kürdistan şehirlerinde düşmanın kolay hareket etmemesi ve sağa sola saldırmamasının tedbirlerini de geliştirmek için Kürdistan şehirlerinde bazı eylemlilikler gelişmelidir. Tabii diğer yandan ise Kürdistan'ı harap edecek bir savaşa artık HPG'nin onay vermediği bilinmelidir. Dolayısıyla Kürdistan'ı tekrar bir savaş alanına çevirme projesinde bu savaşın Türkiye'nin birçok alanını da kapsayacağını bilinmesi gerekmektedir. Başta Türkiye metropollerini olmak üzere, yine Karadeniz ve Akdeniz alanlarına gerilla grupları şeklinde yaklaşımın olduğu ve olması gerektiği de bilinmelidir. Bu anlamda olacağı bir savaş, tüm alanı kapsayacaktır. Ancak bunun da kesinlikle Türk halkının yararına olmadığını söylemek istiyoruz. Bunu önleyecek olan da Türkiye halkının bütün bu mütevazı çağrılara cevap vermesi, hükümet politikalarının karşısında durmasıdır.

3 Ekim'de AB, Türkiye ile müzakere kararını aldı. Bu kararla, Kürt sorunu direkt Avrupa sorunu haline gelmiştir. Tarihsel açıdan da Kürt sorununu yaratan I. Dünya Savaşı sonrasındaki İngiltere ve Fransa politikalarıdır. Diğer yandan, Türk devletinin gündemine aldığı topyekun savaş kavramından vazgeçmemesi durumunda, HPG, meşru savunma çizgisi temelinde zorunlu olarak topyekun direnişe geçecektir. O zaman bunun yansıması direkt AB'ye olacaktır. Söz konusu gelişmeler ışığında her HPG komuta ve savaşçısı, yeni dönemin gerektirdiği direniş ruhunu kendisinde daha da güçlendirmiş, bunun iddia ve kararlılığını keskinleştirip pratiğini sergilemiştir, buna devam edecektir. Zaten 1 Haziran hamlesine, sarsılmaz direniş şehitleri ruhuna ancak böyle bir militanlık ölçülerıyla sahip çıkılır.

Dolayısıyla Kürt sorununun çözümünde Önder Aposuz ve PKK'siz bir çözümün olmayacağı bilinmelidir.

BERİTAN

Orada öylece duruyordu. Sabaha doğruydu. Yıldızlar henüz yerlerini gün ışığına bırakmamışlardı. Aslında günlerdir bu anı bekliyordu. Ama nasıl başladı, nasıl bu noktaya geldi bilmiyordu. Cehennemi bir sessizlik vardı. Bulunduğu kayalıktan Lolan suyuna bakıyordu. Tam karşısında Şêxzade boğazı yavaş yavaş aydınlanmaya başlamıştı. Biraz soluna döndü, Şekif bütün heybetiyle, güneşi kucaklamaya hazırlanıyordu. Biraz daha geriye dönüp baktı. Avdalkovi, göğe doğru bir hançer gibi uzanıyordu. Gülümsedi.

Ne tuhaf, ihanet hep hançerle anılırdı. İhanet, karşısında dağ gibi duruyordu. Etrafında uçan mermiler yıldızlara karışıyordu. Çatışma sona ermek üzereydi. Şehit düşenler şehit düşmüş, geri çekilenler gitmişlerdi. Şimdi tek başına, uçurum kenarında, kuşatmada, tennini usul usul ıslatan kendi kaniyle ve en çok da, kendi kendisiyle baş başaydı. Aklına ne çok şey geldi. Şaşırıldı... Düşündükleri içinde, en çok Besê, berrak bir biçimde karşısında duruyordu. Bir de romanını yazmayı çok istediği o sevgili... Bir gün önceki cihaz konuşmalarında "cenazelerinize basıp geçsinler, ama asla teslim olmayın" diyen ses cınladı kulaklarında. Oysa, şimdi karşısında ihanet, onu teslim olmaya çağırıyordu. Gülümsedi. Arkasını döndü. Bir an günlüğünü düşündü. Aca-ba Hüseyin'e ve yoldaşlarına ulaşabilecek miydi? Uçurumdan baktı. Zamanı gelmişti. Ve kendini bıraktı...

Bugünlerde birçok gerilla, buradan bakıyor dünyaya. Beritan'ın durduğu yerden, Beritan'ın gözüyle dünyaya bakmak, Beritan'ı duymak, Beritan'ı hissetmek, Beritan'ı anlamak dağda olmanın, gerilla olmanın, devrimci olmanın, direnmenin, teslim olmamanın, yani tepeden tırnağa insan olmanın sırrına ulaşmak. Beritan kimdi, nasıl yaşadı, nasıl sevdi, nasıl savaştı ve ne oldu? Nasıl tanımlanabilir Beritan? Aslında, yaşadıklarını her şeyiyle yazmaya çalıştı özgüncesinde. Hiç çekincesiz, ne hissetmişse, ne düşünmüşse, dilinin döndüğünce, kaleminin yazabildiği kadar yazdı. Günlüğü, Beritan'ı birçok yönüyle anlatıyor aslında.

Son bir yıldır, Beritan ile ilgili bir grup gerilla film çalışması yapıyor. Günlüğü defalarca okunup tartışıldı. Dönüp dolaşp aynı noktaya geldik. Beritan, her şeyini nasıl bu kadar rahat, açık ve güzel dille yapıyordu. Birçok biçimde tanımlanıp adlandırılabilir. Ama Beritan'ı en güzel tanımlayan söz hiç kuşkusuz, yiğitlik. Ne kadar okusak, ne kadar dinlesek, ne kadar anlamaya çalışsak da Beritan karşımızda hep yiğitçe duruyor.

13 yıl sonra, Beritan'ı, son eylemini yaptığı kayalıkların yanı başında, kendisiyle birlikte şehit düşen iki arkadaşının da bulunduğu mezarda bulup çıkardık. Dağların, son yıllarda en çok sevindiği haberlerden birisi oldu bu. Gencecik yaşına ve kısacık gerillacılığına o kadar çok şey sığdırmıştı ki ve öyle bir anda öyle bir eylem yapmıştı ki sonrasında bir efsane olarak

anılmıştı hep. Yıllarca gerillanın dilinde, halkın dilinde Beritan'a dair o kadar çok söylence dolaştı ki Beritan bir kişi olmanın çok ötesine geçti. Ve Önderlik, Beritan'ı bir çizgi olarak yeniden tanımladığında, her şey yeniden, yerli yerine oturmaya başladı.

Şimdi, Beritan'ı iki yönüyle anlamaya çalışıyoruz. Birincisi, kimdir Beritan? Nerede doğdu? Nasıl yaşadı ve nasıl şehit düştü? İkincisi ise nedir Beritan? Nasıl bir çizgidir, nasıl bir yaşamdır ve nasıl bir duruştur? Sonra, bu iki noktanın asla birbirinden ayırtırlamayacağını görüyoruz. Beritan, sadece teslim olmamak için kendini kayalardan atan bir kadın militan olarak tanımlanamaz. Beritan'ı Beritan yapan, en az eylemi kadar, yaşam çizgisidir de. Sıradan yaşayan, sıradan hisseden, sıradan düşünen bir insan, bir çizgi haline gelecek eylemin sahibi olamaz. Olağanüstü düşünen, hisseden ve yaşayan bir insan da asla, sıradan bir sonun sahibi olamaz.

13 yıl sonra, Beritan'ı, adım adım kendini gerçekleştirdiği topraklarda, yeniden tanımaya, anlamaya ve adlandırmaya çalışırken, bitimsiz bir gerçek ile karşı karşıya olduğumuzu biliyoruz. Beritan, olmuş bitmiş bir gerçek değil, kendini sürekli üreten bir gerçektir. Ne kadar geriye dönüp baksak, yeni bir şeyler görüyoruz. Yeni ayrıntılar, yeni anlamlar ve yeni görevlerle karşı karşıya buluyoruz kendimizi. Bir de bildiğimiz doğrular ve gerçeklerimiz, kendilerini yeniden yeniden ürettikleri için, yeni bir gözle ve yeni bir zihniyetle, yeniden tanımak ve tanımlamak gereğini duyuyoruz. Buna, canlı tarih anlayışı diyoruz. İnsan, kendini sadece bugünde ve yarında gerçekleştirmez. Bugününü ve yarınını kurarken, aslında bir biçimde, dönünü de kurar. Beritan gerçeği, bu günümüzü ve yarınımızı kurarken, dönüp yeniden anlayıp, anlamlandırmamız gereken en temel gerçeklerimizden biridir.

13 yıl önce Xankûrke'de, bir savaş yaşandı. Bir tarafta özgürlük mücadeleleri tarihinin en keskin çizgilerinden birisini temsil etme iddiasında olan hareketin savaşı gerilla güçleri, diğer tarafta, tarihin en barbar koalisyonu ve onların işbirlikçileri vardı. Savaş kızıştığında, iradeler, en keskin bir biçimde çarpıştığında, kırılanlar oldu. Bir tarafta, bütün gücüyle gerillayı imha etmeye çalışan güçler ittifakı ve işbirlikçileri, diğer tarafta iradesini asla teslim etmemek için direnen gerilla vardı. Savaş 3 Ekim'de başladı. Sadece Xankûrke'de değil, aynı güçler Zagros, Metina ve Haftanin'de de gerilla güçlerine yöneldiler. Savaşı bizzat Önderlik yönlendiriyordu. Ve talimat kesindi. Gerilla sonuna kadar direnmedi. "Cenazelerinize basıp geçsinler, ama asla teslim olmayın" diyordu. Gerilla savaştı. Bütün cepheler direndi.

13 yıl önce Xankûrke'de, Çıluçar denen dolda, bir karargah komutanı vardı. Kodu Çıluçar. Adı Ferhat. Kendi başına işbirlikçi güçlerle görüşmeler yaptı. Sonunda, teslim olmaya karar verdi. Cenazesini çiğnetmedi. Ama, cenazesinden başka her şeyini çiğnetti. Gerillayı teslim etti. Diğer cepheler uzun süre direnmeye devam etti. İhanete uğradılar, ama teslim olmadılar. Sonunda savaş bitti. Teslimiyet, Zelê'de konumlandı. Sonra yargılandı. Mahkum edildi. Şans tanındı. 10 yıl sonra, savaş farklı bir boyutta, yeniden iradeler çatışmasına döndüğünde, Ferhat yeniden teslim oldu.

13 yıl önce Xankûrke'de, savaşın en kızgın mevsiminde, işbirlikçiler, Beritan'ın bulunduğu mevziyi kuşattıklarında, Beritan'a teslim olması çağrısında bulundular. Beritan, teslim olmadı. Mevzisinin bulunduğu kayalıkların zirvesinden, kendini uçurumlara bıraktı. Üç gün sonra, bir grup arkadaşı peşmergelerle cenazelerin karışıklık değişimi için, anlaşma yaptılar. Peşmergeler, Beritan'ın cenazesini uçurumun dibinden çıkarıp, arkadaşlarına teslim ettiler. Beritan'ı en son onlar görmüşlerdi. Cenazesini teslim ederken, "Bu bayan ar-

kadaşınız, yaralıydı, teslim olmasını istedik, onu öldürmeyeceğimizi söyledik, ama O teslim olmadı. Kendini kayalardan attı" dediler. Arkadaşları, Beritan'ı bir akşam üzeri yanındaki iki arkadaşı ile birlikte getirip, bir boğazın üst yamacına gömdüler ve gittiler.

13 yıl önce Xankûrke'de, bir savaş oldu. Karargah komutanı teslim oldu. Yılların savaşçısıydı, ama sonunda teslim oldu. Beritan, daha bir buçuk yıllık gencecik bir kadın gerillaydı. Teslim olmadı. Kendi arkadaşları bile son anını göremediler. Düşmanları gördüler. Teslim olmadığını söylediler. Oysa 'teslim olsa yaşayacaktı,' dediklerine göre. O teslim olmadı. 13 yıl boyunca, cenazesinin nerede olduğu bile bilinmedi. Ama, dilden dile, bir efsane olarak yaşadı. Komutan teslim oldu. Yaşadı. Yıllar sonra, yine teslim oldu. Şimdi yeri biliniyor ve yaşadığı iddia ediliyor. Kendini tanımladı komutan. Dağların aç aslanı olmayı kabul etmedi. Tok bir çakal olarak yaşamayı tercih ettiğini söyledi. Şimdi yaşıyor!

13 yıl önce Xankûrke'de yaşanan savaşta teslim olmayan Beritan, her yıl olduğu gibi yeniden anılıyor. Bu yılki anımlar, geçen yıllardan farklı olacak. Beritan'ın filmi yapılıyor. Film ekibi, üç ay süren araştırmalar sonunda, Beritan'la ilgili birçok bilgi toplayıp, bir senaryo yazdılar. Daha sonra, çekimler başladı. Çekimlerin Xankûrke aşamasında, Beritan'a ait olduğu iddia edilen bir cenaze bulundu. Fakat daha sonra bunun Beritan olmadığı anlaşıldı. Tartışmalar sürerken, Beritan'ı gömen arkadaş bulundu. Bu arkadaş çatışma sırasında, Beritan'ın mevzisinin hemen üstünde doğkacıydı. Geldi, Beritan'ın yerini gösterdi. Cenazesi çıkarıldı. Daha cenazesi bulunmadan yapımına başlanan, Şehit Beritan Şehitliği'ne taşındı. Tören yapıldı. Yüzlerce gerilla katıldı. Hepsı, Beritan'ın kendini attığı kayaya gelip, oradan baktılar.

13 yıl sonra, dağda hangi gerilla birimine giderse-niz, adı Beritan olan bir kadın gerilla bulabilirsiniz. Film ekibinde bile iki tane Beritan adlı gerilla var. Ve bu toprakların hangi köyüne giderseniz, bir Beritan bulabilirsiniz artık.

13 yıl sonra Beritan, artık sadece bir kişi değil. Ne zaman savaş gündeme gelse, ne zaman direnmek ve teslim olmak bir ikilem olarak çıkarsa gerillanın önüne, Beritanı bir tebessüm ile karşılanır teslimiyet. 13 yıl sonra bu dağlarda, bu topraklarda teslimiyet sadece gülünecek bir şey. 13 yıl sonra teslimiyet yine zavallı ve komik. Yani olmayacak bir şey, olmaması gereken bir şey. Beritan, en çok ağız dolusu gülmeyi severdi. Yürek dolusu sevmeyi. Bir de savaşmayı ve güzelleşmeyi. Ve hepsini çekincesiz, yiğitçe yapardı.

13 yıl sonra Xankûrke'de, Lolan suyuna bakan kayalıklarda yüzlerce gerilla Beritan'ın baktığı yerden bakıyorlar dünyaya. Hepsinin yüreğinde Beritanı renkler. En çok Beritan gibi olmak istiyorlar. Direnilecekse Beritanca. Sevilecekse Beritanca. Yaşanılacaksa Beritanca. Dimdik, yürek dolusu, cıvı cıvı...

Hepsı günlük tutuyor. Şiir yazıyor. Roman yazıyor. Film çekiyor. Ve savaşıyor. Her şey Beritanca. 'O kayalıkta Beritan, son anlarında ne düşünüyordu acaba' sorusunu soruyorlar birbirlerine. En çok, teslim olması istendiğinde ne düşünmüştür acaba diyorlar. Cevapları birbirine uzak değil. Yüzlerinde Beritanı tebessümler Beritan'ı konuşuyorlar.

Ne kadar çok şey söylendi ve ne kadar çok şey söylenecek Beritan'a dair. Oysa O, orada durmuş düne bakıyor. Oysa O, orada durmuş bugüne bakıyor. Oysa bugün, orada durmuş yarına bakıyorlar. Hep bakacak. Hep bakacaklar. Hep bakacağız. Beritan'ın en sevmediği şey bir gününün diğer gününe benzemesiydi. Her baktığımızda Beritan'a dair yeni bir şeyler bulacağız. Beritan'ın durduğu yerden bakabilirsek, yeni bir dünya göreceğiz. Her gün, her an yenilenen bir dünya.

O, orada, öylece durmuş, dağlara bakıyor. O kayalıklarda, yıllar sonra silah arkadaşları gelip yanı başında durmuşlar, gülümseyerek bakıyorlar. Arkadaşları yanından ayrılp, yanı başındaki tepeye gidiyorlar. Bir cenaze alıyorlar omuzlarına. Bir patikadan tek sıra halinde gerilla yürüyüşünde, Şehit Beritan Şehitliği'ne götürüyorlar. O, orada, öylece durmuş yoldaşlarına bakıyor. Yüzünde hiç eksik olmayan tebessümü, gökyüzüne bakıyor. Birazdan hava kararacak, yıldızlar çıkacak. Ateşler yanacak. Ateşte bir canlılık olduğunu söylerdi hep. Ve yıldızlarda yaşam olduğunu. Orada öylece durmuş yaşama bakıyor. Dolu dolu yaşıyor. Yaşamı seviyor. Yaşamayı değil, yaşamı.

Aynur Narin (Dersim)

Gülnaz Karataş (Beritan)

ÇİZGİ MİLİTANLIĞI ÖZGÜR YAŞAMIN VE ZAFERİN TEMİNATIDIR

Çizgi mücadelesi, doğru ve yeni olanın inanç ve bilinciyle yoğunlaşma, bu bilinç ve inancı herkese ve her şeye rağmen bir sanatçı inceliğiyle somutta işleyip insanlığın hizmetine sunma mücadelesidir. Doğrunun mücadelesi, insanlığın başlangıcından günümüze kadar yürütülmüş olan ve hala da yürütülen bir mücadeledir. Çünkü insanın insan olması, onun doğru olan ile bütünleşmesi sonucu gelişir. İnsan diyalektiğinin özü budur, yani doğruya erme, onunla bir olma mücadelesidir. Eskiler buna "hakikat aşkı" ya da "hakikate erme" derlerdi.

İdeolojiler farklı gelişmiş olabilir, fakat her ideolojinin kendini ortaya koyma, kalıcılaşma çabasını incelediğimizde, kendi doğrularını yaşamsallaştırmanın ve özellikle de insanda somut kişilik özelliklerine dönüştürmenin mücadelesini her düzeyde verdiğini görürüz. Çünkü gerici ideolojilerin dokunulmaz kıldığı, tabulaştırdığı dogmatik kalıplar vardır ve bunlar yaşamın dinamik değişkenliği karşısında hep bir direniş, hatta yeni doğrulara karşı yoğun bir saldırı içerisindedir. Yeni ile eskinin acımasız çatışması, esasında ideolojik bir çatışmadır. Bunun somut örneklerini mitolojinin, dinin, felsefinin ve bilimin gelişim seyrinde de görürüz. Yeni olan, bu çatışmanın bedellerini hep ağır ödemiş, ancak doğru ve yeni olanda ısrar onun başarısını sağlamış ve tarihte kalıcı izler bırakmıştır. Mücadeleyi ve ısrarı güçlü geliştiremeyen ise, doğru da olsa zayıf kalmış ve yenilmiştir.

Bugün bilimin, teknolojinin ve insan aklının sınır tanımaz biçimde gelişim gösterdiği çağımız, şu an hiçbir tereddüt taşımadan dile getirilen en küçük bir bilimsel gerçek uğruna yüzlerce, binlerce insanın büyük bedeller ödemesi karşılığında bu düzeye ulaşmıştır. "Dünya dönüyor" demek şimdi çok kolaydır, ama bunu ilk söyleyen ölümle karşı karşıya kalmıştır. Bugün uçmak sıradan bir olayken, insanın da uçabileceğini kanıtlayan Hazerfen Çelebi, böyle bir mucizeyi gerçekleştirdiği için aynı padişah tarafından hem ödüllendirilmiş hem de cezalandırılmıştır. Sokrates, felsefeyi herkese taşımak istediği için ölüme mahkum edilmiştir. İsa, Mani, Şeyh Bedrettin ve daha bir çok isimli isimsiz kahraman bu açıdan çarpıcı örneklerdir. İnsan, bilim, ideolojide, politikada, felsefede, kültürde, ahlakta ve insan yaşamını ilgilendiren ne varsa hepsinde bir düzey sahibi ise, bunu kesinlikle tarihin doğruluk savaşçılarına borçludur.

Akışkan ve hep birbiriyle bağlantılı olan insanlık tarihinin bu diyalektiğini ruhuyla, zorluklarıyla, fedakarlıklarıyla, kahramanlıklarıyla kavrayabilmek, günümüzün doğruluk hakikat savaşçılığında belirleyici bir güç kaynağıdır.

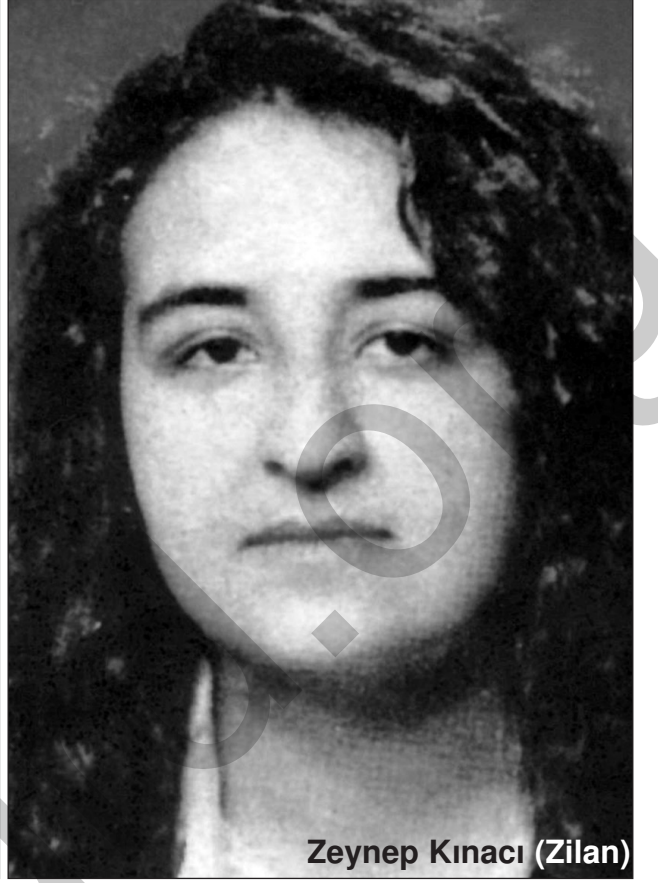
Kendi mücadele tarihimize baktığımızda da, yokluktan dirilişi, dirilişten de kurtuluşu yaratan, bugünkü gelişim düzeyine ulaştıran esas halkanın ulusal, sınıfsal ve cins mücadelesi olduğunu görürüz. Zaten çizgi mücadelesi de ideolojik bakış açısıyla yürütülen bu mücadelelerin toplamı anlamına gelmektedir. Önderliğimiz bunu bir yaşam ilkesi, felsefesi olarak temel almış, bizleri de hep bu yaşam felsefesinde militanlaştırmaya çalışmıştır. Geçmişten günümüze kadar kazandığımız bütün başarılar, kesinlikle çizgi doğrultusunda sınıf, ulus ve cins mücadelesini güçlü yürüttüğümüz ve bunda hep ısrar ettiğimiz için gerçekleşmiştir. Bizim temelimiz budur. Dikkat edilirse, bize karşı içten veya dıştan dayatılan tüm tasfiye hareketleri, önce bu temeli parçalayıp çizgimizi saptırma ya da yok etmeye çalışmışlardır. Çünkü bu mücadele ve ısrardan oluşan temel yok edildikten sonra gerisi gerçekten de tasfiye olacaktır. İşte bu nedenle çizgi savunuculuğu, militanlığı bizde ekmek sudan daha önce gelmektedir. İnsanlık tarihinin bu diyalektiğine sadakat ve saygı da, bizim yaşam ve mücadele felsefemizin özünü oluşturmaktadır.

Şehitlerimiz ise, bu mücadelenin sembolleşmiş kahramanlarıdır. Haki arkadaş partileşme mücadelesinde ısrarın, Mazlum arkadaş ideolojik direnişin, Hayri ve Kemal arkadaşlar parti kimliğine sahip çıkmanın, Agit arkadaş doğru silahlı mücadele yürütme ve ordulaşmanın, Beritan arkadaş işbirlikçiliğe karşı özgür kadın savaşçılığının, Zilan ve Sema arkadaşlar çeteciliğin tüm saptırmalarına karşı kadının çizgiye sahip lenmesinin ve son olarak da Gulan arkadaş yaşamı ve şahadetiyle, "özgür yaşamda ısrarın" sembolü olmuştur. Şehitlerimizin bu özelliklerini okumasını bilmek, yaşam felsefemizin özünü ulaşmayı ifade ettiği gibi, bu çizginin yenilmez mücadelecisi olmayı da ifade etmektedir.

Çizgi mücadelesinin bizim açımızdan önemi ve gereği –özellikle de kadın açısından– çok açık ve net bir durumken, bu konuda yaşadığımız yetersizlikler, bazen de duyarsızlıklar, özellikle son süreçte ortaya çıkan sorunlarda da somut olarak görülmektedir. Bu noktada doğruların çetin sa-

Gülnaz Karataş (Beritan)

Zeynep Kınacı (Zilan)

vaşçısı olmak, her militanın olmazsa olmaz görevidir elbetteki, ama bu, en fazla da kadının görevidir. Neden kadının bu konudaki sorumluluğu büyüktür? Çünkü kadın, her ne kadar bu uygarlık sisteminin tüm olumsuzluklarına maruz kalan cins olarak bunun tahribatlarını yoğun yaşasa da, sonuçta bu sistemden kopmaya ve çözümü en radikal boyutlarda geliştirmeye daha açıktır. Bu temelde kadın, kendi özgünlüğümüzde ele aldığımızda mücadelemiz içinde geri ideolojik yaşam ve ilişki dayatmalarına karşı daha erkenden ve daha güçlü tavır alma potansiyeline sahiptir. Bu boyutuyla, çizginin ve temelde de zaferin teminatı konumundadır. Bir de tabii ki Önderliğimizin önümüze koyduğu ve her geçen gün daha da büyüyen hedefler, sorumluluklar vardır. En son konuşmalarında "dünyayı kadınlar kurtaracaktır" diyordu. Dünyayı kurtarması gereken bir güç, elbetteki kendi önüne çıkan en küçük bir engel karşısında pes etmez ya da aslını ifade etmeyen gerekçelere sığınmaz. Büyük hedefler, büyük cesareti, kendine büyük inanç ve güveni gerektirir. İşte çizgi mücadelesinin esas da buradadır. Bizim önümüzde hedeflerimiz yok değil, var, ama kendi kişiliklerimizi, düşünce ve duygularımızı bu hedefle ne kadar bütünleştirmişiz?

Bu hedefe kendimizi tümünden ne kadar adanmışız? Bilmeliyiz ki, bizim hedefle bütünleşme gücümüz, aynı zamanda çizgi mücadelesini yürütme gücümüzdür ve bunlar birbiriyle paralel gider.

Başta Zilan ve Sema arkadaşlar bu gerçeğin birer sembolü olmayı ifade ederken, özellikle Önderliğin son görüşme notlarında sık sık değindiği Beritan arkadaş da, kadın ordulaşması açısından bu gerçeğin bir sembolü olmaktadır. 1991-92 yıllarında henüz "kadın orduya girsin mi, girmesin mi?" tartışmalarının yürütüldüğü bir süreçte, Beritan arkadaş, bir savaş komutanı olarak süreçteki yerini almıştır. Çünkü amacı büyüktür ve kendisini "savaşarak güzelleşme" ilkesine adanmıştır. Bu nedenle hiçbir engel, onun için gerekçe olmamış ve müthiş bir moral ve yaşam gücüyle güçlü bir çizgi savaşçılığını geliştirmiştir. Beritan arkadaş işbirlikçi Güney güçlerine karşı kahramanca direnmiş ve teslim olmamışsa, bu kesinlikle O'nun çizgi mücadelesindeki kahramanlığından ve içteki yanlışlıklara, eksikliklere, sapmalara karşı militanca geliştirdiği mücadelesinden kaynaklanmaktadır. Ve bu öyle bir direniştir ki, işbirlikçi güçlerin fiili ilerleyişini sınırlandırırken, aynı zamanda onlarda müthiş bir etki de yaratmıştır. Bu, bizim Güney'deki mücadelemizin kaderini belirlediği gibi, kadın ordulaşmasının kalıcılığını da belirlemiştir. Genel olarak gerillanın Güney'de ve özgün olarak da orduda kalıcı bir güç olduğunu, düşman da bile saygı uyandıran kahramanca direnişle ispatlamıştır. Beritan arkadaş bu doğruların savaşçısı olarak, esasta tarihte kalıcı bir değeri yaratmıştır. Beritan çizgisine bağlılık; büyük amaçların yılmaz savaşçısı, doğruların güçlü uygulayıcısı olmak anlamına gelir. Beritanlaşmak budur ve çizgi mücadelesinin özü de budur.

Ordu kadın gücü olarak bunu çok güçlü kavramalıyız. Sürecin gidişatı, ana doğrultusu nedir? Gelişebilecek olasılıklar neler olabilir? Bu doğrultuda gerek dış düşman yaklaşımları, gerekse de içteki tasfiyecilik yaklaşımlar nasıl ortaya çıkabilir veya günümüzde nasıl çıkıyor? Bunlara karşı nasıl mücadele etmeliyiz? Kadının tavrını nasıl geliştirmeliyiz? Gündemimiz budur ve bu konuda ders çıkaracağımız muazzam bir mücadele tarihimize vardır. Yeter ki bakmasını bilelim. Aslında birçok arkadaşımızın da fiili olarak içinden geçtiği, fiili yaşadığı bir tarihtir. Ancak yaşadığımız tarihe, yaşadığımız ana anlam verme sorununu yaşamaktayız.

Bırakalım binlerce, yüzlerce yıl önceki tarihle olan bağlarımızın zayıflığını, kendi yaşadığımız tarihle bağlarımız dahi oldukça zayıftır. Bunlara anlam verme gücümüz zayıftır. Şu gerçeği kesinlikle kavramalıyız; yaşadığı anı, yaşadığı mücadele tarihini güçlü çözümleyemeyenler, çizgi mücadelesi veremez ve olumsuzluklar karşısında kadın tavrını geliştiremezler. Ortaya çıkan, geri ideolojilerin dayatmalarıyla objektif ya da subjektif bir şekilde uzlaşma olur. Tabii ki bu da kadın olarak hem kendi kimliğimize ve özgürlük amacımıza hem de insanlığın ortak kurtuluş amacına çok geriden bir yaklaşım olur. Kadının sınıf ve cins mücadelesinin öncüsü olması, bu anlamda çok belirleyicidir. Bizim özgünlüğümüzün birinci kuralı budur. Bu nedenle tüm sorunlara yaklaşırken, onu çözmek, aşmak ve onunla mücadele etmek istiyorsak, tarihimizle güçlü bütünleşmeliyiz. Tarihimizi, şehitlerimizi sadece duygularımızla değil, düşüncelerimizle de, tüm ruhumuzla da okumasını bilirsek, aşamayacağımız engel, gözemeyeceğimiz sorun kalmayacaktır. Zorlanmalar elbetteki yine olacaktır, fakat bu, başarmanın, zaferin sancıları olarak gelişir, ki bunun kendisi de mücadelenin bir diyalektiğidir.

Süreçe hazırlanmak, temel gündemimiz dahilinde yaşamak, öz olarak bunları pratikleştirme gücünü ifade eder. Özellikle de gerillanın bunu geliştirmesi çok belirleyicidir. Biz silahlı bir güçsek, bunun ciddiyetine göre kendimizi en güçlü bir şekilde donatmak zorundayız. Düşmanlarımız olağanüstü bir savaşa hazırlanıyor. Bu hazırlığın önemli bir parçası da, bizi ayakta tutan temel değerlerimize saldırarak moral gücümüzü zayıflatmak ve parçalamaktır. Gerilla, düşmanın her düzeydeki iç ve dış tüm saldırılarına karşı sürecin teminatıdır. Bu nedenle bizi tasfiye etmek isteyen düşman, teminat olan orduyu her zaman temel hedef yapacaktır. İşte bu nedenle de kadın, sürecin olağanüstülüğüne karşı kendini her düzeyde donatırken, en temel görevinin özgür yaşamın, çizginin ve zaferin teminatı olarak çizgi mücadelesinde öncüleştirmek olduğunu güçlü kavramalı ve bunu pratikleştirmelidir.

Kadınlar çağımızın 'hakikat savaşçıları'dır. 21. yüzyıl gerçekliği, kadına bunu emretmektedir. Biz bu gerçeğin emrinde, özgürlük manifestosu doğrultusunda, Beritan, Zilan, Sema ve Gulan arkadaşlarımızın yaşam ve mücadele çizgilerinde yürüttüğümüz taktirde, sadece başarı ve özgürlük bizim kaderimiz olacaktır.

Sema Yüce (Serhildan)

Filiz Yerlikaya (Gulan)

Bütün dünyayı evi yapan devrimci ERNESTO CHE GUEVERA

baştarafı 24'te

Her ne kadar mevcut egemenlikli sistemi aşma iddiasıyla yola çık-salar da özellikle devlet, iktidar ve para karşısında kendi sistemlerini oluş-turacak olgunlukta olmadıklarından, siste-min aklının hizmetine girmekten kendilerini kurtaramadılar. En önemli yanları, sistem aklı dışında olmayı bir tercih olarak benim-semiş, aklın dışında ve karşısında durulabi-leceğini göstermiş olmalarıdır. Bu 'akıl dışı-lık' kendi aklını elbette yaratacaktı. Bunu ki-min nerede yapacağı ise tarihin başlangı-cında gizliydi. Tarih nerede ve nasıl başla-mışsa, orada öyle bitecekti. Orada öyle bit-meye şartlanmıştı.

Kendisinin toprağı olan Mezopotam-ya'da kendi 'evelinin aklı'yla karşı karşıya kalınca en şiddetli biçimde yönelmesi, sis-tem aklının gereği-ydi. Che ile başlayıp bü-tün dünyaya yayılan sistem dışı ve karşıtı hareket, kendi kökleri üzerinde yeni bir akım olarak doğup gelişirken, sistem aklı ne ile karşı karşıya olduğunu biliyordu. Che'nin ve 68 gençlik hareketinin organik bir parçası, marksizmin teorik bir devamcısı olan Mezopotamya'daki bu yeni akım, Apo-culuk olarak ortaya çıkıp kendini tanımladı.

Farklılıklar uyum ve zenginlik kaynağıdır

Apocu hareketin, sistemi bu kadar tehdit etmesinin akli nedenleri vardı. Apocu-luk, hem devrim anlayışı, hem örgütlenme bi-çimi, en önemlisi de yaşam tarzıyla sistem dışılığı ifade ediyordu. Apoculuğun sistemi bu kadar tehdit etmesinin, saldırıya uğrama-sının bazı temel nedenlerini irdelemek ve bu-nu zamanında yapmak önemlidir. En doğru zaman da hiç kuşkusuz ekimdir.

Nedir Apoculuk? Bir hayalet mi, yoksa capcanlı bir yaşam gerçeği mi? Sistemin akıl danışmanlarının tabiriyle, "ele avuca sığmaz" bir önderliğin yarattığı, 'akıl dışı' bir gerçek mi? Hiç kuşkusuz Apoculuk, varoluş biçimi ve kendini üretme tarzıyla sistem için bir 'he-yula'dır. Ama sistemin dışında ve karşısında olanlar için, kendilerini içinde var edebilecek-leri yeni bir dünya umududur. Böyle olma-sının bazı temel nedenleri vardır.

Apoculuk, bugüne kadar erkek egemenlikli sistem tarafından oluşturulmuş akıldan farklı bir akla sahiptir. Teoride buna paradig-mal farklılık deniliyor. Yani doğayı ve toplumu bilinen aklın kavrayışıyla değil, yeni bir akıl kavrayışıyla algılıyor. Uygarlık tarihi boyunca oluşturulan akıl, her şeyin merkezine insanı ve insanın merkezine de erkeği koyarak, onun dışındaki her şeyi bu merkezin çevre-sinde dönmeye mahkum nesneler halinde al-gılamayı emrediyordu. Apoculuk, çok basit bir biçimde, evrenin bütünlüklü bir aklı oldu-ğunu, evrendeki her şeyin birbirini tamamlamayan bu aklın canlı birer parçası olduğunu söyler. Bu parçalar arasındaki uyum, evren-sel varoluşun nedeni, gereği ve sonucudur. Her bir parçanın bir anlamı ve varoluşsal gücü vardır. Birisini merkeze alıp diğerlerini dışında tutmak, bu ahengi ve canlılığını yok eder. Bunun için de evrendeki her şeyi kendi bütünlüğü içinde, doğru anlamak ve ona gö-re yaşamak elzemdir.

Önderlik, doğanın ve toplumun bir aklı olduğunu ve hiç kimsenin, bu aklın karşı-sında ve dışında varolamayacağını söylü-

yor. Doğadan ve toplumdan kopmamış akıl içinde bütün canlı gerçek, birbiriyle dayanışma ve tamamlayıcılık ilkesi içinde varolur. Birisinin diğerlerine hükmetmesi ve onu kendisine benzeştirmeye çalışması, yaşa-mın bu akışına terstir. Bu terslik, yaşamın tehdit edilmesini getirir. Dolayısıyla kendisi-ni her şeyin merkezine koyup bütün bir doğa ve toplumu kendisinin hizmetine sokma-ya çalışan egemenlikli erkek aklı, evrensel aklın dışına çıkmayı ifade eder. Bu anlam-da ilk yapılması gereken şey, doğa ve toplu-mun yasalarına göre insanlığın delirme hali olan erkek egemenlikli uygarlığın aklı dışında düşünebilmeyi başarmaktır.

Toplumla ilgili sorunların çözümünü öne koyan her düşünce biçimi, öncelikle toplumu doğru görebilmeyi ve çözebilmeyi yapmak durumundadır. Toplumu bir bütünlük içinde algılamayan hiçbir aklın sağlıklı bir çözümle-meye gidebilmesi mümkün değildir. Toplum-sal bütünlük ise doğa ve toplumun ilişkisinin doğru kavranması kadar, toplumun kendi iç uyum ve bütünlük yasalarını bilmeyi gerekti-rir. Parçalı algılama, yaklaşım ve yapılanma-da da başarısızlığa neden olur.

Aslında toplum, kendi varoluş yasalarını ilk başlarda doğru görebildiği için yavaş, ama sağlıklı bir gelişim yaşamıştır. Ne zamanki içinde yaşadığı doğal çevre ve toplumsal ilişkileri dengesiz bir biçimde yeni-den yapılandırmaya kalktı ve bunun aracı ve yöntemi oluşturuldu, o zaman hem toplu-mda hem de doğada tahribatlara yol aç-maya başladı. Toplumu çözüp, anlamaya çalışan herhangi bir düşünce sisteminin as-la yapmaması gereken bu bütünlüklü al-gılama noktasındaki gereklilik tersine döndü o zaman parçalı algılayış ortaya çıktı ve bu nerdeyse bir yasaya dönüştü.

Sosyalizm olarak kavramlaştırdığımız toplumu çözümleme ve yeniden yapılandırma mücadelesi, esas olarak hiç de yeni bir şey değildir. Tarihteki beli başlı bütün düşün-ce akımları özünde toplumu çözmeyi ve ye-niden örgütlemeyi amaçlamıştır. Ama bunu yaparken parçalı algılama hastalığını aşamadıklarından, toplumu büyütüp geliştirme yerine, giderek daha fazla parçalayıp çatıstır-mışlardır. Bütün dinlerin, felsefelerin ve toplumsal ahlak yasalarının yaşadığı bu hasta-lık, günümüzde sadece toplumu değil, doğayı da tehdit eden bir tehlike haline gelmiş-tir. Çok fazla ayrıntılarına girmeden, hastalı-ğın özünü parçalı algılama olarak kavramlaş-tırmak, bu algılama biçiminin sonuçları itibari-yle, yabancılaştırıcı gerçeğini doğru ortaya koyabilmek, başlangıç açısından önemlidir. Kaldı ki bütün toplumsal sorunların kaynağı ve nedeni de bu yabancılaşmadır.

Yabancılaşma, ilk başlarda doğal se-beplerden dolayı birbirinden farklı olan insan ve insan gruplarının ortak yaşamların-da farklı işler yapmasından kaynaklı doğal farklılıkların giderek karşı karşıya getirilme-si ve çatışmasıyla başlar. Doğal bir gerçek olarak insan, kadındır, erkektir, gençtir, çocuktur ve yaşlıdır. Bu özellikler kaçınılmaz olarak farklılıkları da içinde barındırır. Ama bu farklılıklar, toplumsal varoluş açısından çatışma değil, uyum, zenginlik nedeni ve kaynağıdır. Toplumun bu farklı özelliklere sahip üyeleri, temel bazı kanunlarla bir arada ve bütünlük içinde yaşar. Bu yasaların yasası ise dayanışma ve tamamlayıcılıktır.

Toplumun doğal iş bölümünden doğan farklılıkların çatışmasıyla yasa bozuldu. Kadın, erkek olarak toplumun iki temel bileşe-

“Ekim Devrimi'nin kendi kendini yiyen tükenişinin son aşamasında, Che'nin ve gençlik hareketinin içinin boşaltılıp anlamsızlaştırılmaya çalışıldığı bir zamanda, Apocu hareket bütün bu değerleri yeniden üretmeye başlayınca, sistem, tepesinde bir heyulanın dolaştığını varsayarak saldırıya geçti.

Tarihin tanıdığı en kapsamlı komployla, hareketin yaratıcısı ve ruhu olan Önderlik

kuşatmaya alınarak bitirilmek istendi. Zaman, yine ekimi gösteriyordu.”

ninin birbirini tamamlama ilişkisi yerine, bir-nin diğerine hükmetme ve kendi hizmetine sokmaya yönelmesiyle başlayan parçalanma, daha sonra toplumun sınıflara bölünme-sine temel oldu. Bu bölünme, parçalanma ve çatışma öyle bir hal aldı ki, ancak birbiriyle varolabilen insan gerçeği, neredeyse tek tek her bireyin birbiriyle çatıştığı bir konuma geldi. Tamamlayıcılık ve dayanışma yasasının yerini, rekabet, çatışma aldı. Günümüzde, bu parçalanma ve yabancılaşma herkesi tehdit eder durumdadır. Toplum, bu rekabet ve çatışma içinde kendi varlığını tehdit eder halde-dir. Ve işin daha vahimi, bu tehdidi gidermeye-le kendini sorumlu gören bütün düşünce bi-çimleri, bu parçalanma ve yabancılaşmayı daha da derinleştirdiler. En son, yabancılaşma kavramını öğretisinin temeli haline getiren Marks bile, çözümlemesini sınıf çatışma-ları üzerine kurarak, bu çatışmayı daha da derinleştiren bir düşünce sistemi oluşturmaktan kendini kurtaramadı.

Toplumsal çözümleme geliştirilirken orta-ya çıkan hastalıklı bakış, toplumu yeni-den örgütlemeye seçilen yöntem ve araçla-rın da aynı sonuçlara götürmesine hizmet etti. Örneğin toplum içindeki cins, sınıf ve ulus parçalanmışlıkları sorunlarına çözüm getirme iddiasıyla ortaya çıkan komünizm öğretisi, sorunların çözümünde bu parçalanmışlığın sebebi olan iktidar, devlet, zor ve şiddet aygıtlarını araç ve yöntem olarak seçince, bu çatışmayı daha da derinleştirmekten kendini kurtaramadı.

Marksizmden ortaya çıkan sorunları sade-ce yorum sorunları olarak algılamak hatalı bir yaklaşım olacaktır. Sorun, sadece araç ve yöntemlerin yanlış seçiminde değil, doğayı ve toplumu ele alıştır. Marks, çözümleme-sinde birçok doğru tespiti yapmış olabilir. Ama düşünce sistemi, bir bütün olarak uy-garlık paradigmasının erkek egemenlikli zih-niyet ve sınıflara dayalı örgütlenme gerçeğini aşamadığından, sonunda sistemi besleyen bir mezhep olmanın ötesine geçemedi. Nitekim devamcıları da bunu pratiğe geçirdiğin-de, sistemin tamamlayanı haline geldiler.

Daha sonra yapılan çözümlemelerde sorunun Marks'ta değil, yorumundan kaynaklı olduğunu iddia edenler yanlışlardı. Sorun, Marks'ın devrim anlayışında olduğu kadar, devrim için öngördüğü şiddete ve devlete dayalı düşüncesinden kaynağını alıyordu. Bir yabancılaşma vardı, bu doğru bir tespitti. Ama yabancılaşmanın kaynağı ve dinamik-leri, sadece sınıflar değildi. Yabancılaşma, önce doğaya karşı, sonra da cinslere dayalı parçalanmaya dayanıyordu. Çözümü de bu parçalanmanın nedeni olan dinamiklerin doğru örgütlenmesiyle olabilir.

Mevcut toplum sisteminde, bütün toplumsal kesimler sistemin şu veya bu biçim-de içinde yer alıp sistemi tamamlarken, iki toplumsal dinamik bunun dışında kalmaktadı. Kadın, dışlanan ve nesneleştirilen gerçeği ile irade olarak sistemin dışında bırakılırken, gençlik de henüz zamanı gelme-diğinden, sisteme dahil olamamaktadır. Dolayısıyla, bu iki toplumsal dinamik, sistem

aklının dışında kalabilmektedir. Böylece sisteme ait olmayan bir aklıla düşünebilme kabiliyeti taşımaktadır. Oysa sınıf, ulus, cins ve yaş kategorileri sistemin yaratımı olan ve onu besleyen kategorilerdir. Bu yaratılmışlık, sadece biçimsel ve zora dayalı bir varoluş değil, ona içerilmiş akılsal ve ruhsal bir yaratılmışlıktır.

Kendini sınıfla tanımlayan her birey, o sınıfın yaratılmış aklıyla sınırlı kalmaya kendini mahkum etmiştir. Bu açıdan, sınıf bakışı dar ve parçalı bir bakıştır. Çözen değil, çatışan ve çatıstırandır. Sorunun kay-naklarından ve çözen dinamiklerinden birisi olabilir. Ama asla, tek nedeni ve tek çözeni olamaz. Marks'ın bu konudaki tespitleri bu açıdan doğru, ama eksiktir. Bu eksikliğin yarattığı boşluklar, sistem tarafında doldu-rularak tersine çevrilmiştir. Oysa doğru olan, toplumsal sorunların kaynağı duru-mdaki bütün dinamiklerin tanımlanıp bunları yeniden örgütlemek olmalıydı.

Bir diğer husus da tarihsel bakış açısın-daki yanlışlıktır. Materyalizmin kaba bir yoru-mu olan, toplumu sadece maddi gerçeğiyle izah etme yaklaşımı, canlı bir gerçeklik olan toplumu yanlış çözümlemeyi beraberinde getirdi. Maddi gerçek kadar, bu maddi gerçeği yaratan duygu ve düşünce gücünün de hak-kının verilmesi gerekir. İnsan, diğer canlılar-dan farklı olarak kendisini duygu ve düşünce gücüyle var etmektedir. Onu var eden temel gücü, yani düşüncüyü ve duyguyu ikincil bir konumunda ele almak, hele hele maddi ger-çeğin basit bir yansıması ve mahkumu olarak tanımlamak temel bir hatadır. Oysa insan, karakteri gereği, maddi gerçeği düşünce gü-cüyle yeniden üretebildiği için insandır. Eğer öyle olmayıp maddi gerçeğin basit bir yansı-ması olsaydı, zaten insan olamazdı. Dolayısıyla insanı doğa ve toplum içinde tanımlar-ken, önce aklıyla ve bu aklın bileşeni olan duygusu ile tanımlamak gerekir. Zaten toplumsal varoluş ve gelişim diyalektiğinin temel dinamikleri de bunlardır.

Vicdan devrimi en acil toplumsal devrim ihtiyacıdır

İnsanı geliştiren temel dinamik, maddi gerçeğe mahkum olmayan akıl ve duygu gücüdür. Bunların toplamına, maneviyat dünyası demek yanlış olmaz. İnsan, maddi dünyanın dışında yarattığı manevi dünyayla insan olmuştusa eğer, bundan sonraki gelişiminde de bu dünyasını geliştirerek büyüyebilir. Bu manevi dünya, insanı sürekli özgürleşmeye çağırır; doğrunun, adaletin, uyumun ve güzelin arayıcısı olan içsel bir toplumsal ahlak yaratmıştır. Bu ahlakın yasalarıdır insanı sürekli büyüten ve bir arada tutan. Bu ahlak, doğa ve toplumla ilişkilerinde, ege-menlik ve çatışma yerine, uyum ve birleştiriciliği emreden yasalarla işler. Yazılı değildir. Hatta çoğu zaman dile bile getirilmez. Ama insanın içinde içsel bir yasalar bütünlüğü olarak kendisini sürekli hissettirir. Buna vicdan diyoruz. Sadece maddi gerçeği algılayıp bu gerçeği kendi çıkarları doğrultusunda düzenleme yeteneği olan analitik akıl, vicdan denilen ve daha çok insanın güzele ve doğruya yönelimli duygu dünyasını dışlayan bir karaktere sahiptir. Oysa ilk toplumsallaşma, bu ikinci akıl tarafında yaratılmıştır.

İnsanın doğruluk ve güzellik yönelimli vicdanı ve içsel yasaları olan ahlaka doğru anlam vermeyen herhangi bir düşünsel öğ-

retinin, güzel ve doğru bir toplum yaratması beklenemez. Sistemin aklı, vicdanlı olmayı 'ahmaklık', ahlaklı olmayı ise 'gerilik' olarak adlandırıp mahkum etmiştir. İşte tam bu noktada, sistemin mahkumiyetlerini aşamayan herhangi bir düşünce biçimi ve hareket tarzı, bu sistem karşısında gerçekten devrimci olamaz. Bugüne kadar bu iddiayla yola çıkan birçok insan, bu mahkumiyetlerin tuzaklarında boğulmuştur.

Doğayı ve toplumu doğru hissetmek yetmez. Bütün toplum tarihi boyunca birçok insan, ahlak ve vicdanıyla sistemin karşısına dikilmiştir. Ancak, sadece güzel bir ahlak ve doğru bir vicdanla toplumun değiştirilebileceği inancı da başka bir tuzaktır. Kendini analitik aklın yarattığı mekanizmalarla koruma altına almış sistemi doğru analiz etmeden ve onun karşısında, kendi alternatif mekanizmalarını ve sistemlerini oluşturmadan, bu sistemi aşmak mümkün değildir.

Sistemin, toplumu yönetip yönlendirme mekanizmalarına siyaset deniliyor. Siyasetten kopuk bir ahlakilik ve vicdan, sonuçları itibariyle bir biçimde sistemin mezhebi veya yedeği haline getirilmektedir. En iyi niyetli çabalar bile sistemin hizmetine girerken, bu noktalarda tuzağa düşmemek için vicdan ve ahlak kadar, insanın yaratılmış toplumsal aklı da algılayan ve aşabilen bir düşünce gücü, buna denk düşen toplumsal mekanizmaları yaratmak, devrim ve devrimci için yaşamsal bir anlama sahiptir. Önderlik bunu, *“doğru bir politikayla buluşmayan bir ahlak, aldatmacalarla doludur”* diyerek ifade etmektedir.

Günümüz toplumsal gerçeğinde, kapitalist sistemin yarattığı en büyük tehlike, ah-laksız toplum ve vicdansız bireydir. Toplu-mu, güzele ve doğruya yönelten özgürlük bilinci olarak ahlak yasaları, toplumsal varoluşun özü ve nedenidir. Ahlakı yok etmek, toplumu yok etmektedir. Bu açıdan, toplumsal devrim yapma iddiasında olan her düşünce biçimi, toplumsal ahlaka gerekli anlamı biçmeden devrim yapamaz. Önderlik, ahlak devriminden bahsederken, bunu sadece güzel duyguların dile getirilmesi olarak değil, toplumsal gelişim yasalarının emrine dikkat çekerek, derin bir tarih bilinciyle bu kavramlaştırmayı yapmaktadır.

Vicdan devriminden bahsederken de vicdansız bireyin, topluma yabancılaşmış gerçeğinin yarattığı büyük tehlikeye dikkat çekmektedir. İnsanın insan kurdu olduğu bir toplumsal gerçeğin temel nedeni, vicdansız insan gerçeğidir. Ve vicdan, salt, iyi niyetler ve güzel duygulardan ibaret değildir. Derin bir toplumsal bilincin içsel bir tezahürüdür. Victor Hugo, Sefiller adlı eserinde *“vicdan, doğuştan insanın yüreğinde bulunan bir tutam bilimdir”* derken, bunu kastetiyordu. Kendisini bütün insanlara karşı derin bir sorumluluk duygusuyla bağlı hissetmeyen bir insanın, herhangi bir biçimde toplumu iyiye ve güzele yöneltmesi mümkün değildir. Bu açıdan, vicdan devrimi, en acil toplumsal devrim ihtiyacıdır.

Ekim ayı, ayaklanan insan ahlakı ve vicdanının son yüzyıldaki sesinin yankılarını taşıyor. Rus Kışının ekiminde sokaklara taştan milyonlar, sadece ahlaksızlığa baş kaldırıyorlardı. Arjantin'den Küba'ya, Küba'dan Bolivya'ya uzanan yolculukta Che'yi çağırın ses, hiç kuşkusuz vicdanın sesiydi. Mezopotamya'da, Ekim tuzakları kuranlar, en çok korktukları sesi boğmak istiyorlardı. Bu ses, kazanacak olan ahlaklı insanın vicdanının sesiydi.

“Toplumla ilgili sorunların çözümünü öne koyan her düşünce biçimi, öncelikle toplumu doğru görebilmeyi

ve çözebilmeyi yapmak durumundadır. Toplumu bir bütünlük içinde algılamayan hiçbir aklın sağlıklı bir

çözümlemeye gidebilmesi mümkün değildir. Toplumsal bütünlük ise doğa ve toplumun ilişkisinin doğru

kavranması kadar, toplumun kendi iç uyum ve bütünlük yasalarını bilmeyi gerektirir. Parçalı

algılama, yaklaşım ve yapılanmada da başarısızlığa neden olur.”

De destan gibi yaşanan anılar vardır

Adı, soyadı: **Kadir REŞİTOĞLU**

Kod adı: **Dr. Cabbar**

Doğum yeri ve tarihi: **Lice/Amed, 1956**

Mücadeleye katılım tarihi: **1982**

Şahadet tarihi ve yeri: **12 Ekim 1987**

Sivan/Bingöl

“Tarihin anda, anın yaşanmasında saklı olduğu anılar vardır. Ve bir halkın tarihininkendisiyle başladığı anların mimarı kahramanlara dair olanlar...”

Bazı anlar vardır insan hayatında araya giren yılların ve yolların bile unutturmadığı... Bazı anlar vardır insana kendi ömründen bile uzun gelen... Bazı anlar vardır mekanların yetmediği, sonsuzluğun içinde yitip gittiği... Bazı anlar vardır dört mevsimi bir arada yaşatan.... Ve anlar vardır bir anda hem güldürür, hem ağlatır sonra da derin bir sessizliğe alır götürür... Sessizlik özlemin diğer adı olur ve her özlem bir iç çekişle karışır evrenin boşluğuna...

Başka bir kıtadan, çocukluğumda varlığın dan bile habersiz olduğum, hatta olsa bile beni sadece kendi kentimin tozlu sokaklarında oynadığımızın oyunların ilgilendirdiği o sokaklardan uzak, başka bir coğrafyada senli zaman dilimlerini yaşıyorum şimdi.

Senli zamanlarla sensizliğin zamanlarının arasında gelgitlerdeyim. Böyle bir zaman da var mıdır diye soranlar olabilir... Bunun cevabını en çok bizim coğrafyamızda, kendi ülkesinde mülteci yapılan insanlar bilir. Bizim halkımız, gidenleri zılgıtlarla uğurlayan analarımız. Geçmişini yaşadığı tüm anlara sığdıran insanlarımız bilir. Bütün bu zamanları anlatan ağıtlarımız var, bir de acılarıyla, sevinçleriyle benzerliğimiz... Bundandır yaşadığımız zamanları bilişimiz...

Yazınca daha yoğun yaşanır yazmaya çalışılanlar. Ve yaşadıkça, kalem tutukluk yapar, yazamaz. Bir şeyler boğazında düğümlenir, o düğüm tozlu sokaklara açılır ve gülümsersin. Seni ilk ve son orada görmüş, orada sevmiştim, sen beni ilk ve son orada kucaklamıştın. Ve ben hala seni arıyorum o sokaklarda. Çok değiştiler, belki, bıraktığımız gibi değil hiçbir yer, ama insanın yüreğinde hep anılarındaki gibi kalır. Ve o yer seninle güzel, seninle anlam yüklü.

Şu anda neyi yaşıyorsun deseler, seni yaşadığımı söylerim. Soluduğum havayı senle çekiyorum, uzak ufuklara senle dalıyorum. Ben baştan başa sen oluyorum, sen kokuyorum zamanın şimdiki diliminde.

Sen, Amed'in Licesi'nde, 1956 yılında bir ailenin ilk göz ağrısı olarak doğdun. Bundandı en çok senin anlatılman. Hiçbir zamana sığdıramaman. İlkten, yüreklerdeki yerin bambaşkaydı. Sonra bu sayılar sekize yükseldi belki, ama senin yerin hep aynı kaldı. Bütün yüreklerin baş köşesindeydin, sonra tanıyanlarının, bir su vereninden bir lokma yemeğini paylaşanına, bir selam verenden birlikte bir ömrü paylaşanına, sokakta başını okşadığın çocuktan elini öptüğün yaşlıya, hepsinin yüreklerinde başkahraman oldun. Her giden kalanın yüreğinde bir ömür boyu başkahraman olarak kalır.

İlk, orta ve lise eğitimini doğduğun bu yerde tamamladın. Daha o zaman farklılığını koymuştun ortaya. Düşüncelerin, hayallerin, insana yaklaşımın başka zamanlara aitti sanki. Daha o dönem anlamıştın toplumun yaşadığı çelişkinin kimlik sorunu olduğunu. Çelişkileri çözdükçe arayışların da değişiyordu, sorumlulukların farklılaşıyor, daha büyük anlamlar kazanıyordu. Herkes ucuz hayaller peşindeyken, sen kimseye anlatmadığın, içini yakan hayallerine sınırsız sarılmıştın.

Etrafındaki hiçbir şey ilgini çekmezdi. Ama halkının yaşadığı acıları da derinden yaşırdın. Bu acıları anlamlı bir arayaya dönüştürmendi seni de o dönemde o ender insanlardan birisi yappan. İncecik bir su gidiydi önce arayışçılar, sonra çağlayanlara dönüştüler. Özgürlüğe tarifsiz tutkundu seni ötekilerden farklı kılan.

Özgürlük, o dönemin ve sonraki bütün zamanların en tılsımlı sözcüğü. Farkını ortaya koymuş insanların en büyük sevdası, dilden dile dolaşan bitimsiz bir ezi. Gencecik bedenlerin uğruna ölümlere gidip geldiği, bedel olarak canlarını verdiği, 90'lık dedenin en büyük hayalı, 3 yaşındaki çocuğun panzere attığı taşın sebebi...

O dönemlerde dillerde bir destana dönüşen direnişler vardı. Tanımadıkları insanlar için ölümün üzerine giden yürekler vardı. Apocu diyorlardı onlara. Çıktıkları günden başlayarak yürekleri fethetmeye başlamışlardı. Onlara başından gönül verenlerden birisi de sendin.

1979 yılında Avrupa'ya düştü yolun. Berlin'de Kürdistan İşçiler Birliği adında kurulan dernek çalışmalarında yer almışsın önce, sonra da 1982 yılında, Avrupa'da ideolojik ve politik eğitim devrelerine katılarak Apoculara katılmışsın. Bizim memlekette herkes senin için *“en onurlu şeyi yaptın”* diyormuş. Ve büyüyüp anlam vermeye başladıktan sonra yaşama, ben de aynı düşünceleri paylaşıyorum herkesle. Hatta paylaşmakla da yetinmedim, ben de geldim ardından.

Avrupa'nın değişik sahalarında, Paris ve

Berlin şehirlerinde çalışmalarda bulunmuşsun, Duisburg ve Hamburg bölgelerinde sorumlu düzeyde faaliyet yürütmüşsün. Çalışmalardaki kararlılığın, duruşun, çalışkanlığın, emeğe yaklaşımın, parti değerlerini her ne pahasına olursa olsun koruman ve halkçı yanların en belirgin özelliklerin olmuş anlamı yaşamın boyunca.

İdeolojik olarak yetkinleştikçe daha da büyüyen bir sevd oluyordu devrim yüreğinde. Ve bu sevdanın coşkusu, heyecanı günlük yaşamdaki çalışmalarına yansımaya başlamış. 1985 yılında, yürüttüğün başarılı çalışmalardan dolayı Avrupa merkezinde görev almışsın. İsviçre ve Stuttgart'ta temsilci düzeyinde çalışma yürütmüşsün. O dönemde Avrupa'da ortaya çıkan tasfiyeciler, ihanetçi ve provokatif eğilimlere karşı salt sözde değil, pratik duruş ve kararlılıkla mücadele etmişsin. Zaten sana yakışan da buydu. Belki kalanların seni bunca sevmesinin sebebi de buydu, sendeki söz ve eylem birliği.

Güçlü militanlar, zorlu koşullarda bilenirler. O süreçte tasfiyeciliğe karşı sergilemiş olduğun tutum karşısında Başkan Apo tarafından PKK III. Kongresi'ne Avrupa delegasyonu olarak çağırılmışsın. Sonra 1986'da Lübnan-Filistin sahalarında eğitim devrelerine katılmışsın.

Ve ülkeye dönüş...

1987 yılının nisan ayının sonlarına doğru Kuzey Kürdistan'a geçen ARGK birlikleri içerisinde yerini alıp Amed eyaletine doğru yola koyulmuşsunuz. Daha büyük anlamlar yükleyerek yaşama, dönmüştün. Cesaretin ve fedakarlığınla kısa bir sürede halkın sevgisini kazanmıştın. O dönemleri hatırlıyorum bir efsaneye dönmüşünüzün halkın dilinde. Bir görseydin senden, sizden söz edenlerin gözlerinin içinde parlayan yıldızları. Anlayacağın bir yıldız oldunuz kalanların gözlerinde.

Düşman yaşanan başarılı eylemsel ve pratik çalışmalardan dolayı Amed ve çevresinde yoğun operasyonlar başlamış, halka yönelik saldırılarını arttırmıştı. Gözaltı ve işkenceler, kurucaştırma, ajanlaştırma politikaları sistemli bir şekilde yürütülüyordu. Kabul etmeyenlerin köylerini yakıyor ve göç ettiriyordu. Savaşların da kuralları vardı, ama düşman hiçbir kural tanımıyordu. Tabii gerillalar da boş durmuyordu bu arada. İşbirlikçiliğin ve ihanetin bu topraklarda tarihe karışması için ellerinden geleni yapıyorlardı. Sen de bu çalışmalara aktif katılanlardan birisiydin. Umutlarını, yüce amaçlarını, yüreğindeki sevgi ve umut tohumlarını bazen küçük bir çocuğun gözlerine, bazen de Liceli yaşlı bir dedenin ellerine bırakıyordun. Bir gerillanın, bir özgürlük savaşçının halkı için yapacağı hiçbir fedakarlıktan sakınmamıştın.

Doğup büyüdüğün topraklarda öncülük yapmanın heyecanını yaşıyordun. Birçok isyana tanıklık eden Lice, şimdi özgürlük gerillalarına kucak açmış, bağrına basmıştı onları. PKK bu topraklardaki Fis köyünde kurulmuştu. Adını dünyaya böyle duyurmuştu bu topraklar. Onun için burada savaşçı olmak çok anlamlı ve değerliydi senin için.

Çok yönlü bir mücadele içerisindeydin. Bir taraftan savaş, bir taraftan cephe çalışmaları, diğer taraftan lojistik ihtiyaçlarının temini. Bir taraftan savaş taktiklerini, mücadele sanatını öğrenmeye çalışırken, diğer taraftan çetin doğa koşullarına karşı mücadele veriliyordu dağlarda. Bu zorlukların bağrında daha da güçlenen kişilikler boyveriyor, yüreklerle taht kuruyordu.

Bir zaman tünelineydi sanki. Mücadele saflarında aileden yalnız kendisinin olmadığı, başkalarının da gönül verip geldiğini fark etmekte gecikmeyecekti. 12 Eylül faşist askeri cuntası sürecinde halasının oğlu Aydın Koşan (Zınar) Amed Zindanı'nda büyük işkencelere maruz kalmıştı. O'nu en son gördüğünde çenesi parçalanmış, her tarafı işkence izleriyle doluydu. Dağlar anlamlı yaşamda yeni merhabalara, yeni buluşmalara da sahiplik ediyordu. İşte bu buluşmalardan bir tanesi de Zınar hevalle olmuştu. Yol üzeri bu karşılaşma çok sevindirmişti ikisini de. Yılların özlemiyle sarılmışlardı birbirlerine. İkiisi de birbirinin bakı-

şındaki farkı hemen görmüştü, daha bir anlam ve sevgi doluydu bakışlar. Bu da dağ yaşamının farkıydı işte.

Umudun halkası olan özgürlük savaşçıları artık Kürdistan'ın her tarafındaydılar. Bazen engin doruklarda uçan bir şahin, bazen asi bir fırtına, bazen de görünmez efsunlu canlılardılar. Vazgeçilmez bir tutku ile hiçbir çıkar gözetmek-sizin halkın çekilen acılarına melhem, fedakarlığın temsili olarak adlandırılıyorlardı.

Hasret, özlem, emek ve değere biçtiği anlam karşısında yaklaşık 8 yıllık bir aradan sonra kendi üzerinde emekleri olduğuna inandığın anne ve babaya sağlığına ilişkin haber yollamıştın. O gün evdeki şenlik havasını anlatamam sana. Bir anne ve baba için kaybettiğini düşündüğü çocuğundan haber almaktan daha büyük bir mutluluk olamaz. Onlar da bu mutluluğu yaşıyordu işte. Ve bu mutluluk göz yaşlarıyla ıslanmaktaydı. Yüreği yanıyordu ananın doğru, ama sitemi yoktu sana, pişmanlık duymuyordu başkoyduğun yol için. Tam tersine gurur duyuyordu seninle. Ama neylerin ana yüreğidir her şeyden sakınmaya çalışır yavrusunu. “Şimdi bir dağ ben olsam ve bağrıma bassam seni” derdi. Annelerin yerinde olmayı en çok istediği şeydir belki de dağlar. Sen o dağlarda bir hevaldın.

Güneş, dağların ardından yavaş yavaş yükselmektedir. Derin vadileri ve uçurumlarıyla, kışları sert, yazları sıcak geçen bu coğrafyada, insanın dağların bağrında kendisiyle baş başa kaldığı anlar, yaşamı en çok hissettiği anlar oluyor. Cığerlerine özgürlüğü solursun, kendini dağ hissedersin. Öylesi anlarda yıldız olmuş gökyüzü geceyi aydınlatırken doğadaki her canlının iletişimine tanık olursun. Hüznün bassa da sonuçta yüreğin umut dolu, yoldaşlarının dudaklarındaki tebessümle uyanırsın.

Kadir heval birden Ahmet Arif'in *“bu havada savaşanlarda var”* dizesini hatırladı. Tipiye, boranlara ve şiddetli esen rüzgarlara karşı direnen, devrilmeyen ağaçlara benzer olanların, o havada savaşanlardan birisinin kendisi olacağını bu şiiri ilk okuduğunda belki de aklından hiç geçirmemişti. Tarihi kişilikler tarihi yazar, olanaksızlıklar ortamında önemli olan imkansız başarmak, gerçekçi olmaktır. Yaşam içerisindeki arayış, kendisini gerçeğe doğru götürüyordu. Dağların ardından doğan güneş sıcaklığını hissettirmeye başlamıştı. Buz tutmuş ellerini nefesleriyle ısıtmalarına gerek kalmamıştı. Yeni güne kurşun sesleri arasından merhaba dediler. Sessizliği kurşun sesleri deliyordu. Düşman durmadan yığınak yapıyordu. Keskin barut kokusu sarmıştı her yanı. Yıllardır bu coğrafyada yaşanan trajedi karşısında doğa, yürekleri ve umutlarından başka hiçbir şeyi olmayan savaşçıların kızıl güllere dönüşünü selamlıyordu. Kahramanlık örneklerinden biri daha bugün yaşanıyor, gözler artık şahin dikkatinde, bölge gözlerin hapsindeydi. Kadir hevalin de içinde bulunduğu 4 kişilik gerilla grubu düşmanın yoğun operasyonu ve bombardımanı karşısında savaşıyor, kurşun vızıltilarının yarattığı sese yükseklerden uçan şahinler, gündüz güneş, gece yıldızlar şahit oluyordu

Ateşin çocukları halaya duruyorlardı, delilo ya da Qırış'ın ünlü avare oyunu değildi bu. Özgürlüğün çocuklara yarınları armağan eden oyunuydu. Ellerinde kleşleri, yüreklerinde yarınları yaratmanın umudu, gözlerinde sevginin parıltısıyla dolu 4 öze candı onlar. Günlere sürdü çatışma. 4 hevalin yüreği teslimiyete karşı birlikte atıyordu. Fedaiçe bir kahramanlık örneği sergiliyorlardı. Saldırı güçlerini boşa çıkarmışlardı kaç gündür. Barut kokusu onları yorgun tebessümüstü. Ama 4 arkadaşın da yüzünde tebessüm vardı. Düşmanı püskürterek manevra yapacaklardı. Çatışma yoğunluğundan bir şey kaybetmeden devam ediyordu. Güneşin çocuklarının cephaneleri tükeniyordu, ama onlar teslimiyet ve ihanetin yüzünü külleştirerek bir kahramanlık örneğini gösteriyorlardı. Tank, top ve savaş uçakları

puslu bir hava yaratmışlardı. Güneş bulutların ardına çekilmişti, usul usul yağmur yağıyordu. Barut kokusunun sindiği havaya toprağın ıtırılı kokusu karışıyordu.

Ve işte bir gün daha dönüyordu. Semalarda yıldızlar bir görünüp bir kayboluyordu. Her dört yürek de o anda yıldızlara ne kadar yakın olduklarını hissettiler. Yoğun geçen bombardıman gecenin sesini kısmıştı. Gecenin karanlığını bölen de mermilerin ateşiydi. O anda Kadir heval vücudunda derin bir sızı hissetti, ama aldırmadı, daha bir hafta önce Lice/Derxust civarlarında bir pusuda seken kurşunlardan biri avucunu parçalamıştı. bandajla elini sarmıştı, ağrının yarının iltihabından kaynaklı olduğunu düşünerek es geçmişti. ağzı kurumuştu susuzluktan. Dudaklarına değen yağmur damlaları doğanın bir nimeti gibiydi o anda.

Kadir heval vurulmuştu. Vücudunda bir soğukluk hissetmişti, daha önce hissetmediği bir duyuguyu yaşıyordu. Bedeninin herhangi bir yeri ağrı mıyordu, ama yüreği sancıyordu. Can yoldaşlarından böylesi bir anda ayrıldığı için üzgündü, onları yalnız bırakmak istemiyordu.

Kendisiyle buluşma ve kendisini bu temelde yeniden yaratmanın mekanı olan bu topraklarda yaşanan şehadetler, ödenen bedeller, burada gizli olan tarihi yeniden açığa çıkarma iddiasını ve tutkuyu doğurmuştu.

Teslim olmayacaklardı. Onlar zoru başarmak için yola çıkmışlardı. Ve işte 4 öze can art arda yıldız oldular gökyüzünde. Kürdistan semalarındaki yıldızların bunca parlaması onandı. Dilden dile dolaşan bir efsaneydi artık onlar.

Şehadetin uzun bir aradan sonra aileye iletil-di. Metanetle karşılandı şehadetin. Sana layık olma kararlılığının sözü verildi. Bilirsin, her giden yeni bir söz olur bu topraklarda. Bizim de yeni sözümüzün adı sendin ve yeni doğacak bebelerin adı olacaktın. Merhabanın vincini yerini hoşçakalın hüznüne bırakmıştı. Zaten her ayrılık bir hüznün değil midir ki?

Anne ve baba aradan aylar geçmesine rağmen çatışma bölgesine gittiler. Köylüler önce kahramanlıklarından söz ederler, “Onlara yakışan da buydu” derler. Sonra da cenazelerin askerlerce gömüldüğünü söylediler. Resmi makamlar tüm başvuruları geri çevirdiler. Ama anne ile baba kararlıydı. Askerler bile onların bu kararlılığı karşısında şaşırırlar. Gerilla cenazesine sahip çıkan yaşlı çiftte tuhaf tuhaf bakarlardı. İsrarları karşısında cenazelerin toplu gömüldüğü yeri kendilerine gösterdiler. O ana kadar ağ-lamamak için kendini tutan babanın gözlerinden yaşlar kendiliğinden dökülmeye başlar. Cenazelerin gömüldüğü yeri anne ve baba elleriyle eşleyip kazar. Yıllardır özlemin yüreğinde yarattığı duyguyla evladına sarılmıştı. Ne de çok özlemişti, ne de çok merak etmişti. Saçlarına karışan toprağı temizlemeye çalıştı. Vücudundaki kurşun izlerini görünce isyan etmişti artık yüreği. Ellerini havaya kaldırıp tanrıya isyan edercesine ‘bunu bir insan yapamaz’ diye feryat etmeye başlamıştı. Toprak dolmuş ellerini, gözkapaklarını temizledi önce, sonra yüzünde asılı kalan tebessümünden öptü seni.

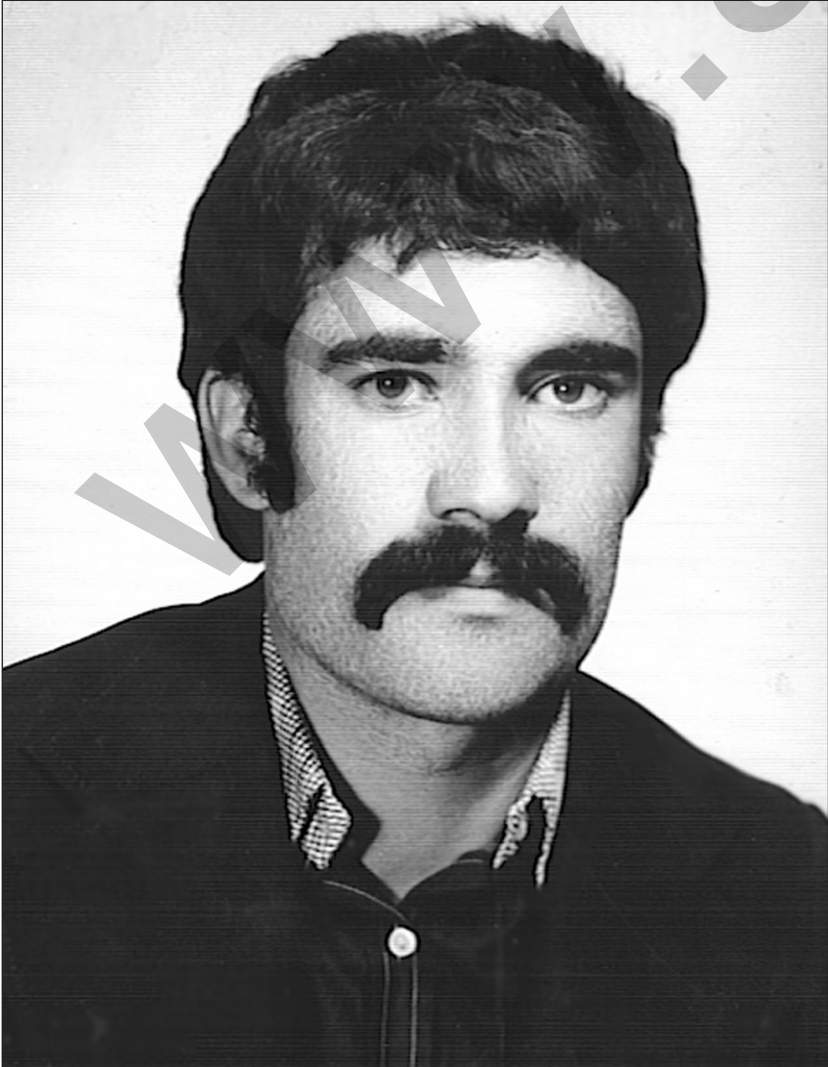
Adını söz bilenler dağları kucakladı sonra ve özgürlük türküsünü söylemeye her gün yenileri eklendi. Benim sözümün adı da sendin ve daha nicelerinin.

Ateşten gömlek giymek, tarih yazmak ve tarihe mal olmak kahramanlara aittir. Sözünü gerçekleştirmeye gücünü kendisinde yaratamayanlar önemli kişilikler olamaz, tarih sayfasında yer alamazlar. Kahramanlık dönemi bitmiştir diyenlere karşı da verilen en güzel cevap, her şehidin yüzündeki tebessüm olmuştur.

Yititlikleriyle, fedakarlıklarıyla, özverileriyle, sevdalarıyla bu tarihi yazan kahramanlara olan bağlılığımızın bir ifadesi olarak açtıkları yolda yürüyeceğimize söz veriyor, anıları karşısında saygı ile eğiliyoruz

Anıları mücadelemize önderdir

*Mücadele arkadaşları adına
Amed Arteş*

şimdi bir herekol bıraktın ardında

Adı, soyadı: **Cennet DİRLİK**

Kod adı: **Nucan**

Doğum yeri ve tarihi: **Pazarcık, 1973**

Mücadeleye katılım tarihi: **1992**

Şehadet tarihi ve yeri: **Eylül 2005**

Beşiri/Batman

“ölmeden önce herekolu görmeliyim”

Sonunda gördün rüyanı. Sana benzetilen dağı gördün ve çekip gittin. Daha bir güzelleşmiş, yeniye bürünmüş ve gülümseyerek bekliyordu seni Herekol... Sabahların en güzeli, havanın en tazesiydi seni karşılayacağı gün. Çünkü bir-biriniz için ne anlama geldiğini en çok kendiniz biliyordunuz. Zaten Herekol yıllarca beklemişti bu karşılaşma gününüzü. Çok evelden duymuştu seni, anlatmışlardı ve işte buluşma gününüz gelip çatmıştı. En büyük hayallerinden birisi gerçekleşecekti. Tüm yol boyunca heyecanlıydın, bunu gizlemeye gerek duymuyordun. Çünkü Herekol senin için çok şeyi ifade ediyordu. Ve gördün sonunda yerden fıskıran bir su gibi yükselen Herekol'u, yani benzerini.

Yine bir yol üzeri anlatmıştı bana hayalini. Yolcu ben, hasretini anlatan sen. Çünkü hasretlerinin adresine yol alıyordum ve bu, senin için bir fırsattı. *“Senden Herekol dağının fotoğrafını istiyorum”* demiştin bana. Coğrafyaya olan özlemdir dedim kendi kendime. Herhalde duymuştur O da birçok gerilla gibi dağların güzelliğini ve görmek istemiştir fotoğrafını. Ama sormadan da edemedim neden bu kadar istiyorsun diye Herekol'un fotoğrafını. Geçmişin yüzüne vurduğu bir kıvrım, duraklatan bir iç geçiş ve parlayan gözlerin yansıması geldi sözlerinden önce. Heyecanlıydı yine, söylenmemiş bir sözü olduğu kesindi, ışıl ışıl gözleri O'nu ele veriyordu.

Metina bölgesinde daha yeni yaprak açan ağaçların altında dört arkadaş oturmuş, birazdan çıkacağımız yolun tartışmasını yapıyorduk. Nucan, İrfan (daha sonra Gabar'da şehit oldu) Cesur ve ben Botanı hiç görmemiştik. Ama konuşmalarımız, Botan hakkında duyduklarımız üzerineydi. Hepimizin bir özlemi ve merakı vardı Botan

için. Ben, Cesur ve İrfan arkadaş Botan yolcusuyduk ve geçerken Nucan arkadaşın bulunduğu Metina bölgesinden geçmek zorundaydık. Zorunlu bir misafirlik, ama sıcak bir arkadaşlığın karşılaşmasıyla bir geçmiş, bir gelecek hesabı tartışması içinde oturmuş konuşuyorduk.

“Önderlik bana sen Herekol dağına benziyorsun diyordu. Ben hep Herekol'u merak ettim bu yüzden, görmeyi çok istedim, ama göremedim. Hep neden beni benzettiğini anlamak istedim Önderliğin. Onun için senden oranın fotoğrafı istiyorum” diyordu bana ısrarla. O'nun bu sözlerini duyunca, beni de bir Herekol merakı sarmadı değil. Herekol dağını, oranın güzelliğini, hele de Herekol'dan güneşin doğuşunu seyretmenin ne de güzel olduğunu ben de duymuştum. Ancak bütün dağlardan biri olarak hafızamda yer etmişti. Çünkü bütün dağlar güzeldi.

Henüz yeni bir gerillaydım, Güney Kürdistan'a gidiyorduk. Yanımda tanımadığım bir grup arkadaş. Kısa bir yol molasında iki arkadaşın birbirine anlattığı anılarda ilk duymuştum adını. Herekol ve Piro dağına baktığında güneşin doğuşu ile kimi zaman da gökyüzünde güneş ile ayın birlikteliğinin güzelliğini anlatıyordu biri. O anlatım aradan yıllar geçmesine rağmen hep canlı bir hayal olarak yaşadı içimde. Ama Nucan'ın söyledikleri, Önderliğin bu dağı böyle benzetmesi daha çok ilgimi çekmişti. Gidip görecektim, bu konuda kararım kesindi, ilk fırsatta Herekol'un zirvesine çıkacaktım. Nucan için de fotoğrafını çekip gönderecektim.

Ayrıldık Metina'dan, Nucan arkadaştan ve orada bulunan gerillalardan. Botan'a doğru yolculuğumuzun ilk adımımızı Metina ile başlatmıştık. Haftanın, Besta derken, Serke Mihemedê Oso tepesinden geçerken bir akşam üstü, Herekol'un güneşle yıkanmış pembemsi yüzüyle karşı karşıya geldik. Kapıyı açıp sevdiğin bir kişiyi görmek gibi, hasretle beklenen mektubun gelmesi gibi, önümüzdeki küçük tepeyi döndük ve karşımıza Herekol bir halı gibi serildi. Gözlerimizin çerçevesi onun görüntüsü ile doldu bir anda. Altın üste yayılmış bir piramit gibi yükselen ve yukarıya doğru daha da hırçın uçurumlara dönüşen, kayala-

rın tanrıçası gibi, bir parça toprağı görünmeyen Herekol, kollarını açmış bir ana gibi bakıyordu bize. Dağ nasıl bir şeydir diye sorsalar, Herekol'u gösterirdim. Her insanın hayalinde bir dağ tasviri vardır, ama eminim ki en çok da Herekol'e benzer düşlerimizdeki dağlar. Öncelikle onun görüntüsüne çarpıldım, sonra da neden Önderliğin Nucan'ı bu dağa benzettiğine kendimce anlamlar vermeye başladım. “Herekol...” Bu kelime ağızda söylendiğinde bile bir asilisk hissi veriyor, dik başlılığı çağırıyor.

Tüm Botan'ı dolaştık, döndük Zap vadisine. Tüm güzelliklerini ve arkadaşlığının sıcaklığını görerrek döndük Botan'dan. Çantamda kamera kasetleri, filmler, Cudi'nin eşsiz taşları, Gabar'ın bademleri, Besta'nın çiçekleri, ayakkabımıza sürülen yayla toprağı ve sakladığımız Herekol fotoğrafları ile sınırı aşıyorduk. Geldiğimde, askeri akademide eğitim görüyordu Nucan arkadaş. Eğitimden yorulmuş bedeni ile karşımda görünce, ben Botan'dan dönüşün heyecanı ile sevincimi vermeye çalıştım. Her zaman dağınkı gibi duran, ama O'na her zaman bir güzellik katan saçlarının karışmış halini görmek güzel olmuştu. Çünkü bu, hala O'nun değişmediğini ve hareketinden bir şey kaybetmediğini gösteriyordu. Önce Botan'ı sordu, arkadaşları, nasıl geçtiğini yolculuğumuzun ve daha birçok şeyi. Ama sormak istediği ve benim beklediğim soruyu hemen sormadı. Herhalde unutmuş olacağımı ya da önemsemediğimi düşünmüş olsa gerek, en sona bırakmıştı yüreğinde hep bir hayal olan Herekol'u. Ve basit bir şeymiş gibi sordu. O'na fotoğrafları getirdim dediğimde, gözlerindeki ışık birden değişivermişti. Sabırsız bir heyecanla istemişti o gün Herekol fotoğraflarını. Artık gerçekten görmezse de nasıl bir dağ olduğunu görmüş olacaktı. Ve neden Önderliğin O'nu Herekol'e benzettiğini yorumlayacaktı kendisi için. Dağın biçimiyle ve belki de verdiği hisle benzeştirilen kendisinden ne sonuçlar çıkardı bilemem. O, sonuçları kendisine saklamıştı. Ama sevindiği ve her hatırlayıpta gurur duyduğu yüzünden belliydi.

Aradan bir yıl geçti. Kendisi kararını vermişti. Kuzey Kürdistan'a, savaşı yoldaşlarının yanına gidecekti. Her fırsatta söylüyordu

bunu arkadaşlara ve ne yaparsa yapsın muhakkak gideceğini söylüyordu. Bir bahar günü çiçek gibi açmış yüzünde koca bir gülümsemeyle geldi, O'na Dersime gideceği söylenmişti. Aslında söylenmedi, o kendisi kavga ve ısrarıyla Dersim önerisini kabul et-tirdi. Zorlanan ayakları, azalan nefesi ve yoldaşlarının korumaya dönük sözleri O'nu kararından vazgeçirmedi. Sürünerek de olsa, O, bu dağları görecekti. O, yıllarca süren özlemine artık hayal olmaktan çıkaracaktı. Gerilla olmak kolay değil, gerilla olup Kuzey Kürdistan dağlarında, Botan'da, Dersim'de, Amed'de olmak hele hiç kolay değil. Nucan, tüm gücünü ve fikrini buna kilitleyen ve hiçbir sınırı kabul etmeyen bir karaktere girmişti.

Yola çıkıyordu. Bir temmuz günü, akşamın gündüzü yutmaya hazırlandığı bir vakitte, HPG Ana Karargahı'nda, Dersim'e gidecek gerilla birliği için tören hazırlanmıştı. Grup çantalarını hazırlamış, silahlarını temizlemiş, ayakkabı bağlarını sıkı sıkı bağlamıştı. Çıkıp konuşma yapacaktı tören gücü önünde. Neden Dersim'e gittiğini anlatacaktı Nucan arkadaş. Sözüünü veriyordu hayallerine ulaşmanın. *“Tümüyle Önderliğin çizgisinde bir gerilla olmaya çabalayacağım”* diyordu. Alkış ve sloganlarla, güler yüzlü arkadaşlarının yanağından aldığı öpücüklerle uğurlanıyorlardı. Kimse su dökmedi arkalarından, ama herkes kendilerini koruma dileklerini söyledi gidenlere. Hiçbir fotoğrafının karesinde görülmeyen güler yüzlü çocuklar Dersim'e uğurlanıyordu. Tüm el sıkışmalar, tüm sözler, tüm bakışlar, tüm alkışlar ve tüm iç çekişler onların mutlu gidişi içindi. Gidenler mutluluklarını paylaştılar kalanlarla. Ve gidenler kalanların ayrılığa dair mayhoş sözlerini dinlediler. Gözlerde tümüyle gidişin heyecanı ve artık yolda olmanın güveni vardı. Onlar gidiyorlardı artık. Bu işe nokta konulmuştu. Farklı bir düzenleme, farklı bir plan olamazdı artık. Sıkı sıkıya bir kilitlenme vardı. O ara biri *“sen kalıyorsun”* dese, cehennem bir bakış gözlelerinden insanı vurabilirdi. Nucan ve arkadaşları bir yolun vazgeçilmez yolcularıydı. Yürekleri çok zaman önce çıkmıştı yola. Ve onlar şimdi yüreklerinin ardından gidiyordu.

İlk duraklarını aştılar, sınırı geçtiler, ilk yorucu saatleri geride bıraktılar. Kuzey'in

kokusunu içlerine çektiler yaylalarda. Faraşın yaylasının, Katoların ve Besta'nın gerilla yüzlerini gördüler. Kuzey'de olmak nasıl bir duygu, doyasıya tattılar bunu.

Ve Herekol Nucan'ı gördü. Nucan da Herekol'u tanıdı. Bir yol üstü, tıpkı benim ve bütün yoldaşları gibi aynı manzarayı O da gördü. Ve bizim bakışlarımızdan başka, kendi çerçevesiyle gördü Herekol'le. Beklenen buluşma biraz geç de olsa olmuştu. Ne çok beklemişti bu anı. Eksiksiz bir karşılaşma olmuştu. Herekol kendisini içinde taşıyan benzerini sağ salım korumuştur oraya kadar. Bir sır, bir gizem sona ermişti. Beklenen an gelmişti artık. Hiçbir şairin tasvirinde yoktu bu buluşma. Bir sevgilinin buluşması değildi. Bir ana çocuk buluşması değil. Bir dağın ve dağ yürekli bir kadının buluşmasıydı Herekol ve Nucan'ın buluşması. Yılların yıpratmış bir yüz, muteber bir gülümseme ve içten bir sevinç ile Herekol dağını gördüğünde, Nucan arkadaş görmek isterdim. Acaba yanındaki arkadaşlara söylemiş midir o an ne hissettiğini ya da bir yere not etmiş midir o anı? Ya o dağın heyecanını kim kaydetmiştir? İki garip sevgilinin karşılaşması gibiydi. Hayatının beklentilerini bir bir yerine getiriyordu Nucan. Dersim eyaletine gidiyordu ve Herekol'u görüyordu. Ya hayat bitmek üzereydi ya da hayat yeni bir sayfa açıyordu O'nun için. Kaç hayal kalmıştır geriye, kaç beklenen an kalmıştır O'nun için bilinmez, ama O hep hayallerinin peşinden koşandı.

Bir ovada son anlarını yaşayan bir kadın neleri düşünmüştür? Kaç tasar, kaç hayal geçmiştir aklından? Kaç yapmak istediği düşünce yerine gelmiştir? O dakika son sözünü kime söylemişti? Kime ulaşmak istemiş, neyi unutmuştu acaba? Belli ben hiçbir zaman bunları öğrenemeyeceğim, ama bildiğim bir şey varsa o da istediğine ulaşmasıydı. Herekol dağının halk içindeki adı *“Herekol'a mirada”*dır. Yani muratların Herekol'u. O Nucan'ın muradını yerine getirdi. Belki de Önderliğin söylediği buydu. Bekli de muradına erişeceğinin bir ismiydi bu. Herekol mura-da erdiren dağ olarak bilinir, ama en sonda Herekol dağı da kendi muradına erdi. Herekol Nucan'ı gördü. Ve Nucan giderken ardında bir Herekol bıraktı.

Nucan arkadaşın yazdığı son mektup

Sevgili yoldaşım

Her mektubun ayrı bir duygusu vardır, her mektubun ayrı bir dünyası. Sana yazdığım mektupların duygusu bambaşka. Kusuruma bakma yoldaşım, ama bu mektubumu sana ayrılık duygusu içinde yazacağım.

Bu konuda seni bir kez daha üzeceğim için özür diliyorum.

Uzun bir aradan sonra seninle yeniden kavuşmak güzel bir duyguydu. On bir yıl oldu görüşmeyeli. Ve 11 yıldan sonra seninle ülkemin özgür dağlarında kavuşmak benim için oldukça anlamlıydı. Fazla değişmişsin, buna sevindim. 11 yıl önce bıraktığımız o güzel duyguları tekrar yaşamış gibi oldum. Bu konuda ne kadar sevindiğimi bilemezsin.

Ayrılmadan önce sana geriye birkaç duygulu satır bıraktığım için mutluyum.

Sana daha önceden de yazmayı çok isterdim. Ancak uzun bir süredir yollarda ve hazırlık süreci içerisinde olduğum için yazma olanağını bulamadım. Şu anda bile bu mektubumu acele bir biçimde yazıyorum. Ancak birkaç satır da olsa sana yazma fırsatını bulduğum için sevinçliyim. Bu aynı zamanda son mektubum oluyor Güney'den.

*Bir yıldızdık gökyüzünde
parlamaya çalışan
kenar evren çocuklarıydık
kardeşlerim kadar sevdim seni
barış kadar, fırat kadar sevdim
terk edildik evrenin her galaksisinde
parlamaya çalışan birer yıldızdık
kardeşlerim ve ben dağıldık
evrenin kimsesizliğine
biliyordum kimse gelmeyecekti
evren bir varuştur sevgilim
barış bir boşluktur gözlerimde
fırat suyu kan akar t
erk eden babam kadar
fırat suyu kan akar
yüreğimde sevda gibi
aşk gibi bir sızı akar
şimdi sevdikçe
evrenin sonsuzluğu dağılır gözlerime
evrenin sonsuzluğu gözlerinde
sevdikçe bir yıldızdım gökyüzünde
kimse tanımayacak kimse bilmeyecek
ve bu şiir de yine başkalarının sanılacak
kimse bilmeyecek seni,
beni kimse bilmeyecek...*

Biliyorum, seninle oturup rahat bir şekilde konuşamadık. Oysa paylaşacağımız birçok konu vardı, söylenmesi gereken birçok söz. Hepsini yarım kaldı. 11 yıl önce de ayrılırken aynı durumu yaşamıştık. Her şey yine çok aceleyle gelmişti. Nedense ayrılıklar bize zaman tanımıyor. Oysa o günlerde de anlatılacak, konuşulacak ve söylenmesi gereken birçok şey vardı. Ama dediğim gibi, her şey yarım kaldı. Ve şimdi de birbirimize kavuşmuşken, yine ayrılmak zorunda kaldık. Gerçi birçok konuları mektuplarda paylaşıyorduk. Uzaktan da olsak aynı sevinçli ve hüzünlü yaşıyorduk. Mektuplar bir nevi bizim köprümüz oluyordu. En çok da senin tarafından unutulmadığım için sevinliyordum. Biliyorum, ama unutulmak bazen insana acı veriyor yoldaşım.

“Dağ yaşamın öğretisidir”

Hatırlıyorum, bana gönderdiğin son mektubunda *“dağ yaşamın öğretisidir”* diyordun. Evet,

dağlar bana birçok şeyi öğretti; yaşamayı, direnmeyi ve mücadele etmeyi. Sevdiğin idealler uğruna hayatını karşılıksız vermeyi. Şüphesiz çok zorlandığım anlar da oldu. Hüzünlendiğim, hatta ağladığım... Hayat bazen acımasız olabiliyor. Ama asla umudumu yitirmedim. Hep bu dava için yaşamayı ve mücadele etmeyi esas aldım. Halkımın özgürlüğü için bu dağlarda savaşmak bana her zaman ayrı bir heyecan vermiştir. Bir gün tekrar kavuştuğumuzda dağda yaşadığım bütün olayları sana uzun uzun anlatacağım. Yaşadığımız zorlukları, geçirdiğimiz o güzel günleri anlatacağım.

Evet sevgili yoldaşım, kavuşurken yine ayrılıyor. Ve ayrılıkları dayanılır kılan, hep bir umut ışığı olarak yüreğin derinliklerinde saklı tutulan bir gün mutlaka buluşulacağına duyulan özlemde başka bir şey değil. Yoksa insan ruhu dayanamaz ayrılığa. En katılaşmış yüreklerde dahi bir gün geri dönme, buluşma özlemi olmazsa, yaşayamaz, tüketir kendini. Biliyorum, ayrılıklar basit değil. Acı verir insana. Ama biz ayrılıklara alışmış insanlarız. Yüreğimize işlenmiş bir kere bu duygu. Yaşamımızın acı bir gerçeğine dönüşmüş. Biliyorum, ayrılığımız bu sefer de kolay olmayacak. Bende olduğu gibi, senin içinde de bir hüzün parçası olarak kalacaktır. Ama bununla yaşamak zorundayız. Bunu kabul etmeliyiz yoldaşım.

Birkaç gün sonra bir grup arkadaşla birlikte Kuzey'e geçeceğiz. Yıllardır hep hayal ettiğim topraklara. Uzun bir süredir hep bu günü bekliyordum. Kuzey'e gitmek benim için her zaman bir sevda, bir düş gibi olmuştur. Artık hayallerim gerçekleşiyor. Ve ben şu anda çok heyecanlıyım. İlk önce Dersim'e gideceğiz. Orada belli bir süre kaldıktan sonra kendimi Nurhaklara öñereceğim. Biliyorsun, Nurhakların bende çok ayrı bir yere vardır. Nurhaklar benim yüreğimde gizli bir sevdadır.

Sevgili yoldaşım,

Ayrılnma vakti geldi. Mektubumu büyük bir umutla sonuçlandırırken, sana *“Bir Yıldız”* adlı şiiri güzel ve sonsuz dostluğumuzun bir ifadesi olarak armağan ediyorum.

Bütün dünyayı evi yapan devrimci ERNESTO CHE GUEVERA

Bir heyula dolaşüyor” diyordu Karl Marks 19. yüzyılın ikinci yarısında, 1848’de yazdığı Komünist Manifesto’da. Avrupa’nın üzerinde bir heyulanın dolaştığını söyleyen Marks, bu heyulayı ‘komünizm’ olarak tanımlıyor ve komünizmin ‘kita devrimi’ biçiminde Avrupa’dan başlayıp bütün dünyayı hükmü altına alacağını öngörüyordu. 1871’in Parisi’nde, komüncüler Paris’i ele geçirip komünlerini kurmaya başladıklarında, herkes, dünya devriminin başladığını sanmıştı. Komünistler, sevinçle Paris’e akmışlardı. Oysa, Prusya ordularının da desteğiyle daha yeni iktidarın tadını almış olan Fransız burjuvazisi, komüncülerini ezdi. Paris sokaklarında kısa süreli bir gezinti yapan ‘komünizmin heyulası’nı, başta Fransız burjuvazisi olmak üzere bütün Avrupa burjuvazisi korkuyla bir araya gelip acımasızca, binlerce yıldır iktidarın zulmünde iyice güçten düşürülmüş bu ‘ayak takımı’nı kanda boğdular. Marks’ın bundan çıkardığı sonuç, egemen sınıfın iktidar aygıtı olan devleti parçalayıp yerine proletaryanın diktatörlüğünü kurmak oldu.

1917 Ekimi’nde, 20.yüzyılın marksizminin kurucusu ve örgütlenmede bir deha olan Lenin önderliğinde, bu öğretinin ilk uygulaması hayata geçirildi. Tarihe, Ekim Devrimi olarak geçen, tarihin en etkili toplumsal alt üst oluşlarına yol açan bu devrim, kendi zamanının komünistleri tarafından, ‘hayalet’in Rusya’da ortaya çıkması olarak yorumlanıyordu. Avrupa’da bir görünüp bir yok olan komünizm heyulası, bütün heybetiyle, Rus kışının dondurucu soğukunda, egemen sınıfların titreyişlerine tebessümle bakarak dolaşıyordu. Devrimin yönü değişmişti. Artık Avrupa’dan dünyaya yayılan dünya devrimi teorileri, ‘en zayıf halka’dan koparılabilecek olan sistem, Avrupa’yı da kuşatarak, devrimin gerçekleşeceği teorilerine yerini bırakıyordu. Bunun için Marks’ın “dünyanın bütün işçileri birleşin!” sloganı, “dünyanın bütün işçileri ve halkları birleşin!” sloganına dönüştü. Hayalet giderek büyüyor ve her yerde korkusunu hissettiriyordu.

Rus Ekimi’nde ortaya çıkan hayalet yönünün Avrupa’ya çevirince, Avrupa, onun karşısına hiç de hayalet olmayan, kendi canavarını çıkardı. İktidarın, devlet olarak cisimleşmesinin en kanlı ve zulümkar biçimi olan bu canavarın adı faşizmdi. Hayaletlerle korkutularak yönetilmeye alıştırılmış sınıfların, hayalet yaratma ustası olan sınıflar karşısında daha güçlü olmaları, uygarlık tarihi-

nin diyalektiğine aykırıydı. Sorun, iktidar yaratmak ve iktidar olmak olunca, elbette işin ustası olanlar, yani erkek egemenlikli uygarlığın sahipleri, iktidatlarını kaptırmamanın tedbirlerini alacaktı. Böylece Avrupa, Doğu’dan kendisini tehdit eden ‘hayalet’e karşı faşizm duvarını örerek, kendini korumaya aldı. O zaman devrim, yine yön değiştirdi. Batı’ya gidemiyorsa Doğu’ya gidecekti. Önce Çin, sonra Asya’nın birçok irili ufaklı ülkesi, sonra da Afrika’da peşi sıra birçok devrim gerçekleşti. Komünistler, Ekim’le başlayıp dünyayı saran hayaletleriyle sevine dursunlar, yarattığı canavarın korkunçluğu karşısında kendisi bile korkuya kapılan Avrupa, hayalet ve canavar hikayeleri yerine, yeni masallar uydurmaya başladı. Yeni slogan “*korkuyla sindiremiyorsan, masalla uyut*” oldu. Masalın adı, önce liberalizm, demokrasi ve insan haklarıydı, sonra, postmodernizm, globalizm ve neo liberalizm oldu.

Che alındaki kızıl yıldızlı beresiyle bir devrimciydi

Avrupa, Asya ve Afrika hayalet ve canavar hikayeleriyle uğraşsa dursun, okyanusun ortasında en sevgili misafirlerinden birisi olan Che’nin, sevdiği benzetmeyle, bir timsaha benzeyen o küçük adada, farklı bir ruhla, yeni bir devrim yapıldı. Devrime ruhunu veren Che Guevera, devrimin hiç de bir hayalet olmadığını, ağzında purosuyla, alnında kızıl yıldızlı beresi ve pırl pırl gülen yüzüyle herkese gösteriyordu. Devrimin, yeni sınıflar ve yeni sınırlar yaratmak değil, bütün sınırları ve sınıfları aşmak olduğuna inanıyordu. Dünyada yeterince devlet sınırı ve egemen sınıf vardı. Sorun, bunları yeniden başka adlarla üretmek değil, anlamsızlaştırmak

ışmaktı. Bu da ancak, her devrimcinin öncelikle iktidarı kendinde bitirip sınırları kendisinin aşmasıyla gerçekleştirilebilirdi. Ve devrimci, bunu sözle değil, yaşamıyla ortaya koyan insan olmak durumundaydı. Bunu bilen Che, doğduğu ülkesi Arjantin’den kalkıp Küba’ya gitti, devrime katıldı. Devrimden sonra, oluşan iktidarın en güçlü mevkilerini bırakarak, Bolivya’da devrim yapmaya gitti. Devrimcinin işi, iktidar kurmak değil, bütün iktidatları yerle bir eden devrimler yapmaktı. Che devrimciydi ve işini en iyi yapabileceğine inandığı yeni devrim topraklarına doğru yola çıktı.

Che Bolivya’ya doğru yola çıkarken, geride bıraktıklarına yazdığı bir mektupta duygularını, “*rosinantenin sağrılarını hissediyorum topuklarımin altında,*” diyerek dile getiriyordu. Her tarafı sınırlarla çevrilmiş ve her sınırın içinde bin bir iktidar biçiminin kurulu olduğu bu dünya gerçeği karşısında, eğer yel değirmenlerine karşı mızrağı ve cılız atı rosinantenin sırtında savaşılabilecek kadar deli ve çocuk bir yüreği taşımıyorsanız, bir noktadan sonra bu sınırlara takılıp tökezlemeniz ya da bin bir maskeyle kendini gizleyen iktidarın çekiciliğine kendinizi kaptırmadan devrimciliğinizi sürdürmeniz mümkün değil. İnsanlık, Che ile birlikte hayaletler ve canavarlar dünyasında, iktidara karşı, ancak hiçbir korkuyu ve hiçbir ayartıcılığı tanımayan çocuk yüreğiyle devrimci olunabileceğini gördü ve tebessüm eden bu çocuğunu sevgiyle yüreğine naksetti.

Devrimci Che, yeni devrimin toprağı olarak gördüğü Bolivya’nın Ekimi’nde, iktidar sahiplerinin derin bir korkuyla yürüttükleri bir operasyonda yakalanıp katledildi. Canavar, bu sefer kendisinden hiçbir korkusu olmayan bir devrimciyi katlederek devrimi bitirdiğini sandı. Oysa, daha önce kendisini ‘heyula’ olarak tanımlayıp kurduğu proletarya diktatörlükleri, halk cumhuriyetleri ve Sovyet dev-

letleriyle habire sınırlar ve iktidatlar kuran komünizm öğretisi, esas olarak Che ile devrimci kimliğini buldu. Ve o Ekim gününden sonra, bir hayalet dolaşmaya başladı bütün dünyada. Alnında kızıl yıldızlı beresi ve pırl pırl tebessümüyle, kurulu sistemler karşısında gerçekten sınırların ve sınıfların olmadığı bir dünya yaratma hayalini gerçekleştirmek için yola çıkan Che, eğer ‘heyula’ olarak tanımlanacaksa, gerçekten de hiçbir sınırın önünü tutamayacağı kadar geniş bir coğrafyada, resmi ve ruhuyla girmedığı toprak, yer edinmediği yürek bırakmadı.

Rus Ekimi’nde bir hayalet gibi ortaya çıkıp sonra kendi çocuklarını ve kendisini yiyen devrim, bir Bolivya Ekimi’nde, bu sefer gerçek kimliği, ruhu ve adıyla yeniden dolaşmaya başladı. İktidar sahipleri, karşılarına çıkarılan her türlü iktidar biçimiyle bir şekilde mücadele edip onu ya kendisine benzeştirir ya da en korkunç savaşlarla alt ederken, geride, bir insanın en güzel duygularını dile getirdiği bir günlük, tebessümle bezenmiş bir resim ve evini hiçlik üzerine kurarak bütün dünyayı evi yapan bir devrimcinin, devrimde, devrimciliğe devrim yapan Che’ye karşı yapabileceği hiçbir şey yoktu.

Che, bir devleti ve ordusu olmadan, tek başına, hiçbir sınır tanımadan, kurulu sistem karşısında gerçekten bir heyulaya dönüşürken, özünde insanlara hükmetmenin adı olan, yüreklerde ve beyinlerde yaratılan bütün hayaletleri tebessümüyle dağıtarak, hesapsızca, dünyanın neresinde bir insanın yüzüne bir tokat vurulsa, onun acısını yüzünde duyan bir ruhla devrimin ve devrimciliğin adı oldu.

Aslında Che ile başlayıp 68 gençlik hareketiyle zirveye ulaşan devrimcilik anlayışı, adı ne olursa olsun egemenlikli sistemi aşmaya çalışan devrimci hareketlerin, sistem karşısında ve sistemin dışında kalarak, toplumu değiştirme çabalarında önem-

gamberlerden filozoflara, tarikat ve mezheplerden sınıf devrimciliği adına yola çıkan devrimcilere kadar, sistem karşıtı olma iddiasında olan birçok kişi ve hareket düşüncede ve ruhta sistemi aşmadığından, sonuç itibarıyla sistemin yedeği, mezhebi olmaktan kendini kurtaramamıştır. Bunun temel nedeni, sistemin kendisini bir ‘akıl’ olarak topluma içermiş olmasıyla ilgilidir. Egemenlik ve iktidar, toplumun akli haline gelmişti. İktidarsızlık, toplumsal ahlak tarafından bile kelimenin bütün anlamlarıyla toplum dışı kalma anlamına geliyordu. İktidarın ve bunun araçları olan devlet ve savaşın yöreğine girmeyen, buna hizmet etmeyen ya da bunu ele geçirmek için sistemi olmayan herkes akılsız ve deli olarak görülüp toplum dışı kılınmıştı. Gerçekten de toplum aklıyla mevcut egemenlikli toplumu aşmak mümkün değildi. Bu akıl, kendisini tanırsan akıl, resmi devlet akli ve kendi çıkarlarına tapma akli olarak ‘para eden akıl’ biçiminde ifadelerle kavuşursa da özünde, hangi araç ve yöntemle olursa olsun, insan, doğa ve toplum üzerinde tahakküm kurmayı emrediyordu. Bu akla karşı çıkılabilmek için ‘deli’, çılgın olmak gerekiyordu.

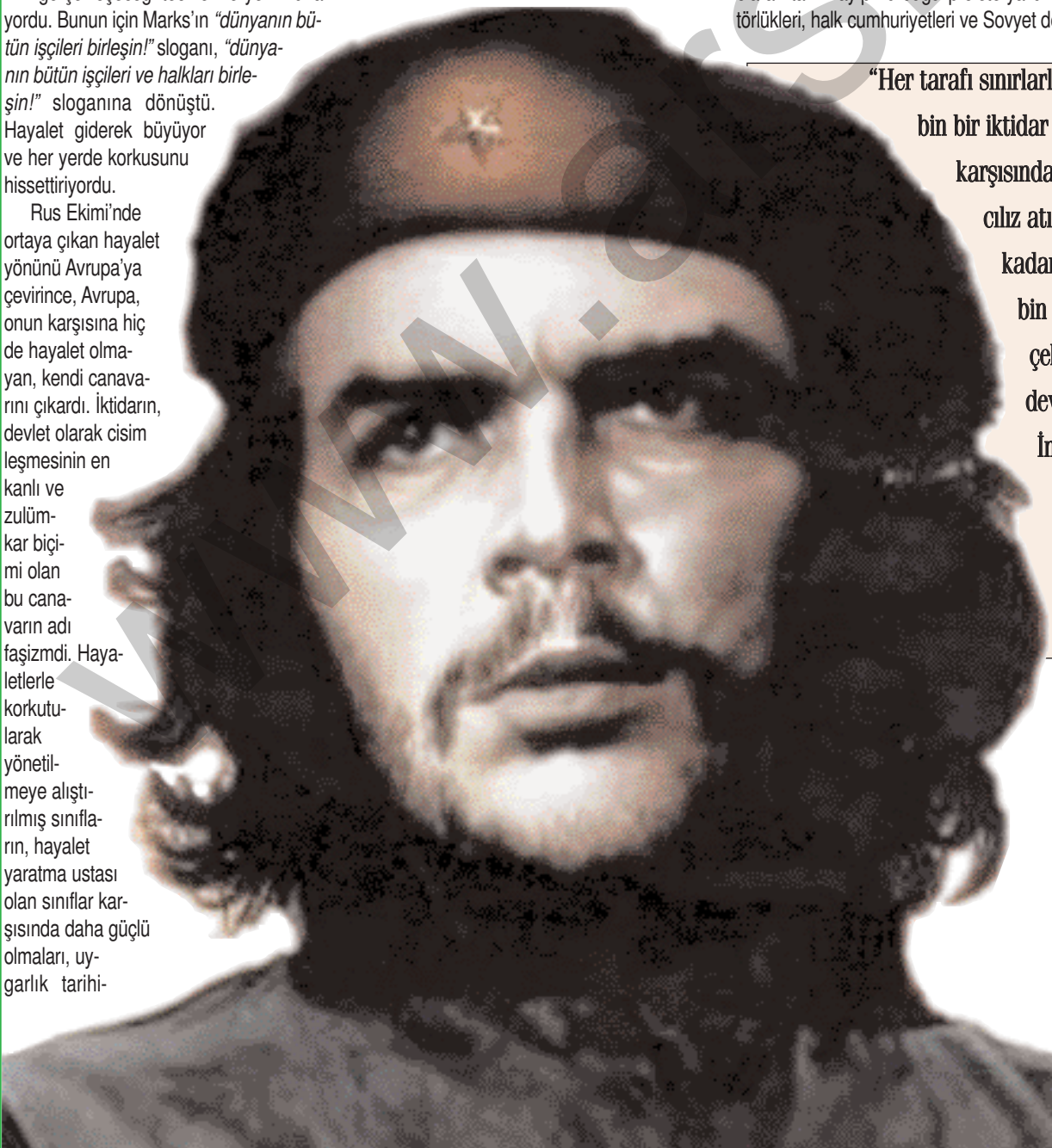
Sistem deli dediklerine aklını hakim kılmayı başardı

Che’nin sembolü olduğu gençlik hareketi ve onunla birlikte erkek egemenlikli sistemi en güçlü halkasından kırarak kadın özgürlük bilinci ve hareketinin aynı dönemde filizlenmesi, boşuna değildir. Kadın, zaten ‘saçı uzun, akli kısa’ ilan edilmiştir. Yani toplumsal aklın iktidarsız ve onun aklına sahip olmayan varlığıdır. Gençlik ise adı üzerinde, ‘deli kanlı’, ‘aklı bir karış havada’ olarak tanımlanıyordu. Doğal olarak sistemin içindekiler, sistemin aklıyla düşünenler sistemin kendisini ifade ederken, bunun dışındakiler sistemin ehlileştirilmesi, tahakküm altına alınması gereken akılsız, deli kesimini ifade ediyordu. Che’yi devrimci yapan, sistem aklını kabul etmemiş olmasıdır.

Bunun da ötesinde yaşamı ve eylemiyle bu sistemin karşısında durabilmiş olmasıdır. Sistem, kendi aklını kabul etmeyen bu insanı ‘deli ve çılgın’ olarak adlandırmakta haklıydı. Daha da önemlisi, hem Che’nin hem de O’nun sembolize ettiği yeni toplumsal hareket, ‘deli ve çılgın’ olmayı özümseyerek, kendisini var etmekten hiç gocunmadı. Önce, bilinen hakim toplumsal ölçülerin dışında ve karşısında bir tepki olarak ‘çılgınlık gösterileri’yle ortaya çıkan bu dışındalık ve karşıtlık, giderek bilinçli ve örgütlü bir hal almaya başladı. Sistem, kendi akli karşısında yeni bir akıl ve özellikle kendisinin bir ruh olarak topluma içerdiği ruh karşısında yeni bir ruhun tohumlandığını gördüğünde, daha tohumluk aşamasında bunun toprağını zehirleyerek, ilk filizlerini kırmıdan geçirerek önünü almaya çalışıyordu. Che, Bolivya Ekimi’nde bu kırmıdan nasibini alan ilk filiz oldu. Sistemin ezilenleri ve dışlananları, sistem dışında ve karşısında kendilerini var etmenin arayışında harekete geçmişti bir sefer.

arihin derinliklerinde sapkın, divane, deli olarak tanımlananlar, ‘modern zamanlar’da önce bir ‘heyula’ olarak kendilerini tanımlayıp sistemin en görkemli akıl merkezlerinde, akıl çağının sembolü olan Paris sokaklarında dolaştılar. Ezildiler, ama Rus Ekimi’nin bütün yaşamı donduran soğuk caddelerinde kızıl bayraklarıyla delice döküldüler sokaklara. Sonra, kıta kıta, ülke ülke, şehir şehir doldurdular meydanları. Egemenler buna, ‘toplumsal delirme’ dediler. Ama sistem, aklını onlara hakim kılmayı başardı. Giderek aklilandılar ve sistemin bir parçası oldular.

devamı 21’de

“Her tarafı sınırlarla çevrilmiş ve her sınırın içinde

bin bir iktidar biçiminin kurulu olduğu dünya gerçeği

karşısında, yel değirmenlerine karşı mızrağı ve

cılız atı rosinantenin sırtında savaşılabilecek

kadar deli ve çocuk bir yüreği taşıyorsanız,

bin bir maskeyle kendini gizleyen iktidarın

çekiciliğine kendinizi kaptırmadan

devrimciliğinizi sürdürmeniz mümkün değil.

İnsanlık, Che’nin hiçbir korkuyu ve

ayartıcılığı tanımayan çocuk yüreğiyle

devrimci olunabileceğini gördü ve

tebessüm eden bu çocuğunu

sevgiyle yüreğine naksetti.”

li bir geçiş evresini ifade etmekteydi. Devlete, iktidara ve giderek bütün topluma içselleştirilmiş olan, her türlü egemenlik zihniyetine karşı gelişen bu devrimcilik anlayışı, henüz olgunlaşmamış da olsa gerçek bir devrimi ifade ediyordu.

Başlangıcından günümüze kadar erkek egemenlikli uygarlık sistemi, toplumu beyininden yüreğine kadar çok derin bir biçimde egemenlik altına almayı başarmıştı. Egemenlik, iktidar ve onun araçları olan devlet ve zor araçları toplum için çekici hale getirilmişti. Sistem, kendisini önce toplumun dışında örgütlemiş, ardından giderek toplumu içine almış, herkesi bir biçimde kendi sisteminin hizmetine sokmayı başarmıştı. Pey-